

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

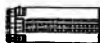
Ma 739

Ma 739

UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK GENT

900000070341

EUCLIDIS

ELEMENTORUM

Libri xv. breviter demonstrati,
Convent. Gaud. ff. n. m. Recol.
Opera 1713

Is. BARROW, Cantabrigiensis,
Coll. TRIN. Soc.

Καθαροὶ ψυχῆς λογικῆς εἰσιν αἱ μαθηματικαὶ
ἐπιστήμαι. HIEROCL.

L O N D I N I,

Excudebat R. DANIEL, Impensis

GUIL. NEALAND Bibliopola

Cantabrig. eis lre LIX.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

540 EAST 57TH STREET

CHICAGO, ILL. 60637

TEL. 733-4331

1968

1969

1970

1971

1972

1973

1974

1975

1976

1977

Nobilissimis & Generosissimis

Adolescentibus,

D^{no} EDUARDO CECILIO,

Illustriss. comitis Sarisburiensis Filio;

D^{no} IOHANNI KNATCHBVL,

Et

D. FRANCIS. WILLOUGHBY,

ARMIGERIS.

U Nicuique vestrum
(Optimi Adolescentes) tantum me de-
bere reputo, quantum homo
homini debere potest. Mea
enim sententia, ultra fin-
cerum amorem non est quod
* 2 quib-

quispiam de alio bene mere-
ri possit. Hunc autem jam-
diu est quo ex singulari ve-
stra bonitate mihi indultum
experior ; ejusque sensus ,
intimis animi medullis in-
hærens , ipsi ardens studium
impressit quovis honesto mo-
do recipros affectus pro-
dendi. Quandoquidem ve-
ro ea fortunarum mearum
tenuitas , ea vestrarum am-
plitudo , existit , ut nec ego
alia quam gratæ alicujus
agnitionis significatione uti
queam ; nec vos aliam admit-
tere velitis ; ea propter haud
illibenter hanc occasionem
arripio , honoris & benevo-
lentiæ , quibus vos profe-
quor, publicum hoc & dura-
bile

Epistola Dedicatoria.

bile ^{μνημόσυνον} edendi. Etsi
cum oblatis anathematis exi-
litem, & libellum vestris
nominibus consecratum,
quam is longe infra vestro-
rum meritorum dignitatem
subsistat, attentius confide-
ro, timor subinde aliquis &
dubitatio animum incessant,
ne hoc studium erga vos
meum vobis dehonestamen-
to sit potius quam ornamen-
to; scilicet memor cum sim,
ut malæ causæ, sic & mali li-
bri patrocinium in patroni
contumeliam magis quam in
gloriam cedere. Sed quum
vestrarum virtutum id robur,
eam fore soliditatem, reco-
gnoscerem, quæ vestrum de-
cus, meo quantumvis labefa-
cto,

• Epistola Dedicatoria.

Quato, inconcussum sustinere possint; idcirco non dubitavi vos in aliquatenus commune mecum periculum induere. Virtutes illas intelligo, quibus nemo unquam in vestra ætate aut in vestro ordine, saltem me iudice, majores deprehendit; quæ vos insigniter gratos omnibus & amabiles reddunt, eximiam modestiam, sobrietatem, benignitatem animi, morum comitatem, prudentiam, magnanimitatem, fidem, præclaram insuper ingenii indolem, quæ vos ad omnem ingenuam scientiam non tantum excellenti captu, sed & appetitu forti ac sincero, instruxit. Quas vestras præclarissimas dotes prout

Epistola Dedicatoria.

prout nemo est fortassis qui
me melius novit, aut pro con-
suetudine, quam jamdudum
vobiscum dulcissimam co-
luisse ex vestro favore mihi
contigit, penitus introspexit,
ita nemo est qui impensius
miratur & suspicit; aut qui
ipsas libentius prædicare ac
celebrare vellet, si non cum
eloquii mei vires supergrede-
rentur, tum etiam quæ in sin-
gulis vobis elucent, prolixi a-
licujus commentarii aut pa-
negyricæ orationis liberta-
tem, potius quam præstitutas
hujusmodi salutationibus an-
gustias, exposcerent. Quin
potius divinam clementiam
imploro, ut vos earundem
virtutum sancto tramiti insi-

stere, atque hos egregios fructus vernæ vestræ ætatis felicibus incrementis maturescere concedat; vitamque vobis in hoc seculo ingenuam, innocentem, jucundam, & in futuro beatam ac sempiternam transigere largiatur. Minime autem dubito, ne pro consueto vestro in me candore hoc ultimum fortassis quod vobis præstare poterò, benevolentia erga vos & observantia testimonium, alacriter accepturi sitis; quod vobis propensissimo affectu offert

Vestri in æternum amantiſſimus,

& observantiſſimus,

I. B.

Bene-

Benevolo L E C T O R I.

SI quid in hac elementorum editione praestitum sit, scire desideras, amice Lector, accipe, pro genio operis, breviter. Ad duos praecipue fines conatus meos direxi. Primum, ut cum requisita perspicuitate summam demonstrationum brevitatem conjungerem, quo eam libello molem compararem, qua commode absque molestia circumferri posset. Id quod affectus videor, si absentem Typographi cura non frustretur. Concinnius enim quispiam meliori ingenio aut majori peritia excellens, at nemo forsitan brevius plerasque propositiones demonstraverit; praesertim cum in numero & ordine propositionum ipse nihil immutarim, nec licentiam, mihi assumpserim quamcunque propositionem Euclideam procal ablegandi tanquam minus necessariam, aut quasdam faciliores in axiomaticum censum referendi; quod nonnulli fecerunt: inter quos peritissimus Geometra Andr. Tacquetus, quem ideo etiam nomino, quod quadam ex eo desumpta agnoscere honestum duco; post cuius elegantissimam editionem, ipse nihil atten-

Ad Lectorem.

tare voluisssem, si non visum fuisset doctissimo viro non nisi octo Euclidis libros suâ curâ adornatos publico communicare, reliquis septem, tanquam ad elementa Geometria minus spectantibus, omnino quasi spretois atque posthabitis. Mihi autem jam ab initio alia provincia demandata fuit, non elementa Geometria utcumque pro arbitrio conscribendi, verum Euclidem ipsum, eumque totum, quam possem brevissime, demonstrandi. Quod enim quatuor libros spectat, septimum, octavum, nonum, decimum, quamvis illi ad Geometria plana & solida elementa, ut sex precedentes & duo subsequentes, non tam prope pertineant; quod tamen ad res Geometricas admodum utiles sint, tam propter Arithmetica & Geometria valde propinquam cognationem, quam ob notitiam commensurabilium & incommensurabilium magnitudinum ad figurarum tam planarum quam solidarum intellectum apprime necessariam, nemo est è peritis Geometris qui ignorat. Qua vero in tribus ultimis libris continetur, & corporum regularium nobilis contemplatio, illa non nisi injuria pratermitti potuit; quando nempe illius gratia noster ^{sophistic} Platonica familia philosophus, hoc elementorum systema universum condidisse perhibetur;

uti

Ad Lectorem.

uti testis est * Proclus, iis verbis, "ὅτι" * lib. 2.

δι' αὐτῆς συμπτώσεως συγχέωσται τέλη & ποσότητες
το πᾶν ἢ κελελεύων πλάτωνικῶν χριστῶν σύστασι.

Præterea facile in animum induxi ut opinarer, nemini harum scientiarum amanti non futurum esse cordi penes se habere integrum Euclidæum opus, quale passim ab omnibus citatur & celebratur. Quare nullum librum nullamque propositionem negligere volui earum quæ apud P. Herigonium habentur; cujus vestigiis presse insistere necesse habui, quoniam ejusce libri schematicis maxima ex parte uti statutum erat, quod præviderem mihi ad novas describendas tam-
pus non suppetere; etsi nonnunquam id facere præoptassem. Eadem de causa nec alias plerasque quam Euclidæas demonstrationes adhibere volui, succinctiori forma expressas, nisi forte in 2, & 13, & parce in 7, 8, 9 libris; ubi ab eo nonnihil deflectere opera pretium videbatur. Bona igitur spes est saltem in hac parte cum nostris consiliis, tum studiosorum votis, aliquo modo satisfactum iri. Nam quæ adjecta sunt in Scholiis problemata quadam & theorematata, sive ob suum frequentem usum ad naturam elementarem accedentia, sive ad eorum quæ sequuntur expeditam demonstrationem conducentia, seu quæ regula-

rum practica Geometria quarundam prae-
cipuarum rationes innuunt ad suos fontes re-
latas, per ea, ut spero, libellus ultra destina-
tam molem magnopere non intumescet.

Alter scopus ad quem collineatum est, eo-
rum desiderii consuluit qui demonstrationi-
bus symbolicis potius quam verbalibus dele-
ctantur. In quo genere cum plerique apud
nos Guilielmi Oughtredi symbolis assueti
sint, ea plerumque usurpare consultius duxi-
mus. Nam qui Euclidem hac viâ tradere
& interpretari aggressus sit, haëtenus, quod
ego sciam, praeter unum P. Herigonium,
reperitus est nemo. Cuius viri longe doctissi-
mi methodus, sane in multis egregia, ac eua-
peccaliari proposito admodum accommodata,
duplici tamen defectu laborare mihi visa
est. Primo, quod cum Propositionum ad u-
num alicujus theorematum aut problematis
probationem adductarum posterior à priori
non semper dependeat; quando tamen illa in-
ter se coherent, quando non, nec ex ordine sin-
gularum, nec ullo alio modo, satis promp-
te innotescere potest; unde ob defectum con-
junctionum & adjectivorum (ergo, rur-
sus, &c.) non raro difficultas & dubitandi
occasio, praesertim minus exercitatis, inter le-
gendum oboriri solent. Deinde saepenumero
evenit, ut praedicta methodus supervacaneas
repetitiones effugere nequeat, à quibus de-
monstrationes est quando prolixa, aliquando
&

Ad Lectorem.

*& magis intricata, evadunt. Quibus vitio
noster modus facile per verborum signorumque
arbitrariam mixturam medetur. Atque
hac de opella hujus intentione & methode di-
cta sufficiant. Caterum quæ in laudem Ma-
thæseos in genere, aut Geometria ipsius; &
quæ de historia harum scientiarum, ideoque
de Euclide horum elementorum digestore,
dici possent, & reliquæ hujusmodi ceterarum,
cui hac placent, apud alios interpretes
consulere potest. Neque nos angustias tem-
poris quod huic operi impendi potuit, nec in-
terpellationes negotiorum, nec adjumento-
rum ad hac studia apud nos egestatem, &
quædam alia, ut liceret non immerito, in ex-
cusationem obtendemus; motu scilicet indu-
cti, ne hac nostra omnibus minus satisfac-
cians. Verum quæ ingenui Lectoris usibus
elaboravimus, eadem in solidum ipsius cen-
sura ac judicio submittimus; probanda si u-
tilia sibi compererit; sin omnino secus, rescri-
enda.*

I. B.

Ad Lectorem.

*rum practica Geometria quarundam prae-
cipuarum rationes innuunt ad suos fontes re-
latas, per ea, ut spero, libellus ultra destina-
tam molem magnopere non intumescet.*

*Alter scopus ad quem collineatum est, eo-
rum desiderii consuluit qui demonstrationi-
bus symbolicis potius quam verbalibus dele-
ctantur. In quo genere cum plerique apud
nos Guilielmi Oughtredi symbolis assueti
sint, ea plerumque usurpare consultius duxi-
mus. Nam qui Euclidem hac viâ tradere
& interpretari aggressus sit, haftenus, quod
ego sciam, praeter unum P. Herigonium,
reperitus est nemo. Cuius viri longe doctissi-
mi methodus, sane in multis egregia, ac ejus
pecaliari proposito admodum accomodata,
duplici tamen defectu laborare mihi visa
est. Primo, quod cum Propositionum ad u-
num alicujus theorematum aut problematis
probationem adductarum posterior à priori
non semper dependeat; quando tamen illa in-
ter se coherent, quando non, nec ex ordine sin-
gularum, nec ullo alio modo, satis promp-
te innotescere potest; unde ob defectum con-
junctionum & adjectivorum (ergo, rur-
sus, &c.) non raro difficultas & dubitandi
occasio, praesertim minus exercitatis, inter le-
gendum oboriri solent. Deinde saepenumero
evenit, ut praedicta methodus supervacaneas
repetitiones effugere nequeat, à quibus de-
monstrationes est quando prolixa, aliquando*

&

Ad Lectorem.

*& magis intricata, evadunt. Quibus vitis
noster modus facile per verborum signorumq;
arbitrariam mixturam medetur. Atque
hac de opella hujus intentione & metodo di-
cta sufficiant. Caterum qua in laudem Ma-
rtheos in genere, aut Geometria ipsius; &
qua de historia harum scientiarum, ideoque
de Euclide horum elementorum digestore,
dici possent, & reliqua hujusmodi iunctura,
cui hac placent, apud alios interpretes
consulere potest. Neque nos angustias tem-
poris quod huic operi impendi potuit, nec in-
terpellationes negotiorum, nec adjumento-
rum ad hac studia apud nos egestatem, &
quadam alia, ut liceret non immerito, in ex-
cusationem obtendemus; metu scilicet indu-
cti, ne hac nostra omnibus minus satisfa-
ciant. Verum qua ingenui Lectoris usus
elaboravimus, eadem in solidum ipsius cen-
sura ac iudicio submittimus; probanda si a-
zilium sibi compererit; sin omnino secus, rejici-
enda.*

I. B.

Ad amicissimum Virum, I. B. de
EVCLIDE contraſto.

Εὐκλείδης.

Factum bene! didicit Laconice loqui
Senex profundus, & aphorismos induit.
Immensa dudum margo commentarii
Diagramma circuit minutum; utque Insula
Problema breve natabat in vasto mari.
Sed unda jam detinuit; & glossa arctior
Stringit Theoremata: minoris anguli
Latèribus ecce totus Euclides jacet,
Inclusus olim velut Homerus in nuce;
Pluteoque sarcina modo quæ incubuit, levis
En sit manipulus. Pelle in exigua latet
Ingens Matheſis, matris ut in utero Hercules,
In glande quercus, vel Ithaca Eurus in pila.
Nec mole dum decreſcit, usu sit minor;
Quin auctior jam evadit, & cumulatius
Contracta prodest erudita pagina.
Sic ubere magis liquor è presso effluit;
Sic pleniori vasa inundat sanguinis
Torrente cordis Systole; sic fusius
Præcurrit aquor ex Abyla angustiiis.
Tantilli operis ars tanta referenda unice est
BAROVIANO nomini, ac solertia.
Sublimis euge mentis ingenium potens!
Cui inroium nil, arduum esse nil solet.
Sic usque pergas prospero conamine,
Radiusque multum debeat ac abacus tibi;
Sic crescat indies feracior seges,
Simili calorum germine assiduo beans.
Specimen futura mæſſis hic ſiet labor,
Magnaque fama illustria hæc præludia.
Juvenis dedit qui tanta, quid dabit senex?

Car. Robotham, CANTAB.
coll. Trin. Sen. Soc.

de
ir.
fula
r
is
les,
ila.
B

In novam *Elementorum*
EVCLIDIS

Editionem à D. *IS. BARROW*,
Collegii SS. TRIN. Socio,
viro opt. & eruditissimo,
adornatam.

Benigne Lector! si uspiam auditum est tibi,
Quantus tenella Nix Geometres fiet;
Qua mille radiis, mille ludit angulis,
Totumque puro ducit Euclidem sinu:
Amabis ultro candidissimum Virum,
Cui plena nivium est indoles, sed quas tamen
Praclarus ardor mentis urget Enthaea;
Et usque blandis temperat caloribus:
Quo suavius nil vivit, & melius nihil.
Is, dum liquentes pectore excutit nives,
Et inde & inde spargit, en aliam tibi,
Lector benigne, è nivibus Geomertiam!

G. C. A. M. C. E. S.

Notarum explicatio.

\equiv aequalitatem. \sqsupset majoritatem. \sqsubset minoritatem. $+$ plus, vel addendum esse. $-$ minus, vel subtrahendum esse. $:-$ differentiam vel excessum; item quantitates omnes, quæ sequuntur, subtrahendas esse, signis non mutatis. \times multiplicationem, vel ductum lateris re-ctanguli in aliud latus. Idem denotat conjunctio literarum, ut $AB = A \times B$. $\sqrt{\quad}$ Latus, vel radicem quadrati, vel cubi, &c. $Q.$ & q quadratum. $C.$ & c cubum. $Q. Q.$ rationem quadrati numeri ad quadratum numerum.	}	significat.

Reliquas, quæ ubicunque occurrunt, vocabulorum abbreviaciones ipse Lector per se facile intelliget; exceptis iis, quas tanquam minus generalis usus, suis locis explicandas relinquimus.

L I B.

LIB. I.

Definitiones.

I. **P**unctum est cujus pars nulla est.

II. Linea vero longitudo latitudinis expers.

III. Lineæ autem termini sunt puncta.

IV. Recta lineæ est, quæ ex æquo sua interjacet puncta.

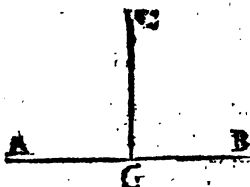
V. Superficies est, quæ longitudinem, latitudinemque tantum habet.

VI. Superficie autem extrema sunt lineæ.

VII. Plana superficies est, quæ ex æquo suas interjacet lineas.

VIII. Planus vero angulus est, duarum linearum in plano se mutuo tangentium, & non in directum jacentium alterius ad alteram inclinatio.

IX. Cum autem quæ angulum continent, lineæ, rectæ fuerint, rectilineus ille angulus appellatur.

X. Cum vero recta lineæ CG super rectam lineam AB consistens, eos qui sunt deinceps angulos CGA, CGB æquales inter se fecerit, rectus est uterque

æqualium angulorum, & quæ insitit recta lineæ CG, perpendicularis vocatur ejus (AB) cui insitit.

Not. Cum plures anguli ad unum punctum: (ut ad G) existunt, designatur quilibet angulus tribus literis, quarum media ad verticem est: illius de quo agitur: ut angulus quem rectæ CG, AG efficiunt ad partes A vocatur CGA, vel AGC.

Notarum explicatio.

\equiv aequalitatem. \sqsupset majoritatem. \sqsubset minoritatem. $+$ plus, vel addendum esse. $-$ minus, vel subtrahendum esse. \sim differentiam vel excessum; item quantitates omnes, quæ sequuntur, subtrahendas esse, signis non mutatis. \times multiplicationem, vel ductum lateris re-ctanguli in aliud latus. Idem denotat conjunctio literarum, ut $AB = A \times B$. $\sqrt{\quad}$ Latus, vel radicem quadrati, vel cubi, &c. $Q.$ & q quadratum. $C.$ & c cubum. $Q. Q.$ rationem quadrati numeri ad quadratum numerum.	}	significat.

Reliquas, quæ ubicunque occurrunt, vocabulorum abbreviationes ipse Lector per se facile intelliget; exceptis iis, quas tanquam minus generalis usus, suis locis explicandas relinquimus.

LIB. I.

Definitiones.

I. **P**unctum est cujus pars nulla est.
 II. Linea vero longitudo latitudinis expers.
 III. Lineæ autem termini sunt puncta.

IV. Recta linea est, quæ ex æquo sua interjacet puncta.

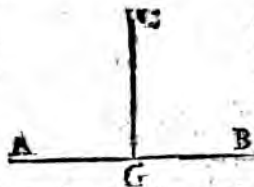
V. Superficies est, quæ longitudinem, latitudinemque tantum habet.

VI. Superficie autem extrema sunt lineæ.

VII. Plana superficies est, quæ ex æquo suas interjacet lineas.

VIII. Planus vero angulus est, duarum linearum in plano se mutuo tangentium, & non in directum jacentium alterius ad alteram inclinatio.

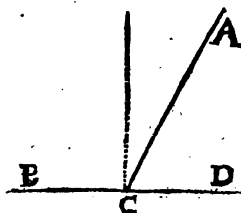
IX. Cum autem quæ angulum continent, lineæ, rectæ fuerint, rectilineus ille angulus appellatur.

X. Cum vero recta linea CG super rectam lineam AB consistens, eos qui sunt deinceps angulos CGA, CGB æquales inter se fecerit, rectus est uterque

æqualium angulorum, & quæ insistit recta linea CG, perpendicularis vocatur ejus (AB) cui insistit.

Not. Cum plures anguli ad unum punctum: (ut ad G) existunt, designatur quilibet angulus tribus literis, quarum media ad verticem est: illius de quo agitur: ut angulus quem rectæ CG, AG efficiunt ad partes A vocatur CGA, vel AGC.

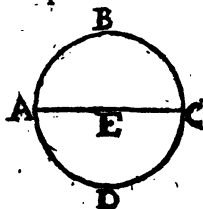
XI. Obtusus angulus est, qui recto major est, ut $A C B$.

XII. Acutus vero, qui minor est recto, ut $A C D$.

XIII. Terminus est, quod alicujus extremum est.

XIV. Figura est, quæ sub aliquo, vel aliquibus terminis comprehenditur.

XV. Circulus est figura plana, sub una linea comprehensa, quæ peripheria appellatur, ad quam ab uno puncto eorum, quæ intra figuram sunt posita, cadentes omnes rectæ lineæ inter se sunt æquales.

XVI. Hoc vero punctum centrum circuli appellatur.

XVII. Diameter autem circuli est recta quædam linea per centrum ducta, & ex utraque parte in circuli

peripheriam terminata, quæ circum bifariam secat.

XVIII. Semicirculus vero est figura, quæ continetur sub diametro, & sub ea linea, quæ de circuli peripheria aufertur.

In circulo E A B C D. E est centrum, A C diameter, A B C semicirculus.

XIX. Rectilineæ figuræ sunt, quæ sub rectis lineis continentur.

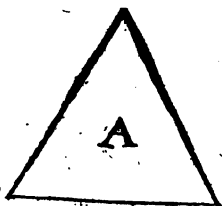
XX. Trilateræ quidem, quæ sub tribus.

XXI. Quadrilateræ vero, quæ sub quatuor.

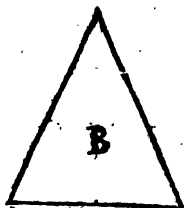
XXII. Multilateræ autem, quæ sub pluribus, quam quatuor rectis lineis comprehenduntur.

XXIII.

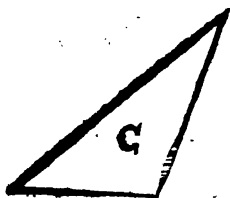
Libri I.

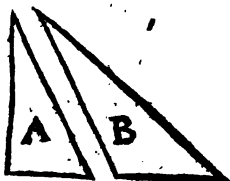
XXIII. Trilaterarum autem figurarum, æquilaterum est triangulum, quod tria latera habet æqualia, ut triangulum A.

XXIV. Isosceles autem, quod duo tantum æqualia habet latera, ut triangulum B.

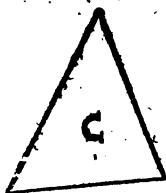

XXV. Scalenum vero, quod tria inæqualia habet latera, ut C.

XXVI. Adhæc etiam trilaterarum figurarum, rectangulum quidem triangulum est, quod rectum angulum habet, ut triangulum A.

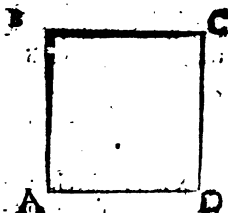
XXVII. Amblygonium autem, quod obtusum angulum habet, ut B.

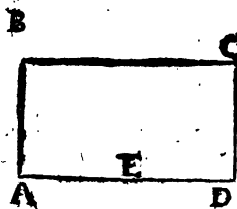
XXV. III. Oxygonium vero, quod tres habet acutos angulos, ut C.

Figura æquiangula est, cujus omnes anguli inter se æquales sunt.

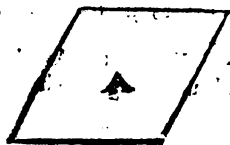
Dux vero figuræ æquiangulæ sunt; si singuli anguli unius singulis angulis alterius sint æquales. Similiter de figuris æquilateris concipe.

XXI. Quadrilaterarum autem figurarum, quadratum quidem est, quod & æquilaterum, & rectangulum est, ut A B C D.

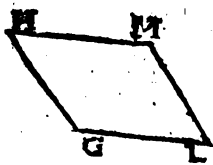

XXX. Altera vero parte longior figura est, quæ rectangula quidem, at æquilatera non est, ut A B C D.

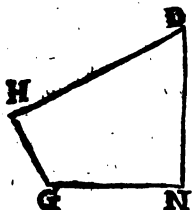

XXXI. Rhombus autem, quæ æquilatera, sed rectangula non est, ut A.

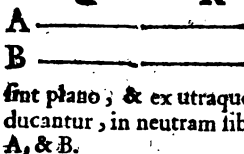
XXXII.

XXXII. Rhomboides vero, quæ ad-versa & latera, & an-gulos habens inter se æquales, neque æquila-tera est, neque rectan-gula, ut G L M H.

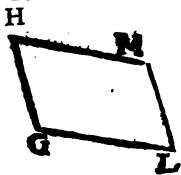

XXXIII. Præ-ter has autem reliquæ quadrilateræ figuræ trapezia appellantur; ut G N D H.

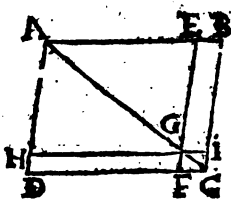

XXXIV. Paral-lelæ rectæ linæ sunt, quæ cum in eodem

sint plano, & ex utraque parte in infinitum pro-ducantur, in neutram sibi mutuo incidunt, ut A, & B.

XXXV. Paral-lelogrammum est fi-gura quadrilatera, cu-jus bina opposita la-tera sunt parallela, seu æquidistantia, ut G L H M.

XXXVI. Cum vero in parallelogram-mo A B C D diame-ter A C ducta fuerit, duæque linæ E F, H I; lateribus paral-lelæ secantes diame-trum in uno eodemque puncto G, ita ut parallelogrammum ab hisce

parallelis in quatuor distribuatur parallelogramma ; appellantur duo illa DG , GB , per quæ diameter non transit, Complementa ; duo vero reliqua HE , FI , per quæ diameter incedit, circa diametrum consistere dicuntur.

Problema est, cum proponitur aliquid efficiendum.

Theorema est, cum proponitur aliquid demonstrandum.

Corollarium est consecutarium, quod è facta demonstratione tanquam lucrum aliquod colligitur.

Lemma est demonstratio præmissæ alicujus, ut demonstratio quæsi evadat brevior.

Postulata.

1. **P**ostuletur, ut à quovis puncto ad quodvis punctum rectam lineam ducere concedatur.
2. Et rectam lineam terminatam in continuum recta producere.
3. Item, quovis centro, & intervallo circulum describere.

Axiomata.

1. Quæ eidem æqualia, & inter se sunt æqualia.

ut $A = B = C$. ergo $A = C$, vel ergo omnes A, B, C , æquantur inter se.

Nota, cum plures quantitates hoc modo conjunctas invenias, vi hujus axiomatis primam ultimæ & quamlibet earum cuilibet æquari. Quo in casu sepe, brevitatæ causa, ab hoc axioma citando abstinemus ; etsi vis consecutionis ab eo pendeat.

2. Et si æqualibus æqualia adjecta sunt, tota sunt æqualia.

3. Et

Liber I.

3. Et si ab æqualibus æqualia ablata sunt, quæ relinquuntur sunt æqualia.

4. Et si inæqualibus æqualia adjecta sint, tota sunt inæqualia.

5. Et si ab inæqualibus æqualia ablata sint, reliqua sunt inæqualia.

6. Et quæ ejusdem vel æqualium sunt duplicia, inter se sunt æqualia. Idem puta de triplicibus, quadruplicibus, &c.

7. Et quæ ejusdem, vel æqualium sunt dimidia, inter se sunt æqualia. Idem concipe de subtriplicis, subquadruplicis, &c.

8. Et quæ sibi mutuo congruunt, ea inter se sunt æqualia.

Hoc axioma in rectis lineis, & angulis valet conversum, sed non in figuris, nisi illæ similes fuerint.

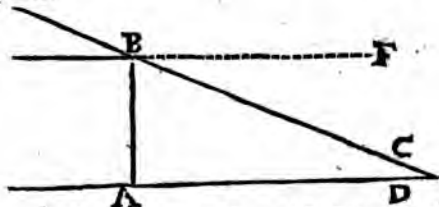
Ceterum, magnitudines congruere dicuntur, quarum partes applicatæ partibus, æqualem vel eundem locum occupant.

9. Et totum sua parte majus est.

10. Duæ rectæ lineæ non habent unum & idem segmentum commune.

11. Duæ rectæ in uno puncto concurrentes, si producantur ambæ, necessario se mutuo in eo puncto interfecabunt.

12. Item omnes anguli recti sunt inter se æquales.

13. Et si in duas rectas lineas AD, CB, altera recta BA incidens, internos ad easdemque partes

angulos BAD , ABC duobus rectis minores faciat, duæ illæ rectæ lineæ in infinitum productæ sibi mutuo incident ad eas partes, ubi sunt anguli duobus rectis minores.

14. Duæ rectæ lineæ spatium non comprehendunt.

15. Si æqualibus inæqualia adjiciantur, erit totorum excessus adjunctorum excessui æqualis.

16. Si inæqualibus æqualia adjungantur, erit totorum excessus excessui eorum, quæ à principio, æqualis.

17. Si ab æqualibus inæqualia demantur, erit residuorum excessus, excessui ablatorum æqualis.

18. Si ab inæqualibus æqualia demantur, erit residuorum excessus excessui totorum æqualis.

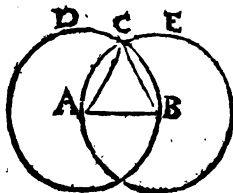
19. Omne totum æquale est omnibus suis partibus simul sumptis.

20. Si totum totius est duplum, & ablatum ablati, erit & reliquum reliqui duplum. Idem de reliquis multiplicibus intellige.

Citationes intellige sic. Cum duo numeri occurrant, prior designat propositionem, posterior librum. Ut per 4. 1. intelligitur quarta propositio primi libri, atque ita de reliquis. Ceterum, ax. axioma, post. postulatam, def. definitionem, sch. scholium, cor. corollarium denotant, &c.

LIB. I.

PROP. I.

Super data recta li-
nea terminata AB,
triangulum æquilate-
rum ABC constitue-
re.

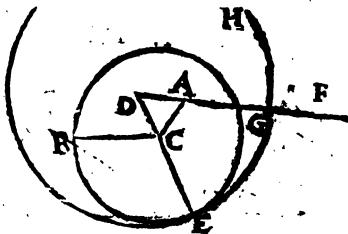
Centris A & B, eo-
dem intervallo AB, vel
BA describe duos
circulos se intersecan-
tes in puncto C, ex quo
duc rectas CA, CB.
Erit $AC = AB = BC$.
Quare triangulum ACB
est æquilaterum.
Quod Erat Faciendum.

a 3. post.
b 1. post.
c 15. def.
d 1. ax.
e 23. def.

Scholium.

Eodem modo super AB describetur triangu-
lum Isosceles, si intervalla æqualium circularum
majora sumantur, vel minora, quam AB.

PROP. II.

Ad datum punctum A data recta lineæ BC
æqualem rectam lineam AG ponere.

Centro C, intervallo CB describe circ-
lum CBE. Munge AC, super qua fac trian-
gulum æquilaterum ADE. product DC ad E.

a 3. post.
b 1. post.
c 1. i.
d 2. post.

cen-

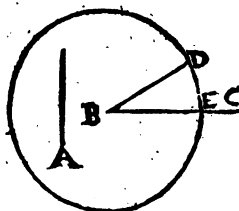
e 2. post.
f 15. def.
g confir.
h 3. ax.
k 15. def.
l 1. ax.

Positio puncti A, intra vel extra datam B C, casus variat, sed ubique similis est constructio, & demonstratio.

Scholium.

Poterat A G circino sumi, sed hoc facere nulli
postulato responderet, ut bene innuit Proclus.

PROP. III.

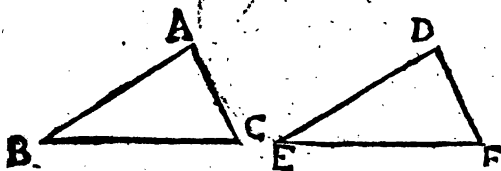
Duabus datis rectis
lineis A, & B C, de ma-
jore BC minori A equa-
lem rectam lineam BE
detrahere.

Ad punctum B pone rectam $BD = A$.
Circulus centro B, spatio BD descriptus auctus $A = BE$. Q. E. F.

22. I.

b i s. def.
c constr.
d i. ex.

PROP. IV.

Si duo triangula BAC , EDF duo latera BA , AC duobus lateribus ED , DF equalia habeant, utrumque utrique (hoc est $BA = ED$, & $AC = DF$) habeant vero angulum A , angulo D equali.

lem, sub æqualibus rectis lineis contentum, & basim BC basi EF æqualem habebunt; eritque triangulum BAC triangulo EDF æquale, ac reliqui anguli B, C reliquis angulis E, F æquales erunt, uterque utrique, sub quibus æqualia latera subrenduntur.

Si punctum D puncto A applicetur, & recta DE rectæ AB superponatur, cadet punctum E in B, quia $DE = AB$. Item recta DF cadet in AC, quia ang. $A = D$. Quinetiam punctum F puncto C coincidet, quia $AC = DF$. Ergo rectæ EF, BC, cum eisdem habeant terminos, b congruent, & proinde æquales sunt. b 14. ax. Quare triangula BAC, EDF; & anguli B, E; itemque anguli C, F etiam congruunt, & æquantur. Quod erat Demonstrandum.

PROP. V.

Isoscelium triangulorum ABC qui ad basim sunt anguli ABC, ACB inter se sunt æquales. Et productis æqualibus rectis lineis AB, AC qui sub base sunt anguli CBD, BCE inter se æquales erunt.

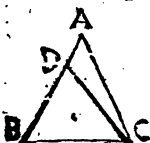
Accipe $AE = AD$, & b junge CD, ac BE.

Quoniam in triangulis ACD, ABE, sunt $AB = AE$, & $AD = AC$, angulusq; A communis, e erit ang. $ABE = ACD$; & ang. $AEB = ADC$, & bas. $BE = DC$; item $FC = DB$. ergo in triangulis BFC, BDC g erit ang. $ECB = DCB$. Q. E. D. Item ideo ang. $ECB = DCB$. atqui ang. $ABE = ACD$. ergo ang. $ABC = ACB$. Q. E. D.

Corollarium.

Hinc, Omne triangulum æquilaterum est quoque æquiangulum.

P R O P. VI.

Si trianguli ABC duo anguli ABC , ACB aequales inter se fuerint, & sub aequalibus angulis subtensa latera AB , AC aequalia inter se erunt.

Si fieri potest, sit utravis $BA = CA$, & Fac igitur $BD = CA$, & b duc CD .

a 3. 1.
b 1. post,

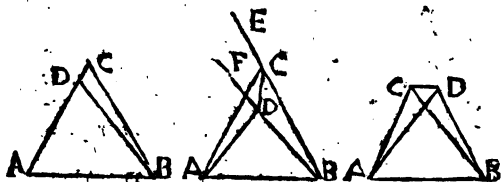
c suppos.
d hyp.
e 4. 1.
f 9. at.

In triangulis DBC , ACB , quia $BD = CA$, & latus BC commune est, atque ang. $DBC = ACB$, erunt triangula DBC , ACB aequalia inter se, pars & totum, f Quod Fieri Nequit.

Coroll.

Hinc, Omne triangulum æquiangulum est quoque æquilaterum.

P R O P. VII.

Super eadem recta linea AB duabus eisdem rectis lineis AC , BC , alie duæ rectæ lineæ aequales AD , BD , utraque utrique (hoc est, $AD = AC$, & $BD = BC$) non constituentur ad aliud punctum C , atque aliud D , ad easdem partes C , eisdemque terminos A , B cum duabus initio ductis rectis lineis habentes.

a 9. ex. 1. 1. Cas. Si punctum D statuatur in AC , & liquet non esse $AD = AC$.

2. Cas. Si punctum D dicatur intra triangulum ACB , duc CD , & produc BD F , ac BC E . Iam vis $AD = AC$, ergo ang. $ADC = ACD$; item quia $BD = BC$, erit ang. $FDC = ECD$.

ergo

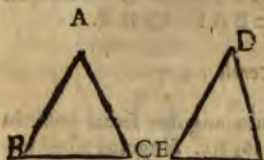
b. 5. 1.
c suppos.

ergo ang. $FDC \equiv ACD$, id est ang. $FDC \equiv ACD$ *d 9. ax.*

3. *Cas.* Sin D cadat extra triangulum ACB , jungatur CD .

Rursus, ang. $BCD \equiv BDC$, & $BCD \equiv BDC$ *c 5. l.*
 fergo ang. $ACD \equiv BDC$. & proinde *f 9. ax.*
 multo magis ang. $BGD \equiv BDC$. Sed erat
 ang. $BCD \equiv BDC$. Quæ repugnant. Ergo,
 &c.

PROP. VIII.

Si duo trian-
 gula ABC , DEF
 habuerint duo la-
 tera AB , AC
 duobus lateribus
 DE , DF , utrum-
 que utrique equa-

lia; habuerint vero & basim BC , basi EF , equa-
 lem: angulum A sub aequalibus rectis lineis conten-
 tum angulo D æqualem habebunt.

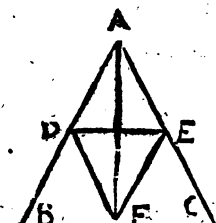
Quia $BC \equiv EF$, si basis BC superponatur
 basi EF , illæ *a hyp.* *b 8. ax.* congruent. ergo, cum $AB \equiv DE$,
 & $AC \equiv DF$, cadet punctum A in D . (nam
 in aliud punctum cadere nequit, per præceden-
 tem) ergo angulorum A , & D latera coincidunt.
 & quare anguli illi pares sunt. *c hyp.* *d 8. ax.* *Q. E. D.*

Coroll.

1. Hinc triangula sibi mutuo æquilatera, etiam
 mutuo æquiangula sunt.

2. Triangula sibi mutuo æquilatera, æquen-
 tur inter se. *x 4. l.* *y 4. l.*

P R O P. IX.

a 3. I.
b 1. I.

c conf.

d 8. I.

Datum angulum rectilineum BAC bisariam secare.

a Sume $AD = AE$;
duc DE , super qua b fac
triang. æquilat. $D E F$.

Ducta AF angulum
 BAC bisecabit.

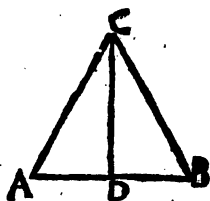
Nam $AD = AE$,
& latus AF commune est, & bas. $DF = FE$.
ergo ang. $DAF = EAF$. Q. E. F.

Coroll.

Hinc patet quomodo angulus secari possit in
æquales partes 4, 8, 16, &c. Singulos nimirum
partes iterum bisecando.

Methodus vero regula & circino angulos se-
candi in æquales quòtcunque hactenus Geome-
tras latuit.

P R O P. X.

a 1. I.

b 9. I.

c conf.

d 4. I.

Datum rectam lineam
 AB bisariam secare.

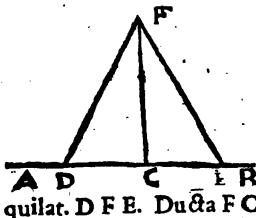
Super data AB a fac
triang. æquilat. ABC .
ejus angulum C b biseca
recta CD . Eadem datam
 AB bisecabit.

Nam $AC = BC$,
& latus CD est commune; & ang. $ACD = BCD$,
ergo $AD = BD$. Q. E. F. Praxim.
hujus & præcedentis, constructio primæ hujus
libri satis indicat.

P R O P.

PRO P. XI.

Data recta linea
AB, & puncto in ea
dato C, rectam lineam
CF ad angulos rectos
excitare.

Accipe hinc inde
CD = CE. Super

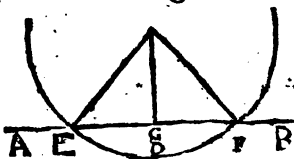
CD = CE. Super
CD = CE. Super
CD = CE. Super

Nam triangu-
la DFC, EFC sibi mutuo
equilatera sunt. & ergo ang.
DCF = ECF.
ergo FC perpendicularis est. Q. E. F.

Praxis tam hujus, quam sequentis expeditur
facillime ope normæ.

PRO P. XII.

Super datam
rectam lineam in-
finitam AB, a da-
to puncto C quod
in ea non est, per-
pendicularem re-
ctam CG dedu-
cere.

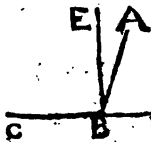

Centro C describe circulum, qui secet da-
tam AB in punctis E & F b biseca EF in G. du-
cta CG perpendicularis est.

Ducantur enim CE, CF. Triangu-
la EGC,
FGC, sibi mutuo
equilatera sunt. & ergo an-
guli EGC, FGC, æquales, & proinde recti
sunt. Q. E. F.

PRO P. XIII.

Cum recta linea AB, super re-
ctam lineam CD consistens, facit
angulos ABC, ABD; aut duos
rectos, aut duobus rectis æquales
deficiet.

a 10. def.
b 11. I.
c 19. ax.
d 3. ax.
e 2. ax.

Si anguli ABC, ABD pares sint^c a liquet illos rectos esse; si inæquales sint, ex B b excitetur perpendicularis BE. Quoniam ang. ABC $e =$ Rect. \rightarrow ABE; & ang. ABD $d =$ Rect. \rightarrow ABE; erit ABC \rightarrow ABD $e = 2$ Rect. \rightarrow ABE \rightarrow ABE $= 2$ Rect. Q. E. D.

Coroll.

1. Hinc, si unus ang. ABD rectus sit, alter ABC etiam rectus erit; si hic acutus, ille obtusus erit, & contra.

2. Si plures rectæ quæ una ad idem punctum eidem rectæ insistant, anguli fient duobus rectis æquales.

3. Duæ rectæ invicem secantes efficiunt angulos quatuor rectis æquales.

4. Omnes anguli circa unum punctum constituti consueiunt quatuor rectos. patet ex Coroll. 2.

P R O P. XIV.

Si ad aliquam rectam lineam AB, atque ad ejus punctum B, duæ rectæ lineæ CB, BD non ad easdem partes ductæ, eos qui sunt deinceps angulos ABC, ABD duobus rectis æquales fecerint, in directum erunt inter se ipsæ rectæ lineæ CB, BD.

a 13. I.
b hyp.
c 9. ax.

Si negas, facient CB, BE unam rectam. ergo ang. ABC \rightarrow ABE $a = 2$ Rect. $b =$ ABC \rightarrow ABD. c Quod Est absurdum.

P R O P. XV.

Si duæ rectæ lineæ AB, CD se mutuo fecerint, angulos ad verticem CEB, AED æquales inter se efficient.

Nam ang. AEC \rightarrow CEB $a = 2$ Rect. $a =$ AEC \rightarrow AED. b Ergo CEB $=$ AED. Q. E. F.

a 13. I.
b 3. ax.

Schol.

Schol.

Si ad aliquam rectam lineam GH, atque ad ejus punctum, A duæ rectæ lineæ EA, AF non ad easdem partes sumptæ, angulos ad verticem D, & B æquales fecerint, ipsæ rectæ lineæ EA, AF in directum sibi invicem erunt.

Nam 2 Rect. = a D + A a = B + A. b ergo EA, AF sunt in directum sibi invicem. Q. E. D.

Schol. 2.

Si quatuor rectæ lineæ EA, EB, EC, ED ab uno puncto E exeuntes, angulos oppositos ad verticem æquales inter se fecerint, erunt quælibet duæ lineæ AE, EB, & CE, ED in directum positæ.

Nam quia ang. AEC + AED + CEB + DEB = 4 Rect. erit AEC + AED = CEB + DEB = 2 Rect. ergo CED, & AEB sunt rectæ lineæ. Q. E. D.

a 4 Cor. 13. 1.
b 13. 1. 6
c 14. 1.

PROPOSITION XVI.

Cujuscunque Trianguli ABC uno latere BC producto, externus angulus ACD utrolibet interno & opposito CAB, CBA, major est.

Latera AC, BC a bi-secant rectæ AH, BE, quibus productis cape EF = BE, b & HI = AH.

Conjuganturque FC, I.

B

Quo-

quæ illos
excitetur
BC =
- ABE;
- ABE

it, alter
ille obtu-
dem pun-
t duobus

nt angu-

tum con-
ex Co-

in lineam
nctum B
D non ad
eos qui
ABC,
ales fece-
ta lineæ

m. ergo
ABC +

3, CD
ulos ad
æquales

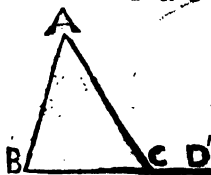
CEB
C +

F.
Schol.

c. conf. r.
d 15. 1.
e 4. 1.
f 15. 1.
g 9. ax.

Quoniam $\angle C E c = \angle E A$, & $\angle E F c = \angle E B$, &
ang. $\angle F E C d = \angle B E A$; c erit ang. $\angle E C F = \angle E A B$.
Simili argumento ang. $\angle I C H$ ($\angle F C D$) $= \angle A B H$.
ergo totus $\angle A C D$ major est utrovis $\angle C A B$, &
 $\angle A B C$. Q. E. D.

P R O P. XVII

*Cujuscunque trianguli
ABC duo anguli duobus
rectis sunt minores, omni-
sariam sumpti.*

Producatur latus B C.

Quoniam ang. $\angle A C D +$
 $\angle A C B = 2$ Rect. & ang.
 $\angle A C D > \angle A$, c erit $\angle A + \angle A C B < 2$ Rect. Eo-
dem modo erit ang. $\angle B + \angle A C B < 2$ Rect. De-
nique producto latere A B, erit similiter ang.
 $\angle A + \angle B < 2$ Rect. Quæ E. D.

Coroll.

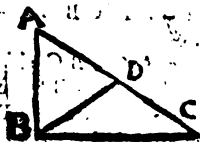
1. Hinc, in omni triangulo, cujus unus an-
gulus fuerit rectus, vel obtusus, reliqui acuti
sunt.

2. Si linea recta A E cum alia recta C D an-
gulos inæquales faciat, unum A E D acutum, &
alterum A E C obtusum, linea perpendicularis
A D ex quovis ejus puncto A ad aliam illam
C D demissa, cadet ad partes anguli acuti A E D.

Nam si A C ad partes anguli obtusi ducta, di-
catur perpendicularis; in triangulo A E C erit ang.
 $\angle A E C + \angle A C E = 2$ Rect. \propto Q. F. N.

3. Omnes anguli trianguli æquilateri, & duo
anguli trianguli isoscelis, supra basim, acuti sunt.

P R O P. XVIII.

*Omnis trianguli ABC
major latus A C majorem
angulum ABC subtendit.*

Ex A C c aufer A D =
A B, & jungat D B. b ergo
ang. $\angle A D B = \angle A B D$. Sed
 c A D B

a 3. 1.
b 5. 1.

171111

= EB, &
F = EAB.
= ABH.
CAB, &

trianguli
li duobus
, omni-

us BC;
CD +
& ang.
Et. Eo-
Et. De-
r ang.

us an-
acuti

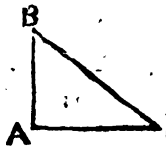
an-
, &
aris
am
D.
fi-
g.

Liber I.

19

$\angle ADB \sqsubset C$. ergo $\angle ABD \sqsubset C$. \therefore ergo totus
ang. $ABC \sqsubset G$. Eodem modo erit $\angle ABC \sqsubset A$. c 16. r.
d 9. ex.
Q. E. D.

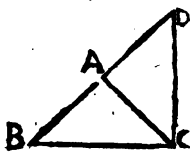
P R O P. XIX.

Omnis trianguli ABC ma-
jor angulus A majori lateri
BC subtenditur.

Nam si dicatur $AB =$
 BC , \therefore erit ang. $A = C$. con- a 5. r.
tra Hypoth. & si $AB \sqsubset$
 BC , \therefore erit ang. $C \sqsubset A$, contra hyp. quare poti- b 12. r.
us $BC \sqsubset AB$. & eodem modo $BC \sqsubset AC$.
Q. E. D.

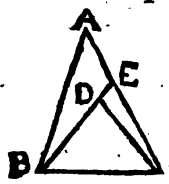
P R O P. XX.

Omnis trianguli ABC
duo latera BA, AC reliquo
BC sunt majora quomodo-
cunque sumpta.

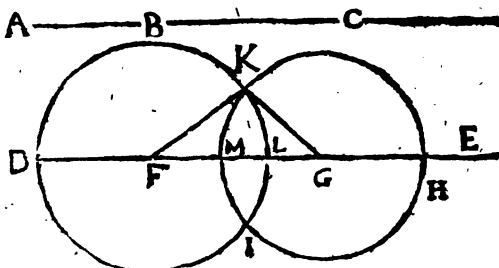
Ex BA producta \therefore cape a 3. r.
 $AD = AC$, & duc DC. b 5. r.
 \therefore ergo ang. $D = ACD$. c 9. ex.
 \therefore ergo totus $BCD \sqsubset D$ \therefore ergo $BD (\therefore BA +$ d 19. r.
 $AC) \sqsubset BC$. Q. E. D. e const. d.

P R O P. XXI.

Si super trianguli ABC
uno latere BC, ab extremitati-
bus dua recta linea BD, CD,
interius constituta fuerint, he
constitute reliquis trianguli dn-
obus lateribus BA, CA mino-
res quidem erunt, majorem ve-
ro angulum BDC continebunt.

Producatur BD in E. estque $CE + ED \sqsubset$ a 10. r.
 CD adde commune BD, \therefore erit $BE + EC \sqsubset$ b 4. ex.
 $BD + DC$. Rursus $BA + AE \sqsubset BE$; \therefore ergo
 $BA + AC \sqsubset BE + EC$. quare $BA + AC \sqsubset$
 $BD + DC$. Q. E. D. 2. Ang. $BDC \sqsubset$
 $DEC \sqsubset A$. ergo ang. $BDC \sqsubset A$. Q. E. D. c 16. r.

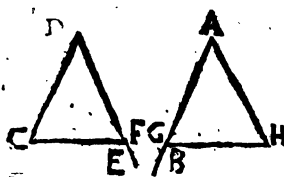
Ex tribus rectis lineis FK , FG , GK , quæ sint tribus datis rectis lineis A , B , C , æquales, triangulum FKG constituere. Oportet autem duas reliqua esse majores omnifariam sumptas; quoniam uniuscujusque trianguli duo latera omnifariam sumpta reliquo sunt majora.

a 3. 1.
b 3. post.

c 15. def.
d 1. ax.

Ex infinita DE a sume DF , FG , GH datis A , B , C ordine æquales. Tum si b centris F , & G , intervallis FD , & GH ducantur circuli se intersecantes in K ; junctis rectis KF , KG constituetur triangulum FKG , c cujus latera FK , FG , GK tribus DF , FG , GH , d id est tribus datis A , B , C æquantur. Q. E. F.

P R O P. XXIII.

Ad datam rectam lineam AB , datumque in ea punctum A , dato angulo rectilineo D æquale angulum rectilineum A con-

stituere.

a Duc rectam CF secantem dati anguli latera utrunque. b Fac $AG = CD$. Super AG c constitue triangulum alteri CDF æquilaterum, ita ut

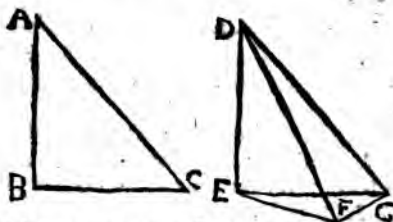
a 1. post.
b 3. 1.
c 22. 1.

ut $AH = DF$, & $GH = CF$; & habebis ang.
 $A d = D$. Q. E. F.

d 5. l.

P

R O P. XXIV.

Si duo triangula ABC , DEF duo latera AB ,
 AC duobus lateribus DE , DF æqualia habue-
 rint, utrumque utrique; angulum vero A angulo
 EDF majorem sub æqualibus rectis lineis conten-
 tum, & basim BC , basi EF , majorem habebunt.

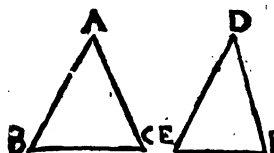
^a Fiat ang. $EDG = A$, & $DG b = DF c =$ a 23. l.
 AC , connectanturque EG , FG . b 3. l.

1. *Cas.* Si EG cadit supra EF . Quia AB d hyp.
 $d = DE$, & $AC = e DG$, & ang. $A e = EDG$, e constr.
 erit $BC = EG$. Quia vero $DF = DG$, f 4. l.
 erit ang. $DFG = DGF$. h ergo ang. $DFG =$ g 5. l.
 EGF : h & proinde ang. $EFG = EGF$. k 19. l.
 quare
 $EG (BC) = EF$. Q. E. D.

2. *Cas.* Si basis EF basi EG coincadat, illi- 19. ex.
 quet $EG (BC) = EF$.

3. Sin EG Cadat infra EF . Quoniam
 $DG + GE m = DF + FE$, si hinc inde au- m 11. l.
 ferantur DG , DF , æquales, manet $EG (BC)$
 $= EF$. Q. E. D. n 5. ex.

P R O P. XXV.

Si duo triangula
ABC, DEF duo
latera AB, AC
duobus lateribus
DE, DF equalia
habuerint, utrumq;
utriusque, basim ve-

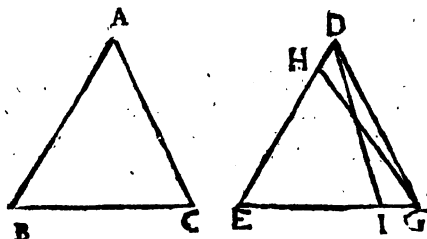
ro BC basi EF majorem; & angulum A sub equalibus rectis lineis contentum angulo D majorem habebunt.

24. 1.

Nam si dicatur ang. A = D. erit basis BC = EF, contra Hyp. Sin dicatur ang. A > D, erit BC > EF, etiam contra Hyp. ergo BC < EF. Q. E. D.

24. 1.

P R O P. XXVI.

Si duo triangula BAC EDG, duos angulos B, C, duobus angulis E, DGE, aequales habuerint, utrumque utrique, unumque latus uni lateri aequale, sive quod equalibus adjacet angulis, seu quod uni equalium angularum subtenditur: reliqua latera reliquis lateribus equalia, utrumque utrique, & reliquum angulum reliquo angulo aequalem habebunt.

I. Hyp. Sit BC = EG. Dico BA = ED, & AC = DG, & ang. A = EDG. Nam si dicatur ED < BA, fiat EH = BA, ducaturque GH.

25. 1.

Quoniam

Quoniam $AB^b = HE$, & $BC^c = EG$, & $ang. B^c = E$, erit $ang. EGH^d = C^c = DGE$.
 $f. Q. E.$ A. ergo $AB = ED$. Eodem modo $AC = DG$. d quare etiam $ang. A = EDG$.

2. Hyp. Sit $AB = ED$. Dico $BC = EG$; & $AC = DG$ & $ang. A = EDG$. Nam si dicatur $EG \neq BC$, fiat $EI = BC$, & connectatur DI . Quia $AB^g = ED$, & $BC^h = EI$, & $ang. B^g = E$, erit $ang. EID^k = C^m = EGD$. $n. Q. E. A.$ ergo $BC = EG$. ergo ut prius, $AC = DG$, & $ang. A = EDG$. $Q. E. D.$

PROP. XXVII.

Si in duas rectas lineas AB, CD recta incidens linea EF alternatim angulos AEF, DFE , æquales inter se fecerit, parallela erunt inter se illa recta linea AB, CD .

Si AB, CD dicantur non esse parallelae; convenient productæ, nempe in G . quo posito angulus externus AEF interno DFE major erit, cui tamen ponitur æqualis. Quæ repugnant.

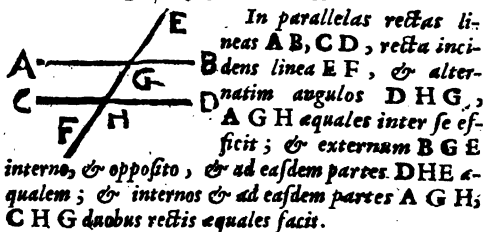
PROP. XXVIII.

Si in duas rectas lineas AB, CD recta incidens linea EF externum angulum AGE interno & opposito, & ad easdem partes CHG æqualem fecerit, aut internos & ad easdem partes AGH, CHG duobus rectis æquales; parallela erunt inter se ipse recta linea AB, CD .

1. Hyp. Quia per hyp. $ang. AGE = CHG$, erit altern. $BGH = CHG$. b parallelae igitur sunt AB, CD . $Q. E. D.$

2. Hyp. Quia ex hyp. $ang. AGH + CHG = 2. Rect. = AGH + BGH$, erit $CHG = BGH$. Ergo AB, CD parallelae sunt. $Q. E. D.$

PROP. XXIX.

In parallelas rectas lineas AB, CD , recta incidens linea EF , & alternatim angulos DHG , AGH aequales inter se efficit; & externam BGE interno, & opposito, & ad easdem partes DHE aequalem; & internos & ad easdem partes AGH , CHG duobus rectis aequales facit.

a 13. ax.

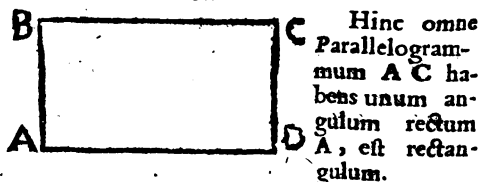
b 13. i.

c 13. ax.

d 13. i.

Liquet AGH , + $CHG = 2$ Rect. & alias AB, CD non essent parallelæ, contra hyp. Sed & ang. $DHG + CHG = 2$ Rect. ergo $DHG = AGH = BGE$. Q. E. D.

Coroll.

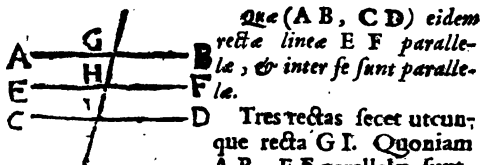
Hinc omne Parallelogrammum AC habens unum angulum rectum A , est rectangulum.

p 19. v.

3. ax.

Nam $A + B = 2$ Rect. ergo cum A rectus sit, etiam B rectus erit. Eodem argumento D , & C recti sunt.

PROP. XXX.

Quæ (AB, CD) eidem rectæ lineæ EF parallelæ, & inter se sunt parallelæ.

Tres rectas secet utcumque recta GI . Quoniam AB, EF parallelæ sunt, erit ang. $AGI = EHI$, Item propter CD, EF parallelas, erit ang. $EHI = DIG$. ergo ang. $AGI = DIG$. quare AB, CD parallelæ sunt. Q. E. D.

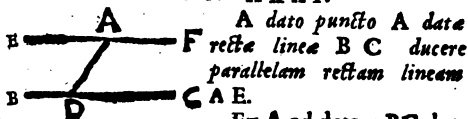
a 19. i.

b 1. ax.

c 27. i.

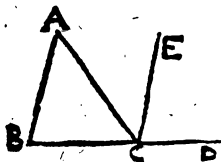
PROP.

PROP. XXXI.

A dato puncto A data recta linea BC ducere parallelam rectam lineam AD. Ex A ad datam BC duc rectam utcumque AD. ad quam, ejusque punctum A. fac ang. $\angle DAE = \angle ADC$. erunt AE, BC parallelæ. Q. E. F.

PROP. XXXII.

Cujuscunque trianguli ABC uno latere BC producto, externus angulus ACD duobus internis, & oppositis, AB est equalis. Et trianguli tres interni anguli, A, B, ACB duobus sunt rectis æquales.

Per C duc CE parall. BA. Ang. $\angle A = \angle ECD$. & ang. $\angle B = \angle ECD$. ergo $\angle A + \angle B = \angle ACD$. Q. E. D. Pono $\angle ACD + \angle ACB = 2 \text{ Rect.}$ fergo $\angle A + \angle B + \angle ACB = 2 \text{ Rect.}$ Q. E. D.

Corollaria.

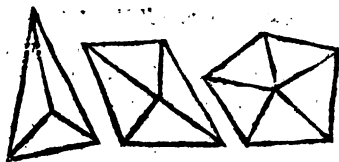
1. Tres simul anguli cujusvis trianguli æquales sunt tribus simul cujuscunque alterius. Unde
2. Si in uno triangulo duo anguli (aut singuli, aut simul) æquales sint duobus angulis (aut singulis, aut simul) in altero triangulo, etiam reliquus reliquo æqualis est. Item, si duo triangula unum angulum uni æqualem habeant, reliquorum summæ æquantur.
3. In triangulo si unus angulus rectus sit, reliqui unum rectum conficiunt. Item, angulus, qui duobus reliquis æquatur, rectus est.
4. Cum in Isoscele angulus æquis cruribus contentus rectus est, reliqui ad basim sunt semi-recti.

5. Trianguli æquilateri angulus facit duas
tercias unius recti, nam $\frac{1}{3} 2 \text{ Rect.} = \frac{2}{3} \text{ Rect.}$

Schol.

Hujus propositionis beneficio, cujuslibet figuræ rectilineæ tam interni quam externi anguli quot rectos conficiant, innotescet per duo sequentia theoremata.

THEOREMA 1.

Omnes simul anguli cujuscunque figuræ rectilineæ conficiunt bis tot rectos demptis quatuor, quot sunt latera figuræ.

Ex quovis puncto intra figuram ducantur ad omnes figuræ angulos rectæ, quæ figuram resolvunt in tot triangula quot habet latera. Quare cum singula triangula conficiant duos rectos, omnia simul conficient bis tot rectos, quot sunt latera. Sed anguli circa dictum punctum conficiunt quatuor rectos. Ergo, si ab omnium triangulorum angulis demas angulos circa id punctum, anguli reliqui qui componunt angulos figuræ conficient bis tot rectos demptis quatuor, quot sunt latera figuræ. Q. E. D.

Hinc Coroll. Omnes ejusdem speciei rectilineæ figuræ æquales habent angulorum summas.

THEOREMA 2.

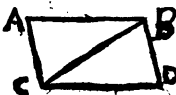
Omnes simul externi anguli cujuscunque figuræ rectilineæ conficiunt quatuor rectos.

Nam singuli figuræ interni anguli cum singulis externis conficiunt duos rectos. Ergo interni

terni simul omnes, cum omnibus simul externis
conficiunt bis tot rectos, quot sunt latera figuræ.
Sed (ut modo ostensum est,) interni simul omnes
etiam cum quatuor rectis efficiunt bis tot rectos,
quot sunt latera figuræ. Ergo externi anguli
quatuor rectis æquantur. Q. E. D.

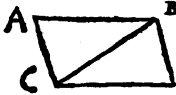
Coroll. Omnes cujuscunque speciei rectili-
neæ figuræ æquales habent externorum angulo-
rum summas.

P R O P. XXXIII.

 *Recta linea AC, BD,
quæ æquales & parallelas li-
neas AB, CD, ad partes eas-
dem conjungunt, & ipsæ æ-
quales ac parallelae sunt.*

Connectatur CB. Quoniam ob AB, CD
parallelas. ang. ABC = BCD, & per hyp. AB = CD, & latus CB commune est, b erit AC = BD, b & ang. ACB = DCB. c ergo AC, BD
etiam parallelae sunt. Q. E. D.

P R O P. XXXIV.

 *Parallelogrammorum spa-
tiorum ABDC equalia sunt
inter se quæ ex aduerso late-
dra AB, CD; ac AC, BD;
angulique A, D, & ABD, ACD; & illa bifariam
secat diameter CB.*

Quoniam AB, CD = parallelae sunt, b erit
ang. ABC = BCD. Item ob AC, DB = paral- b hyp. b 29. l.
lelas, b erit ang. ACB = CBD. c ergo toti an- c 2. ex.
guli, ACD, ABD æquantur. Similiter ang.
A = D. Porro, cum communi lateri CB adja-
ceant anguli ABC, ACB, ipsis BCD, CBD
pares d, erunt AC = BD, d & AB = CD. adeo- d 16. l.
que etiam triang. ABC = CBD. Quæ E. D.

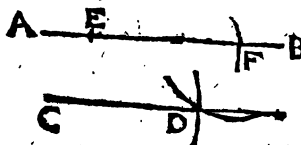
S C H O L.

Omne quadrilaterum $ABDC$ habens latera opposita æqualia, est parallelogrammum.

a 17. 1.

b 35 def. 1.

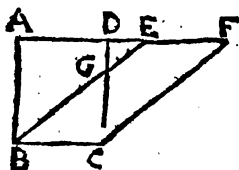
Nam per 8. 1. ang. $ABC = BCD$. \therefore ergo AB, CD parallæ sunt. Eadem ratione ang. $BCA = CBD$; \therefore quare AC, BD etiam parallæ sunt. \therefore Ergo $ABDC$ est parallelogrammum. Q. E. D.

Hinc expeditius per datum punctum C ducatur parallela AB .

Sume in AB quodvis punctum E . centris E . & C ad quodvis intervallum duc æquales circulos EF, CD . centro vero F , spatio EC duc circulum FD , qui priorem CD secet in D . Erit ducta CD parall. AB . Nam ut modo demonstratum est, $CEFD$ est parallelogrammum.

P R O P. XXXV.

Parallelogramma $BCDA, BCFE$ super eadem basi BC , & in eisdem parallelis AF, BC constituta, inter se sunt æqualia.

a 34. 1.
b 2. ax.
c 29. 1.
d 4. 1.
e 3. ax.
f 2. ax.

Nam $AD = BC = EF$. adde communem DE , \therefore erit $AE = DF$. Sed & $AB = DC$; & ang. $A = CDF$. \therefore ergo triang. $ABE = DCF$. aufet commune DGE , \therefore erit Trapez. $ABGD = EGCF$. adde commune BGC , \therefore erit Pgr. $ABCD = EBCF$, Q. E. D. Reliquorum casuum non dissimilis, sed simplicior & faciliior est demonstratio.

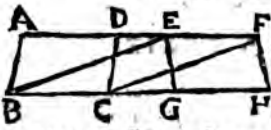
Scho-

Scholium.

Si latus AB parallelogrammi rectanguli $ABCD$ ferri intelligatur perpendiculariter per totam BC , aut BC per totam AB , producetur eo motu area rectanguli $ABCD$. Hinc rectangulum fieri dicitur ex ductu seu multiplicatione duorum laterum contiguum. Sit exempl. gr. BC pedum 3, AB 4. Duc 3 in 4; proveniunt 12 pedes quadrati pro area rectanguli.

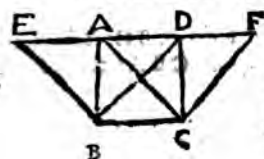
Hoc supposito, ex hoc theoremate cujuscunq; parallelogrammi (* $EBCF$) habetur dimensio. Illius enim area producitur ex altitudine BA ducta in basim BC . Nam area rectanguli AC parallelogrammo $EBCF$ æqualis, fit ex BA in BC . ergo, &c.

PROP. XXXVI.

 Parallelogramma $BCDA$, $GHFE$ super æqualibus basibus BC , GH , & in eisdem parallelis AF , BH constituta, inter se sunt æqualia.

Ducantur BE , CF . Quia $BC = GH$, EF , erit $BCFE$ parallelogrammum. ergo $Pgr. BCDA = BCFE = GHFE$. Q. E. D.

PROP. XXXVII.

Triangula BCA , BGD super eadem basi BC constituta, & in eisdem parallelis BC , EF inter se sunt æqualia.

a 31. 1.
b 34. 1.
c 35. 1. &
7. ex.

• Duc BE parall. CA, & CF parall. BD.
Erit triang. BCA $\angle = \frac{1}{2}$ Pgr. BCAE $\angle = \frac{1}{2}$
BDFC $\angle =$ BCD. Q. E. D.

PROP. XXXVIII.

Triangula BCA,
EFD super equalibus
basibus BC,
EF constituta, &
in eisdem parallelis
GH, BF, inter se
sunt equalia.

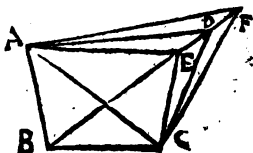
a 34. 1.
b 36. 1. &
7. ex.
c 34. 1.

Duc BG parall. CA. & FH parall. ED.
erit triang. BCA $\angle = \frac{1}{2}$ Pgr. BCAG $\angle = \frac{1}{2}$
EDHF $\angle =$ EFD. Q. E. D.

Schol.

Si basis BC \square EF, liquet triang. BAC \square
EDF. & si BC \sqsupset EF, erit BAC \sqsupset EDF.

PROP. XXXIX.

Triangula equalia
BCA, BCD,
super eadem base
BC, & ad easdem
partes constituta,
etiam in eisdem
sunt parallelis AD,

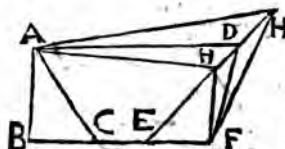
BC.

a 37. 1.
b hyp.
c 9. ex.

Si negas, sit altera AF parall. BC; & ducatur
CF. ergo triang. CBF $\angle =$ CBA $\angle =$ CBD.
Q. E. A.

PROP.

PROP. XL.

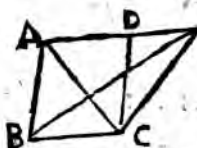

Triangula equalia BCA , EFD super equalibus basibus BC , EF , & ad easdem partes constituta, & in

eisdem sunt parallelis AD , BF .

Si negas, sit altera AH parall. BF . & ducatur FH . ergo triang. EFD $=$ BCA $b = EFD$. c Q. E. A. a 38. 1. b hyp. c 9. ax.

PROP. XLI.

Si parallelogrammum $ABCD$ cum triangulo BCE eandem basim BC habuerit, in eisdemque fuerit parallelis AE , BC , duplum erit

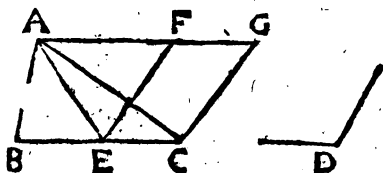
Parallelogrammum $ABCD$ ipsius trianguli BCE .

Ducatur AC . Triang. BCA $=$ BCE . ergo a 37. 1. b 34. 1. c 6. ax. 3
Pgr. $ABCD$ $b = 2$ BCA $c = 2$ BCE . Q. E. D.

Scholium.

Hinc habetur area cujuscunq; trianguli BCE . Nam cum area parallelogrammi $ABCD$ producat ex altitudine in basim ducta; produceretur area trianguli ex dimidia altitudine in basim ducta, vel ex dimidia basi in altitudinem. ut si basis BC sit 8, & altitudo 7; erit trianguli BCE area, 28.

PROP. XLII.

Dato triangulo ABC aequale parallelogrammum
ECGF construere in dato angulo rectilineo D.

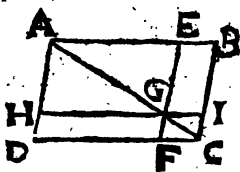
a 31. 1.
b 27. 1.
c 10. 1.

Per A a duc AG parall. BC. b fac ang. BCG
= D. basim BC c biseca in E. a duc EF parall.
CG. Dico factum.

d 38. 1.
e 41. 1.

Nam ducta AE. erit ex constr. ang. ECG
= D, & triang. BAC d = 2 AEC e = Pgr.
ECGF. Q. E. F.

PROP. XLIII.

In omni parallelo-
grammo ABCD com-
plementa DG, GB
eorum quæ circa dia-
metrum AC sunt par-
allelogrammorum HE,
FI inter se sunt æ-
qualia.

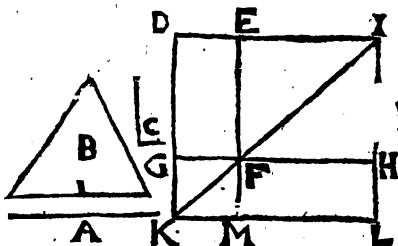
a 34. 1.

b 3. ex.

Nam Triang. ACD, = a ACB. & triang.
AGH a = AGE. & triang. GCF a = GCI.
b ergo Pgr. DG = GB. Q. E. D.

PROP.

PROP. XLIV.

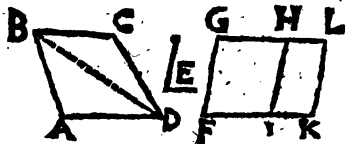

Ad datam rectam lineam A, dato triangulo B, equale parallelogrammum FL applicare in dato angulo rectilineo C.

• Fac Pgr. $FD =$ triang. B, ita ut ang. $GFE = C$. & pone lateri GF in directum $FH = A$. Per H b duc IL parall. EF ; cui occurrat DE b 31. a. producta ad I . per I F ductæ rectæ occurrat DG protracta ad K . Per K b duc KL parall. GH ; cui occurrant EF , & I H prolongatæ ad M , & L . Erit FL . Pgr. quæsitum.

Nam Pgr. $FL = FD = B$ & ang. $MFH = GFE = C$. Q. E. F. c 43. r. d 15. r.

PROP. XLV.

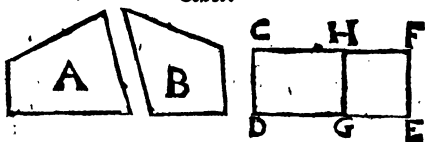
Ad datam rectam lineam FG dato rectilineo ABCD equale parallelogrammum FL constituere, in dato angulo rectilineo E.

Datum rectilineum resolve in triangula BAD, BCD. • Fac Pgr. $FH = BAD$ ita ut ang. $F = E$. producta FI • fac (ad HI) Pgr. c 44. r. d 16. r.

b 19. 42.
c conf. r.

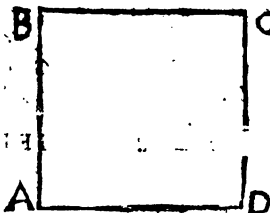
IL = BCD. erit Pgr. FL = b FH + IL c =
ABCD. Q. E. F.

Schol.

Hinc facile invenitur excessus HE, quo rectilinum aliquod A superat rectilinum minus B; nimirum si ad quamvis rectam CD applicentur Pgr. DF = A. & DH = B.

PROP. XLVI.

A data recta lineā AD quadratum AC describere.

Erige duas perpendiculares AB, DC b æquales datæ AD; & junge B C. dico

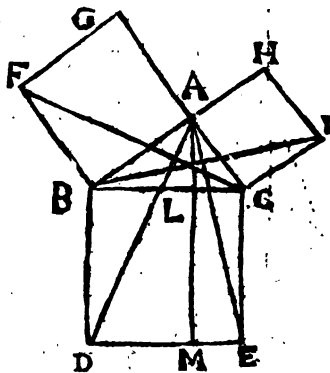
factum.

Cum enim ang. A + D = 2 Rect. erunt AB, DC parallelæ. Sunt vero etiam æquales, ergo AD, BC partes etiam sunt, & parallelæ. ergo Figura AC est parallelogramma, & æquilatera. Anguli quoque omnes recti sunt, quoniam unus A est rectus. ergo AC est quadratum. Q. E. F.

Eodem modo facile describes rectangulum, quod sub datis duabus rectis continetur.

PROP.

PROB. XLVII.

In rectan-
gulis trian-
gulis BAC
quadratus
BE, quod a
latere BC
rectum angu-
lum BAC
subtendente
describitur,
equale est
eis, BG,
CH, quod a
lateribus AB,
AC rectum

angulum continentibus describuntur.

Iunge AE, AD; & duc AM. parall. CE.

Quoniam ang. DBC = EBA; adde com-
munem ABC, erit ang. ABD = FBC. Sed &
AB = FB, & BD = BC. ergo triang.
ABD = FBC. atqui Pgr. BM = 2 ABD; &
Pgr. BG = 2 FBC (nam GAC est una recta
per hyp. & 14. 1.) ergo Pgr. BM = BG. Si-
mili discursu Pgr. CM = CH. Totum igitur
BE = BG + CH. Q. E. D.

Schol.

Hoc nobilissimum, & utilissimum theorema
ab inventore Pythagora, Pythagoricum dici me-
ruit. Ejus beneficio quadratorum additio, &
substractio perficitur; quo spectant duo sequen-
tia problemata.

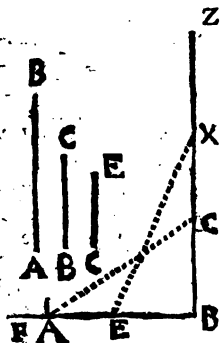
P R O B L. 1.

Andr. Tasq.

a 11. 1.

b 47. 2.

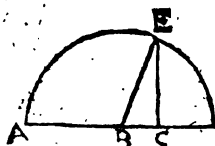
c 3. an.

Datis quocunque quadratis, unum omnibus æquale construere.

Dentur quadrata tria, quorum latera fiat AB , BC , CE . Fac ang. rectum FBZ infinita habentem latera, in eaque transfer BA , & BC , & junge AC , erit $ACq = ABq + BCq$. Tum BA transfer ex B in X , & CE tertium latus datum transfer ex B in E , & junge EX , erit $EXq = EBq (CEq) + BXq (ACq) = CEq + ABq + BCq$. Q. E. F.

P R O B L. 2.

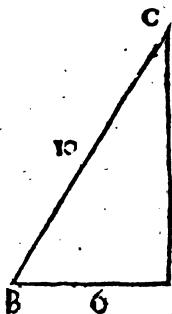
Datis duabus rectis inæqualibus AB , BC , exhibere quadratum, quo quadratum majoris AB excedit quadratum minoris BC .

Centro B intervallo BA describe circulum. ex C erige perpendicularem CE occurrentem peripheriæ in E . & ducatur BE . erit $BEq (BAq) = BCq + CEq$. ergo $BAq - BCq = CEq$. Q. E. F.

a 47. 1.
b 3. an.

P R O B L.

PROBL. 3.

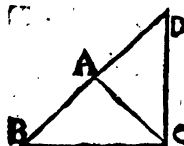

Notis duobus quibus-
cunque lateribus trian-
guli ABC, reli-
quum invenire;

Latera rectum angu-
lum ambientia sint AC,
AB, hoc 6. pedum;
illud 8. ergo cum ACq 47. 1.
 $+ ABq = 64 + 36$
 $= 100 = BCq.$ erit BC
 $= \sqrt{100} = 10.$

Nota sint deinde la-
tera AB, BC, hoc 10.
pedum, illud 6. ergo cum BCq $= ABq =$
 $100 - 36 = 64 = ACq.$ erit ACq $= \sqrt{64}$
 $= 8.$

PROP. XLVIII.

Si quadratum quod ab uno
latere BG trianguli describi-
tur, æquale sit eis quæ à reli-
quis trianguli lateribus AB,
AC describuntur quadratis,
angulus BAC comprehensus
sub AB, AC reliquis duobus trianguli lateribus,
rectus est.

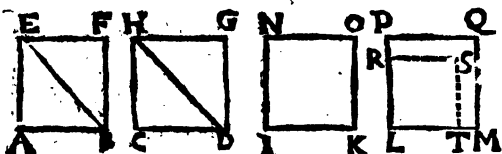
Duc ad AC perpendicularem DA = AB, &
junge CD.

Iam CDq = ADq + ACq = ABq +
ACq = BCq. * ergo CD = BC. ergo trian-
gula CAB, CAD, sibi mutuo æquilatera sunt; *
quare ang. CAB = CAD = Rect. Q.E.D. c 47. 1. *
Vide seq. Theor. 8. 1. c 47.

Schol.

Assumpimus exinde quod CDq = BCq.
sequi CD = BC. Hoc vero manifestum fiet ex
sequenti theoremate.

THEOREMA.

Linearum equalium AB, CD , equalia sunt quadrata AF, CG ; & quadratorum equalium NK, PM equalia sunt latera IK, LM .

Pro 1 Hyp. Duc diagonos EB, HD . Liqueat $AF = a$ 2 triang. $EAB = b$ 2 triang. $HCD = c$ 2 triang. $Q.E.D.$

2. Hyp. Si fieri potest, sit $LM \perp IK$. fac $LT = IK$; & sitque $LS = LT$. ergo $LS = NK = LQ$. $Q.E.A.$ ergo $LM = IK$.

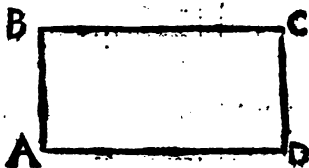
Coroll.

Eodem modo quolibet rectangula inter se æquilatera æqualia ostendentur.

L IB.

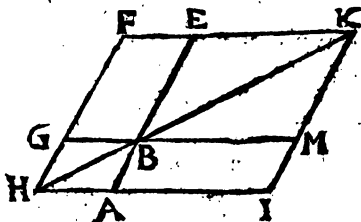
LIB. II.

Definitiones.

- I. Mac parallelogrammum rectangulum $ABCD$ contineti dicitur sub rectis duabus AB , AD , quæ rectum comprehendunt angulum.

Quando igitur dicitur rectangulum sub BA , AD ; vel brevitatis causa, rectangulum BAD , vel $BA \times AD$, (vel ZA pro $Z \times A$) designatur rectangulum, quod continetur sub BA , & AD ad rectum angulum constitutis.

II. In omni parallelogrammo spatio $FHIK$ unumquodq; eorum, quæ circa diametrum illius sunt, parallelogrammorum, cum duobus complementis Gnomon vocetur. ut Pgr $FB + BI + GA$ (EHM) est Gnomon. item Pgr. $FB + BI + EM$ (GKA) est Gnomon.

P R O P. I.

Si fuerint duæ rectæ lineæ AB , AF , seceturque ipsarum altera AB in quocunque segmenta AD , DE , EB : rectangulum comprehensum sub illis duabus rectis lineis AB , AF , æquale est eis, quæ sub insecta AF , & quolibet segmentorum AD , DE , EB comprehenduntur rectangulis.

a 11. l.

Statue AF , perpendicularẽ ad AB . per F duc infinitam FG perpendicularẽ ad AF . Ex D , E , B erige perpendiculares DH , EI , BG . erit AG rectangulum sub AF , AB , & b est æquale rectangulis AH , DI , EG , hoc est (quia DH , EI , AF pares sunt) rectangulis sub AF , AD ; sub AF , DE ; sub AF , EB . Q. E. D.

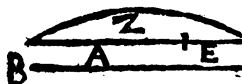
b 19 ex. l.

c 34. l.

Schol.

Propositiones decem primæ hujus libri valent etiam in numeris. Reliquas quilibet tyro examinet. pro hac, sit AF 6, & AB 12, sectus in AD 5, DE 3, & EB 4. Estque 6×12 (AG) = 72. 6×5 (AH) = 30. 6 in 3 (DI) = 18. denique 6×4 (EG) = 24. Liquet vero $30 + 18 + 24 = 72$.

P R O P. II.

Si recta linea Z secta sit utcumque; rectangula, quæ sub tota Z , & quolibet segmentorum A , E comprehenduntur, æqualia sunt ei, quod à tota Z fit, quadrato.

Dico $ZA + ZE = Zq$. Nam sume $B = Z$. Estque $BA + BE = BZ$; hoc est (ob $B = Z$) $ZA + ZE = Zq$. Q. E. D.

a 1. l.

P R O P.

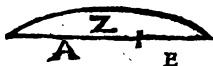
PROP. III.

Si recta linea Z secta sit utcumque; rectangulum sub tota Z, & uno segmentorum E comprehensum, equale est illi, quod sub segmentis A, E comprehenditur, rectangulo, & illi quod à prædicto segmento E describitur, quadrato.

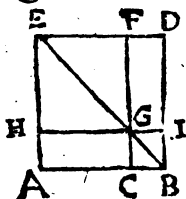
Dico. $ZE = AE + Eq.$ Nam $EZ = EA + EE.$ a 1. 2.

PROP. IV.

Si recta linea Z secta sit utcumque; Quadratum, quod à tota Z describitur, equale est, & illis quæ à segmentis A, E describuntur, quadratis, & ei, quod bis sub segmentis A, E comprehenditur, rectangulo.

Dico $Zq = Aq. + Eq. + 2 AE.$ Nam $ZA = Aq. + AE.$ & $ZE = Eq. + AE.$ quum igitur $ZA + ZE = Zq,$ erit $Zq = Aq. + Eq. + 2 AE.$ a 3. 2.
b 1. 2.
c 1. ax.

Aliter. Super AB fac quadratum AD, cujus diameter EB. per divisionis punctum C duc perpendicularem CF; & per G duc HI parall. AB.

Quoniam ang. EHG = A rectus est, & AEB & semirectus, erit reliquus HGE etiam semirectus. Ergo $HEf = HGg = EFg = AC.$ b proinde HF quadratum est rectæ AC. eodem modo CI est CBq. ergo AG, GD rectangula sunt sub AC, CB. Quare totum quadratum AD = $ACq + CBq + 2 ACB.$ Q. E. D.

d 4. Cor. 31. 1
e 33. 1.
f 6. 1.
g 34. 1.
h 19. def. 1.
k 19. ax. 1.

Coroll.

1. Hinc liquet parallelogramma circa diametrum quadrati esse quadrata;

2. Item diametrum cujusvis quadrati ejus angulos bisecare.

3. Si $A = \frac{1}{2} Z$; erit $Zq = 4 Aq$, & $Aq = \frac{1}{4} Zq$. item è contra, si $Zq = 4 Aq$. erit $A = \frac{1}{2} Z$.

PROP. V.

Si recta linea
AB secetur in
equalia AC b

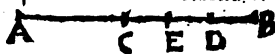
CB, & non equalia AD, DB, rectangulum su, inaequalibus segmentis AD, DB comprehensum, una cum quadrato, quod fit ab intermedia. sectione CD, equale est ei, quod à dimidia CB describitur, quadrato.

Dico $CBq = ADq + CDq$.

a 4. 2.
b 3. 2.
c hyp.
d 1. 2.

Aequantur $\left\{ \begin{array}{l} CBq. \\ CDq + CDB + DBq + CDB \\ CDq + bCBD (cAC \times BD) + CDB \\ CDq + dADB. \end{array} \right.$
enim ista

Scholium.

Si A B aliter
dividatur, prop-
us scilicet puncto

bisectionis, in E; dico $AEB = ADB$.

a 4. 2.
3. ex.

Nam $AEB = CBq - CEq$. & $ADB = CBq - CDq$. ergo quum $CDq = CEq$, erit $AEB = ADB$. Q. E. D.

Coroll.

b 4. 2.

Hinc $ADq + DBq = AEq + EBq$. Nam $ADq + DBq + 2 ADB = ABq = AEq + EBq + 2 AEB$. ergo quum $2 AEB = 2 ADB$, erit $ADq + DBq = AEq + EBq$. Q. E. D.

c 3. ex.

Unde 2. $ADq + DBq - AEq = EBq = 2 AEB - 2 ADB$.

PROP.

PROP. VI.

Si recta linea A
bifariam secetur, &
illi recta quæpiam li-
nea E in directum adjiciatur; rectangulum compre-
hensum sub tota cum adjecta (sub. A + E), & ad-
jecta E, una cum quadrato, quod à dimidia $\frac{1}{2}A$,
æquale est quadrato à linea, quæ tum ex dimidia,
tum ex adjecta componitur, tanquam ab una $\frac{1}{2}A +$
E descripto.

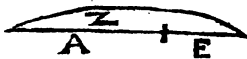
$$\text{Dico } \frac{1}{4}Aq + AE + Eq = Q. \frac{1}{2}A \quad \text{a 4. b 3. Cor. 4 2.}$$

$$+ E. \text{ Nam } Q. \frac{1}{2}A + E = \frac{1}{4}Aq + Eq + AE.$$

Coroll.

Hinc si tres rectæ E, E + $\frac{1}{2}A$, E + A sint in
proportione Arithmetica, rectangulum sub ex-
tremis E, E + A contentum, una cum quadra-
to excessus $\frac{1}{2}A$, æquale erit quadrato mediæ
E + $\frac{1}{2}A$.

PROP. VII.

Si recta linea Z se-
cetur utcumque; Quod
à tota Z, quodque ab
uno segmentorum E,
utraque simul quadrata, equalia sunt illi, quod bis
sub tota Z, & dicto segmento E comprehenditur,
rectangulo, & illi, quod à reliquo segmento A fit,
quadrato.

$$\text{Dico } Zq + Eq = 2ZE + Aq. \text{ Nam } Zq = Aq \quad \text{a 4. 12. b 3. 2.}$$

$$+ Eq + 2AE. \text{ \& } 2ZE = 2Eq. + 2AE.$$

Coroll.

Hinc, quadratum differentie duarum quarum-
cumque linearum Z, E, æquale est quadratis u-
triusque minus duplo rectangulo sub ipsis.

$$\text{Nam } Zq + Eq - 2ZE = Aq = Q. Z - E. \quad \text{c 7. 1. 3. a 7.}$$

PROP.

PROP. VIII.

Si recta linea Z secetur utcumque; rectangulum quater comprehensum sub tota Z, & uno segmentorum E, cum eo, quod à reliquo segmento A fit, quadrato, æquale est ei, quod à tota Z, & dicto segmento E, tanquam ab una linea Z+E describitur, quadrato.

a7. 2. &
3 ax.

b4. 2.

Dico $4 ZE + Aq = Q. Z + E$. Nam $2 ZEa = Zq + Eq - Aq$. ergo $4 ZE + Aq = Zq + Eq + 2 ZEa = Q. Z + E$. Q. E. D.

PROP. IX.

Si recta linea AB secetur in æqualia AC, CB,

& non aqualia AD, DB. quadrata, quæ ab inæqualibus totius segmentis AD, DB sunt, simul duplicia sunt, & ejus, quod à dimidia AC, & ejus, quod ab intermedia sectionum CD fit, quadrati.

a4. 2.
b hyp.
c7. 2.
d 1. ax.

Dico $ADq + DBq = 2 ACq + 2 CDq$. Nam $ADq + DBq = ACq + CDq + 2 ACD + DBq$. atqui $2 ACD$ (b 2 BCD) $+ DBq = Cq$ (ACq) $+ CDq$. ergo $ADq + DBq = 2 ACq + 2 CDq$. Q. E. D.

PROP. X

Si recta linea A secetur bifariam, adjiciatur autem ei in rectum quæpiam linea; Quod à tota

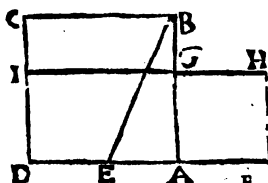
A cum adjuncta E, & quod ab adjuncta E, utraque simul, quadrata, duplicia sunt & ejus, quod à dimidia $\frac{1}{2} A$; & ejus, quod à composita ex dimidia; & adjuncta, tanquam ab una $\frac{1}{2} A + E$, descriptum est, quadrati.

a4. 2.
b Cor. 4. 2.
c4. 2.

Dico $Eq + Q. A + E$, hoc est $Aq + 2 Eq + 2 AE = 2 Q. \frac{1}{2} A + 2 Q. \frac{1}{2} A + E$. Nam $2 Q. \frac{1}{2} A = Aq$. & $2 Q. \frac{1}{2} A + E = Aq + 2 Eq + 2 AE$.

PROP.

P R O P. XI.

Datam rectam lineam AB secare in HG , ut comprehensum sub tota AB , & altero segmentorum BG rectangulum, æquale sit ei, quod à reliquo segmento AG fit, quadrato.

Super AB describe quadratum AC . latus AD biseca in E . duc EB . ex E A producta cape $EF = EB$. ad A F statue quadratum AH . Erit $AH = AB \times BG$. a 46. 1. b 10. 1.

Nam protracta HG ad I ; Rectang. $DH + EAq = EFq = EBq = BAq + EAq$. ergo $DH = BAq = quad. AC$. subtrahere commune AI ; f remanet quad. $AH = GC$; ad est $AGq = AB \times BG$. c 6. 2. d constr. e 47. 1. f 3. 2.

Scholium.

Hæc Propositio numeris explicari nequit; * neque enim ullus numerus ita secari potest, ut productum ex toto in partem unam æquale sit quadrato partis reliquæ. * vid. 6. 13.

P R O P. XII.

In amblygoniis triangulis ABC quadratum, quod fit à latere AC angulum obtusum ABC subtendente, majus est quadratis, quæ fiunt à lateribus AB , BC obtusum angulum ABC comprehendentibus, rectangulo bis comprehenso, & ab uno laterum BC , quæ sunt circa obtusum angulum ABC , in quod, cum protractum fuerit, cadit perpendicularis AD , & ab assumpta exterius linea BD sub perpendiculari AD prope angulum obtusum ABC .

Dico $ACq = CBq + ABq + 2\ CB \times BD$.

Nam ista $\left\{ \begin{array}{l} ACq. \\ CDq + ADq. \end{array} \right.$

$\left\{ \begin{array}{l} a\ CDq + ADq. \\ b\ CBq + 2\ CBD + BDq + ADq \end{array} \right.$

$\left\{ \begin{array}{l} c\ CBq + 2\ CBD + BDq + ADq. \\ CBq + 2\ CBD + ABq. \end{array} \right.$

a 47. 1.

b 4. 2.

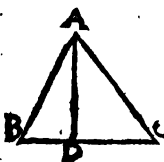
c 47. 1.

Schol.

Hinc, cognitis lateribus trianguli obtusanguli ABC, facile inveniuntur tum segmentum BD inter perpendicularem AD, & obtusum angulum ABC interceptum, tum ipsa perpendicularis AD.

Sic; Sit AC 10, AB 7, CB 5; unde ACq 100, ABq 49, CBq 25. Proinde $ABq + CBq = 74$. hunc deme ex 100, manet 26 pro $2\ CBD$. unde CBD erit 13. hunc divide per CB 5, provenit 2 $\frac{2}{5}$ pro BD. quare AD invenitur per 47. 1.

P R O P. XIII.

In oxygonis triangulis ABC, quadratum à latere AB angulum acutum ACB subtendente, minus est quadratis, quæ sunt à lateribus AC, CB acutum angulum ACB comprehendentibus, rectangulo bis comprehenso,

& ab uno laterum BC, quæ sunt circa acutum angulum ACB, in quod perpendicularis AD cadit, & ab assumpta interius linea DC sub perpendiculari AD, prope angulum acutum ACB.

Dico $ACq + BCq = ABq + 2\ BCD$.

Nam æquantur ista $\left\{ \begin{array}{l} ACq + BCq. \\ a\ ADq + DCq + BCq. \\ b\ ADq + BDq + 2\ BCD. \\ c\ ABq + 2\ BCD. \end{array} \right.$

a 47. 1.

b 7. 2.

c 47. 1.

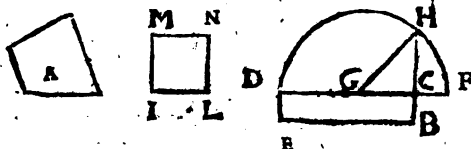
Coroll.

Hinc e: iam cognitis lateribus trianguli ABC, invenire est tam segmentum DC inter perpendiculari-

rem A D, & acutum angulum A B C interceptum
quam ipsam perpendicularem A B.

Sit A B 13, A C 15, B C 14. Detrahe A B q
(169) ex A C q + B C q hoc est ex 225 + 196
= 421; remanet 254 pro B C D; unde B C D
erit 126. hunc divide per B C 14, provenit 9
pro D C unde A D = $\sqrt{225 + 81} = 12$.

P R O P. X I V.

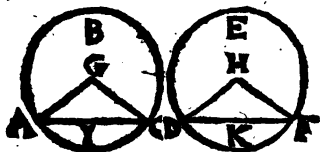

Dato rectilineo A aequale quadratum M L in-
venire.

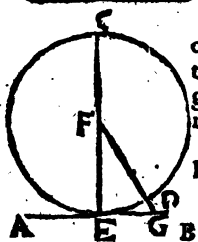
* Fac rectangulum D B = A, cujus majus la-
tus D C produc ad F, ita ut C F = C B. b 45. 1.
b 10. 2.
seca D F in G, quo centro ad intervallum G F
describere circulum F H D, producat C B, &
nec occurrat circumferentia in H. Erit C H q =
* M L = A

Ducatur enim G H. Estque A c = D B c =
D C F c = G F q = G C q c = H C q c = M L
Q. E. F.

Definitiones.

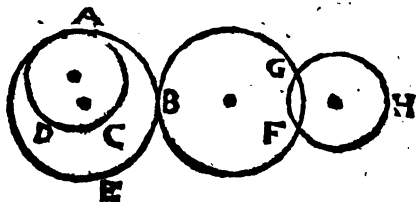

I. Quales circuli (GABC, HDEF) sunt, quorum diametri sunt æquales, vel quorum quæ ex centris rectæ lineæ GA, HD, sunt æquales.

II. Recta linea AB circum F E D tangere dicitur, quæ cum circum tangat, si producat circum non secat.

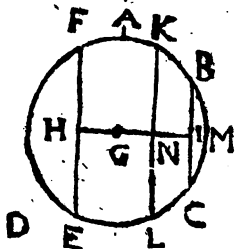
Recta FG secat circum F E D.

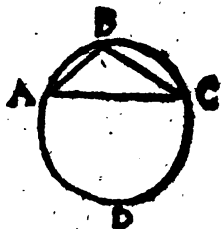
III. Circuli DAC, ABE (item FBG, ABE) se mutuo tangere dicuntur, qui se mutuo rantes sese mutuo non secant.

Circulus BFG secat circum FGH.

In

IV. In circulo $GABD$ aequaliter distare à centro dicuntur rectae lineae KE KL , cum perpendicularares GH , GN quae à centro G in ipsas decuntur, sunt aequales. Longius autem abesse illa B C dicitur, in quam major perpendicularis GI cadit.

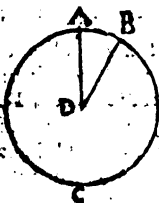

V. Segmentum circuli (ABC) est figura, quae sub recta linea AC , & circuli peripheria ABC comprehenditur.

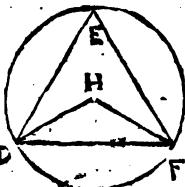
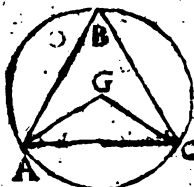
VI. Segmenti autem angulus (CAB) est, qui sub recta linea CA , & circuli peripheria AB comprehenditur.

VII. In segmento autem (ABC) angulus (ABC) est, cum in segmenti peripheria sumptum fuerit quodpiam punctum B , & ab illo in terminos rectae ejus lineae AC , quae segmenti basis est, adjunctae fuerint rectae lineae AB , CB , is inquam angulus ABC ab adjunctis illis lineis AB , CB comprehensus.

VIII. Cum vero comprehendentes angulum ABC , rectae lineae AB , BC aliquam assumant peripheriam ADC , illi angulus ABC insistere dicitur.

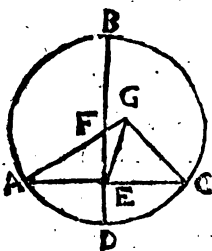

IX. Sector autem circuli (ADB) est, cum ad ipsius circuli centrum D constitutus fuerit angulus ADB; comprehensa nimirum figura ADB. & à rectis lineis AD, BD angulum continentibus, & à peripheria AB ab illis assumpta.

X. Similia circuli segmenta (ABC, DEF) sunt, quæ angulos (ABC, DEF) capiunt æquales; aut in quibus anguli ABC, DEF inter se sunt æquales.

PROF. I.

Dati circuli ABC centrum F reperire.

Duc in circulo rectam AC utcumque; quam biseca in E. per E duc perpendicularē DB. hanc biseca in F. erit F centrū.

Si negas, centrum esto G, extra rectam DB (nam in ea esse non potest, cum ubique extra

F dividatur inæqualiter) ducanturque GA, GC, GE. Vis G centrum esse; & ergo $GA = GC$; & per constr. $AE = EC$, latus vero GE commune est; & ergo anguli GEA, GEC pares, & proinde recti sunt. & ergo ang. GEC = FEC recti. Q. E. A.

Coroll.

a 15. def. 1.

b 8. 1.

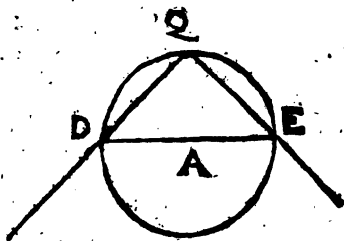
c 10. def. 1.

d 12. ax.

e e 48.

Coroll.

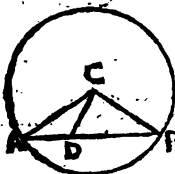
Hinc, si in circulo recta aliqua linea B D aliquam rectam lineam A C bifariam & ad angulos rectos secet, in secante B D erit centrum.

Facillime per normam invenitur centrum vertice Q ad circumferentiam applicato. Si enim recta DE jungens puncta D, & E, in quibus normæ latera QD, QE peripheriam secant, bisecetur in A, erit A centrum. Demonstratio pendet ex 31. hujus.

P R O P. II.

Si in circuli C A B peripheria duo qualibet puncta, A, B accepta fuerint, recta linea AB, quæ ad ipsa puncta adjungitur, intra circulum cadet.

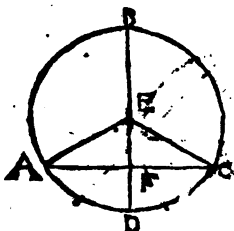

Accipe in recta A B quodvis punctum D, & ex centro C duc C A, C D, C B, & quoniam C A = C B, erit ang. A = B. Sed ang. C D B = A; ergo ang. C D B = B. & ergo C B = C D: atqui C B tantum pertingit ex centro ad circumferentiam; ergo C D eoque non pertingit: ergo punctum D est intra circulum. Idemque ostendetur de quovis alio puncto rectæ A B. Totæ igitur A B cadit intra circulum. Q. E. D.

Coroll.

Hinc, Recta circulum tangens, ita ut cum non secet, in unico puncto tangit.

P R O P. III.

Si in circulo EABC recta quadam linea BD per centrum extensa quadam AC non per centrum extensam bisariam faciet, (in F) & ad angulos rectos ipsam secabit; & si ad angulos rectos eam secet, bisariam quoque eam secabit.

Ex centro E ducantur EA, EC.

a hyp.

b 15. def. 1.

c 8. 1.

d 10. def. 1.

e hyp. &

12. cor.

15. 1.

g 16. 1.

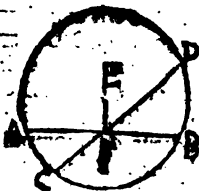
1. Hyp. Quoniam $EA = EC$, & $EA = EC$, latusque EF commune est, erunt anguli EFA, EFC pares, & consequentes recti. Q. E. D.

2. Hyp. Quoniam ang. EFA = EFC, & ang. EAF = ECF, latusque EF commune, erit $AF = FC$. Bisecta est igitur AC. Q. E. D.

Coroll.

Hinc, in triangulo quovis æquilatèro & isoscele linea ab angulo verticis bisecans basim, perpendicularis est basi. & contra perpendicularis ab angulo verticis bisecat basim.

P R O P. IV.

Si in circulo ACD daq recta linea AB, CD sese mutuo secant non per centrum E extensa, sese mutuo bisariam non secant.

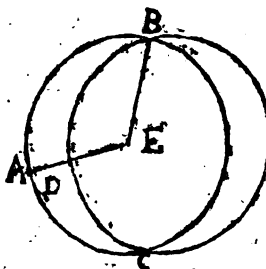
Nam si una per centrum

LIBER III.

trum transeat, patet hanc non bifecari ab altera, quæ ex hyp. per centrum non tranfit.

Si neutra per centrum tranfit, ex E centro duc E F. Si jam ambæ A B, C D forent bifectæ in F, anguli E F B, E F Dambo essent recti, & proinde æquales. b Q. E. A.

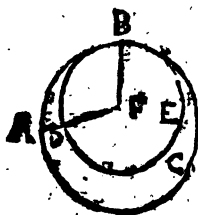
PROP. V.

Si duo circuli BAC, BDC sese mutuo secant, non erit illorum idem centrum E.

Alias enim ductis ex communi centro E rectis EB, ED, essent $EB = ED$ a 15. def. 1. b 9. ax. EA, b Q. E. A.

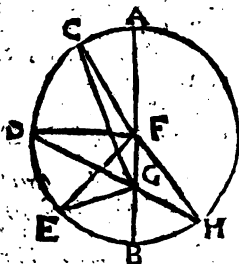
PROP. VI.

Si duo circuli BAC, BDE, sese mutuo intus tangant (in B) eorum non erit idem centrum F.

Alias ductis ex centro F rectis FB, FD, AE essent $FB = FD = FA$ a 15. def. 1. b 9. ax. b Q. F. N.

P R O P. VII.

Si in AB diametro circuli quodpiam sumatur punctum G, quod circuli centrum non sit, ab eoque puncto in circulum quaedam recte linea GC, GD, GE cadunt; maxima quidem erit ea (GA) in qua centrum F, minima vero reliqua GB. aliarum vero illi, quae per centrum ducitur, propinquior GC remotiore GD semper major est. Duae autem solum recte linea GE GH aequales ab eodem puncto in circulum cadunt, ad utrasque partes minima GB, vel maxima GA.

a 23. 1.

Ex centro F duc rectas FC, FD, FE; & fac ang. BFH = BFE.

a 10. 1.

1. GF + FC (hoc est GA) = GC. Q. E. D.

b 15. def. 1.

c 9. ex.

d 14. 1.

2. Latus FG commune est, & FC = FD, atque ang. GFC = GFD & ergo bas. GE = GD. Q. E. D.

e 10. 1.

f 9. ex.

3. FB (FE) = GE + GF. ergo ablato communi FG remanet BG = EG. Q. E. D.

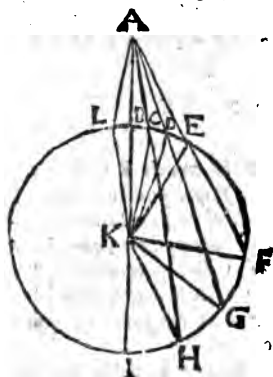
g congr.

h 4. 1.

4. Latus FG commune est, & FE = FH; atque ang. BFH = BFE. ergo GE = GH. Quod vero nulla alia GD ex puncto G aequetur ipsi GE, vel GH, jamjam ostensum est. Q. E. D.

P R O P.

PROP. VIII.

Si extra circulum sumatur punctum quodpiam A, ab eoque puncto ad circulum deducantur quaedam lineae AI, AH, AG, AF, quarum una quidem AI per centrum K protendatur, reliquae vero ut libet; in eandem peripheriam cadentium rectarum linearum maxima quidem est illa AI,

quae per centrum ducetur, aliarum autem ei quae per centrum transit propinquior AH remotiore AG semper major est. In convexam vero peripheriam cadentium rectarum linearum minima quidem est illa AB, quae inter punctum A, & diametrum BI interponitur; aliarum autem ea, quae est minima propinquior AC remotiore AD semper minor est. Duae autem tantum rectae lineae AC, AL aequales ab eo puncto in ipsum circulum cadunt, ad utrasque partes minima AB, vel maxima AI.

Ex centro K duc rectas KH, KG, KF, KC, KD, KE. & fac ang. $\angle AKL = \angle AKC$.

1. AI ($AK + KH$) \square AH. Q. E. D. c 10. 1.

2. Latus AK commune est; & $KH = KG$; atque ang. $\angle AKH \square \angle AKG$. ergo bas. AH \square AG. Q. E. D. b 24. 1.

3. KA \square KC + CA. aufer hinc inde aequales KC, KB, & erit AB \square AC. c 10. 1. d 5. ex.

4. AC + CK \square AD + DK. aufer hinc inde aequales CK, DK, & erit AC \square AD. Q. E. D. c 21. 1. f 4. ex.

geom.
4.1.

5. Latus KA est commune & $KL = KC$;
atque ang. $AKL = AKC$, ergo $LA = CA$.
hisce vero nulla alia æquatur, ex mox
ostensis. ergo, &c.

P R O P. IX.

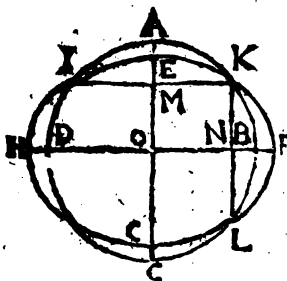

47.1.

Si in circulo BCK acce-
ptum fuerit punctum aliquod
 A , & ab eo puncto ad circuli
cadant plures, quam duæ
rectæ lineæ æquales AB ,
 AC , AK , acceptum pun-
ctum A centrum est ipsius
circuli.

Nam si à nullo puncto
extra centrum plures quam duæ rectæ lineæ æ-
quales duci possunt ad circumferentiam. Ergo A
est centrum. Q. E. D.

P R O P. X.

geom. 2.3.

Circulus $IAKEL$
circulum $IEKFL$
in pluribus quam
duobus punctis non
secat.

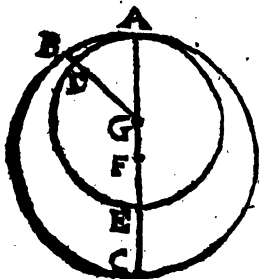
Secet, si fieri
potest, in tribus
punctis IKL .
Iunctæ IK & KL
bisecantur in M
& N . & Ambo
circuli centrum

habent in singulis perpendicularibus MC , NH ,
& proinde in earum intersectione O . ergo se-
cantes circuli idem centrum habent. Q. E. D.

geom. 2.3.

P R O P.

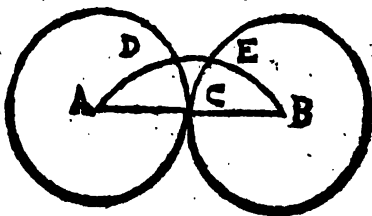
PROP. XI.

Si duo circuli GADE, FABC sese intus contingant, atque accepta fuerint eorum centra G, F; ad eorum centra adjuncta recta linea FG & producta, in A contactum circulo- rum cadet.

Si fieri potest, recta FG protracta secet circulos extra contactum A, sic ut non FGA, sed FGDB sit recta linea. ducatur GA. Et quia $GD = GA$, & $GB \perp GA$, (cum recta FGB transeat per F centrum majoris circuli) exit $GB \perp GD$. $\therefore Q. E. A.$

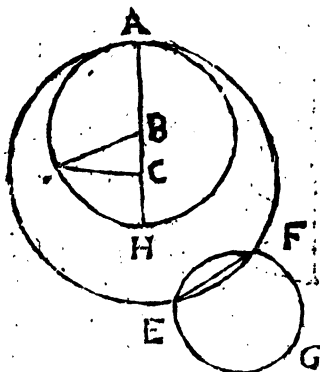
PROP. XII.

Si duo circuli ACD, BCE sese exterius contingant, linea recta AB que ad eorum centra A, B ad- jungitur, per contactum C transibit.

Si fieri potest, sit recta ADEB secans circulos extra contactum C in punctis D, E. Duc AC, CB. erit $AD + EB (AC + CB) = AD + EB$. $\therefore Q. E. A.$

PROP. XIII.

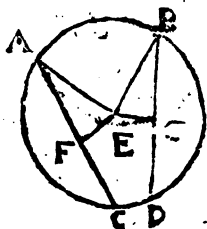
Circulus
CAF circuli BAH
non tangit in
pluribus pun-
ctis, quam
uno A, sive
intus, sive
extra tangat.

1. Tangat,
si fieri po-
test, intus
in punctis
A, H. & er-
go recta
CB centra

connectens, si producat, cadet tam in A, quam
in H. Quoniam igitur $CH = CA$, & $BH =$
CH. erit $BA (= BH) \perp CA$. Q. E. A.

2. Sin dicatur exterius contingere in punctis
E & F, & ducta recta EF in utroque circulo erit.
Circuli igitur se mutuo secant, quod non po-
nitur.

PROP. XIV.

In circulo EABC
equales recte lineae
ACBD, equaliter
distant à centro E. &
quae AC, BD equali-
ter distant à centro, &
equales sunt inter se.

Ex centro E duc
perpendiculares EF,

EG : & quæ buccabunt AC, DB. connecte EA
EB.

1. Hyp. $AC = BD$. ergo $AF = BG$. sed &
EA

$EA = EB$. ergo $FEq = EAq - AFq =$
 $EBq - BGq = EGq$. ergo $FE = EG$. Q. E. D.
 2. HP . $EF = EG$. ergo $AFq = EAq - EFq =$
 $EBq - EGq = GBq$. ergo $AF = GB$.
 e proinde $AD = BC$. Q. E. D.

c 47. 1. &
 3. ax.
 d Schol. 48. 1.

e 6 ax.

PROP. XV.

In circulo GABC
 maxima quidem linea
 est diameter AD; ali-
 arum autem centra G
 propinquior FE remo-
 tiore BC semper ma-
 jor est.

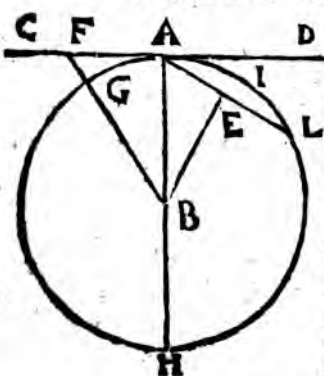
1. Duc GB, GC.
 Diameter AD (a
 $GB + GC) = BC$
 Q. E. D.

a 15. def. 1.
 b 10. 1.

2. Sit distantia
 $GI = GH$. accipe $GN = GH$. per N duc
 KL perpend. GI. junge GK, GL. & quia
 $GK = GB$, & $GL = GC$; estque ang. KGL =
 BGC , erit KL (FE) = BC. Q. E. D.

c 14. 1.

PROP. XVI.

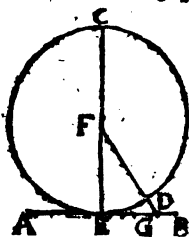

Quae CD
 ab extre-
 mitate diame-
 tri HA cujus-
 que circuli
 BALH ad
 angulos rectos
 ducitur, ex-
 tra ipsum cir-
 culum cadet,
 & in locum
 inter ipsam
 rectam line-
 am, & peri-
 pheriam com-

A E; & ex B duc perpendiculararem ad A D, quæ
occurrat circulo A E in E. duc E D occurrentem
circulo B C in C. ex A ad C ducta recta tanget
circulum D B C.

Nam $DB = DC$, & $DE = DA$, & ang. $ADC = AED$.
D communis est: b ergo ang. $ACD = EBD$, b 4. 1.
rect. c ergo AC tangit circulum C. Q. E. F. c cor. 16. g.

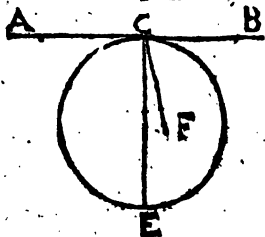
PROPOSITION XVIII.

Si circulum FE DC
tangat recta quæpiam
linea AB, à centro au-
tem ad contactum E ad-
jungatur recta quædam
linea FE; quæ adjun-
cta fuerit FE ad ipsam
contingentem AB per-
pendicularis erit.

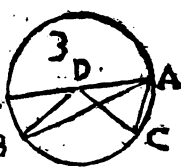
Si negas, sit ex F centro alia quædam FG
perpendicularis ad contingentem, secabit ea cir-
culum in D. Quum igitur ang. FGE rectus
dicatur b erit ang. FEG acutus. c ergo FE
(FD) = FG. d Q. E. A. a 2. def. 3. b cor. 17. 1. c 19. 1. d 9. ex.

PROPOSITION XIX.

Si circulum te-
tigerit recta qua-
piam linea AB, à
contactu autem C
recta linea CE ad
angulos rectos ipsi
tangenti excitetur;
in excitata CE
erit centrum circu-
li.

Si negas, sit centrum extra CE in F, & ab F
ad contactum ducatur FC. Igitur ang. FCB
rectus est; & c proinde par angulo ECB recto
per hypoth. b Q. E. A. b 11. cor. b 9. ex.

In circulo DABC, *angulus BDC ad centrum duplex est anguli BAC ad peripheriam, cum fuerit eadem peripheria BC basis angulorum.*

Duc diametrum ADE.

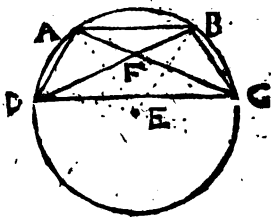
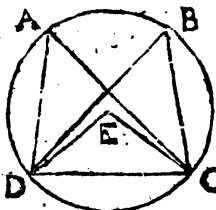
a 32. 1.

b 5. 1.

c 10. 22.

Externus *angulus BDE* $\hat{=}$ *DAB* + *DBA* $\hat{=}$ $\hat{=}$ $\hat{=}$ *2 DAB*. Similiter *ang. EDC* $\hat{=}$ $\hat{=}$ $\hat{=}$ $\hat{=}$ *2 DAC*. ergo in primo casu totus *BDC* $\hat{=}$ $\hat{=}$ $\hat{=}$ $\hat{=}$ *2 BAC*; sed in tertio casu reliquus *angulus BDC* $\hat{=}$ $\hat{=}$ $\hat{=}$ $\hat{=}$ *2 BAC*. Q. E. D.

P R O P. XXI.

In circulo EDAC qui in eodem segmento sunt anguli, *DAC & DBC sunt inter se aequales.*

a 10. 3.

1. Cas. Si segmentum DABC semicirculo sit majus, ex centro E, duc ED, EC. Eritque $\hat{=}$ $\hat{=}$ $\hat{=}$ $\hat{=}$ *2 ang. A* $\hat{=}$ $\hat{=}$ $\hat{=}$ $\hat{=}$ *2 B*. Q. E. D.

b 15. 1.

c 1. 22.

2. Cas. Sin segmentum semicirculo majus non fuerit, summa *angulorum trianguli ADF* $\hat{=}$ $\hat{=}$ $\hat{=}$ $\hat{=}$ *summa angulorum in triangulo BCF*. Demantur hinc inde *AFD* $\hat{=}$ $\hat{=}$ $\hat{=}$ $\hat{=}$ *BFC*, & *ADB* $\hat{=}$ $\hat{=}$ $\hat{=}$ $\hat{=}$ *ACB*, remanent *DAC* $\hat{=}$ $\hat{=}$ $\hat{=}$ $\hat{=}$ *DBC*. Q. E. D.

P R O P.

Liber III.
PROP. XXII.

63

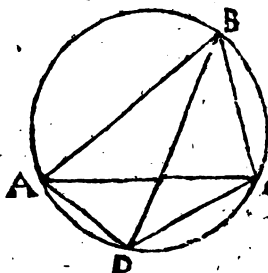

DC ad centrum
rimum, centro facti
m.

AB + DBA =
2 DAC. ergo
C; sed in ter-
= 2 BAC

o sunt an-
es.
circulo sit
se 2 ang.
jus non
equa-
De-
B c =
D.
P.

Quadrilatero-
rum ABCD in
circulo descripto-
rum anguli ADC,
ABC, qui ex ad-
verso, duobus re-
ctis sunt æquales.

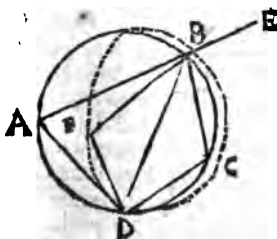
Duc AC, BD.
Ang. ABC +
BCA + BAC = 33. 1.
= 2 Rect. Sed
BDA = BCA, b 21. 3.
& BDC = BAC. ergo ABC + ADC = 2 Rect. c 1. 22

Q. E. D.

Coroll.

1. Hinc, si * A B unum latys quadrilateri * vide seq. diagram.
in circulo descripti producat, erit angu-
lus externus EBC æqualis angulo interno
ADC, qui opponitur ei ABC, qui est dein-
ceps externo EBC. ut patet ex 13. 1. & 3. ax.
2. Item circa Rhombum, circulus describi ne-
quit; quia adversi ejus anguli vel cedunt duobus
rectis, vel eos excedunt.

SCHOL.

Si in quadri-
latero ABCD
anguli A, & C
qui ex adverso
duobus rectis æ-
quantur, circa
quadrilaterum
circulus describi
potest.

Nam circu-
lus per quosli-
bet

bet tres angulos B, C, D transibit (ut patebit ex 5.4.) dico eundem per A transire. Nam si neges, transeat per F. ergo ductis rectis BF, FD, BD; ang. C + F = 2 Rect. b = C + A c quare A = F. d Q. E. A.

a 22. 3.
b hyp.
c 3 ex.
d 31. 1.

P R O P. XXIII.

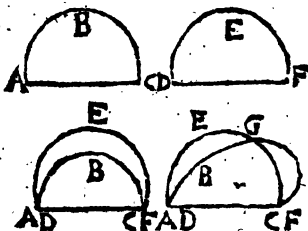
Super eadem re-
cta linea AC duo
circularum segmen-
ta ABC, ADC
similia & iniqua-

lia non constituentur ad easdem partes.

Nam si dicantur similia, duc CB secantem circumferentias in D, & B, & iunge AD, ac AB. Quia segmenta ponuntur similia, erit ang. ADC = ABC b Q. E. A.

a 10. def. 9.
b 16. 1.

P R O P. XXIV.

Super
qualibus rectis
lineis AC,
DF similia
circularum se-
gmenta ABC,
DEF sunt
inter se
qualia.

Basis AC
superposita
basi DF ei

congruet, quia AC = DF. ergo segmentum ABC congruet segmento DEF (alms enim aut intra cadet, aut extra, & atque ita segmen- ta non erunt similia, contra Hyp. aut saltem partim intra, partim extra, adeoque ipsum in tri- bus punctis secabit. b Q. E. A.) c proinde se- gmentum. ABC = DEF. Q. E. D.

a 13. 3.

b 10. 3.
c 8. ex.

P R O P.

PRO P. XXV.

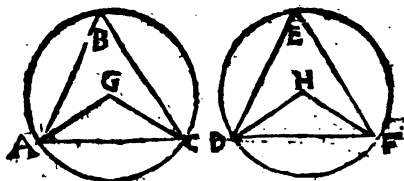

Circuli segmento ABC dato, describere circulum, cujus est segmentum.

Subtendantur ut-
cunque duæ rectæ
AB, BC, quas bi-
seca in D, & E. Ex D, & E duc perpendicu-
lares DF, EF occurrentes in puncto F. Hoc
erit centrum circuli.

Nam centrum a tam in DF, quam in EF a Cor. 1. 3
existit. ergo in communi puncto F. Q. E. F.

PRO P. XXVI.

*In equalibus circulis GABC, HDEF æquales an-
guli equalibus peripheriis AC, DE insistant, siue ad
centra G, H, siue ad peripher. B, E constituti insistant.*

Ob circularum æqualitatem, est $GA = HD$,
& $GC = HF$ item per hyp. ang. $G = H$.
a ergo $AC = DE$. Sed & ang. $B = E$.

$H = E$. d ergo segmenta AEC , DEF similia,
e & proinde paria sunt. f ergo etiam reliqua se-
gmenta AC, DE æquantur. Q. E. D.

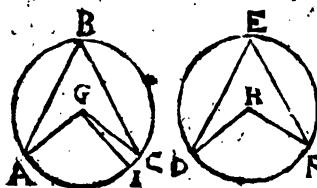
Scholiũ.

In circulo ABCD, sit ar-
cus AB par arcui DC; erit
AD parall. BC. Nam ducta
AC, a erit ang. $ACB = CAD$.
quare per 27. 1.

E. G. PRO P.

PROP. XXVII.

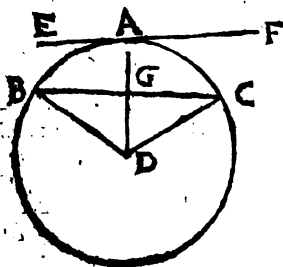
In equalibus
circulis,
G A B C,
H D E F, an-
guli qui æ-
qualibus pe-
ripheriis AC,
D F insi-

stant, sunt inter se æquales, sive ad centra G, H,
sive ad peripherias B, E constituti insistant.

Nam si fieri potest, sit alter eorum AGC \square
DHF. fiatque AGI = DHF. ergo arcus
AI = DF^b = AC. c Q. E. A.

a 26. 3.
b h^{yp}.
c g. ex.

S C H O L.

Linea recta
EF, qua ducta
ex A medio pun-
cto peripheriæ a-
licujus BC, cir-
culum tangit,
parallela est re-
ctæ lineæ BC,
quæ peripheriam
illam subtendit.

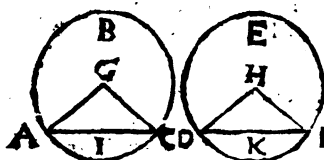
Duc è centro
D ad conta-

ctum A rectam DA, & connecte DB, DC.

Latus DG commune est; & DB = DC, atque
ang. BDA = CDA (ob arcus BA, CA æ-
quales) c ergo anguli ad basim DGB, DGC
æquales, & d proinde recti sunt. Sed interni an-
guli GAE, GAF e etiam recti sunt. f ergo BC,
EF sunt parallelæ. Q. E. D.

PROP.

a 27. 3.
b h^{yp}.
c 4. 1.
d 10. def 1.
e h^{yp}.
f 28. 1.

In aequalibus circulis
G A B C,
H D E F, æ-
quales rectæ
lineæ A C,
D F æquales

peripherias auferunt; majorem quidem A B C ma-
jori D E F, minorem autem A I C minori D K F.

E centrīs G, H, duc G A, G C, & H D, H F.
Quoniam $G A = H D$, & $G C = H F$, atque
 $A C = D F$; erit ang. $G = H$. ergo arcus
 $A I C = D K F$. & proinde reliquus $A B C = D E F$.
Q. E. D.

Quod si subtensa A C fit \square vel \curvearrowright D F, erit
simili modo arcus A C \square vel \curvearrowright D F.

PROP. XXIX.

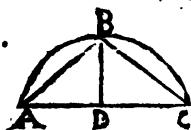
In aequalibus circulis
G A B C,
H D E F, æ-
quales periph-
erias A B C,
D E F æqua-

les rectæ lineæ A C, D F subtendunt.

Duc G A, G C, & H D, H F. Quia $G A = H D$, & $G C = H F$; & (ob arcus A C, D F æ pares) etiam ang. $G = H$; erit bas. $A C = D F$.
Q. E. D.

Hæc & tres proxime præcedentes intelligan-
tur etiam de eodem circulo.

PROP. XXX.

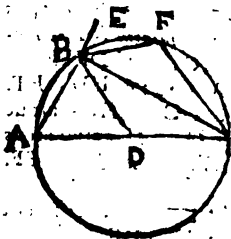
Datam peripheriam A B C
bifariam secare.

Duc A C; quam bise-
ca in D. ex D duc per-
pendicularem D B oc-
currentem arcui in B. Dico factum.

a const.
b 12. ax.
c 4. 1.
d 28. 3.

Iungantur enim AB , CB . Latus DB commune est; & $AD = DC$; & ang. $ADB = CDB$, ergo $AB = BC$. Quare arcus $AB = BC$. Q. E. F.

PROP. XXXI.

In circulo angulus ABC , qui in semicirculo, rectus est; qui autem in maiore segmento BAC , minor recto; qui vero in minore segmento BFC , maior est recto. Et insuper angulus maioris segmenti recto quidem maior est, minoris autem segmenti angulus, minor est recto.

Ex centro D duc DB . Quia $DB = DA$, erit ang. $ABD = DBA$. pariter ang. $DCB = DBC$. Ergo ang. $ABC = ABD + ACB = EBC$, & proinde ABC , & EBC recti sunt. Q. E. D. Ergo BAC acutus est. Q. E. D. ergo cum $BAC + BFC = 2$ Recti. erit BFC obtusus. denique angulus sub recta CB , & arcu BAC maior est recto ABC . factus vero sub CB , & BFC peripheria minoris segmenti, recto ABC minor est. Q. E. D.

a 5. 1.
b 2. ax.
c 31. 1.
d 10. def. 1.
e cor. 17. 1.
f 22. 3.

29. ax.

SCHOLIUM.

In triangulo rectangulo ABC , si hypotenusa AC bisecetur in D , circulus centro D , per A descriptus transibit per B . ut facile ipse demonstrabis ex hac, & 21. 1.

PROP.

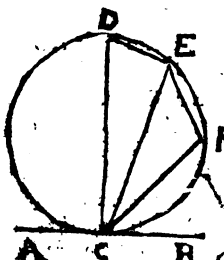
ang. $ADB =$
 arcus $AB =$

culo anguli
 qui in sem-
 tus est; qui
 majore se-
 C, min-
 vero in se-
 ro BFC.
 o. Et in
 s majore
 to qui
 min-

A, erit
 DBC.
 BC,
 E. D.
 cum
 usus.
 AC
 &
 C

Liber III.

PROP. XXXII.

Si circulum recta
 gerit aliqua recta li-
 nea AB, & contracta
 autem producaturs qua-
 dam recta linea CE
 circulum secans: an-
 guli ECB, ECA,
 quos ad contingen-
 tem facit, aequales
 sunt illis, qui in alter-
 is circuli segmentis

consistunt, angulis EDC, EFC.

Sit CD latus anguli EDC perpendicularare ad
 AB (perinde enim est) b ergo CD est dia-
 meter. c ergo ang. CED in semicirculo rectus
 est. d ergo ang. D + DCE = Rect. = ECB.
 DCE. f ergo ang. D = ECB. Q. E. D.

Cum igitur ang. ECB + ECA = 2 Rect.
 b = D + F; aufer hinc inde aequales ECB, &
 D, k remanent ECA = F. Q. E. D.

a 26. 3.
 b 19. 3.
 c 31. 3.
 d 32. 1.
 e const.
 f 3. 22.
 g 13. 1.
 h 28. 3.
 k 3. 25.

PROP. XXXIII.

Super da-
 ta recta li-
 nea AB de-
 scribere cir-
 culi segmen-
 tum AIEB,
 quod capiat
 angulum AIB
 aequalem da-
 to angulo re-
 ctilineo C.

Fac ang. BAD = C. per A duc AE per-
 pendicularem ad HD. ad alterum terminum
 datae AB fac ang. ABF = BAF. ejus arcum
 latus fecerit AE in F. centro F per A describa
 circulum, quod transibit per B (quia ang. EBA

b constr.
c 6. 1.

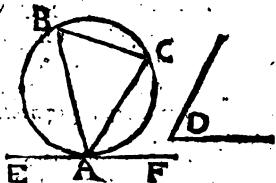
$b = F A B$, e ideoque $F B = F A$); segmentum AIB est id quod quæritur.

4 ser. 16.3.
 032. 3.
 1 conf.

Nam quia HD diametro AE perpendicularis est, & tangit HD circumulum, quem secat AB . ergo $\text{ang. } AIB = BAD = C$. Q. E. F.

P R O P. XXXIV.

A dato circulo
ABC segmentum
ABC abscindere
capiens angulum
B aequalem dato
angulo rectilineo
D.

17. 5.

a Duc rectam

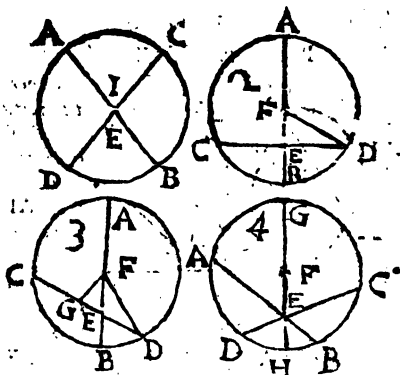
b 23. I.

E F, quæ tangat

C 32. 3.
d. conf.

datum circulum in A: b ducatur item AC faciens
ang. $\angle BAC = D$. Hæc auferet segmentum ABC
capiens angulum B $\angle = CAF$ $d = D$. Q. E. F.

P R O P. XXXV.

Si in circulo FBGA dua recta linea AB, DC
se se mutuo secuerint, rectangulum comprehensum
sub

sub segmentis AE , EB unius, æquale est ei quod sub segmentis CE , ED alterius comprehenditur, rectangulo.

Cas. 1. Si rectæ sese in centro secent, res clara est.

2. Si una AB transeat per centrum F , & reliquam CD bisecet, duc FD . Estque Rectang. $AEB + FEq. a = FBq. b = FDq. c = EDq. + FEq. d = CED + FEq. e$ ergo Rectang. $AEB = CED$. Q. E. D.

a g. 2.
b f. 48. 1.
c 47. 1.
d hyp.
e 3. an.

3. Si una AB diameter sit, alteramque CD secet inæqualiter, biseca CD per FG perpendicularem ex centro.

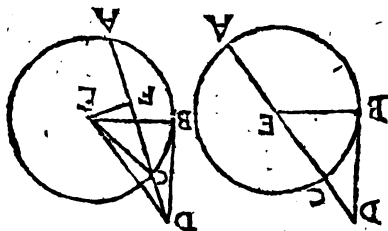
Rectang. $AEB + FEq.$
Æquantur ista } $f FBq. (FDq.)$
 } $g FGq. + GDq.$
 } $FGq. + b GEq. + \text{Rectang. } CED.$
 } $k FEq. + CED.$

f g. 2.
g 47. 1.
h g. 2.
k 47. 1.
l 3. an.

Ergo Rectang. $AEB = CED$.

4. Si neutra rectarum AB , CD per centrum transeat, per intersectionis punctum E duc diametrum GH . Per modo demonstrata Rectang. $AEB = GEH = CED$. Q. E. D.

P R O P. XXXVI.

Si extra circulum $EB C$ sumatur punctum aliquod D , ab eoque puncto in circulum cadant due rectæ lineæ DA , DB ; quarum altera DA circulum secet,

secet, altera vero DB tanget; Quod sub tota secante DA, & exterius inter punctum D, & convexam peripheriam assumpta DC comprehenditur rectangulum, æquale erit ei, quod à tangente DB describitur, quadrato.

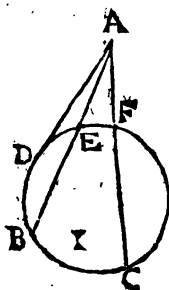
1. Cas. Si secans AD transeat per centrum E, junga EB; & faciet hæc cum DB rectum angulum; quare DBq + EBQ (E Cq) b = EDq

$$= AD \times DC + ECq \text{ ergo } AD \times DC = DBq. Q. E. D.$$

2. Cas. Sin AD per centrum non transeat, duc EC, EB, ED; atque EF perpend. A D, quare & bisecta est AC in F.

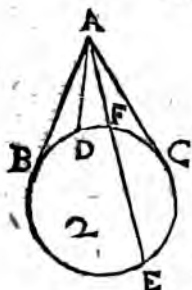
Quoniam igitur BDQ + EBq b = DEq b = EFq + FDq c = EFq + ADC + FCQ d = ADC + CEq (E Bq); & erit BDq = ADC. Q. E. D.

Coroll.

1. Hinc, si à puncto quovis A extra circum assumpto, plurimæ lineæ rectæ AB, AC circum secantes ducantur, rectangula comprehensa sub totis lineis AB, AC, & partibus externis AE, AF inter se sunt æqualia. Nam si ducatur tangens AD; erit CAF = ADq = BAE.

2. Con-

2. Constat etiam duas rectas AB , AC ab eodem puncto A ductas, quæ circum tangant, inter se æquales esse.

Nam si ducatur AE secans circum; erit $ABq = EAFb = ACq$.

a 36. 2.
b 36. 3.

3. Perspicuum quoque est ab eodem puncto A extra circum assumpto, duci tantum posse duas lineas, AB , AC quæ circum tangant.

Nam si tertia AD tangere dicatur, erit $ADc = ABc = ACc$. $d Q. F. N.$

c 2. cor.
d 8 3.

4. E contra constat, si duæ rectæ æquales AB , AC ex puncto quopiam A in convexam peripheriam incident, & earum una AB circum tangat, alteram quoque circum tangere.

Nam si fieri potest, non AC , sed altera AD circum tangat. ergo $ADe = ACf = AB$. $g Q. E. A.$

e 2. cor.
f 8p.
g 8 3.

PROP. XXXVII.

Si extra circum EBF sumatur punctum D , ab eoque in circum cadant duæ rectæ lineæ DA , DB ; quarum altera DA circum secet, altera DB in eum incidat; sit autem quod sub tota secante DA , & exterius inter punctum, & convexam peripheriam assumpta DC , comprehen-

ditur rectangulum, æquale ei, quod ab incidente

DB

DB describitur quadrato, incidens ipsa DB circulum tanget.

a 17. 3.
b 47.
c 36. 3.
d 1. ax. &
sch. 48. 1.
e 8. 1.
f 12. ax.
g cor. 16. 3.

Ex D ^aducatur tangens DF; atque ex E centro duc ED, EB, EF. Quia DBq ^b = ADC ^c = DFq, ^d erit DB = DF. Sed EB = EF, & latus ED commune est; ^e ergo ang. EBD = EFD. Sed EFD rectus est, ^f ergo EBD etiam rectus est. ^g ergo DB tangit circulum. Q. E. D.

Coroll.

h 8. 1.

Hinc, ^h ang. EDB = EDF.

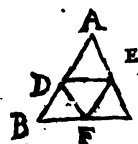
L I B.

mentum
ens ipse DB

atque ex E
DBq = AD
ed EB = EI
go ang. EB
fergo EB
igitur circuli

75
LIB. IV.
Definitiones.

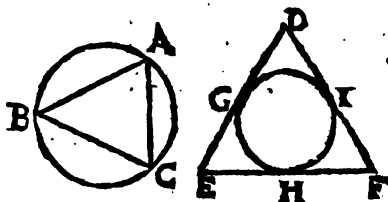
I. **I**gura rectilinea, in figura rectilinea inscribi dicitur, cum singuli ejus figuræ, quæ inscribitur; anguli singula latera ejus in qua inscribitur, tangunt.

Sic triangulum DEF est inscriptum in triangulo ABC.

II. Similiter & figura circa figuram describi dicitur, cum singula ejus, quæ circumscribitur, latera singulos ejus figuræ angulos tetigerint, circa quam illa describitur.

Ita triangulum ABC est descriptum circa tri angulum DEF.

III. Figura rectilinea in circulo inscribi dicitur, cum singuli ejus figuræ, quæ inscribitur, anguli tetigerint circuli peripheriam.

IV. Figura vero rectilinea circa circumscriptum dicitur, cum singula latera ejus, quæ circumscribitur, circuli peripheriam tangunt.

V. Similiter & circulus in figura rectilinea inscribi dicitur, cum circuli peripheria singula latera tangit ejus figuræ, cui inscribitur.

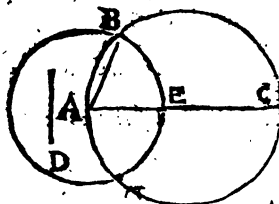
VI. Circulus autem circa figuram describi

dicitur, cum circuli peripheria singulos tangit
ejus figuræ, quam circumscribit, angulos.

VII. Recta linea in circulo accommodari, seu coaptari dicitur, cum ejus extrema in circuli peripheria fuerint; ut recta linea AB.

PROB. I. Probl. I.

In dato circulo ABC rectam lineam AB accommodare æqualem data rectæ lineæ D, quæ circuli diametro AC non sit major.

a 3. post.

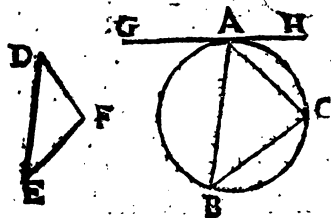
b 3. 1.

b 15. def. 1.

c constr.

Centro A, spatio $AE = D$ describe circulum dato circulo occurrentem in B. Erig ducta $AB = AE = D$. Q. E. F.

PROB. II. Probl. 2.

In dato circulo ABC triangulum ABC describere dato triangulo.

DEF æquiangulum.

Recta GH circulum datum tangat in A. Fac ang. $HAC = E$; & ang. $GAB = F$, & iunge BC. Dico rectum.

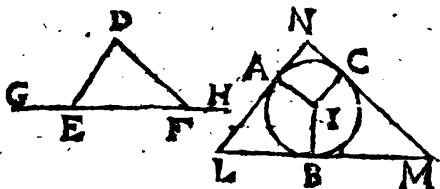
Nam

Liber IV.

77

Nam ang. $Bc = HAC = E$; & ang. $C = GAB = F$; quare etiam ang. $BAC = D$.
ergo triang. BAC circulo inscriptum triangulo
 DEF æquiangulum est. Q. E. F.

PROP. III. Probl. 3.

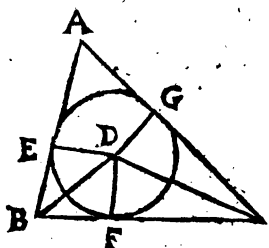
Circa datum circulum $IABC$ triangulum LNM
describere, dato triangulo DEF æquiangulum.

Produc latus EF utrinque. a Fac ad centrum a 23. 1.
 I ang. $AIB = DEG$. & ang. $BIC = DFH$.
deinde in punctis A, B, C circulum b tangent b 17. 3.
tres rectæ LN, LM, MN . Dico factum.

Nam quod coibunt rectæ LN, LM, MN ,
atque ita triangulum constituent, patet; c quia
anguli LAI, LBI & recti sunt, adeoque ducta
 AB angulos faciet LAB, LBA duobus rectis mi-
nores. Quoniam igitur ang. $AIB + L = 2$ c 32. 1.
Rect. $f = DEG + DEF$; & $AIB = DEG$; b erit
ang. $L = DEF$. Simili argumento ang. $M = DFE$.
ergo etiam ang. $N = D$. ergo triang. LNM
circulo circumscriptum dato EDF est æquian-
gulum. Q. E. F.

PROP.

P R O P. IV. Probl. 4.

In dato trian-
gulo ABC cir-
culum EFG in-
scribere.

Duos angu-
los B , & C bi-
seca rectis BD ,
 CD coeunsi-
bus in D . Ex
 D duc perpen-

diculares DE , DF , DG . circulus centro D per
 E descriptus transibit per G , & F , tangetque
tria latera trianguli.

Nam ang. $DBE = DBF$; & ang. $DEB =$
 DFB ; & latus DB commune est: ergo $DE =$
 DF . Simili argumento $DG = DF$. Circulus igitur
centro D descriptus transit per E , F , G ; &
cum anguli ad E , F , G sint recti, tangit omnia
trianguli latera. Q. E. F.

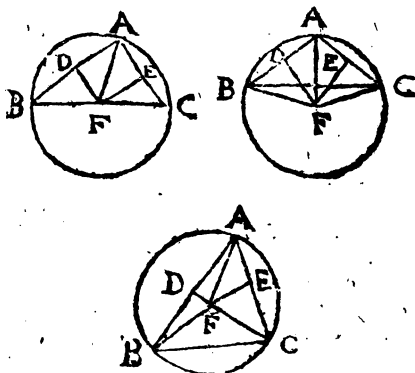
Scholium.

For. Herig.

Hinc, cognitis lateribus trianguli, invenientur
eorum segmenta, quæ sunt à contactibus circuli in-
scripti. Sic,

Sit $AB = 12$, $AC = 18$, $BC = 16$. Erit $AB +$
 $BC = 28$. ex quo subduc $18 = AC = AE + FC$,
remanet $10 = BE + BF$. ergo BE , vel $BF = 5$.
proinde FC , vel $CG = 11$. quare GA , vel
 $AE = 7$.

PROP. V. Probl. 5.

Circa datum triangulum ABC circulum $FABC$ describere.

Latera quavis duo BA , AC a biseca perpen-
dicularibus DF , EF concurrentibus in F . Hoc
erit centrum circuli.

Nam ducantur rectæ FA , FB , FC . Quoniam
 $AD = DB$; & latus DF commune est; & ang.
 $FDA = FDB$, erit $FB = FA$. eodem modo
 $FC = FA$. ergo circulus centro F per dati tri-
anguli angulos B , A , C transibit. Q. E. F.

b constr.
c constr. &
12. ax.
d 4. 1.

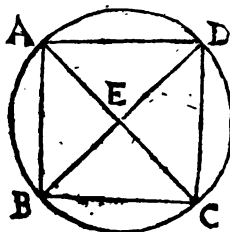
Coroll.

* Hinc, si triangulum fuerit acutangulum, * 31. 3.
centrum cadet intra triangulum; si rectangulum,
in latus recto angulo oppositum; si denique ob-
tusangulum, extra triangulum.

Schol.

Eadem methodo describetur circulus, qui
transeat per data tria puncta, non in una recta
linea existentia.

PROP. VI. Probl. 6.

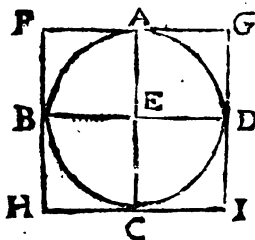
In dato circulo
EABCD qua-
dratum ABCD
inscribere.

¶ Duc diame-
tros AC, BD
se mutuo secan-
tes ad angulos
rectos in centro
E. junge harum

terminos rectis AB, BC, CD, DA. Dico
factum.

Nam quia 4 anguli ad E recti sunt, b arcus,
& c subtensæ AB, BC, CD, DA pares sunt.
ergo ABCD æquilaterum est; ejusque omnes
anguli in semicirculis, adeoque d recti. sunt. e er-
go ABCD est quadratum, dato circulo inscri-
ptum. Q. E. F.

PROP. VII. Probl. 7.

circa datum cir-
culum EABCD
quadratum FHIG
describere.

¶ Duc diametros
AC, BD se mu-
tuo secantes per-
pendiculariter. per
harum extrema a duc
tangentes concu-
rentes in F, H, I, G. Dico factum. Nam ob

angulos ad A, & C b rectos, c erit FG parall.
HI. eodem modo FH parall. GI. ergo FHIG
est parallelogrammum; & quidem rectangulum,
sed & æquilaterum, quia FG d=HI d=BD e=
CA d= FH d= GI. quare FHIG est squadra-
tum, dato circulo circumscriptum. Q. E. F.

SCHOL.

a 11. 1.

b 16. 3.

c 19. 3.

d 31. 3.

e 19. def. 1.

a 17. 3.

b 18. 3.

c 28. 1.

d 34. 1.

e 15. def. 1.

f 29. def. 1.

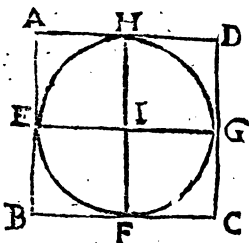
SCHOL.

Quadratum $ABCD$ circulo circumscriptum, duplum est quadrati $EFGH$ circulo inscripti.

Nam rectang. $HB = 2$ HEF. & $HD = 2$ HGF: per 41. I.

PROP. VIII. Probl. 8.

In dato quadrato $ABCD$ circulo $EFGH$ inscribere.

Latera quadrati biseca in punctis H, E, F, G ; junge HF, EG sese secantes in I . circulus centro I

per H descriptus quadrato inscribetur.

Nam quia AH, BF pares ac b parallelæ sunt, erit AB parall. HF parall. DC . eodem modo AD parall. EG parall. BC . ergo IA, ID, IB, IC sunt parallelogramma. Ergo $AH = AE = HI = EI = IF = IG$. Circulus igitur centro I per H descriptus transibit per H, E, F, G , tangetque quadrati latera, cum anguli ad H, E, F, G sint recti. Q. E. F.

a7. en.
b 34. s.
c 33. n.

d7. en.
e 34. n.

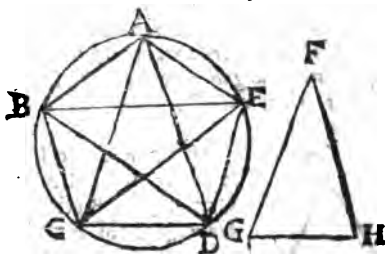
in hoc accommoda $BD = AC$, & junge AD .
erit triang. ABD quod quaeritur.

Nam duc DC ; & per CDA describe circum-
lum. Quoniam $AB \times BC = AC^2$. liquet BD
tangere circumlum ACD , quem secat CD .
ergo ang. $BDC = A$. ergo ang. $BDC + CDA =$
 $A + CDA = BCD$. sed $BDC + CDA =$
 $BDA = CBD$. & ergo ang. $BCD = CBD$.
ergo $DC = DB = AC$. quare ang. $CDA =$
 $A = BDC$. ergo $ADB = 2A = ABD$.
Q. E. F.

Coroll.

Cum omnes anguli A, B, D conficiant
2 Rect. (2 Rect.) liquet A esse 2 Rect.

PROP. XI. Probl. 17.

In dato circulo $ABCDE$ pentagonum equilaterum & equiangularum $ABCDE$ inscribere.

Describe triangulum Isosceles FGH , habens
utramque angulorum ad basim duplum anguli
ad verticem. Huic \triangle equiangularum CAD inscri-
be circulo. Angulos ad basim ACD , & ADC
biseca rectis DB, CE occurrentibus circumfer-
rentiæ in B , & E . connecte rectas $CB, BA, AE,$
 ED . Dico factum.

Nam ex constr. liquet quinque angulos CAD, CDB, BDA, DCE, ECA pares esse; quare & arcus & subtensæ DC, CB, BA, AE, DE æquantur. Pentagonum igitur æquilaterum est. Est vero etiam æquiangulum, quia ejus anguli BAE, AED, &c. insistant arcibus æqualibus BCDE, ABCD, &c.

Hujus problematis praxis facilior tradetur ad 10. 13.

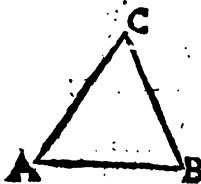
Coroll.

Hinc, angulus pentagoni æquilateri & æqui-anguli æquatur $\frac{3}{7}$ 2 Rect. vel $\frac{6}{7}$ Rect.

Schol.

Petr. Horig.

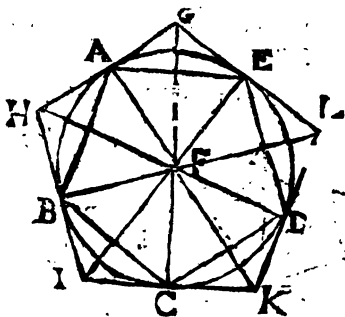
Universaliter figura imparium laterum inscribuntur circulo beneficio triangulorum Ifoſcelium, quorum anguli æquales ad basim multiplices sunt eorum, qui ad verticem sunt, angulorum; parium vero laterum figura in circulo inscribuntur apud Ifoſcelium triangulorum, quorum anguli ad basim multiplices sesquialteri sunt eorum, qui ad verticem sunt, angulorum.

Ut in triangulo Ifoſcele CAB, si ang. A = 3 C = B; AB erit latus Heptagoni. Si A = 4 C; erit AB latus Enneagoni, &c. Sin vero A = $1\frac{1}{2}$ C, erit AB latus quadrati. Et si A = $2\frac{1}{2}$ C, subtendet AB sextam partem circumferentiæ: pariterque si A = $3\frac{1}{2}$ C; erit AB latus octagoni, &c.

P R O P.

PROP. XII. Probl. 12.

Circa datum circulum $FABCDE$ pentagonum
 æquilaterum & æquiangulum $HIKLG$ describere.

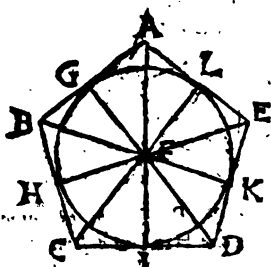
Inscribe pentagonum $ABCDE$ æquilaterum
 & æquiangulum; duc è centro rectas $FA, FB,$
 FC, FD, FE , iisque totidem perpendiculares
 GAH, HBI, ICK, KDI, LEG concurrentes
 in punctis H, I, K, L, G . Dico factum. Nam
 quia GA, GE ex uno puncto G *b* tangunt circu-
 lum, *c* erit $GA = GE$. *d* ergo ang. $GFA =$
 GFE . ergo ang. $AFE = 2 \cdot GFA$. eodem mo-
 do ang. $AFH = HFB$; & proinde ang. $AFB =$
 $2 \cdot AFH$. Sed ang. $AFE = AFB$. *f* ergo ang.
 $GFA = AFH$. sed & ang. $FAH = FAG$,
 & latus FA est commune, *g* ergo $HA = AG =$
 $GE = EL$, &c. *h* ergo $HG, GL, LK, KI,$
 IH latera pentagoni æquantur: sed & anguli
 etiam, utpote \angle æqualium AGF, AHF , &c. du-
 pli; ergo, &c.

Coroll.

Eodem pacto, si in circulo quæcunque figura
 æquilatera & æquilangula describatur, & ad ex-
 trema semidiametrorum ex centro ad angulos
 ducta-

dustrarum, excitentur lineæ perpendiculares, hæ perpendiculares constituent aliam figuram totidem laterum & angulorum æqualium circulo circumscriptam.

P R O P. XIII. Probl. 13.

In dato pentagono æquilatelo & æquiangulo ABCDE circulum FGHKL inscribere.

Duos pentagoni angulos A, & B a biseca rectis AF, BF concurrentibus in F.

Ex F duc perpendiculares FG, FH, FI, FK, FL. Circulus centro F per G descriptus tanget omnia pentagoni latera.

Duc FG, FD, FE. Quoniam $BA = BC$; & latus BF commune est; & ang. $FBA = FBC$, erit $AF = FC$; & ang. $FAB = FCB$.

Sed ang. $FAB = \frac{1}{2} BAE = \frac{1}{2} BCD$. ergo ang. $FCB = \frac{1}{2} BCD$. eodem modo anguli totales C, D, E omnes bisecti sunt. Quum igitur ang. $FGB = FHB$, & ang. $FBH = FBG$, & latus FB sit commune, erit $FG = FH$. similiter omnes FH, FI, FK, FL, FG æquantur. Ergo circulus centro F per G descriptus transit per H, I, K, L; & tangitque pentagoni latera, cum anguli ad ea puncta sint recti. Q. E. F.

Coroll.

Hinc, si duo anguli proximi figuræ æquilateræ & æquiangulæ bisecentur, & a puncto, in quo occurrunt lineæ angulos bisecantes, ducantur rectæ lineæ

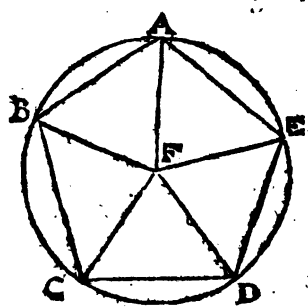
Liber IV.

lineæ ad reliquos figuræ angulos, omnes anguli figuræ erunt bisecti.

Schol.

Eadem methodo in qualibet figura æquilatæ & æquiangulari circulus describetur.

PROP. XIV. Probl. 14.

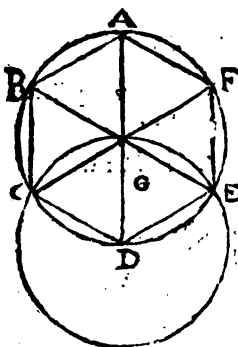
Circa datum Pentagonum æquilaterum & æquiangulum ABCDE circulus FABCD describere.

Duos pentagoni angulos biseca rectis AF, BF concurrentibus in F. Circulus centro F per A descriptus pentagono circumscribitur.

Ducantur enim FC, FD, FE. Bisecti itaque sunt anguli C, D, E. ergo FA, FB, FC, FD, FE æquantur. ergo circulus centro F descriptus, per A, B, C, D, E, pentagoni angulos transibit. Q. E. F.

Schol.

Eadem arte circa quamlibet figuram æquilatam & æquiangulari circulus describetur.

In dato circulo G-
ABCDEF hexago-
num & equilaterum
& equiangulum A B-
CDEF inscribere.

Duc diametrum
A D; centro D per
centrum G describe
circulum, qui datum
fecerit in C, & E. duc
diametros C F, E B.
junge A B, B C, C D,
D E, E F, F A. Dico
factum.

Nam ang. CGD $= \frac{1}{2}$ Rect. $=$ DGE $=$
AGF $=$ AGB. \therefore ergo BGC $= \frac{1}{2}$ Rect. $=$ FGE.
 \therefore ergo arcus & subtensæ AB, BC, CD, DE,
EF æquantur. Hexagonum igitur æquilaterum
est: sed & æquiangulum, quia singuli ejus an-
guli arcubus insistant æqualibus. Q. E. F.

Coroll.

1. Hinc latus Hexagoni circulo inscripti semi-
diametro æquale est.
2. Hinc facile triangulum æquilaterum ACE
in circulo describetur.

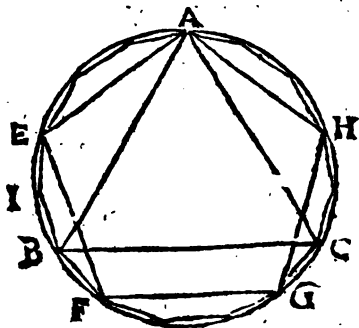
Schol. Probl.

Hexagonum ordinatum super data recta C D ita
construes. a Fac triangulum CGD æquilaterum
super data C D. centro G per C, & D descri-
be circulum. Is capiet Hexagonum super data
C D.

PROP.

Liber. IV.

PROP. XVI. Probl. 16,

In dato circulo AEBC quindecagonum æquilaterum & æquiangulum inscribere.

Dato circulo a inscribe pentagonum æquilaterum AEF GH; b itemque triangulum æquilaterum ABC. erit BF latus quindecagoni quæsitum.

Nam arcus AB c est $\frac{1}{3}$, vel $\frac{1}{12}$ peripheriæ, cuius AF est $\frac{2}{3}$ vel $\frac{6}{12}$. ergo reliquus BF = $\frac{1}{12}$ periph. ergo quindecagonum, cuius latus BF, æquilaterum est; sed & æquiangulum, cum singuli ejus anguli arcubus insistant æqualibus, quorum unusquisque est $\frac{13}{12}$ totius circumferentiæ. ergo, &c.

Schol.

Circulus dividitur Geometricè in partes
 $\left\{ \begin{array}{l} 4, 8, 16, \&c. \text{ per } 6, 4, \& 9, 1. \\ 3, 6, 12, \&c. \text{ per } 15, 4, \& 9, 1. \\ 5, 10, 20, \&c. \text{ per } 11, 4, \& 9, 1. \\ 15, 30, 60, \&c. \text{ per } 16, 4 \& 9, 1. \end{array} \right.$

Cæterum divisio circumferentiæ in partes datas etiamnum desideratur; quare pro figurarum quarumcunq; ordinarum constructionibus sæpe ad mechanica artificia recurrendum est, propter quæ Geometriæ practici consulendi sunt.

LIB. V.

Definitiones.

I. **R**ars est magnitudo magnitudinis, minor majoris, cum minor metitur majorem.

I I. Multiplex autem est major minoris, cum minor metitur majorem.

I I I. Ratio est duarum magnitudinum ejusdem generis mutua quædam secundum quantitatem habitudo.

In omni ratione ea quantitas, quæ ad aliam refertur, dicitur antecedens rationis; ea vero, ad quam alia refertur, consequens rationis dici solet. ut in ratione 6 ad 4; antecedens est 6, & consequens 4.

Nota.

Cujusque rationis quantitas innotescit dividendo antecedentem per consequentem. ut ratio 12 ad 5 effertur per $\frac{12}{5}$. item quantitas rationis A ad B est

$\frac{A}{B}$. Quare non raro brevitatæ causa, quantitates rationum sic designamus, $\frac{A}{B}$, vel $\frac{C}{D}$, vel $\frac{C}{B}$;

hoc est, ratio A ad B major est ratione C ad D, vel ei equalis, vel minor. Quod probe animadvertat, quisque hæc legere volet.

Rationis, sive proportionis species, ac divisiones vide apud interpretes.

I V. Proportio vero est rationum similitudo.

Rectius quæ hic vertitur proportio, proportionalitas, sive analogia dicitur; nam proportio idem denotat quod ratio, ut plerisque placet.

V. Rationem habere inter se magnitudines dicuntur, quæ possunt multiplicatæ se mutuo superare.

VI. In

E, 12. | A, 4. B, 6. | G, 24. VI. In ea-
F, 30. | C, 10. D, 15. | H, 60. de ratione ma-
gnitudines di-

cuntur esse, prima A ad secundam B, & tertia C ad quartam D, cum primæ A, & tertiæ C æquemultiplicia E, & F à secundæ B, & quartæ D æquemultiplicibus G, & H, qualiscunque sit hæc multiplicatio, utrumque E, F ab utroque G, H, vel una deficiunt, vel una æqualia sunt, vel una excedunt, si ea sumantur E, G; & F, H quæ inter se respondent.

Hujus nota est :: ut A. B :: C. D. hoc est A ad B, & C ad D in eadem sunt ratione. ali-
quando sic scribimus $\frac{A}{B} = \frac{C}{D}$ id est, A. B :: C. D.

VII. Eandem autem habentes rationem (A. B :: C. D) proportionales vocantur.

E, 30. | A, 6. B, 4. | G, 28. VIII. Cum
F, 60. | C, 12. D, 9. | H, 63. vero æquemul-
tiplicium, E mul-

tiplex primæ magnitudinis A excefferit G mul-
tiplicem secundæ B; at F multiplex tertiæ C non excefferit H multiplicem quartæ D; tunc prima A ad secundam B majorem rationem habere dicetur, quam tertia C ad quartam D,

Si $\frac{A}{B} < \frac{C}{D}$, necessarium non est ex hac definitio-
ne, ut E semper excedat G; quam F minor est quam H; sed conceditur hoc fieri posse.

IX. Proportio autem in tribus terminis pau-
cissimis consistit. Quorum secunda est instar
duorum.

X. Cum autem tres magnitudines A, B, C
proportionales fuerint, prima A ad tertiam C
duplicatam rationem habere dicetur ejus, quam
habet ad secundam B: at quum quatuor magni-
tudines A, B, C, D, proportionales fuerint, prima
A ad quartam D triplicatam rationem habere
dicetur

dicetur ejus , quam habet ad secundam B ; & semper deinceps uno amplius , quamdiu proportio extiterit.

Duplicata ratio exprimitur sic $\frac{A}{C} = \frac{A}{B}$ bis. Hoc est , ratio A ad C duplicata est rationis A ad B. Triplicata autem sic $\frac{A}{D} = \frac{A}{B}$ ter. id est , ratio A ad D triplicata est rationis A ad B.

∴ denotat continue proportionales: ut A, B, C, D; item 2, 6, 18, 64 sunt ∴

XI. Homologæ, seu similes ratione, magnitudines dicuntur , antecedentes quidem antecedentibus, consequentes vero consequentibus.

Ut si A. B :: C. D; tam A & C , quam B & D homologæ magnitudines dicuntur.

XII. Alterna ratio, est sumptio antecedentis ad antecedentem , & consequentis ad consequentem.

Vt sit A. B :: C. D. ergo alterne , vel permutando, vel vicissim, A. C :: B. D. per 16. 5.

In hac definitione, & 5. sequentibus imponuntur nomina sex modis argumentandi, quibus mathematici frequenter utuntur; quarum illationum vis innititur propositionibus hujus libri, quæ in explicationibus citantur.

XIII. Inversa ratio, est sumptio consequentis ceu antecedentis , ad antecedentem velut ad consequentem.

Vt A. B :: C. D. ergo inverse , B. A :: D. C. per cor. 4. 5.

XIV. Compositio rationis, est sumptio antecedentis cum consequente, ceu unius, ad ipsam consequentem.

Vt A. B :: C. D. ergo componendo , A + B. B :: C + D. D. per 18. 5.

XV. Divisio rationis, est sumptio excessus, quo consequentem superat antecedens, ad ipsam consequentem.

Vt A. B :: C. D. *ergo dividendo*, A. B. B :: C. D. D. *per* 17. 5.

XVI. Conversio rationis, est sumptio antecedentis ad excessum, quo superat antecedens ipsam consequentem.

Vt A. B :: C. D. *ergo per conversam rationem*, A. A - B :: C. C - D. *per* cor. 19. 5.

XVII. Ex æqualitate ratio est, si plures duabus sint magnitudines, & his aliæ multitudine pares, quæ binæ sumantur, & in eadem ratione; cum ut in primis magnitudinibus prima ad ultimam, sic & in secundis magnitudinibus prima ad ultimam sese habuerit. Vel aliter; sumptio extremorum, per subtractionem medi-
 orum.

XVIII. Ordinata proportio est, cum fuerit quemadmodum antecedens ad consequentem, ita antecedens ad consequentem: fuerit etiam ut consequens ad aliud quidpiam, ita consequens ad aliud quidpiam.

Vt si A. B :: D. E. *item* B. C :: E. F. *erit ex æquo* A. C :: D. F. *per* 22. 5.

XIX. Perturbata autem proportio est; cum tribus positis magnitudinibus, & aliis, quæ sint his multitudine pares, ut in primis quidem magnitudinibus se habet antecedens ad consequentem, ita in secundis magnitudinibus antecedens ad consequentem: ut autem in primis magnitudinibus consequens ad aliud quidpiam, sic in secundis magnitudinibus aliud quidpiam ad antecedentem.

Vt si A. B :: F. G. *item* B. C :: E. F. *erit ex æquo perturbate* A. C :: E. G. *per* 23. 5.

XX. Quotlibet magnitudinibus ordine positis, proportio primæ ad ultimam componitur ex proportionibus primæ ad secundam, & secundæ ad tertiam, & tertiæ ad quartam, & ita deinceps, donec extiterit proportio.

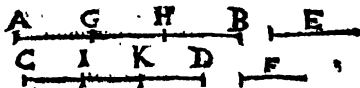
Sint quotcunque A, B, C, D; ex hac def.

$$\frac{A}{D} = \frac{A}{B} + \frac{B}{C} + \frac{C}{D}.$$

Axioma.

Æquemultiplices eidem multiplici, sunt quoque inter se æquemultiplices.

PROP. I.

Si sint quotcunque magnitudines AB, CD, quotcunque magnitudinum E, F equalium numero, singule singularum, æquemultiplices; quam multiplex est unius E una magnitudo AB, tam multiplices erunt et omnes AB+CD omnium E+F.

Sint AG, GH, HB partes quantitatis AB ipsi E æquales. item CI, IK, KD partes quantitatis CD ipsi F partes. Harum numerus illarum numero æqualis ponitur. Quum igitur $AG+CI=E+F$; & $GH+IK=E+F$; & $HB+KD=E+F$, liquet $AB+CD$ æque multoties continere $E+F$, ac una AB unam E continet. Q. E. D.

a. s. s. s.

PROP.

Liber V.

PROP. II.

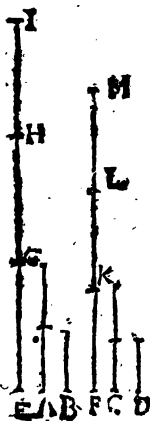
Si prima AB secunda C aequa fuerit multiplex, atque tertia DE quarta F; fuerit autem & quinta BG secunda C aequa multiplex, atque sexta EH quarta F, erit & composita prima cum quinta (AG) secunda C aequa multiplex, atque tertia cum sexta (DH) quarta F.

Numerus partium in AB ipsi C aequalium aequalis ponitur numero partium in DE ipsi F aequalium. Item numerus partium in BG ponitur aequalis numero partium in EH. ergo numerus partium in AB + BG aequatur numero partium in DE + EH. hoc est tota AG aequimultiplex est ipsius C, atque tota GH ipsius F. Q. E. D.

PROP. III.

Sit prima A secunda B aequimultiplex, atque tertia C quarta D; sumantur autem EI, FM aequimultiplices prima & tertia; erit & ex aequo, sumptarum utraque utriusque aequimultiplex: altera quidem EI secunda B, altera autem FM quarta D.

Sint EG, GH, HI partes multiplicis EI ipsi A pares; item FK, KL, LM partes multiplicis FM ipsi C aequales. Harum numerus illarum numero aequatur. porro A, id est EG, vel GH, vel GI ipsius B poni- tur aequimultiplex atque C, vel FK, &c. ipsius D.

b. a. f.

c. a. f.

ergo $EG + GH$ æquemultiplex est secundæ B , atque $FK + KL$ quartæ D . c Simili argumento EL ($EH + HI$) tam multiplex est ipsius B , quam FM ($FL + LN$) ipsius D . Q. E. D.

P R O P. IV.

b. b. f.

b. b. f.

Si prima A ad secundam B eandem habuerit rationem, & tertia C ad quartam D ; etiam E & F æquemultiplices primæ A , & tertia C ad G , & H æquemultiplices secundæ B , & quarta D , juxta quamvis multiplicationem, eandem habebunt rationem, si prout inter se respondent, ita sumptæ fuerint. ($E. G :: F. H$)

Sume I , & K ipsarum E , & F ; item L & M ipsarum G , & H æquemultiplices. a Erit I ipsius A æquemultiplex atque K ipsius C ; a pariterque L tam multiplex ipsius B quam M ipsius D . Itaque cum sit $A. B :: C. D$; juxta 6 def. si $I :: L$; consequenter pari modo $K :: M$. ergo cum I , & K ipsarum E , & F sumptæ sint æquemultiplices, atque L , & M ipsarum G & H ; erit juxta 7. def. $E. G :: F. H$. Q. E. D.

Coroll.

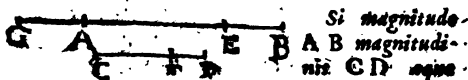
Hinc demonstrari solet inversa ratio,

Nam quoniam $A. B :: C. D$, si $E :: L$, a 6 def. G , & erit similiter $F :: M$. ergo liquet quod

quod si $G \text{ --- } =, \text{ --- } E$, esse $H \text{ --- } =, \text{ --- } F$.
ergo $B. A :: D. C. Q. E. D.$

de. def. 9.

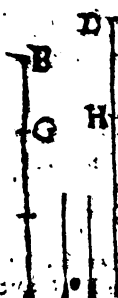
P R O P. V.

Si magnitudo AB magnitudinis CD aequa fuerit multiplex, atque ablata AE ablata CF restituta reliqua EB reliqua FD ita multiplex erit, ut tota AB totius CD .

Accipe etiam quandam GA , quae reliqua FD ita sit multiplex, atque tota AB totius CD , vel ablata AE ablata CF . ergo tota $GA + AE$ totius $CF + FD$ aequa multiplex est, ac utia AE unius CF , hoc est, ac AB ipsius CD . ergo $GB = EB$. ergo, &c.

P R O P. VI.

Si duae magnitudines AB , CD duarum magnitudinum E , F sint aequemultiplices; et duae quaedam sint, AG , CH , eandem E , F aequemultiplices; et reliqua GB , HD eisdem E , F aut aequales sunt, aut aequae ipsarum multiplices.

Nam quia numerus partium in AB ipsi E aequalis ponitur equalis numero partium in CD ipsi F aequalis; item numerus partium in AG aequalis numero partium in CH . si hinc AG , inde CH detrahatur, et remaneat numerus partium in reliqua GB aequalis numero partium in HD . ergo si GB sit E semel, erit HD etiam E semel. si GB sit E aliquoties, erit HD etiam E toties accepta. Q. E. D.

P R O P. VII.

Æquales A
 & B ad ean-
 dem C ean-
 dem habent
 rationem; & eadem C ad æquales A & B.

Sumantur D & E æqualium A & B æque-
 multiplices, & F utcumque multiplex ipsius C;
 erit D = E. quare si D =, =, F, erit simi-
 liter E =, =, F. ergo A. C :: B. C. inverse
 igitur C. A :: C. B. Q. E. D.

Schol.

Si loco multiplicis F sumantur duæ æque-
 multiplices, eodem modo ostendetur æquales
 magnitudines ad alias inter se æquales eandem
 habere rationem.

P R O P. VIII.

Inæqualium magnitudinum A B, C,
 major A B ad eandem D majorem ratio-
 nem habet, quam minor C. Et eadem D
 ad minorem C majorem rationem habet,
 quam ad majorem A B.

Ex majori A B aufer $AE = C$. su-
 matur H G tam multiplex ipsius A E,
 vel C, quam G F reliquæ F B. Multi-
 plicetur D, donec ejus multiplex I K
 major evadat quam H G, sed minor
 quam H F.

Quoniam H G ipsius A E tam mul-
 tiplex est, quam G F ipsius E B, erit
 tota H F totius A B æquemultiplex,
 atque una H G unius A E, vel C. ergo
 cum H F = I K (quæ multiplex est
 ipsius D) sed H G < I K, erit

A B. C
 D < D Q. E. D.

Rursus

Rurfus quia $IK \sqsubset HG$, at $IK \sqsupset HF$ (ut prius dictum) erit $\frac{D}{C} \sqsubset \frac{D}{AB}$ Q. E. D.

PROPOSITION IX.

Quae ad eandem eandem habent rationem, aequales sunt inter se. Et ad quas eandem eandem habet rationem, eae quoque sunt inter se aequales.

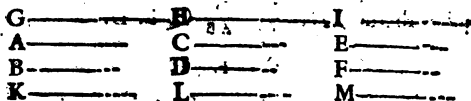
1. Hyp. Sit $A, C :: B, C$. dico $A = B$.
 A, B, C Nam sit $A \sqsubset$, vel $\sqsupset B$, erit ideo a. s.
 $\frac{A}{C} \sqsubset$, vel $\sqsupset \frac{B}{C}$, contra Hyp.
 2. Hyp. Sit $C, B :: C, A$. dico $A = B$. nam
 sit $A \sqsubset B$, ergo $\frac{C}{B} \sqsubset \frac{C}{A}$ contra Hyp. a. s.

PROPOSITION X.

Ad eandem magnitudinem rationem habentium, quae maiorem rationem habet, illa maior est: ad quam vero eandem maiorem rationem habet, illa minor est.

A, B, C 1. Hyp. Sit $\frac{A}{C} \sqsubset \frac{B}{C}$. Dico $A \sqsubset B$. Nam
 si dicatur $A = B$, erit $A, C :: B, C$. contra a. s.
 Hyp. Sin $A \sqsupset B$, erit $\frac{A}{C} \sqsupset \frac{B}{C}$ etiam contra a. s.
 Hyp.
 2. Hyp. Sit $\frac{C}{B} \sqsubset \frac{C}{A}$. Dico $B \sqsupset A$. Nam dic
 $B = A$, ergo $C, B :: C, A$. contra Hyp. vel a. s.
 dic $B \sqsubset A$, ergo $\frac{C}{A} \sqsubset \frac{C}{B}$ etiam contra Hyp. a. s.

PROP. XI.

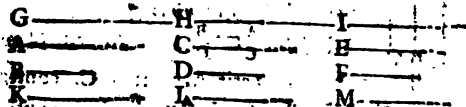
Quae eisdem sunt eadem rationes, & inter se sunt eadem.

Sit $A:B :: E:F$. item $C:D :: E:F$. dico $A:B :: C:D$. sume ipsarum A, C , & æquemultiplices G, H, I ; atque ipsarum B, D , & æquemultiplices K, L, M . Et quoniam $A:B :: E:F$. si $G =$, $\neg K$, \neg erit pari modo $I =$, $\neg M$. pariterque quia $E:F :: C:D$. si $I =$, $\neg M$, \neg erit H similiter $\neg L$. ergo si $G =$, $\neg K$, erit similiter $H =$, $\neg L$. quare $A:B :: C:D$. Q. E. D.

Schol.

Quae eisdem rationibus sunt eadem rationes, sunt quoque inter se eadem.

PROP. XII.

Si sint magnitudines quotcunque A , & B ; C & D ; E , & F proportionales; quemadmodum se habent A ad B ita C ad D , & E ad F . Si autem A ad B ita C ad D , & E ad F . ita se habebunt omnes antecedentes, A, C, E ad omnes consequentes, B, D, F .

Sume antecedentes æquemultiplices G, H, I ; & consequentium K, L, M . Quoniam quam multiplex est una G unius A , tam multiplices sunt omnes G, H, I omnium A, C, E ; pariterque quam multiplex est una K unius B , tam multiplices sunt omnes K, L, M omnium B, D, F ; si $G =$, $\neg K$, erit similiter

G+

L

I
E
F
M
mes, & inter se

$G+H+I = K+L+M$. & quare $A.B :: A+C+E.B+D+F$. Q. E. D.

Coroll.

Hinc, si similia proportionalia similibus proportionalibus addantur, tota erunt proportionalia.

PROP. XIII.

Si E.F. dico A.
E æquemultiples
F æquemultiples
E.F. si G
=, & M, par
I, =, & M,
ergo si G, =,
& L, quare

G H I
A C B
B D F
K L M

Si prima A ad secundam B eandem habuerit rationem, quam tertia C ad quartam D; tertia vero C ad quartam D maiorem habuerit rationem, quam quinta E ad sextam F; prima quoque A ad secundam B maiorem rationem habebit, quam quinta E ad sextam F.

eandem rationem.

Sume ipsarum A, C, E æquemultiples G, H, I: ipsarumque B, D, F æquemultiples K, L, M. Quia $A.B :: C.D$; si $H \sqsubset L$, erit $G \sqsubset K$. Sed quia $\frac{C}{B} > \frac{E}{F}$, & fieri potest ut sit $H \sqsubset L$, & I non $\sqsubset M$. ergo fieri potest ut $G \sqsubset K$, & I non $\sqsubset M$. ergo $\frac{A}{B} > \frac{E}{F}$. Q. E. D. c. 8. def. 5.

I
E
F
M
A, & B; C &
dum se de
sequantur B,
C, E ad m

SCHOL.

ices G, B;
uam quam
multiplic
C, E; par
unius B,
M omni
similiter
G+

Quod si $\frac{C}{B} > \frac{E}{F}$, erit quoque $\frac{A}{B} > \frac{E}{F}$. Item si $\frac{A}{B} < \frac{C}{D}$, erit $\frac{A}{B} < \frac{E}{F}$. & si $\frac{A}{B} = \frac{C}{D}$, erit $\frac{A}{B} = \frac{E}{F}$.

P R O P. XIV.

Si prima A ad secundam Beandens habuerit rationem, quam tertia C ad quartam D; prima vero A, quam tertia C maior fuerit; erit & secunda B maior quam quarta D. Quod si prima A fuerit æqualis tertia C, erit & secunda B æqualis quarta D; si vero A minor, & B minor erit.

Sit $A \sqsubset C$. a ergo $\frac{A}{B} \sqsubset \frac{C}{D}$. b sed

$A \sqsubset B$ $G \sqsubset D$ $\frac{A}{B} = \frac{C}{D}$, ergo $\frac{C}{D} \sqsubset \frac{C}{B}$. d ergo $B \sqsubset D$.

Simili argumento si $A \sqsupset C$, a erit $B \sqsupset D$. Sin ponatur $A = C$; ergo $C : B :: A : B$:: $C : D$, g ergo $B = D$. Quæ E. D.

S C H O L.

A fortiori, si $\frac{A}{B} \sqsupset \frac{C}{D}$, atque $A \sqsubset C$, erit $B \sqsubset D$. Item si $A = B$, erit $C = D$. Et si $A \sqsubset$, vel $\sqsupset B$, erit pariter $C \sqsubset$, vel $\sqsupset D$.

P R O P. XV.

Partes C & F cum pariter multiplicibus AB, & DE in eadem sunt ratione, si prout sibi mutuo respondent, ita sumantur. (AB. DE :: C. F.)

Sint AG, GB partes multiplicis AB ipsi C æquales: item DH, HE partes multiplicis DE ipsi F æquales. a Harum numerus illarum numero æquatur. ergo quum b AG. C :: AC DH. F; b atque GB. C :: HE. F. c erit AG + GB (AB) DH + HE (DE) :: C. F. Q. E. D.

P R O P.

XIV.

secundam Beani
quam tertia C
vero A, quam
& secunda B
nod si prima A
erit & secunda
vero A minor,

$$\frac{A}{B} = \frac{C}{D}$$

ergo B = D.

rit B = D. Si
: A. B :: C. D,

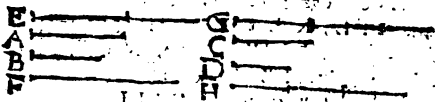
A = C, et
D. Et si A =
D.

ter multipli-
unt ratione,
ita sumen-

multiplicis
H, HE
F aequa-
n nume-
G. C.
F. erit
:: C. F.

R. O. P.

P R O P. XVI.

Si quatuor magnitudines A, B, C, D proportionales fuerint : & vicissim proportionales erunt. (A. C. :: B. D.)

Accipe E & F æquemultiplices ipsarum A & B. ipsarumque C & D æquemultiplices G & H. Itaque E. F :: A. B. & C. D :: G. H. Quare si E = G, erit similiter F = H, ergo A. C :: B. D. Q. E. D.

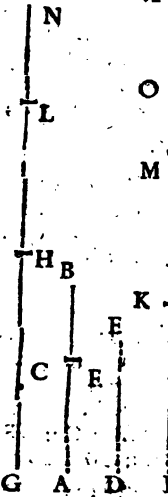
SCHOL.

Alternata ratio locum tantum habet, quando quantitates ejusdem sunt generis. Nam Heterogeneæ quantitates non comparantur.

P R O P. XVII.

Si composita magnitudines proportionales fuerint (A. B. C. B :: D. E. F. E;) hæc quoque divise proportionales erunt. (A. C. C. B :: D. F. F. E.)

Accipe GH, HL, IK, KM ordine æquemultiplices ipsarum AC, CB, DF, FE. item LN, MO æquemultiplices ipsarum CB, FE. Tota GL totius AB æ tam multiplex est, quam una GH unius AC, id est quam IK ipsius DF; & hoc est quam tota IM totius DE. Item HN (HL + LN) ipsius CB æquemultiplex est, ac KO (KM + MO) ipsius FE. Quum igitur per hyp. AB, BC :: DE, EF. si GL = HN, etiam si-
militer

p. 6. def. 5.

militer ϵ erit $IM \square, =, \sqsupset KO$. aufer hinc inde
 æquales HL, KM . & reliqua $GH \square, =, \sqsupset$
 LN , ϵ erit similiter $IK \square, =, \sqsupset MO$. ϵ unde
 $AC. CB :: DF. FE. Q. E. D.$

f. 5. an.

p. 6. def. 5.

P R O P. XVIII.

$\begin{array}{c} C \\ | \\ B \\ | \\ A \end{array}$ $\begin{array}{c} F \\ | \\ G \\ | \\ E \end{array}$ $\begin{array}{c} D \\ | \\ G \\ | \\ E \end{array}$ $\begin{array}{c} A \\ | \\ D \end{array}$

*Si divisa magnitudines sint proportio-
 nales ($AB. BC :: DE. EF$), hæ quoque
 compositæ proportionales erant ($AC.
 CB :: DF. FE$).*

p. 17. f.

p. 17. f. 11.

5.

p. 14. f.

p. 9. an.

Nam si fieri potest, sit $AB. CB ::$
 $DE. FG \sqsupset FE$. ϵ ergo erit divisim
 $AB. BC :: DG. GF$. ϵ hoc est $DG.$
 $GF :: DE. EF$. ergo cum $DG \sqsupset DE$,
 ϵ erit $GF \sqsupset EF. Q. E. A.$ Simile
 absurdum sequetur, si dicatur $AB. CB :: DE. GF$
 $\sqsupset FE$.

P R O P. XIX.

$\begin{array}{c} C \\ | \\ A \text{---} I \text{---} B \end{array}$ $\begin{array}{c} F \\ | \\ D \text{---} I \text{---} E \end{array}$

*Si quemadmodum to-
 tum AB ad totum DE ,
 ita ablatum AC se ha-
 buerit ad ablatum DF ,
 & reliquum CB ad reliquum FE , ut totum AB ad
 totum DE , se habebit.*

p. 17. f.

p. 16. f.

p. 17. f.

p. 17. f. 11.

5.

Quoniam $\epsilon AB. DE :: AC. DF$, ϵ erit per-
 mutando $AB. AC :: DE. DF$. ϵ ergo divisim
 $AC. CB :: DF. FE$, quare rursus ϵ permutando
 $AC. DF :: CB. FE$; hoc est $AB. DE :: CB. FE.$
 $Q. E. D.$

Coroll.

1. Hinc, si similia proportionalia similibus
 proportionalibus subducantur, residua erant pro-
 portionalia.

2. Hinc demonstrabitur conversa ratio.

Sit $AB. CB :: DE. FE$. Dico $AB. AC :: DE.$
 DF . Nam ϵ permutando $AB. DE :: CB. FE$. ϵ ergo
 $AB. DE :: AC. DE$. quare iterum permutan-
 do, $AB. AC :: DE. DF. Q. E. D.$

p. 16. f.

p. 17. f.

P R O P.

aufer hinc inde
H =, =,
MO. g unde

I.
s sint propor-
3F,) ha quoque
is erant (AC

sit AB. CB ::
o erit divisim
hoc est DG. DE,
E. A. Simile
CB :: DE. GF

admodum to-
l totum DE,
m AC se be-
latum DF;
totum AB ad

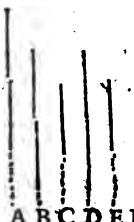
b erit per-
go divisim
mutando
:: CB. FE.

similibus
erunt pro-

C :: DE.
FE. b er-
mutan-

PROF.

PROP. XX.

Si sint tres magnitudines A, B, C;
& alia D, E, F ipsis aequales nu-
mero, quae binæ & in eadem ratio-
ne sumantur (A. B :: D. E, atque
B. C :: E. F;) ex aquo autem
prima A major fuerit, quam tertia
C; erit & quarta D major quam
sexta F. Quod si prima A tertia
C fuerit aequalis; erit & quarta
D aequalis sextae F. Sin illa minor,

haec quoque minor erit,

Hyp. Si A < C. quoniam < E. F :: B. C. a hyp.

b erit inverse F. E :: C. B. Sed $\frac{C}{B} > \frac{A}{B}$ dergo b cor. 4. 1.

$\frac{F}{E} > \frac{A}{B}$ vel $\frac{D}{E}$. ergo D < F. Q. E. D. c hyp. & 8. 1. d schol. 13. 1. e 10. 5.

2. Hyp. Simili argumento, si A > C, osten-
detur D > F.

3. Hyp. Si A = C. quoniam F. E :: C. B ::
A. B :: D. E. g erit D = F. Q. E. D. 17. 5. g 11. 5. & 9. 5.

PROP. XXI.

Si sint tres magnitudines A, B, C;
& alia D, E, F ipsis aequales nu-
mero, quae binæ & in eadem ratione
sumantur, fueritque perturbata co-
rum proportio, (A. B :: E. F. at-
que B. C :: D. E;) ex aquo au-
tem prima A quam tertia C major
fuerit; erit & quarta D quam sexta
F major. Quod si prima fuerit ter-
tia aequalis, erit & quarta aequalis
sexta: sin illa minor, hac quoque minor erit.

I. Hyp. A < C. Quoniam < D. E :: B. C, a hyp.

invertendo erit E. D :: C. B. atqui $\frac{C}{B} > \frac{A}{B}$ b 8. 1. ergo

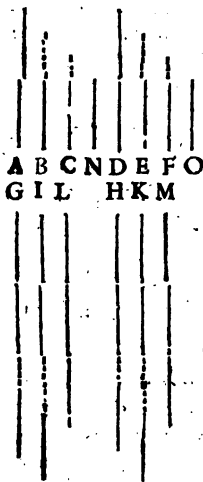
a 7. 5. *b* 10. 5. *c* ergo $E \supset A$, hoc est E . *d* ergo $D \supset F$.
 $\frac{D}{B} \quad \frac{F}{B}$

Q. E. D.

2. *Hyp.* Similiter, si $A \supset C$, erit $D \supset F$.

a 7. 5. *b* 10. 5. *c* 3. *Hyp.* Si $A = C$, quoniam $E, D :: C, B ::$
 $A, B :: E, F$, erit $D = F$. Q. E. D.

P R O P. XXII.

Si sint quaecunque magnitudines A, B, C; & alia ipsae aequales numero D, E, F, quae binae & in eadem ratione sumantur (A.B :: D.E. & B.C :: E.F;) & ex aequalitate in eadem ratione erunt (A.C :: D.F.)

Accipe G, H ipsarum A, D; & I, K ipsarum B, E; item L, M ipsarum C, F aequemultiplices.

Quoniam $A, B :: D, E$, erit $G, I :: H, K$. eodem modo, erit $L, L :: K, M$, ergo si $G \supset, =, \supset L$, erit $H \supset, =, \supset M$; ergo $A, C :: D, F$. Eodem pacto si ulterius $C, N :: F, O$, erit ex

aequali $A, N :: D, O$. Q. E. D.

P R O P.

ergo D \square F.

it D \square F.
B. D :: C. B.
E. D.

inque magni-
tudo D, E, F, qua
dem ratione se-
:: D. E. & B.
ex equali-
ratione erant

Ipsarum A,
arum B, E;
rum K, F &

A. B :: B. E.
K. eodem
:: K. M. er-
it L, erit
ergo A. C
ad si ul-
erit ex

PROP. XXIII.

Si sint tres magnitudines A, B, C, aliaque D, E, F ipsis aequales numero, quae bina in eadem ratione sumantur; fuerit autem perturbata earum proportio. (A. B :: E. F. & B. C :: D. E.) etiam ex aequalitate in eadem ratione erunt.

Sume G, H, L ipsarum A, B, D; item K, L, M ipsarum C, E, F æquemultiplices. erit G. H :: A. B :: E. F. a :: L. M. porro quia b B. C :: D. E. erit c H. K :: I. L. ergo G, H, K; & I, L, M, habent se juxta 21. 5. quare si G \square , =, \square K, erit similiter I \square , =, \square M. d proinde A. C :: D. F. Q. E. D. d 6. def. 5.

Eodem modo si plures fuerint magnitudinibus tribus, &c.

coroll.

Ex his sequitur, rationes ex iisdem rationibus compositas esse inter se easdem. item, earundem rationum easdem partes inter se easdem esse. * 21. def. 5. & 20. def. 1.

PROP. XXIV.

A ———— I ———— Si prima AB ad se-
C ———— B G cundam C eandem habue-
D ———— I ———— rit rationem quam tertia
F ———— E H DE ad quartam F; habue-
rit autem & quinta BG ad secundam C eandem
rationem, quam sexta EH ad quartam F; etiam
composita prima cum quinta (AG) ad secundam C
eandem habebit rationem, quam tertia cum sexta
(DH) ad quartam F.

Nam quia a AB. C :: DE. F. atque ex hyp. b hyp. & inverse C. BG :: F. EH, erit b ex æquali AB. BG :: DE. EH. ergo componendo A G. BG :: DH. EH. * item B G. C :: EH. F. b ergo c hyp. rursus ex æquo, A G. C :: DH. F. Q. E. D.

O. P.

PROP. XXV.

Si quatuor magnitudines proportionales fuerint ($AB, CD :: E, F$) maxima AB & minima F reliquis CD & E majores erunt.

Fiant $AG = E$; & $CH = F$.

Quoniam $AB, CD :: E, F :: AG, CH$. erit $AB, CD :: GB, HD$.

sed $AB = CD$. ergo

$GB = HD$. atqui $AG + F = E +$

CH . ergo $AG + F + GB = E +$

$CH + HD$, hoc est $AB + F = E +$

CD . Q. E. D.

Quæ sequuntur propositiones non sunt Euclidis; sed ex aliis desumptæ, ob frequentem earum usum Euclidæis subungi solent.

PROP. XXVI.

$A \text{ --- } C$

$B \text{ --- } D$

$E \text{ --- }$

Si prima ad secundam habuerit majorem proportionem, quam

tertia ad quartam; habebit convertendo, secunda ad primam minorem proportionem, quam quarta ad tertiam.

Sit $\frac{A}{B} > \frac{C}{D}$. Dico $\frac{B}{A} < \frac{D}{C}$. Nam conceipe

$\frac{C}{D} = \frac{E}{B}$. ergo $\frac{A}{B} > \frac{E}{B}$. quare $A > E$. ergo

$\frac{B}{A} < \frac{B}{E}$, vel $\frac{D}{C}$. Q. E. D.

PROP. XXVII.

$A \text{ --- } C$

$B \text{ --- } D$

$E \text{ --- }$

Si prima ad secundam habuerit majorem proportionem, quam ter-

tia ad quartam; habebit quoque ultissim prima ad tertiam majorem proportionem, quam secunda ad quartam.

Sit

edines proporti-
CU :: E. F.)
ima F reliquis
nt.

& CH ± E.
a :: E. F b ::
CD :: GB.
CD. e ergo
+ F = E +
GB = E +
+ F = E +

on sunt Eu-
quentem ta.

a ad secun-
rit majorem
n, quam
secunda ad
quarta ad

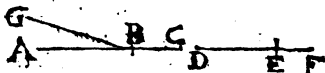
conceipe

. e ergo

secun-
jorem
in ter-
a ad
e ad
Sit

Sit $\frac{A}{B} = \frac{C}{D}$. Dico $\frac{A}{C} = \frac{B}{D}$. Nam puta $\frac{E}{B} = \frac{C}{D}$.
ergo $A = E$. ergo $\frac{A}{C} = \frac{E}{C}$, e vel $\frac{B}{D}$. Q. E. D. a 10 s.
b 8 s.
c 16 s.

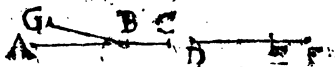
PRO P. XXVIII.

Si prima ad secundam habueris majorem propor-
tionem, quam tertia ad quartam; habebis quoque
composita prima cum secunda ad secundam majorem
proportionem, quam composita tertia cum quarta ad
quartam.

Sit $\frac{AB}{BC} = \frac{DE}{EF}$. Dico $\frac{AC}{BC} = \frac{DF}{EF}$. Nam cogita
 $\frac{GB}{BC} = \frac{DE}{EF}$. ergo $AB = GB$. adda utrique BC, a 10 s.
erit $AC = GC$. e ergo $\frac{AC}{BC} = \frac{GC}{BC}$. hoc est $\frac{DF}{EF}$. b 4 s.
Q. E. D. c 8 s. d 16 s.

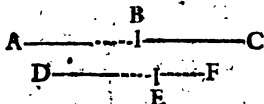
PRO P. XXIX.

Si composita prima cum secunda ad secundam
majorem habuerit proportionem, quam composita
tertia cum quarta ad quartam; habebis quoque divi-
dendo prima ad secundam majorem proportionem
quam tertia ad quartam.

Sit $\frac{AC}{BC} = \frac{DF}{EF}$. Dico $\frac{AB}{BC} = \frac{DE}{EF}$. Intellige
 $\frac{GC}{BC} = \frac{DE}{EF}$. ergo $AC = GC$. aufer commune
BC, erit $AB = GB$. e ergo $\frac{AB}{BC} = \frac{GB}{BC}$ 4 vel $\frac{DE}{EF}$. a 10 s.
Q. E. D. b 4 s. c 8 s. d 16 s.

PROP. XXX.

Si composita prima cum secunda ad secundam habuerit maiorem proportionem, quam composita

tertia cum quarta ad quartam; habebit, per conversionem rationis, prima cum secunda ad primam minorem rationem, quam tertia cum quarta ad tertiam.

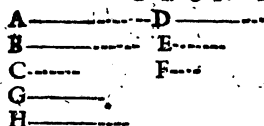
Sit $\frac{AC}{BC} \supset \frac{DF}{EF}$. Dico $\frac{AC}{AB} \supset \frac{DF}{DE}$. Nam quia

a 19.
b 19. f.
c 16 f.
d 18 f.

$\frac{AC}{BC} = \frac{DF}{FE}$, b erit dividendo $\frac{AB}{BC} \supset \frac{DE}{EF}$. c conver-
tendo igitur $\frac{BC}{AB} \supset \frac{EF}{DE}$. d ergo componendo

$\frac{AC}{AB} \supset \frac{DF}{DE}$. Q. E. D.

PROP. XXXI.

Si sint tres magnitudines A, B, C, & alia ipsis aequales numero D, E, F; sitque major propor-

tio prima priorum ad secundam, quam prima posteriorum ad secundam $\left(\frac{A}{B} \supset \frac{D}{F}\right)$ item secunda priorum ad tertiam major, quam secunda posteriorum ad tertiam $\left(\frac{B}{C} \supset \frac{E}{F}\right)$ erit quoque ex aequalitate major proportio prima priorum ad tertiam, quam prima posteriorum ad tertiam $\left(\frac{A}{C} \supset \frac{D}{F}\right)$.

a 10. f.
b 8 f.
c 13. f.
d 10 f.
e 8 f.
f 22. f.

Concipe $\frac{G}{C} = \frac{E}{F}$. a ergo $H \supset G$. b ergo $\frac{A}{C} \supset \frac{A}{B}$.

Rursus puta $\frac{H}{G} = \frac{D}{E}$. c ergo $\frac{H}{G} \supset \frac{A}{B}$. d ergo fortius

$\frac{H}{G} \supset \frac{A}{C}$. e quare $A \supset H$. f proinde $\frac{A}{C} \supset \frac{H}{C}$, vel $\frac{D}{F}$.

Q. E. D.

P R O P.

PROP. XXXII.

A ——— D ——— Si sint tres magnitudines A, B, C ; & alia
B ——— E ——— ipsis aequales D, E, F ;
C ——— F ——— sitque major proportio
G ———
H ——— prima priorum ad secundam, quam secunda posteriorum ad tertiam

$\left(\frac{A}{B} - \frac{E}{F}\right)$ item secunda priorum ad tertiam major quam prima posteriorum ad secundam $\left(\frac{B}{C} - \frac{D}{E}\right)$

eris quoque ex aequalitate major proportio prima priorum ad tertiam, quam prima posteriorum ad tertiam

$\left(\frac{A}{C} - \frac{D}{F}\right)$

Hujusce demonstratio plane similis est demonstrationi praecedentis.

PROP. XXXIII.

E
A ——— B Si fuerit major proportio totius AB ad totum CD, quam ablati AE ad ablatum CF ; erit & reliquum EB ad reliquum FD major proportio, quam totius AB ad totum CD.

Quoniam $\frac{AB}{CD} - \frac{AE}{CF}$, b erit permutando a b p. b 17. §.

$\frac{AB}{AE} - \frac{CD}{CF}$ c ergo per conversionem rationis c 30. §.

$\frac{AB}{EB} - \frac{CD}{FD}$ permutando igitur $\frac{AB}{CD} - \frac{EB}{FD}$

Q. E. D.

PROP. XXXIV.

A ————— D ————— Si sint quot-
 B ————— E ————— cunque magni-
 C ————— F ————— tudines, & a-
 G ————— H ————— lia ipsis equa-

les numero, sitque major proportio prima priorum
 ad primam posteriorum, quam secunda ad secundam;
 & hac major quam tertia ad tertiam, & sic dein-
 ceps: habebunt omnes priores simul ad omnes poste-
 riores simul, maiorem proportionem, quam omnes
 priores, relicta prima, ad omnes posteriores, relicta
 quoque prima; minorem autem, quam prima priorum
 ad primam posteriorem; maiorem denique etiam,
 quam ultima priorum ad ultimam posteriorem.

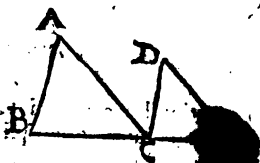
Horum demonstratio est penes interpretes, quos
 adeat, qui eam desiderat. nos omisimus, brevitatis
 studio; & quia illorum nullus usur in his elemen-
 tis.

LIB.

LIB. VI.

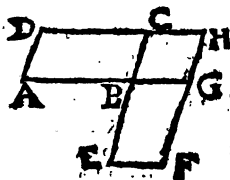
Definitiones.

Si sint quæ
cunque mag
tudines, &
sint ipsæ ap
o prima prout
la ad secundas
u, & sic lin
ad omnes p
, quæ mag
iores, resit
rima prout
mque etiam
ritum.
reses, quæ
brevitatis
is elemen

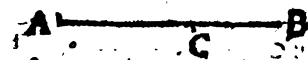

I. Similes figuræ rectilinearæ sunt (ABC, DCE,) quæ & angulos singulos singulis æquales habent; atque etiam latera, quæ circum angulos æquales, proportionalia.

Ang. B = DCE; & AB. BC :: DC. CE.
item ang. A = D; atque BA. AC :: CD. DE.
denique ang. ACB = E. atque BC. CA :: CE. ED.

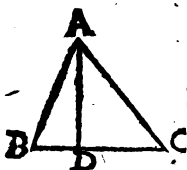
II. Reciproce autem sunt (BE, BF,) cum in utraque figura antecedentes, & consequentes rationum termini fuerint. (hoc est, AB. BG :: EB. BC.)

III. Secundum extremam & mediam rationem recta linea AB secta esse dicitur, cum ut tota AB ad majus segmentum AC, ita majus segmentum AC ad minus CB se habuerit. (AB. AC :: AC. CB.)

H

I. V. Alt-

IV. Altitudo cujusque figuræ ABC est linea perpendicularis AD, à vertice A ad basim BC deducta.

V. Ratio rationibus componi dicitur, cum rationum terminantes inter se multiplicatæ, aliquam effectuantur rationem.

Ut ratio A ad C, componitur ex rationibus A

a 20. def. 5.
b 15. 5.

ad B, & B ad C. nam $\frac{A}{B} + \frac{B}{C} = \frac{Ab}{C} = \frac{AB}{BC}$.

PROP. I.

Triangula ABC, ACD, & parallelogramma BCAE, CDFA, quorum eadem fuerit altitudo, ita se habent inter se, ut bases BC, CD.

a. 1.

a Accipe quotvis BG, HG, ipsi BC æquales; item DI = CD. & connecte AG, AH, AI.

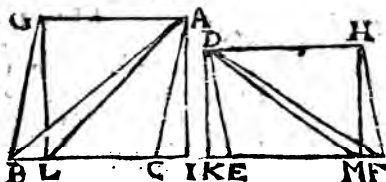
b 38. 1.

b Triangula ACB, ABG, AGH æquantur; b item triang. ACD = ADI. ergo triangulum ACH tam multiplex est trianguli ACB, quam basis HC basis BC. & æquemultiplex est triang. ACI trianguli ACD, ac basis CI basis CD. cum igitur si HC = CI, erit similiter triang. AHC = ACI. ideoque BC, CD :: triang. ABC. ACD :: pgr. CE. CF. Q. E. D.

c/fib. 38. 1.
6. def. 5.
41. 1. &
5. 5.

Schol.

Schol.

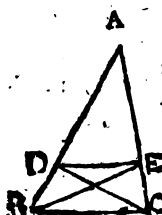

Hinc, triangu^{la} ABC, DEF, & parallelo-
gramma A G B C, D E F H, quorum *equales sunt*
bases BC, EF, ita se habent ut altitudines AI, DK.

Sume $IL = CB$; & $KM = EF$; ac junge
LA, LG, MD, MH. liquet esse triang. ABC.
DEF :: b ALI. DKM :: c AL DK :: d pgr.
AGBC. DEFH. Q. E. D.

a 3. 1.
b 7. 5.
c 1. 6.
d 4. 1. &
15. 5.

P R O P. II.

Si ad unum trianguli ABC
latus BC, parallela ducta fuerit
recta quedam linea DE, hæc
proportionaliter secabit ipsius
trianguli latera (A D. B D ::
A E. E C.) Et si trianguli la-
tera proportionaliter secta fue-
rint (A D. B D :: A E. E C)
que ad sectiones D, E adjuncta
fuerit recta linea DE, erit ad reliquum ipsius trian-
guli latus BC parallela. Ducantur CD, BE.

1. Hyp. Quia triang. DEB = DEC; b erit
triang. ADE. DBE :: ADE. ECD. atqui
triang. ADE. DBE :: A D. DB. & triang.
ADE. DEC :: A E. E C. \therefore ergo A D. DB ::
A E. E C.

2. Hyp. Quia A D. DB :: A E. E C. hoc
est triang. ADE. DBE :: ADE. ECD;
ferit triang. DBE = ECD. ergo DE, BC
sunt parallelæ. Q. E. D.

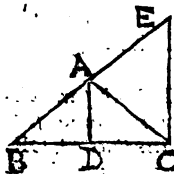
a 37. 7.
b 7. 5.
c 1. 6.
d 11. 5.

e 1. 6.
f 9. 5.
g 39. 1.

Schol.

Imo, si plures ad unum trianguli latus parallelæ ductæ fuerint, erunt omnia laterum segmenta proportionalia, ut facile deducitur ex hac.

P R O P. III.

Si trianguli BAC angulus BAC bisariam sectus sit, secans autem angulum recta linea AD secuerit & basim, basi segmenta eandem habebunt rationem quam reliqua ipsius trianguli latera (B D. D C. :: A B. A C.) Et si basi segmenta eandem habeant rationem quam reliqua ipsius trianguli latera (B D. D C. :: A B. A C.) recta linea AD quæ à vertice A ad sectionem D ducitur, bisariam secat trianguli ipsius angulum BAC.

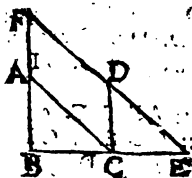
Produc BA ; & fac AE = AC. & junge CE.

I. Hyp. Quoniam AE = AC, erit ang. ACE a = E b = BAC c = DAC. ergo DA, CE parallelæ sunt. e quare B A. A E (A C) :: B D. D C. Q. E. D.

2. Hyp. Quoniam B A. A C. (A E) :: B D. D C. ferunt DA, C E parallelæ : ergo ang. BAD = E ; & ang. DAC = ACE b = E. ergo ang. BAD = DAC. bisectus igitur est ang. BAC. Q. E. D.

a 5. 1.
b 32. 1.
c hyp.
d 27. 1.
e 1. 6.
f 1. 6.
g 29. 1.
h 5. 1.
k 1. ax.

P R O P. IV.

Æquiangularum triangulorum ABC, DCE proportionalia sunt latera, quæ circum æquales angulos B, DCE (A B. B C. D C. C B, &c.) & homologa sunt latera AB, DC, &c. quæ æqualibus angulis ACB, E &c. subtenduntur.

Statue

anguli latus par
laterum segme
icitur ex hac

li BAC angu
am fectus fit
angulum rectu
erit & bafis
e eandem baf
quam reliqu
latera (BD)
unia eandem
anguli latera
ea A D que
ariam fecit

junge CE
ang. ACE
DA, CE
:: BD.
BD.
ang.
ang.

Statue latus BC in directum lateri CE, & producat BA, ac ED donec occurrant.

Quoniam ang. Bb = ECD, e sunt BE, CD parallelæ. Item quia ang BCA b = CED, e sunt CA, EF parallelæ. Figura igitur CAFD est parallelogramma. d ergo AF = CD; d & AC = FD. Liqueat igitur AB. AF (CD) e :: BC. CE. f permutando igitur AB. BC :: CD. CE. e item BC. CE :: FD. (AC) DE. f ergo permutando BC. AC :: CE. DE. quare etiam g ex æquo AB. AC :: CD. DE. ergo, &c.

a 32. 1.
& 13. 42.
b 47. p.
c 18. 1.
d 34. 1.
e 2. 6.
f 16. 5.
g 22. 5.

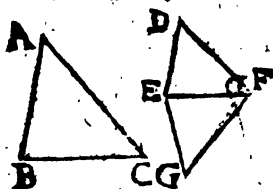
Coroll.

Hinc AB. DC :: BC. CE :: AC. DE.

Schol.

Hinc si in triangulo FBE ducatur uni lateri FE parallela AC; erit triangulum ABC simile toti FBE.

PROP. V.

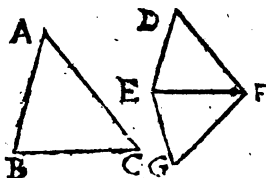
Si duo triangu
la ABC, DEF
latera proportiona
lia habeant (A B.
BC :: DE. EF.
& AC. BC ::
DF. EF. item
AB. AC :: DE

DF) equiangulara erunt triangu
la, & æquales habe
bunt eos angulos, sub quibus homologa latera subten
duntur.

Ad latus EF e fac ang. FEG = B; e & ang. EFG = C, b quare etiam ang. G = A. ergo GE. EF e :: AB. BC :: d DE. EF. e ergo GE = DE. Item GF FE e :: AC. CB d :: DF. FE. e ergo GF = DF. Triangula igitur DEF, GEF sibi mutuo æquilatera sunt. f ergo ang. D = G = A. f & ang. FED = FEG = B. g proinde & ang. DFE = C. ergo, &c.

a 23. 1.
b 32. 1.
c 4. 6.
d 47. p.
e 11. 5.
& 9. 4.
f 18. 1.
g 32. 1.

PROP. VI.

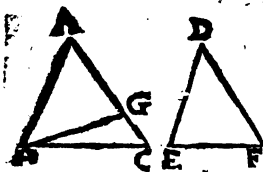
Si duo trian-
gula ABC,
DEF unum an-
gulum B uni an-
gulo DEF a-
qualem, & cir-
cum equales an-
gulos B, DEF

latera proportionalia habuerint (AB. BC :: DE.
EF;) equiangula erunt triangula ABC, DEF;
equalesque habebunt angulos, sub quibus homologa
latera subtenduntur.

a 32. 1.
b 4. 6.
c hyp.
d 9. 5.
e hyp.
f omfr.
g 4. 1.
h 32. 1.

Ad latus EF fac ang. FEG = B, & ang. EFG
= C. unde & ang. G = A. ergo GE. EF b ::
AB. BC c :: DE. EF. d ergo DE = GE. atqui
ang. D = E f = B f = GEF, g ergo ang. D
= G = A. h proinde etiam ang. EFD = C.
Q. E. D.

PROP. VII.

Si duo triangula
ABC, DEF unum
angulum A uni angu-
lo D equalem & circa
autem alios angulos
ABC, DEF latera pro-
portionalia habeant

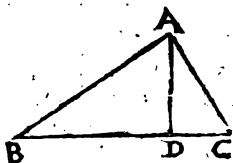
(AB. BC :: DE. EF;) reliquorum autem si-
mul utrumque C, F aut minorem aut non minorem
recto, equiangula erunt triangula ABC, DEF, &
equales habebunt eos angulos circum quos proportio-
nalia sunt latera.

a hyp.
b 32. 1.
c 4. 6.
d hyp.
e 9. 6.
f 5. 1.
g cor. 17. 1.

Nam si fieri potest, sit ang. ABC = E. fac
igitur ang. ABG = E; ergo cum ang. A = D,
b erit etiam ang. AGB = F. ergo AB. BG c ::
DE. EF :: AB. BC. e ergo BG = BC. f ergo
ang. BGC = BCG. g ergo ang. BGC. vel C
minor

minor est recto; & proinde ang. AGB , vel F re. $807, 13, 1$.
 et major est. ergo anguli C & F non sunt e-
 jusdem speciei, contra Hyp.

PROP. VIII.

Si in triangulo re-
 ctangulo ABC , ab an-
 gulo recto BAC in
 basin BC perpendicu-
 laris AD ducta est;
 quæ ad perpendicula-
 rem triangula ADB ,
 ADC , tum toti trian-

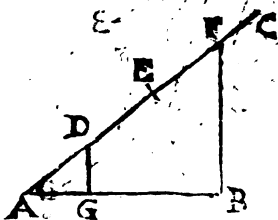
gulo ABC , tum ipsa inter se, similia sunt.

Nam ang. $BAC = BDA = CDA$. & $a, 12, ax.$
 ang. $BAD = C$. & $CAD = B$. ergo per $b, 31, 1$.
 4. 6. & 1 def. 6.

Coroll.

Hinc 1. $BD. DA :: DA. DC$. $c, 12, def. 6$
 2. $BC. AC :: AC. DC$. & CB .
 $BA :: BA. BD$.

PROP. IX.

A data recta
 linea AB im-
 peratam partem

$\frac{1}{3}$ (AG) auferre.

$\frac{2}{3}$ Ex A duc

infinitam AC

utcumq; in qua

a sume tres, $a, 5, 1$.

AD, DE, EF

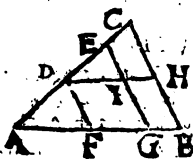
æquales ut-

cunque. junge FB , cui ex D duc parallelam $b, 31, 1$.
 DG . Dico factum.

Nam $GB. AG :: FD. AD$. ergo a com- $c, 2, 6$.
 ponendo $AB. AG :: AF. AD$. ergo cum $AD = \frac{1}{3} AB$ $d, 18, 5$.
 AF , erit $AG = \frac{1}{3} AB$. Q. E. F.

H 4 PROP.

Г Л О Б. Х.

*Datam rectam lineam
A B insectam similiter
secare (in F, G,) ut
data altera A C, secta
fuerit (in D, E.)*

Extremities fectæ
& infectæ jungat recta

231. 1.

B C. Huic ex punctis E, D ꝑ duc parallelas
E G, D F rectæ secundæ occurrentes in G, &
F. Dico factum.

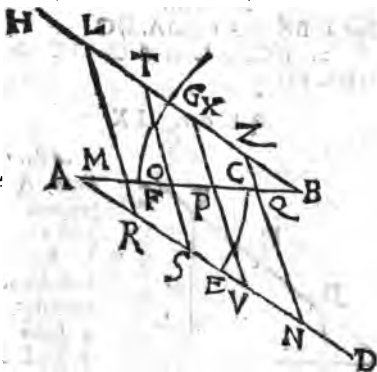
b 2. 6.

C 34. i. &

7.5.

& Ducatur enim DH parall. AB. Estque AD.
 DE b :: A F. FG, & DE. EC b :: DI. IH c ::
 FG. GB. Q. E. F.

Scholium.

Hinc discimus *Nellam* datam AB in quorvis
 'equales partes' (puta 5.) secare. id quod facilius
 præstabitur sic; A B

Duc infinitam AD, eique parallelam BH etiam infinitam. Ex his cape partes æquales AR, RS, SV, VN; & BZ, ZX, XT, TL; in singulis una pau-

pauciores, quam desiderantur in AB; tum rectæ
ducantur LR, TS, XV, ZN. hæ quinque-
cabunt datam AB.

Nam RL, ST, VX, NZ æ parallelæ sunt. a 33. 8.
ergo quum AR, RS, SV, VN æquales sint, b constr.
erunt AM, MO, OP, PQ æquales. Similiter c 3. 6.
quia BZ = ZX, erit BQ = QP. ergo AB quin-
quisepta est. Q. E. F.

PROP. XI.

Datis duabus
rectis lineis AB,
AD, tertiam
proportionalem
DE invenire.

Junge BD,
& ex AB protracta sume BC = AD. per C
duc CE parall. BD. cui occurrat AD pro-
ducta in E. Erit DE expetita.

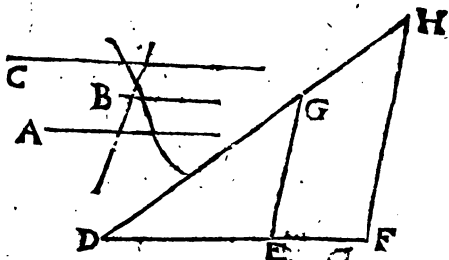
Nam AB. BG. (AD) :: AD. DE. Q. E. F. 22. 6.

Vel sic, fac ang. ABC rectum,
& ang. ACD etiam rectum. b constr.
erit AB. BC :: BC. CD.

PROP.

P R O P. XII.

Tribus datis rectis lineis DE, EF, DG, quartam proportionalem GH invenire.

Connectatur EG. per F duc FH parall. EG, cui occurrat DG producta ad H. liquet esse DE. EF :: DG. GH. Q. E. F.

Vel ita. $CD = CB + BD$ adpta circulo. Circino sume AB. Erit $AB \times BE = CB \times BD$, quare $AB, CB :: BD, BE$.

P R O P. XIII.

Duabus datis rectis lineis AE, EB, mediam proportionalem EF adinvenire.

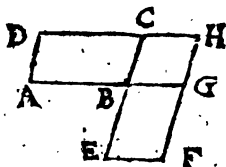
Super tota A B diametro describe semicirculum AFB. Ex B erige perpendicularem EF occurrentem peripheriae in F. Dico AE. EF :: EF. EB. Ducantur enim AF, & FB. Ex trianguli rectanguli

guli A F B recto angulo deducta est F E basi perpendicularis ; b ergo A E. F E :: F E. E B. *b cor. 8. 6.*
Q. E. F.

Coroll.

Hinc , linea recta , quæ in circulo à quovis puncto diametri , ipsi diametro perpendicularis ducitur ad circumferentiam usque, media est proportionalis inter duo diametri segmenta.

P R O P. XIV.

Equalium , & unum A B C uni E B G æqualem habentium angulum , parallelogrammorum B D , B F, reciproca sunt latera quæ circum æquales angulos.

los. (A B. B G :: E B. B C :) Et quorum parallelogrammorum B D , B F, unum angulum A B C uni angulo E B G æqualem habentium , reciproca sunt latera quæ circum æquales angulos , illa sunt æqualia.

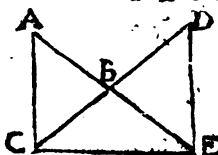
Nam latera A B, B G circa æquales angulos faciant unam rectam : & quare E B, B C etiam in directum jacebunt. Producantur F G , D C ; donec occurrant.

1. Hyp. A B. B G b :: B D. B H c :: B F. B H d :: B E. B C. e ergo , &c.

2. Hyp. B D. B H f :: A B. B G g :: B E. B C b :: B F. B H, & ergo Pgr. B D = B F. Q. E. D.

b 1. 6.
c 7. 1.
d 1. 6.
e 11. 5.
f 1. 6.
g hyp.
h 1. 6.
A 11. 6. 9. 5.

P R O P. XV.

Equalium, & unum
ABC, uni DBE e-
qualem habentium angu-
lum triangulorum ABC,
DBE, reciproca sunt
latera, quæ circum æ-
quales angulos (AB.

BE :: DB. BC): Et quorum triangulorum ABC,
DBE, unum angulum ABC uni DBE equalem
habentium reciproca sunt latera, quæ circum æqua-
les angulos (AB. BE :: DB. BC.) illa sunt
æqualia.

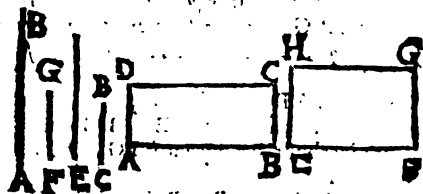
Latera CB, BD circa æquales angulos, sta-
tuantur sibi in directum; ergo AB E est recta
linea. ducatur CE.

a 11. 15. 1.
b 1. 6.
c 7. 5.
d 1. 6.
e 11. 5.
f 1. 6.
g hyp.
h 1. 6.
i 11. & 9. 5.

1. Hyp. AB. BE b :: triang. ABC. CBE
e :: triang. DBE. CBE. d :: DB. BC. e ergo, &c.

2. Hyp. Triang. ABC. CBE f :: AB. BE g ::
DB. BC h :: triang. DBE. CBE. k ergo triang.
ABC = DBE. Q. E. D.

P R O P. XVI.

Si quatuor rectæ lineæ proportionales fuerint
(AB. FG :: EF. CB,) quod sub extremis AB,
CB comprehenditur rectangulum AC, æquale est ei,
quod sub mediis EF, FG comprehenditur, rectan-
gulo EG. Et si sub extremis comprehensum rectan-
gulum AC æquale fuerit ei, quod sub mediis com-
prehenditur, rectangulo EG, illæ quatuor rectæ lineæ
proportionales erunt (AB. FG :: EF. CB.)

1. Hyp.

V.
qualium, & ut
uni D B E
habentium ang
iangularum AB
reciproca su
qua circum e
angulos (AB
gularum ABC
BE equales
circum aqu
) illa sunt
angulos, &
est recta
C. CBE
ergo, &
BE ::
triang.

1. Hyp. Anguli B & F recti, ac a proinde a 12. ex.
pares sunt; atque ex hyp. AB. FG :: EF. CB.

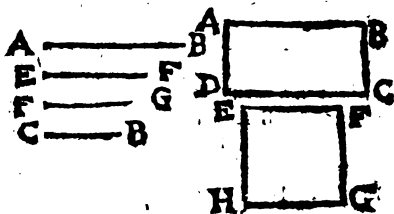
ergo rectang. AC = EG. Q. E. D.

2. Hyp. c Rectang. AC = EG; atque ang. b 14. 6.
B = F; d ergo AB. FG :: EF. CB. Q. E. D. c 17. 6.
d 14. 6.

Coroll.

Hinc ad datam rectam lineam AB facile est
datum rectangulum EG applicare, & faciendo e 11. 6.
AB. EF :: FG. BC.

PROPOSITION XVII.

Si tres recte linea sint proportionales (AB.
EF :: EF. CB,) quod sub extremis AB, CB
comprehenditur rectangulum AC, aequale est ei,
quod a media EF describitur, quadrato EG. Et
si sub extremis AB, CB comprehensum rectangu-
lum AC, aequale sit ei, quod a media EF descri-
bitur, quadrato EG, illae tres recte linea proportio-
nales erunt (AB. EF :: EF. CB.)

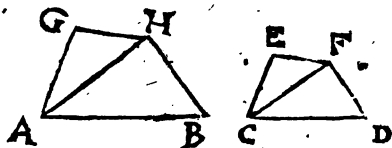
Accipe FG = EF.

1. Hyp. AB. EF :: EF (FG.) CB. ergo a 14. 6.
Rectang. AC b = EG c = EFq. Q. E. D. b 16. 6.
c 17. def. 1.

2. Hyp. Rectang. AC d = quadr. EG =
EFq. e ergo AB. EF :: FG (EF.) BC. d 17. 6.
e 16. 6.

Coroll.

Sit A in B = Cq. ergo A : C :: C : B.

A data recta linea AB dato rectilineo CEDF simile similiterque positum rectilineum AGHB describere.

Datum rectilineum resolve in triacula. ^a fac ang. ABH = D; ^a & ang. BAH = DCF; ^a & ang. AHG = CFE; ^a & ang. HAG = FCE. Rectilineum AGHB est quæsitum.

a 23. 1.

b constr.

c 32. 1.

d 1. ar.

e 4. 6.

f 22. 5.

g 6. def. 6.

Nam ang. Bb = D. & ang. BAHb = DCF. ^e quare ang. AHB = CFD; ^b item ang. HAG = FCE, ^b & ang. AHG = CFE. ^e quare ang. G = E; & totus ang. GAB ^d = ECD; & totus GHB ^d = EFD. Polygona igitur sibi mutuo æquiangula sunt. Porro ob trigona æquiangula, AB. BH ^e :: CD. DF. & AG. GH. ^e :: CE. EF. item AG. AH. ^e :: CE. CF. & AH. AB ^e :: CF. CD. funde ex æquo AG. AB :: CE. CD. eodem modo GH. HB :: EF. FD. ^g ergo polygona ABHG, CDFE similia similiterque posita existunt. Q. E. F.

PROP. XIX.

Similia triacula ABC, DEF sunt in duplicata ratione laterum homologorum BC, EF.

h 11. 6.

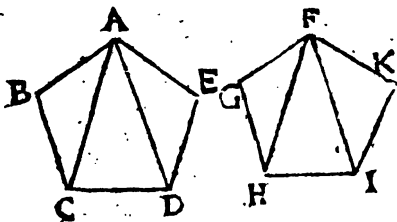
^a Fiat BG, EF; EF. BG. & ducatur AG. Quia

Quia $AB. DE :: BC. EF :: EF. BG.$ & ang. $B = E$; d erit triang. $ABG = DEF.$ verum
 triang. $ABC. ABG :: BC. BG$; & f $\frac{BC}{BG}$ d 1. 6. f 10. def. 5. g 11. 5.
 $= \frac{BC}{EF}$ bis; ergo triang. $\frac{ABC}{ABG}$ hoc est $\frac{ABC}{DEF} =$
 $\frac{BC}{EF}$ bis. Q. E. D.

Coroll.

Hinc, si tres lineæ BC, EF, BG proportionales fuerint; ut est prima ad tertiam, ita est triangulum super primam BC descriptum ad triangulum super secundam EF simile similiterque descriptum. vel ita est triangulum super secundam EF descriptum ad triangulum super tertiam simile similiterque descriptum.

P R O P. XX.

Similia polygona $ABCDE, FGHK$ in similia
 triangula ABC, FGH ; & AED, FHI , &
 ADE, FIK dividuntur, & numero equalia, &
 homologa totis. ($ABC. FGH :: ABCDE.$
 $FGHIK :: AED. FHI :: ADE. FIK$.) Et
 polygona $ABCDE, FGHK$ duplicatam habent
 eam inter se rationem, quam latus homologum BC
 ad homologum latus GH .

1. Nam

a 7A.
b 6. 6.

c 7p.
d 3. ax.

e 32. 1.

f 19. 6.

g 7p. &
16. 5.
h 56. 33. 5.
i 12. 5.

1. Nam ang. $B = G$; & $AB. BC :: FG. GH.$ ergo triangula ABC, FGH æquiangula sunt. eodem modo, triangula AED, FKI assimilantur. cum igitur ang. $BCA = GHF$; & ang. $ADE = FIK$; totique anguli BCD, GHI ; atque toti CDE, HIK pares sint, & remanent ang. $ACD = FHI$; & ang. $ADC = FIH$; unde etiam ang. $CAD = HFI$. ergo triangula ACD, FHI similia sunt. ergo, &c.

2. Quoniam igitur triangula BCA, GHF similia sunt, erit $\frac{BCA}{GHF} = \frac{BC}{GH}$ bis. ob eandem causam $\frac{CAD}{HFI} = \frac{CD}{HI}$ bis. denique triang. $DEA = \frac{DE}{IK}$ bis. quare cum $BC. GH :: CD. HI$; & $DE. IK$, erit triang. $BCA. GHF :: CAD. HFI :: DEA. IKF ::$ polyg. $ABCD E. FGHIK :: \frac{BC}{GH}$ bis.

Coroll.

I. Hinc, si fuerint tres lineæ rectæ proportionales; ut est prima ad tertiam, ita erit polygonum super primam descriptum ad polygonum super secundam simile similiterque descriptum. vel ita erit polygonum super secundam descriptum ad polygonum super tertiam simile similiterque descriptum.

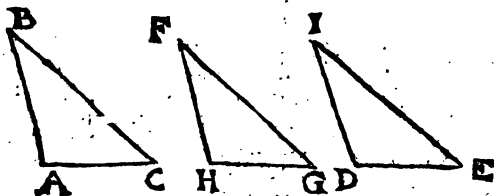
Unde elicitur methodus figuram quamvis rectilineam augendi vel minuendi in ratione data. Ut si velis pentagoni, cujus latus CD , aliud facere quintuplum. inter AB , & $5 AB$ inveni mediam proportionalem. Super hac * construe pentagonum simile dato. hoc erit quintuplum dati.

* 18. 6.

I. Hinc etiam, si figurarum similium homologa latera nota fuerint, etiam proportio figurarum innotescet; nempe inveniendâ tertiam proportionalem.

P R O P.

PROF. XXI.

Quæ (ABC, DIE) eidem rectilineo HFG sunt similia, & inter se sunt similia.

Nam ang. A = H = D. & ang. C = G = E. & ang. B = F = I. item AB.AC :: HF.HG :: DL.DE. & AC.CB :: HG.GF :: DE.EI. & AB.BC :: HF.FG :: DI.IE. ergo ABC, DIE similia sunt. Q.E.D.
PROF. XXII.

Si quatuor rectæ lineæ proportionales fuerint (AB.CD :: EF.GH.) & ab eis rectilinea similia similiterque descripta proportionalia erunt. (ABI.CDK :: EM.GO.) Et si à rectis lineis similia similiterque descripta rectilinea proportionalia fuerint (ABI.CDK :: EM.GO) ipsæ etiam rectæ lineæ proportionales erunt. (AB.CD :: EF.GH.)

1. Hyp. $\frac{AB}{CD} = \frac{EF}{GH}$ bis = $\frac{EM}{GO}$ = 19.6.

ergo ABI. CDK :: EM. GO. Q.E.D.

2. Hyp. $\frac{AB}{CD} = \frac{ABI}{CDK} = \frac{EM}{GO} = \frac{EF}{GH}$ b hyp. c 10.6.

bis. ergo AB. CD :: EF. GH. Q.E.D.

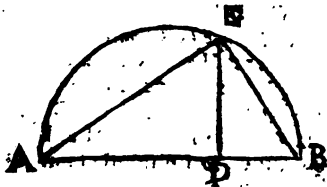
I

Schol.

Schol.

Hinc deducitur, & demonstratur ratio multipli-
candi quantitates surdas. ex gr. Sit $\sqrt{5}$ multi-
plicandus in $\sqrt{3}$. dico provenire $\sqrt{15}$. Nam ex
multiplicationis definitione debet esse, $1. \sqrt{3} ::$
 $\sqrt{5}. \text{product.}$ ergo per hanc, $q. 1. q. \sqrt{3} :: q.$
 $\sqrt{5}. q. \text{product.}$ hoc est. $1. 3 :: 5. q. \text{product.}$
ergo $q. \text{product.}$ est 15 . quare $\sqrt{15}$ est productus
ex $\sqrt{3}$ in $\sqrt{5}$. Q. E. D.

T H E O R.

Petr. Marig.

Si recta linea AB secta sit utcunque in D, re-
ctangulum sub partibus AD, DB contentum, est
medium proportionale inter earum quadrata. Item
rectangulum contentum sub recta AB, & una parte
AD, vel DB, est medium proportionale inter qua-
dratum totius AB, & quadratum distae partis
AD, vel DB.

Super diametrum AB describe semicirculum.
ex D erige normalem DE occurrentem periphe-
riae in E. iunge AE, BE.

Liquet esse AD. DE :: DE. DB. b. ergo
ADq. DEq. :: DEq. DBq. hoc est, ADq.
ADB :: ADB. DBq. Q. E. D.

Porro, BA. AE :: AE. AD. ergo BAq.
AEq. :: AEq. ADq. f. hoc est BAq. BAD ::
BAD. ADq. Eodem modo ABq. ABD ::
ABD. BDq. Q. E. D.

Vel sic; sit $Z = A + E$. liquet esse Aq. AE :: A.
E :: AB. Eq. item Zq. ZA :: Z. A. :: ZA.
Aq. & Zq. ZE :: Z. E :: ZE. Eq.

P R O P.

a cor. 8. 6.

b 22. 6.

c 17. 6.

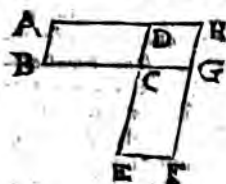
d cor. 8. 6.

e 22. 6.

f 17. 6.

g 1. 6.

PROP. XXIII.

Equiangula parallelogramma AC, CF inter se rationem habent eam que ex lateribus componitur. $\left(\frac{AC}{CF} = \frac{BC}{CG} + \frac{DC}{CE} \right)$

Latera circa æquales angulos C sibi in directum statuantur, & compleatur parallelogrammum CH. a sch. 19.

Ratio $\frac{AC}{CF} = \frac{AC}{CH} + \frac{CH}{CF} = \frac{BC}{CG} + \frac{DC}{CE}$ b 10. def. 3. c 1. 6.

Q. E. D.

Coroll.

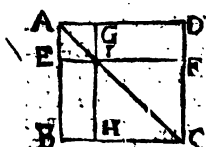
Hinc & ex 34. 1. patet primo, Triangula, que unum angulum (ad C) æqualem habent, rationem habere ex rationibus rectarum, AC ad CB, & LC ad CF, æqualem angulum continentium. Andr. Tanq. 15. 5.

Patet secundo, Rectangula ac parallelogramma quæcunque rationem inter se habere compositam ex rationibus basis ad basim, & altitudinis ad altitudinem. Neque aliter de triangulis ratiocinaberis. * 35. 1.

Patet tertio, Quomodo triangulorum ac parallelogrammorum proportio exhiberi possit: Sinto parallelogramma X & Z; quorum bases AC, CB; altitudines vero CL, CF. Fiat CL. CF :: CE. O. *erit X. Z :: A. C. O.

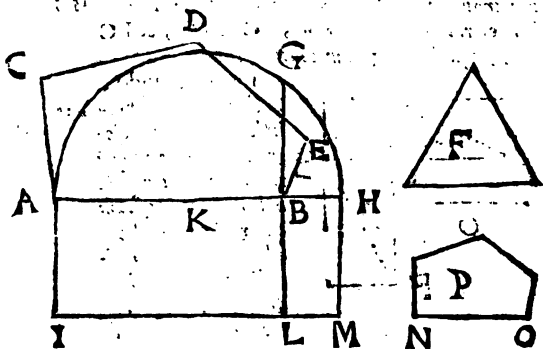
I 2

In omni parallelogrammo ABCD, qua circa diametrum AC sunt parallelogramma EG, HF, & toti & inter se sunt similia.

Nam parallelogramma EG, HF habent singula unum angulum cum toto communem. ergo toti & sibi mutuo æquiangula sunt. Item tam triangula ABC, A E I, IHC, quam triangula ADC, AGI, IFC sunt inter se æquiangula. ergo AE. EI :: AB. BC, & æque AE. AI :: AB. AC, & AL. AG :: AC. AD. & ex æquali igitur, AE. AG :: AB. AD. ergo Pgra. EG, BD similia sunt. eodem modo HF, BD similia sunt. ergo, &c.

P R O P. XXV.

Dato rectilineo ABEDC simile similiterque positum P, idemque alteri dato F æquale, constituere.

Fac rectang. AL = ABEDC. item super BL fac triang. BM = F. Inter AB, BH, inveni mediam proportionalem NO. super NO
d fac

a 45. 1.

b 44. 1.

c 13. 6.

Liber V I.

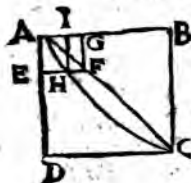
133

fac polygonum P simile dato ABEDC. Erit hoc æquale dato F,

Nam ABEDC (AL.) P :: e AB. BH f :: AL. BM. ergo Pg = BM b = F. Q. E. F,

d 18 6.
e per 10.6.
f 1. 6.
g 14. 5.
h conslr.

PROP. XXVI.

Si à parallelogrammo ABCD parallelogrammum AGFE ablatum sit, & simile toti, & similiter positum, communem cum eo habens angulum EAG, hoc circa eandem cum toto diametrum AC consistet.

Si negas AC esse communem diametrum, esto diameter AHC secans EF in H. & ducatur HI parall. AE. Parallelogramma EI, DB & similia sunt. b ergo AE. EH :: AD. DC c :: AE. EF. d proinde EH = EF. f Q. E. A.

a 24. 6.
b 1. def. 6.
c hyp.
d g. 5.
f g. ex.

PROP. XXVII.

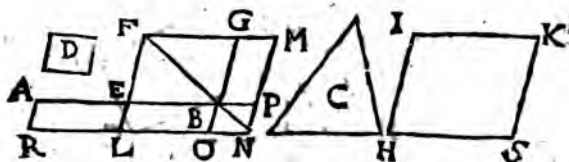

Omnium parallelogrammorum AD, AG secundum eandem rectam lineam AB applicatorum, deficientiumque figuris parallelogrammis CE, KI similibus, similiterque positis, ei AD, quod à dimidia describitur, maximum est AD, quod ad dimidium est applicatum, simile existens defectui KI.

Nam quia GE a = GC, addito communi KI, b erit KE = CI c = AM. adde commune CG, d erit AG = Gnom. MBL. sed Gnom. MBL e = CE (AD.) ergo AG = AD. Q. E. D.

a 43. 1.
b 1. ex.
c 36. 1.
d 1. ex.
e g. ex.

PROP. XXIX.

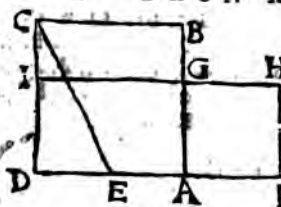

Ad datam rectam lineam AB, dato rectilineo C
æquale parallelogrammum AN applicare, excedens
figura parallelogramma OP, quæ similis sit paral-
lelogrammo alteri dato D.

Biseca AB in E. super EB a fac pgr. EG si-
militudo dato D. b sitque pgr. HK = EG + C, &
similitudo dato D vel EG. fac FELc = IH; c & c 3. 1.
FGM = IK. per LM duc parallelas RN,
MN: & AR parall. NM. Produc ABP, GBO.
Duc diametrum FBN. Pgr. AN est quæsitum.

Nam parallelogramma D, HK, LM, EG
similia sunt. ergo pgr. OP similis est pgr
LM, vel D. item LM = HK = EG + C.
ergo C = Gnom. ENG. atqui AL = IB
h = BM. ergo C = AN. Q. E. F.

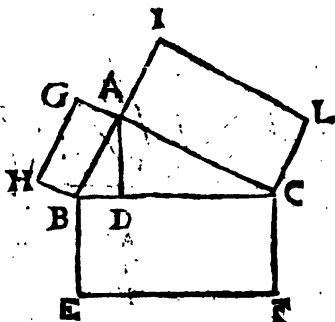
PROP. XXX.

Propositam re-
ctam lineam ter-
minatam AB,
extrema ac me-
dia ratione se-
care. (AB.
AG :: AG.
GB.)

in G, ita ut AB x BG = AGq. ergo BA.
AG :: AG. GB. Q. E. F.

PROP. XXXI.

In rectangulis triangulis BAC , figura quævis BF à latere BC rectam angulum BAC subtendente, descripta, æqualis est figuris BG , AL , quæ priori illi BF similes, & similiter posita à lateribus BA , AC rectum angulum continentibus describuntur.

a cor. 8. 6.
b cor. 20. 6.

c 24. 5.
d schol. 14. 5.
e 22. 6.

f 24. 5.

g schol. 14. 5.
h 47. 1.

Ab angulo recto BAC demitte perpendicularem AD . Quoniam $CB. CA :: CA. DC$. b erit $BF. AL :: CB. DC$; inverseque $AL. BF :: DC. CB$. Item quia $BC. BA :: BA. DB$. b erit $BF. BG :: BC. DB$; ac invertendo, $BG. BF :: DB. BC$. c ergo $AL + BG. BF :: DC + DB. BC$. d ergo $AL + BG = BF$. $Q. E. D.$

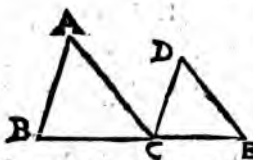
Vel sic. $BG. BF :: BAq. BCq.$ & $AL. BF :: ACq. BCq.$ f ergo $BG + AL. BF :: BAq + ACq. BCq.$ g ergo cum $BAq + ACq = BCq$. h erit $BG + AL = BF$. $Q. E. D.$

Coroll.

Ex hac propositione, addi possunt, & subtrahi figuræ quævis similes, eadem methodo, qua quadrata adduntur & subtrahuntur, in schol. 47. 1.

PROP.

PROP. XXXII.

Si duo triangu-
la ABC, DCE, quæ
duo latera duobus
lateribus proportio-
nalia habeant (AB.
AC :: DC. DE,) secundum unum an-
gulum ACD composita fuerint, ita ut homologa
eorum latera sint etiam parallela (AB ad DC,
& AC ad DE) tum reliqua illorum triangu-
lorum latera BC, CE in rectam lineam collocata
reperientur.

Nam ang. $\angle A = \angle ACD = \angle D$; & AB.
AC :: DC. DE. ergo ang. B = DCE. ergo
ang. B + $\angle A = \angle ACE$. sed ang. B + $\angle A + \angle ACB = 2$
Rect. ergo ang. ACE + $\angle ACB = 2$ Rect. ergo
BCE est recta linea. Q. E. D.

a 19. 1.
b 27
c 6 6.
d 2. ex.
e 32. 1.
f 1. ex.
g 14 1.

PROP. XXXIII.

In æqualibus circulis DBCA, HFGP, anguli
BDC, FHG eandem habent rationem cum peri-
pheriis BC, FG, quibus insistant; sive ad centra
(ut BDC, FHG,) sive ad peripherias A, E
constituti insistant; insuper vero & sectores BDC,
FHG, quippe qui ad centra consistant.

Duc

Duc rectas BC, FG. Accommoda CI=CB;
& GL=FG=LP; & junge DI, HL, HP.

a 18. 3.
b 17. 3.

Arcus BC = CI, & item arcus FG, GL, LP
æquantur. b ergo ang. BDC = CDI b & ang.
FGH = GHL = LHP. Ergo arcus BI tam mul-
tiplex est arcus BC, quam ang. BDI anguli
BDC. pariterque æquemultiplex est arcus FP
arcus FG, atque ang. FHP anguli FHG. Ve-
rum si arcus BI =, =, = F P, & erit similiter
ang. BDI =, =, = FHP. ergo arc. BC. FG ::
ang. BDC. FHG :: BDC. FHG f :: A.E.

c 27. 3.
d 6. def. 5.
e 15. 5.
f 10. 3.

Q. E. D.

g 27. 3.
h 14. 3.
i 4. 1.
l 2. ad.

Rursus ang. BMC g = CNI; & atque idcirco
segm. BCM = CIN. & item triang. BDC =
CDI. l ergo sector BDCM = CDIN. Simili
ratione sectores FHG, GHL, LHP æquantur.
Quum igitur prout arcus BI =, =, = FGP, ita
similiter sector BDI =, =, = FHP. m erit sect.
BDC. FHG :: arc. BC. FG. Q. E. D.

m 6. def. 5.

Coroll.

ad. 5.

Hinc 1. Ut sector ad sectorem, sic angulus ad
angulum.

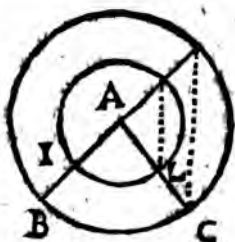
2. Ang. BDC in centro est ad 4 rectos, ut ar-
cus BC cui insistit ad totam circumferentiam.

Nam ut ang. BDC ad rectum, sic arcus BC
ad quadrantem. ergo BDC est ad 4 rectos, ut
arcus BC ad 4 quadrantes, id est ad totam cir-
cumferentiam. item ang. A. 2 Rect :: arc. BC.
periph.

Hinc 3. Inæqualium circularum arcus IL, BC
qui æquales subtendunt angulos, sive ad centra, ut
IAL & BAC, sive ad peripheriam, sunt si-
miles.

Nam IL. periph. :: ang. IAL, (BAC.)
4 Rect. item arc. BC. periph :: ang. BAC.
4 Rect.

4. Rect. ergo IL . periph. $:: BC$. periph. proinde arcus IL , & BC sunt similes. Unde

4. Duae semidiametri AB , AC à concentricis peripheriis arcus auferunt similes IL , BC .

LIB. VII.

Definitiones.

I. Unitas est, secundum quam unumquodque eorum quæ sunt, unum dicitur.

II. Numerus autem est, ex unitatibus composita multitudo.

III. Pars est numerus numeri, minor majoris, quum minor metitur majorem.

Omnis pars ab eo numero nomen sibi sumit, per quem ipsa numerum, cujus est pars, metitur; ut 4 dicitur tertia pars numeri 12, quia metitur 12 per 3.

IV. Partes autem, cum non metitur.

Partes quacunque nomen accipiunt à duobus illis numeris, per quos maxima communis duorum numerorum mensura utrumque eorum metitur. ut 10 dicitur $\frac{2}{5}$ numeri 15, eo quod maxima communis mensura, nempe 5, metitur 10 per 2, & 15 per 3.

V. Multiplex vero major minoris, cum majorem metitur minor.

VI. Par numerus est, qui bifariam dividitur.

VII. Impar vero numerus, qui bifariam non dividitur; vel, qui unitate differt à pari.

VIII. Pariter par numerus est, quem par numerus metitur per numerum parem.

IX. Pariter autem impar est, quem par numerus metitur per numerum imparem.

X. Impariter vero impar numerus est, quem impar numerus metitur per numerum imparem.

XI. Primus numerus est, quem sola unitas metitur.

XII. Primi inter se numeri sunt, quos sola unitas, communis mensura, metitur.

XIII.

XIII. Compositus numerus est, quem numerus quispiam metitur.

XIV. Compositi autem inter se numeri sunt, quos numerus aliquis communis mensura metitur.

In hac definitione & precedenti unitas non est numerus.

XV. Numerus numerum multiplicare dicitur, cum toties compositus fuerit is qui multiplicatur, quot sunt in ipso multiplicante unitates, & procreatus fuerit aliquis.

Hinc, in omni multiplicatione unitas est ad multiplicatorem ut multiplicatus ad productum.

Nota, quod saepe cum multiplicandi sunt quivis numeri, puta A in B, literarum conjunctio productum denotat. Sic $AB = A$ in B. item $CDE = C$ in D in E.

XVI. Cum autem duo numeri sese multiplicantes aliquem fecerint, qui factus erit, planus appellabitur; Qui vero numeri sese mutuo multiplicarint, latera illius dicentur. Sic 2 (C) in 3 (D) $= 6 = CD$ est numerus planus.

XVII. Cum vero tres numeri mutuo sese multiplicantes fecerint aliquem, qui procreatus erit, solidus appellabitur; Qui autem numeri mutuo sese multiplicarint, latera illius dicentur. Sic, 2 (C) in 3 (D) in 5 (E) $= 30 = CDE$ est numerus solidus.

XVIII. Quadratus numerus est, qui æqualiter æqualis, vel qui sub duobus æqualibus numeris continetur. Sit A latus quadrati; quadratus sic notatur, AA, vel Aq.

XIX. Cubus vero, qui æqualiter æqualis æqualiter, vel qui sub tribus æqualibus numeris continetur. Sit A latus cubi; cubus notatur sic, AAA, vel Ac.

In hac definitione, & tribus precedentibus, unitas est numerus.

141.

X. Numeri proportionales sunt, cum primi secundi, & tertius quarti æquemultiplex est, idem pars; vel deniq; cum pars primi secundi, & eadem pars tertii æque metitur quartum, vel vice versa. A. B. :: C. D. hoc est, $9 :: 5. 15.$

XXR. Similes plani, & solidi numeri sunt, qui proportionalia habent latera.

Latera nempe non qualibet, sed quadam.

XXII. Perfectus numerus est, qui suis ipsius partibus est æqualis.

Ut 6. & 28. Numerus vero qui suis ipsius partibus minor est, abundans appellatur; qui vero major, diminutus. ut 12 est abundans, 15 est diminutus.

XXIII. Numerus numerum metiri dicitur per illum numerum, quem multiplicans, vel à quo multiplicatus, illum producit.

In divisione, unitas est ad quotientem, ut dividendus ad divisum. Nota, quod numerus alteri linearum interjecta subscriptus divisionem denotat. Sic
 $\frac{A}{B} = A \text{ divis. per } B. \text{ item } \frac{CA}{B} = C \text{ in } A \text{ divis. per } B.$

Termini siue radices proportionis dicuntur duo numeri, quibus in eadem proportione minores sumi nequeunt.

Postulata.

1. **P**ostuletur, cuilibet numero quotlibet sumi posse æquales, vel multiplices.
2. Quolibet numero sumi posse maiorem.
3. Additio, subtractio, multiplicatio, divisio, extractionesque radicum, seu laterum, numerorum quadratorum, & cuborum concedantur etiam tanquam possibilia.

Axiom.

Axiomata.

1. Quicquid convenit uni æqualium numerorum, convenit & reliquis æqualibus numeris.

2. Partes eadem parti, vel iisdem partibus, eadem, sunt quoque inter se eadem.

3. Qui numeri æqualium numerorum, vel ejusdem, eadem partes fuerint, æquales inter se sunt.

4. Quorum idem numerus, vel æquales, eadem partes fuerint, æquales inter se sunt.

5. Unitas omnem numerum per unitates, quæ in ipso sunt, hoc est, per ipsummet numerum metitur.

6. Omnis numerus seipsum metitur per unitatem.

7. Si numerus numerum multiplicans, aliquem produxerit, metietur multiplicans productum per multiplicatum, multiplicatus autem eundem per multiplicantem.

Hinc nullus numerus primus planus est aut solidus, quadratus, vel cubus.

8. Si numerus numerum metiatur, & ille per quem metitur, eundem metietur per eas, quæ in metiente sunt, unitates, hoc est, per ipsum numerum metientem.

9. Si numerus numerum metiens, multiplicet eum, per quem metitur, vel ab eo multiplicetur, illum quem metitur, producit.

10. Numerus quotcunque numeros metiens, compositum quoque ex ipsis metitur.

11. Numerus quemcunque numerum metiens, metitur quoque omnem numerum quem ille metitur.

12. Numerus metiens totum & ablatum, metitur & reliquum.

P R O P. I.

A.....E.. G. B. 8 5 3 Si duobus numeris
 C... F... D. 5 3 2 inaequalibus propositis
 H--- (AB, CD) detra-

hatur semper minor
 CD de maiore AB (& reliquus EB de CD
 &c.) alterna quadam detractiōe, neque reliquus
 unquam præcedentem metiatur, quoad assumpta sit
 unitas GB; qui principio propositi sunt numeri AB,
 CD primi inter se erunt.

Si negas, habeant AB, CD communem men-
 suram, numerum H. Ergo H metiens CD,
 a etiam A E metitur; proinde & reliquum F B;
 b ergo & C F, atque b idcirco reliquum F D;
 c quare & ipsum E G. sed totum EB metiebatur;
 b ergo & reliquum G B metitur, numerus uni-
 tatem. e Q. E. A.

a 11. ex. 7.
 b 12. ex. 7.
 c 9. ex. 8.

P R O P. II.

9 6 Duobus nume-
 A.....E.....B. 15 9 6 ris datis AB, CD
 6 3 non primis inter se,
 C.....F...D. 2 6 3 maximam eorum
 G--- communem mensu-
 ram F D reperire.

Detrahe minorem numerum CD ex maiori
 AB, quoties potes. Si nihil relinquitur, a patet
 ipsum CD esse maximam communem mensu-
 ram. Si relinquitur aliquid EB, deme hunc ex
 CD; & reliquum FD ex EB, & sic deinceps,
 donec aliquis FD præcedentem EB metiatur.
 (nam b hoc fiet antequam ad unitatem perveniat-
 tur.) Erit FD maxima communis mensura.

Nam FD c metitur EB, d ideoque & C F;
 e proinde & totum CD; d ergo ipsum AE; atque
 idcirco totum AB metitur. Liquet igitur FD
 communem esse mensuram. Si maximam esse ne-
 gas,

c constr.
 d 11. ex. 7.
 e 12. ex. 7.1

gas, sit major quæpiam G, ergo G metiens CD, *d* metitur A E, *e* & reliquum E B, *d* ipsumque C F, *e* proinde & reliquum F D, *g* major minorem. *b* Q. E. A. *g* *suppos.*
h 9 *ax.* 1.

Coroll.

Hinc, numerus metiens duos numeros, metitur quoque maximam eorum communem mensuram.

P R O P. III.

A 12 Tribus numeris datis A, B, C
B 8 non primis inter se, maximam
D 4 eorum communem mensuram E
C 6 reperire.

E . . . 2 Inveni D maximam communem mensuram duorum A, B.
F - - - Si D metitur tertium C, liquet

D maximam esse trium communem mensuram. Si D non metitur C, erunt saltem D, & C compositi inter se, ex coroll. præcedentis. Sit igitur ipsorum D, & C maxima communis mensura E. erit E is quem quæris.

Nam E *a* metitur C, & D; ac D ipsos A, & B metitur; *b* ergo E metitur singulos A, B, C; nec major aliquis (F) eos metietur; nam si hoc affirmas, *c* ergo F metiens A, & B, eorum maximam communem mensuram D metitur. Eodem modo, F metiens D, & C, eorum maximam communem mensuram E, *d* major minorem, metitur. *e* Q. E. A. *a* *constr.*
b 11. *ax.* 7.
c *cor.* 1. 7.
d *suppos.*
e 9 *ax.* 1.

Coroll.

Hinc, numerus metiens tres numeros, maximam quoque eorum communem mensuram metitur.

P R O P. IV.

A 6 *Omnis numerus A, omnis*
 B 7 *numeri B, minor majoris, aut*
 B 18 *pars est, aut partes.*
 B 9. *Si A & B primi sint*
 inter se, a erit A tot par-
 tes numeri B, quot sunt in A unitates. (ut
 6 = $\frac{6}{7}$ 7.) Sin A metiatur B, b liquet A esse par-
 tem ipsius B. (ut 6 = $\frac{6}{18}$ 18.) denique si A &
 B aliter compositi inter se fuerint, c maxima
 communis mensura determinabit, quot partes A
 conficiat ipsius B; ut 6 = $\frac{6}{3}$ 9.

a 4. def. 7.

b 3. def. 7.

c 4. def. 7.

P R O P. V.

A 6 D 4
 6 6 4 4
 B G C 12. E H F 8

Si numerus A numeri B C pars fuerit, & alter
D alterius E F eadem pars; & simul uterque
(A + D) utriusque simul (B C + E F) eadem
pars erit, quæ unus A unius B C.

a hyp.

b conf.

c 2. ax. 1.

Nam si B C in suas partes B G, G C ipsi A
æquales; atque E F in suas partes F H, H F ipsi
D æquales resolvantur; a erit numerus partium
in B C æqualis numero partium in E F. Quoniam
igitur A + D b = B G + E H = G C + H F, erit
A + D toties in B C + E F, quoties A in B C.
Q. E. D.

c 1. ax. 1.

Vel sic brevius. Sit a = $\frac{x}{2}$ & b = $\frac{y}{2}$. c ergo

a + b = $\frac{x}{2} + \frac{y}{2} = \frac{x+y}{2}$. Q. E. D.

P R O P.

PROP. VI.

3 3 4 4 Si nu-
A ... G ... B 6. D ... H ... E 8 merus AB
C 9 F 12 numeri C
partes fuerit; & alter DE alterius F eadem partes;
& simul uterq; (AB+DE) utriusq; simul (C+F)
eadem partes erit, quæ unus AB unius C.

Divide AB in suas partes AG, GB; &
DE in suas DH, HE. Partium in utroque
AB, DE æqualis est multitudo, ex hypoth.
Quum igitur AG sit eadem pars numeri C, ^{a hyp.}
quæ DH numeri F, b erit AG + DH eadem ^{b 5.7.}
pars compositi C + F, quæ unus AG unius C.
Eodem modo GB + HE eadem pars est ejus-
dem C + F, quæ unus GB unius C; ergo ^{c 2. ex 7.}
AB + DE eadem partes est ipsius C + F, quæ
AB ipsius C. Q. E. D.

Vel sic. Sit $a = \frac{2}{3}x$. & $b = \frac{1}{3}y$. d ergo $a + b =$ ^{a 1. ex. 1.}
 $\frac{2}{3}x + \frac{1}{3}y = \frac{1}{3}y + \frac{2}{3}x$. Q. E. D.

PROP. VII.

5 3 Si numerus
A E ... B 8 AB numeri
6 10 6 CD pars fue-
G C F D 16 rit, qualis ab-
lati AE ab-
lati CF; & reliquus EB reliqui FD eadem pars
erit, qualis totus AB totius CD.

a Sit EB eadem pars numeri GC, quæ AB ^{a 1. post. 7.}
ipsius CD, vel AE ipsius CF. b ergo AE + EB ^{b 5.7.}
eadem est pars ipsius CF + GC. quæ AE ipsius
CF, vel AB ipsius CD. c ergo GF = CD. au-
fer communem CF, d manet GC = FD. ^{c 6. ex 1.}
EB eadem est pars reliqui FD (GC) quæ totus ^{d 3. ex. 1.}
AB totius CB. Q. E. D. ^{e 2. ex 7.}

Vel sic. Sit $a + b = x$, & $c + d = y$; atque
tam $x = 3y$, quam $a = 3c$; dico $b = 3d$. Nam
 $3c + 3d = 3y = x = a + b$. aufer utrinq;
 $3c = a$, & b remanet $3d = b$. Q. E. D. ^{f 1. 2.}

K 2

PROP.

Ponitur A \sqcup D. Sinigitur B G, G G, & E H, B F partes numerorum B C, E F, ha ipsi A, illa ipsi D partes. Uterque multitudo partium aequalis ponitur. Liqueo vero B G eandem esse partem, aut eandem partes ipsius E H, quae G C ipsius H F; & quare B C (B G + G C) ipsius E F (E H + H F) eadem pars est aut partes, quae unus B G (A) unius E H (D). Q. E. D.

Vel sic; Sit a = b. & c = d. dico

$$c = d. \text{ Nam } c = 3d = d. \quad \text{21. ex. 7.}$$

$$\frac{a}{b} = \frac{c}{d} \quad \frac{3a}{3b} = \frac{3d}{3d}$$

R. O. P. X.

A . . . G . . . B 4 Si numerus A B numeri C partes fuerit, et alter D E tertius F eodem partes; & D . . . H . . . E 10 vicissim quae partes est primus, A B tertius D E, aut F 15 pars, eadem partes erit ex secundae C quarti F aut pars.

Ponitur A B \sqcup D E, & C \sqcup F. Sint A G, G B, & D H, H E partes numerorum C & F, tot acutae in A B, quot in D E. Constat A G ipsius C eandem esse partem, quae D H ipsius F. & quare vicissim A G ipsius D H, pariterque G B ipsius H E, & b proinde conjunctim A B ipsius DE eadem pars erit, aut partes, quae C ipsius F. Q. E. D. 29. 7. b 5, & 9. 7.

Applicare potes secundam praecedentis demonstrationem etiam huc.

P. K. O. P. XI.

A . . . E . . . B 7 Si fuerit, ut totus A B ad totum C D, ita ablatus A E ad ablatum C F; & C F D 14 reliquus E B ad reliquum K 3 F D

FD erit, ut totus AB ad totum CD.

a 4. 7.

b 10. def.

c 7. vel 8. 7.

Sit primo $AB \supset CD$; *a* ergo AB vel pars est, vel partes numeri CD ; *b* eademque pars est, vel partes ipse AE ipsius CF ; *c* ergo reliquus EB reliqui FD eadem pars est, aut partes, quæ totus AB totius CD . *b* ergo $AB. CD :: EB. FD$. Sin fuerit $AB \sqsubset CD$; eodem modo erit juxta modo ostensa; $CD. AB :: FD. EB$. ergo invertendo, $AB. CD :: EB. FD$.

PROP. XII.

A, 4. C, 2. E, 3.

B, 8. D, 4. F, 6.

Si sint quotcunque numeri proportionales (A.

B :: C. D :: E. F) e-

rit quemadmodum unus antecedentium A ad unum consequentium B, ita omnes antecedentes (A + C + E) ad omnes consequentes (B + D + F.)

a 20. def. 7.

b 5. & 6. 7.

Sint primo, A, C, E minores quam B, D, F , ergo (propter easdem rationes) *a* erit A eadem pars aut partes ipsius B , quæ C ipsius D . *b* ergo conjunctim $A + C$ eadem erit pars aut partes ipsius $B + D$, quæ unus A unius B . Similiter $A + C + E$ eadem pars est, aut partes ipsius $B + D + F$, quæ A ipsius B . *c* ergo $A + C + E. B + D + F :: A. B. Q. E. D$. Sin A, C, E , ipsis B, D, F majores ponantur, idem ostendetur invertendo.

c 20. def. 7.

PROP. XIII.

A, 3. C, 4.

B, 5. D, 12.

Si quatuor numeri proportionales sint (A. B :: C. D.

& vicissim proportionales erunt (A. C :: B. D.)

a 19. def. 7.

b 9. & 10. 7.

Sint primo A & C ipsis B & D minores, atque $A \supset C$. Ob eandem proportionem, *a* erit A eadem pars, aut partes ipsius B , quæ C ipsius D . *b* ergo vicissim A ipsius C eadem pars est, aut partes, quæ B ipsius D , ergo $A. C :: B. D$. Sin

$A \sqsubset C$

$A \sqsubset C$; atque A & C majores statuantur ,
quam B & D , eadem res erit , proportionem in-
vertendo.

PROP. XIV.

$A, 9. D, 6.$ Si sint quotcunque numeri
 $B, 6. E, 4.$ $A, B, C,$ & alii totidem D, E, F
 $C, 3. F, 2.$ illis æquales multitudine, qui bini
sumantur , & in eadem ratione
($A. B :: D. E.$ & $B. C :: E. F$) etiam ex æquali-
tate in eadem ratione erunt. ($A. C :: D. F.$)

Nam quia $A. B :: D. E,$ a erit vicissim, $A. D :: a 13. 7.$
 $B. E :: a C. F.$ a ergo iterum permutando,
 $A. C :: D. F.$ Q. E. D.

PROP. XV.

$1. D.$ Si unitas numerum quem-
 $B \dots 3. E \dots 6.$ piam B metiatur; æque autem
alter numerus D alterum
quendam numerum E metiatur ; & vicissim æque
unitas tertium numerum D metietur, & secundus B
quartum E .

Nam quia 1 est eadem pars ipsius B , quæ D
ipsius E , a erit vicissim 1 eadem pars ipsius D , $a 9. 7.$
quæ B ipsius E . Q. E. D.

PROP. XVI.

Si duo numeri A, B sese
 $B, 4.$ $A, 3.$ mutuo multiplicantes fece-
 $A, 3.$ $B, 4.$ rint aliquos $AB, BA,$ geni-
 $AB, 12.$ $BA, 12.$ ti ex ipsis AB, BA æquales
inter se erant.

Nam quia $A B = A$ in B , a erit 1 in A toti-
es, quoties B in AB . b ergo vicissim 1 in B toties $a 16. def 7.$
erit, quoties A in AB . atqui quoniam $BA = B$ $b 15. 7.$
in A , a erit 1 in B toties , quoties A in BA . er-
go quoties 1 in AB , toties 1 in BA ; & c proin- $c 4. ex 7.$
de $AB = BA$. Q. E. D.

P R O P. XVII.

A, 3. *Si numerus A duos nu-*
B, 2. *C*, 4. *meros B, C multiplicans fe-*
AB, 6. *AC*, 12. *cerit aliquos AB, AC; ge-*
neri ex ipsis eandem ratio-
nes habebant, quam multiplicati. (A B, A C ::
B. C.)

a 15. def. 7. Nam quia $AB = A$ in B , a erit 1 toties in
 A , quoties B in AB . a item quia $AC = A$ in C ,
b 10. def. 7. erit 1 toties in A , quoties C in AC . ergo quo-
c 13. 7. ties B in AB , toties C in AC . quare $B. AB ::$
 $C. AC$. a ergo vicissim, $B. C :: A B. A C$.
Q. E. D.

P R O P. XVIII.

C, 5. *C*, 5. *Si duo numeri A, B,*
A, 3. *B*, 9. *numerus quempiam C*
AC, 15. *BC*, 45. *multiplicantes fecerint a-*
liquos AC, BC; geniti
ex ipsis eandem rationem habebunt, quam multipli-
cantes. (A. B :: AC. BC.)

a 16. 7. Nam $AC = CA$; & $BC = CB$; sic idem
 C multiplicans A & B producit AC , & BC .
b 17. 7. b ergo $A. B :: AC. BC$. *Q. E. D.*

SchoL

Ex his pendet modus vulgaris reducendi fra-
 ctiones ($\frac{3}{7}, \frac{7}{9}$) ad eandem denominationem.
 Nam duc 9 tam in 3, quam in 5, proveniunt
 $\frac{27}{33} = \frac{3}{7}$. quoniam ex his, $3. 5 :: 27. 45$. Item
 duc 5 in 7, & 9, prodeunt $\frac{35}{45} = \frac{7}{9}$. quia $7. 9 ::$
 $35. 45$.

P R O P. XIX.

A, 4. *B*, 6. *C*, 8. *D*, 12. *Si quatuor nu-*
AD, 48. *BC*, 48. *meri proportiona-*
les fuerint, (A. B ::
C. D.) qui ex primo & quarto fit numerus AD,
aqualis est ei, qui ex secundo & tertio fit, numero
BC.

BC. Et si qui ex primo & quarto fit numerus AD, equalis sit ei, qui ex secundo & tertio fit, numero BC, ipsi quatuor numeri proportionales erunt. (A. B :: C. D.)

1. Hyp. Nam AC. AD a :: C. D b :: A. a 17. 7.
b hyp.
B c :: AC. BC. & ergo AD = BC. Q. E. D. c 18. 7.
d 9. 5.
2. Hyp. Quoniam a AD = BC, erit AC. AD f :: A. C. B. C. Sed AC. AD g :: C. D. & AC. BC h :: A. B. & ergo C. D. :: A. B. Q. E. D. e hyp.
f 7. 5.
g 7. 7.
h 18. 7.
i 11. 5.

PROP. XX.

A. B. C. Si tres numeri proportionales, 4. 6. 9. les fuerint (A. B :: B. C.) AC, 36. BB, 36. qui sub extremis continetur (A. C) equalis est ei, qui a medio efficitur (BB.) Et si qui sub extremis continetur (AC) equalis fuerit ei (BB), qui sub medio, ipsi tres numeri proportionales erunt ($\frac{A}{B} :: \frac{B}{C}$)

1. Hyp. Nam sume D = B. & ergo A. B :: A. ex. 7. b 19. 7.
D (A) C. b quare AC = BD, & vel BB. Q. E. D.
2. Hyp. Quia AC = BD, & erit A. B :: D c hyp.
d 19. 7.
(B.) C. Q. E. D.

PROP. XXI.

A. G. B. 5. E. 10. Numeri A B, C. H. D. 3. F. 6. C D minime communem eandem quoniam eis rationem habentium (E, F) metiuntur eque numeros E, F eandem cum eis rationem habentes, major quidem AB majorem E, minor vero CD minorem F.

Nam A B. C D a :: E, F. b ergo vicissim A. B. E :: C. D. F. ergo AB eadem pars est, vel partes ipsius E, quæ CD ipsius F. Non partes, nam si ita, sint AG, GR partes numeri E; & CH, HD partes numeri F. & ergo A G. E :: CH. a hyp.
b 13. 7.
c 10. def. 7.

d 13. 7.
e 17.

C H. F; & permutando, A G. C H d :: E. F e ::
AB. CD. ergo AB, CD non sunt minimi in sua
ratione, contra hypoth. ergo, &c.

P R O P. XXII.

A, 4. D, 12. Si fuerint tres numeri A, B,
B, 3. E, 8. C, & alii ipsis multitudine e-
C, 2. F, 6. quales D, E, F, qui bini su-
mantur, & in eadem ratione;
fuerit autem perturbata eorum proportio (A.B :: E.F
& B.C :: D.E;) etiam ex equalitate in eadem ra-
tione erunt (A.C :: D.F.)

a 17.
b 19. 7.
c 1. 2. 4. 6.
d 19. 7.

Nam quia A. B e :: E. F, erit $AF = BE$; &
quia B. C :: d D. E, b erit $BE = CD$. c ergo
 $AF = CD$. d quare A. C :: D. F. Q. E. D.

P R O P. XXIII.

A, 9. B, 4. Primi inter se numeri A, B,
C --- D --- minimi sunt omnium eandem
E -- cum eis rationem habentium.

a 21. 7.

b 23 def. 7.
c 15. 7.

Si fieri potest, sint C & D
minores quam A & B, atque in eadem ratio-
ne. a ergo C metitur A æque, ac D metitur B,
puta per eundem numerum E: quoties igitur
1 in E, b toties erit C in A. c quare vicissim quo-
ties 1 in C, toties E in A. simili discursu quoties
1 in D, toties E in B. ergo E utrumque A & B
metitur; qui proinde inter se primi non sunt,
contra Hypoth.

P R O P. XXIV.

A, 9. B, 4. Numeri A, B, minimi omni-
C --- um eandem cum eis rationem
D --- E -- habentium, primi inter se sunt.

a 9. 27.
b 7. 7.

Si fieri potest, habeant A
& B communem mensuram C; is metiatur A
per D, & B per E; a ergo $CD = A$, b & $CE = B$.
b quare

b quare $A. B :: D. E$. Sed D & E minores sunt *b* 17.7.
quam A & B , utpote eorum partes. Ergo A
& B non sunt minimi in sua ratione, contra
hypoth.

PROP. XXV.

*Si duo numeri A, B primi inter
se fuerint, qui unum eorum A
metitur numerus C, ad reliquum
B primus erit.*

Nam si affirmes aliquem D numeros B & C
metiri, *a* ergo D metiens C , metitur A . ergo
 A & B non sunt primi inter se, contra Hypoth. *a* 11. *ax*. 7.

PROP. XXVI.

*Si duo numeri A, B ad
quempiam C primi fuerint,
etiam ex illis genitus A B
ad eundem C primus erit.*

*Si fieri potest, sit ipso-
rum A B, & C communis mensura numerus E.*

sitque $\frac{AB}{E} = F$; *a* ergo $AB = EF$; *b* quare E . *a* 9. *ax*. 7.

$A :: B. F$. Quia vero A primus est ad C quem
 E metitur, *a* erunt E & A primi inter se; *a* adeo- *c* 13. 7.
que in sua proportionem minimi, & *a* proinde *d* 13. 7.
que metiuntur B , & F ; nempe E ipsum B , & A
ipsum F . Quum igitur E utrumque B , C me- *e* 11. 7.
tiatur, non erunt illi primi inter se, contra
Hypoth.

PROP. XXVII.

*Si duo numeri, A, B, primi
inter se fuerint, etiam ex uno eo-
rum genitus (Aq) ad reliquum
B primus erit.*

Sume $D = A$; ergo *a* singuli D , & A primi *a* 11. *ax*. 7.
sunt ad B . *b* quare $A D$, vel Aq , ad B primus est. *b* 16. 7.

Q. E. D.

PROP.

P R O P. XXVIII.

$A, 5.$ $C, 4.$ Si duo numeri A, B ad
 $B, 3.$ $D, 2.$ duos numeros C, D , u-
 $\overline{AB}, 15.$ $\overline{CD}, 8.$ terque ad utrumque, primi
 fuerint, & qui ex eis gi-
 gnentur $\overline{AB}, \overline{CD}$, primi inter se erunt.

- a 16. 7. Nam quia A & B ad C primi sunt, erit \overline{AB}
 b 16. 7. ad C primus. Eadem ratione erit \overline{AB} ad D
 primus. b ergo \overline{AB} ad \overline{CD} primus est. Q.E.D.

P R O P. XXIX.

$A, 3.$ $B, 2.$ Si duo numeri A, B primi
 $Aq, 9.$ $Bq, 4.$ inter se fuerint, & multipli-
 $Ac, 27.$ $Bc, 8.$ cant uterque seipsum fecerit a-
 liquem (Aq , & Bq); & ge-
 niti ex ipsis (Aq, Bq) primi inter se erunt; & si
 qui in principio A, B genitas ipsos Aq, Bq multipli-
 cantes fecerint aliquos (Ac, Bc); & hi primi inter se
 erunt: & semper circa extremos hoc eveniet.

- a 17. 7. Nam quia A primus est ad B , erit Aq ad B
 primus. & quia Aq primus ad B , erit Aq ad
 Bq primus. Rursus quia tam A ad B , & Bq ,
 b 18. 7. quam Aq ad eodem B , & Bq primi sunt, b erit
 $A \times Aq$, id est Ac , ad $B \times Bq$, id est Bc , primus.
 Et sic porro de reliquis.

P R O P. XXX.

8 5 Si duo numeri
 $A \dots\dots B \dots\dots C$ 13. $D \dots\dots$ $\overline{AB}, \overline{BC}$ primi
 inter se fuerint,
 etiam uterque simul (\overline{AC}) ad quemlibet illorum
 $\overline{AB}, \overline{BC}$ primus erit. Et si uterque simul \overline{AC} ad
 aliquem illorum $\overline{AB}, \overline{BC}$ primus fuerit, etiam qui
 in principio numeri $\overline{AB}, \overline{BC}$ primi inter se erunt.

1. Hyp. Nam si \overline{AC} , \overline{AB} compositos velis,
 a 12. ex 7. sit D communis mensura. & is metietur reli-
 quum \overline{BC} . ergo $\overline{AB}, \overline{BC}$ non sunt primi inter se,
 contra Hypoth.

2. Hyp.

et Hypothesis AC, AB inter se primis, vis
D ipsum AB, BC communem esse mensuram.
bix igitur totum AC metitur. quare AC, AB
non sunt primi inter se, contra Hypoth.

Coroll.

Hinc numerus, qui ex duobus compositus, ad
unum illorum primus est, ad reliquum quoque
primus est.

PROP. XXXI.

Omnis primus numerus A ad omnem
A 5, B, 8. numerum B, quem non metitur,
primus est.

Nam si communis aliqua mensura metiatur
utrumque A, B, non erit A primus numerus,
contra Hypoth. a 11. def. 7.

PROP. XXXII.

A, 4. B, 3. Si duo numeri A, B, se mu-
B, 6. E, 8. tuo multiplicantes fecerint ali-
quod AB; genitum autem ex
AB, 24. ipsis AB metiatur aliquis pri-
mus numerus D; is etiam unum eorum, qui à prin-
cipio, A, vel B metietur.

Pone numerum D non metiri A; sit vero
 $\frac{AB}{D} = E$. ergo $AB = DE$. b quare D. A c:
B. E. c est vero D ad A primus. d ergo D, &
A minimi sunt in sua ratione; e proinde D me-
tuitur B, quare ac A metitur E. licet igitur pro-
positum. a 9. def. 7.
b 19. 7.
c 17. 6.
d 13. 7.
e 24. 7.

PROP. XXXIII.

A, 12. B, 2. Omnem compositum numerum A, ali-
quis primus numerus B metitur.

Unus vel plures numeri e metian-
tur A, quorum minimus sit B. is primus erit.
nam a 13. def. 7.

a 13. def 7.
b 11. as. 7.

nam si dicetur compositus, ^a cum minor aliquis metietur, ^b qui proinde ipsum A metietur; quare B non est minimus eorum, qui A metiuntur, contra Hypoth.

P R O P. XXXIV.

Omnis numerus A, aut primus est, aut A, 9. cum aliquis primus metitur.

Nam A necessario vel primus est, vel compositus. Si primus, hoc est quod asserimus. Si compositus, ^a ergo cum aliquis primus metitur. Q. E. D.

P R O P. XXXV.

A, 6. B, 4. C, 8.

D, 2.

E, 3. F, 2. G, 4.

H -- I -- K --

L --

Numeris datis quocunque A, B, C reperire minimos omnium E, F, G eandem rationem cum eis habentium.

a 23. 7.
b 3. 7.

Si A, B, C primi sint inter se, ipsi in sua ratione minimi ^a erunt. Si compositi sint, ^b esto eorum maxima communis mensura D, qui ipsos metiatur per E, F, G. Hi minimi erunt in ratione A, B, C.

c 9. ex 7.
d 17. 7.
e 21. 7.

Nam D ductus in E, F, G ^c producit A B C. ^d ergo hi & illi in eadem sunt ratione. Iam puta alios H, I, K minimos esse in eadem; ^e qui propterea ^eque metientur A, B, C nempe per numerum L. ^f ergo L in H, I, K ipsos A, B, C procreabit. ^g ergo ED = A = HL. ^h unde E. H :: L. D. Sed E \square H; ⁱ ergo L \square D. ergo D non est maxima communis mensura ipsorum A, B, C; contra Hypoth.

f 9. ex 7.
g 1. ex 1.
h 19. 7.
i suppos.
l 20. def 7.

Coroll.

Hinc, maxima communis mensura quolibet aume-

numerorum metitur ipsos per numeros , qui minimi sunt omnium eandem rationem cum ipsis habentium. Ex quo patet methodus vulgaris reducendi fractiones ad minimos terminos.

PROP. XXXVI.

Duobus numeris datis A, B, reperire, quem illi minimum metiuntur, numerum.

A, 5. B, 4. 1. Cas. Si A, & B primi
AB, 20. sint inter se, est AB quæsitus.
D----- Nam liquet A & B metiri
E---F--- AB. Si fieri potest, metian-
tur A & B aliquem D \overline{AB} ;

puta per E, & F. \therefore ergo $AE = D = BF$. \therefore quare
A. B :: F. E. Quia vero A, & B c primi sunt
inter se, \therefore adeoque in sua ratione minimi, \therefore æque
metientur A ipsum F, ac B ipsum E. Atqui
B. E f :: A. B. A E (D.) g ergo A B etiam me-
tietur D, seipso minorem. Q. E. A.

A, 6. B, 4. F----- 2. Cas. Sin
C, 3. D, 2. G---H--- A, & B inter se
AD, 12. compositi fu-
runt, \therefore reperian-

tur C, & D minimi in eadem ratione. \therefore ergo
 $AD = BC$. Erit AD, vel BC quæsitus.

Nam liquet B, & A ipsum A D, vel B C
metiri. Puta A, & B metiri F \overline{AD} , nempe
A per G, & B per H. \therefore ergo $AG = F = BH$.
 \therefore unde A. B :: H. G g :: C. D. \therefore proinde æque
metitur C ipsum H, ac D ipsum G. atqui D. G
 g :: AD. AG (F.) ergo AD, metitur F, major
minorem. Q. E. A.

Coroll.

Hinc, si duo numeri multiplicent minimos
eandem rationem habentes, major minorem, &
minor majorem, producetur numerus minimus,
quem illi metiuntur.

PROP.

PROP. XXXVII.

A, 2. B, 3. Si duo numeri A, B nu-
 E, 6. quempiam CD me-
 C ---- F ---- D tiantur; etiam minimus E,
 quem illi metiuntur, eun-
 dem CD metietur.

Si negas, aufer E ex CD, quoties fieri po-
 test, & relinquatur FD \rightarrow E. quum igitur A
 & B a metiantur E, b & E ipsam CF, c etiam
 A, & B metiuntur CF; c metiuntur autem to-
 tum CD; d ergo etiam reliquum FD metiun-
 tur, ergo E non est minimus, quem A, & B
 metiuntur, contra hyp.

a hyp.
 b constr.
 c 11. ax. 7.
 d 12. ax. 7.

PROP. XXXVIII.

A, 3. B, 4. C, 6. Tribus numeris datis A, B, C,
 D, 12. reperietur minimum, quem illi me-
 tiuntur.

a 36. 7. Reperi D minimum, quem duo A, & B
 metiuntur; quem si tertius C metiatur, patet D
 esse quæsitum. Quod si C non metiatur D, sit
 E minimus, quem C, & D metiuntur. Erit
 E requisitus.

A, 2. B, 3. C, 4. Nam singulos A, B, C
 D, 6. E, 12. metiri E constat ex 11. ax.
 F ---- 7. Quod vero nullum ali-

um F minorem metiantur,
 facile ostenditur. Nam si affirmas, b ergo D
 metitur F; b proinde E eundem F metitur, ma-
 jor minorem. Quod est absurdum.

b 37. 7.

Coroll.

Hinc, si tres numeri numerum quempiam me-
 tiantur; etiam minimus, quem illi metiuntur,
 eundem metietur.

PROP.

PROP. XXXIX.

A, 12. Si numerus A quispiam numerus
B, 4, C, 3. B metiatur, ille A quem B meti-
tur partem habebit C, a metiente B
denominatam.

Nam quia $A \div B = C$, b aut $A = BC$. \therefore ergo $a \text{ hyp.}$
 $A = BC$. \therefore $b \text{ 9. ar. 7.}$
 $A = B \cdot C$. \therefore $c \text{ 7. ar. 7.}$

Q. E. D.

C

PROP. XL.

Si numerus A partem habuerit
A, 15. quamlibet B; metietur illam nume-
B, 3. C, 5. rus C; a quo ipsa pars B denomi-
natur.

Nam quia $BC \div B = A$, b erit $A = B \cdot C$. \therefore Q. E. D. $a \text{ hyp.}$
 \therefore $b \text{ 9. ar. 7.}$
 \therefore $c \text{ 7. ar. 7.}$

PROP. XLI.

Numerus repetit G, qui mini-
mus cum G habet datas partes,

1
2
3
4

Inveniat G minimus, quem denomi-
nat 2, 3, 4 metiuntur. Liqueat G habere partes,
Si fieri potest, H. G habeat eandem
partes, \therefore ergo 2, 3, 4 metiuntur H. & proinde
G non est minimus, quem 2, 3, 4 metiuntur.
contra sensu.

L

L B.

LIB. VIII.

PROP. I.

A, 8. B, 12. C, 18. D, 27.

E - F - - G - - - H - - -

S I fuerint quotcunque numeri deinceps proportionales A, B, C, D; extremi vero ipsorum A, D primi inter se fuerint; ipsi A, B, C, D minimi sunt omnium eandem cum eis rationem habentium.

a 14. 7.

b 23. 7.

c 21. 7.

Nam, si fieri potest, sint alii totidem E, F, G, H minores in illa ratione. *a* ergo ex aequali A, D :: B, H: ergo A, & D primi numeri, *b* adeoque in sua ratione minimi, *c* aequae metiuntur E, & H, seipsis minores. Q. E. A.

PROP. II.

I.

A, 2. B, 3.

Aq, 4. AB, 6. Bq, 9.

Ac, 8. AqB, 12. ABq, 18. Bc, 27.

Numeros reperire deinceps proportionales minimos, quotcunque iusserit quispiam, in data ratione A ad B.

Sint A, & B minimi in data ratione. Erunt Aq, AB, Bq tres minimi deinceps in ratione A ad B.

a 17. 7.

b 24. 7.

c 29. 7.

d 1. 8.

Nam AA. AB :: A. B :: AB. BB. item quia A, & B primi sunt inter se, *c* erunt Aq, Bq inter se primi; *d* proinde Aq, AB, Bq sunt :: minimi in ratione A ad B.

e 17. 7.

Dico porro, Ac, AqB, ABq, Bc in ratione A ad B quatuor esse minimos. Nam AqA, AqB :: A. B :: ABA (AqB.) ABB. *e* atque A. B :: ABq. BBq. (Bc) Quum igitur Ac, & Bc

Bc inter se primi sunt, & erunt Ac, AqB, ABq, Bc quatuor \therefore minimi in ratione A ad B. Eodem modo quotvis proportionales investigabis. Q. E. F.

Coroll.

1. Hinc, si tres numeri minimi sunt proportionales, extremi quadrati erunt; si quatuor, cubi.

2. Extremi quocunque proportionales per hanc propos. inventi in data ratione minimi, inter se primi sunt.

3. Duo numeri, minimi in data ratione, metiuntur omnes medios quocunque minimorum in eadem ratione; quia scilicet producuntur ex illorum multiplicatione in alios quosdam numeros.

4. Hinc etiam liquet ex constructione, series numerorum 1, A, Aq, Ac; 1, B, Bq, Bc; Ac, AqB, ABq, Bc, constare æquali multitudinem numerorum; ac proinde extremos numeros quocunque minimorum continue proportionalium, esse ultimos totidem continue proportionalium ab unitate. ut extremi Ac, Bc continue proportionalium Ac, AqB, ABq, Bc, sunt ultimi totidem proportionalium ab unitate 1, A, Aq, Ac; & 1, B, Bq, Bc.

5. 1, A, Aq, Ac; & B, BA, BAq; ac Bq, ABq sunt \therefore in ratione 1 ad A. item, B, Bq, Bc; & A, AB, ABq; ac Aq, AqB sunt \therefore in ratione 1 ad B.

PROP. III.

A, 9. B, 12. C, 18. D, 28.

Si sint quocunque numeri

A, B, C, D deinceps proportionales, minimi omnium eandem cum eis rationem habentium; illorum extremi A, D sunt inter se primi.

L 2

Nam

a 2.8.

Nam si inveniantur totidem numeri minimi
 in ratione A ad B ; illi non alii erunt , quam
 A, B, C, D; ergo juxta 2. coroll. precedentis
 extremi A & D primi sunt inter se. Q. E. D.

P R O P. I V.

A, 6. B, 5. C, 4. D, 3.

H, 4. F, 24. E, 20. G, 15.

I --- K --- L ---

Rationibus da-

tis quocunque in

minimis terminis,

(A ad B, & C ad

D) reperire numeros deinceps minimos in datis ra-
 tionibus.

a 36.7.

b 3. post 7.

4 Repetitur minimum, quem B, & C metiuntur;

et B ipsum E, & C ipsum F, ac A alterum

E, puta per eundem H. b item C ipsum E, ac D

alterum G æque metiuntur: erunt F, E, G mi-

nimi in datis rationibus. Nam $A:H::E:F$; & $B:H::E:E$. 4 ergo $A:B::A:H$. $B:H::E:E$.Similiter $C:D::E:G$. sunt igitur F, E, G

deinceps proportionales in datis rationibus. Imo

minimi sunt in istis: nam puta alios I, K, L

minimos esse. si ergo A & B ipsos I & K, spa-

riturque C & D ipsos K & L æque metiuntur;

ergo B, & C eundem K metiuntur. Quare etiam

E eundem K metitur, seipso minimo. Q. E. A.

c 9. ex 7.

d 18.7.

e 7.5.

f 11.7.

g 17.7.

A, 6. B, 5. C, 4. D, 3. E, 3. F, 7.

H, 24. G, 20. I, 15. K, 21.

3 Datis vero tribus rationibus A ad B, & C ad

D, ac E ad F, reperi, ut prius, totos H, G, I

minimos deinceps in rationibus A ad B, & C ad

D. tunc si E numerum I metiatur,

III

h 3. post 7.

4 Sume alterum K, quem F æque metiatur; e-

runt quatuor H, G, I, K, deinceps minimi, in

datis rationibus; quod non aliter probabimus,

quam in priori parte.

A, 6.

A, 6. B, 5. C, 4. D, 3. E, 2. F, 7.

H, 24. G, 29. I, 15.

M, 48. L, 40. K, 30. N, 10.

Sin E non metiatur I; sit R minimus, quem E, & I metiuntur; & quoties I ipsum K, toties G ipsum L, & H ipsum M metiatur. quoties vero E ipsum K, toties F ipsum N metiatur. Erunt M, L, K, N minimi deinceps in datis rationibus; quod demonstrabimus, ut prius.

PROPOSITION V.

Planis numeris

C, 4. E, 3.

D, 6. F, 16. ED, 18.

$\frac{CD}{ED} = \frac{C}{E} + \frac{D}{F}$

CD, EF ratio-

nem habent ex la-

teribus compositam.

$$\left(\frac{CD}{EF} = \frac{C}{E} + \frac{D}{F}\right)$$

Nam quia CD: ED :: C: E; & ED: EF ::

D: F. atque $\frac{CD}{EF} = \frac{CD}{ED} + \frac{ED}{EF}$, & erit ratio

$$\frac{CD}{EF} = \frac{C}{E} + \frac{D}{F}. Q. E. D.$$

PROPOSITION VI.

A, 16. B, 24. C, 36. D, 54. E, 81.

F, 4. G, 6. H, 9.

Si sint quotcunque numeri deinceps proportionales A, B, C, D, E; primus autem A secundum B non metiatur, neque alius quispiam ullum metietur.

Quoniam A non metitur B, & neque quilibet proxime sequentem metietur; quia A: B :: B: C :: C: D, &c. Accipe tres F, G, H minimos in ratione A ad B. quoniam igitur A non metitur B, & neque F metietur G. ergo F non est unitas. sed F & H inter se primi sunt; ergo quomodo sit ex æquo A. C :: F. H, & F non metiatur H, & neque A ipsum C metietur; proinde nec B ipsum D, nec C ipsum E, &c. quia A. C :: B. D :: C. E, &c. Eodem modo sumptis

sumptis quatuor vel quinque minimis in ratione A ad B, ostendetur A ipsos D, & E; ac B ipsos E, & F non metiri, &c. Quare nullus alium metietur. Q. E. D.

P R O P. VII.

A, 3. B, 6. C, 12. D, 24. E, 48.

Si sint quotcumque numeri deinceps proportionales A, B, C, D, E; primus autem A extremum E metietur; is etiam metitur secundum B.

Si negas A metiri B, & ergo nec ipsum E metietur, contra Hypoth.

P R O P. VIII.

A, 24. C, 36. D, 54. B, 81. Si inter duos
G, 8. H, 12. I, 18. K, 27. numeros A, B
E, 32. L, 48. M, 72. F, 108. medii continua
proportione ce-

ciderint numeri C, D; quot inter eos medii continua proportionem cadunt numeri, tot & inter alios E, F eandem cum illis habentes rationem, medii continua proportionem cadent. (L, M.)

a 35. 7.
b 14. 7.
c hyp.
d 3. 8.
e 21. 7.

a Sume G, H, I, K minimos $\frac{a}{b}$ in ratione A ad C; b erit ex æquali, G. K :: A. B :: E. F. Atqui G, & K primi sunt inter se; & quare G æque metitur E, ac K ipsum F. per eundem numerum metietur H ipsum L, & I ipsum M. itaque E, L, M, F ita se habent ut G, H, I, K; hoc est ut A, B, C, D. Q. E. D.

f conf.

P R O P. IX.

I.

E, 2. F, 3.

G, 4. H, 6. I, 9.

A, 8. C, 12. D, 18. B, 27.

Si duo numeri A, B, sint inter se primi, & inter eos medii continua proportionem ceciderint numeri, C, D; quot inter eos medii continua

cecidierint numeri, C, D; quot inter eos medii continua

tinua proportione ceciderint numeri, totidem (E, G, & F, I) & inter utrumque eorum ac unitatem medii continua proportionē cadens.

Constat I, E, G, A; & I, F, I, B esse $\frac{1}{2}$; & totidem quot A, C, D, B, nimirum ex 4. coroll. 2. 8. Q. E. D.

PROP. X.

A, 8. I, 12. K, 18. B, 27.

E, 4. DF, 6. G, 9.

D, 2. F, 3.

I.

Si inter duos numeros A, B, & unitatem continue proportionales ceciderint numeri

(E, D, & F, G) quas inter utrumque ipsorum, & unitatem deinceps medii continua proportionē cadunt numeri, totidem & inter ipsos medii continua proportionē cadunt, I, K.

Nam E, D, F, G; & A, D, F (L) D, G (K,) B sunt $\frac{1}{2}$, per 2. 8. ergo, &c.

PROP. XI.

A, 2. B, 3.

Aq, 4. AB, 6. Bq, 9.

Duorum quadratorum Aq, Bq unus numerorum Aq, Bq unus medius proportionalis est

numerus AB. & quadratum Aq ad quadratum Bq, duplicatam habet lateris A ad latus B rationem.

a Liquet Aq, AB, Bq, esse $\frac{1}{2}$. b proinde a 17. 7. b 10. def. 5. etiam $\frac{Aq}{Bq} = \frac{A}{B}$ bis. Q. E. D.

PROP. XII

Ac, 27. AqB, 36. ABq, 48. Bc, 64. *Duorum
cuborum nu-
merorum Ac,
Bc duo me-
dii proportionales sunt numeri AqB, ABq. Et cubus
Ac ad cubum Bc triplicatam habet lateris A ad
latus B rationem.*

a. 1.

b. 9 def. 5.

Nam At, AqB, ABq, Bc sunt in ar. ratio-
ne A ad B. & proinde $\frac{Ac}{Bc} = \frac{A}{B}$ (cor. Q. E. D.)

PROP. XIII

A, 2. B, 4. C, 8.
Aq, 4. AB, 8. Bq, 16. BC, 32. Cq, 64.
At, 2. AqB, 16. ABq, 32. Bc, 64. BcC, 128. Cc, 256.
Si sunt quilibet numeri deinceps proportionales:
A, B, C; & multiplicans quisque seipsum faciat
aliquos; qui ab illis producti fuerint Aq, Bq, Cq
proportionales erunt: & si numeros primos positi A,
B, C multiplicantes jam factos Aq, Bq, Cq, fece-
rint aliquos Ac, Bc, Cc; ipsi quoque proportionales
erunt. & semper circa extremos hoc eveniet.

a. 2. 8.

b. 14 7.

Nam Aq, AB, Bq, BC, Cq sunt in ar. & ergo
ex aq. Aq: Bq :: AB: Bq. Q. E. D. & A
Item At, AqB, ABq, Bc, BqC, BCq, Cc
sunt in ar. & ergo iterum ex aq. Ac: Bc :: Bc:
Cc. Q. E. D.

PROP. XIV

Aq, 4. AB, 12. Bq, 36.
A, 2. B, 6.
Si quadratus nu-
merus Aq quadra-
tum numerum Bq
metiatur, & latus unius (A) metietur latus alterius
(B); & si unius quadrati latus A metietur latus al-
terius B, & quadratus Aq quadratum Bq metietur.
I. Hyp. Nam Aq. AB :: AB. Bq; cum
igitur ex hyp. Aq metiatur Bq; idem Aq se-
cundum

a. 1. & 11. 8.

cundum AB b metietur. atqui Aq $AB :: A$. ^{b7.8}
 B . ergo etiam A metietur B . Q. E. D. ^{c 10. def. 7.}

2. Hyp. A metietur B . ergo tam Aq ipsum
 AB , quam A ipsum Bq metietur; & proinde ^{d 11. ex. 7.}
 Aq metietur Bq . Q. E. D.

PROP. XV.

1. Hyp. A , 2. B . Si cubus nu-
 Ac , 8. AqB , 24. ABq , 72. Bc , 216. ^{a 2. & 12.8}
^{b hyp.}
 Bc metietur, & $latus$ unius (A) metietur $latus$
 $alterius$ (B). Et si $latus$ A unius cubi Ac $latus$ B
 $alterius$ Bc metietur, & $cubus$ Ac $cubum$ Bc
 $metietur$.

1. Hyp. Nam Ac , AqB , ABq , Bc sunt ^{c 7.8.}
 $ergo$ Ac b metiens $extremum$ Bc , & etiam se-
^{d 10. def. 7.}
 $cundum$ AqB metietur. atqui Ac $AqB :: A$. B .
 $ergo$ etiam A metietur B . Q. E. D.

2. Hyp. A metietur B ; ergo Ac metietur AqB ,
 $itaque$ ABq & hic Bc ; ergo Ac metietur Bc . ^{e 11. ex. 7.}
 Q. E. D.

PROP. XVI.

A , 4. B , 9. Si quadratus numerus Aq
 Aq , 16. Bq , 81. ^{a 2. & 12.8}
^{b hyp.}
 $quadratum$ numerum Bq non
 $metietur$, neque A $latus$ unius,
 $alterius$ $latus$ B metietur: Et si A $latus$ unius qua-
 $drati$ Aq non metietur B $latus$ $alterius$ Bq , neque
 $quadratus$ Aq $quadratum$ Bq metietur.

1. Hyp. Nam si affirmes A metiri B , & etiam ^{c 14.8.}
 Aq ipsum Bq metietur, contra hyp.

2. Hyp. Via Aq metiri Bq ; ergo A ipsum
 B metietur, contra hyp.

PROP.

P R O P. XVII.

A, 2. B, 3. Si cubus numerus Ac cu-
 Ac, 8. B, 27. bum numerum Bc non metia-
 tur, neque A latus unius latus
 B alterius metietur. Et si latus A unius cubi Ac
 latus B alterius Bc non metiatur, neque cubus Ac
 cubum Bc metietur.

- a 15. 2. 1. Hyp. Dic A metiri B; a ergo Ac metietur
 B. contra Hypoth.
 2. Hyp. Dic Ac metiri Bc; a ergo A ipsum B
 metietur. contra Hyp.

P R O P. XVIII.

C, 6. D, 2. Duorum similium pla-
 CD, 12. norum numerorum CD,
 E, 9. F, 3. DE, 18. EF, unus medius pro-
 BF, 27. portionalis est numerus
 DE : & planus CD

ad planum EF duplicatam habet lateris C ad latus
 homologum E rationem.

* 21. def. 7. Quoniam * ex hyp. $C. D :: E. F$; permu-
 a 17. 7. tando erit $C. E :: D. F.$ atqui $C. E :: C D.$
 b 11. 5. $D E;$ & $D. F :: D E. E F.$ b ergo $C D. D E ::$
 $D E. E F. Q. E. D.$

c 10. def. 5. c Ergo ratio CD ad EF duplicata est rationis
 $C D$ ad $D E$; hoc est rationis C ad E, vel D
 ad F.

Coroll.

Hinc perspicuum est, inter duos similes pla-
 nos cadere unum medium proportionalem, in
 ratione laterum homologorum.

P R O P.

PROP. XIX.

CDE, 30. DEF, 60. FGE, 120. FGH, 240.

CD, 6. DF, 12. FG, 24.

C, 2. D, 3. E, 5. F, 4. G, 6. H, 10.

Duorum similium solidorum CDE, FGH, duo medii proportionales sunt numeri DFE, FGE. Et solidus CDE ad solidum FGH triplicatam rationem habet lateris homologi C ad latus homologum F.

Quoniam ex* hyp. $C.D :: F.G$; & $D.E :: G.H$; erit* permutando $C.F :: D.G$; & $E.H$. atqui $CD.DF :: C.F$; & $DF.FG :: D.G$. ergo $CD.DF :: DF.FG :: E.H$. & ergo $CDE.DFE :: DFE.FGE :: E.H$. FGE. FGH. ergo inter CDE, FGH cadunt duo medii proportionales, DFE, FGE. Q.E.D.
* Liqueat igitur rationem CDE ad FGH triplicatam esse rationis CDE ad DFE, vel C ad F. Q.E.D.

Coroll.

Hinc, inter duos similes solidos cadunt duo medii proportionales, in ratione laterum homologorum.

PROP. XX.

A, 12. C, 18. B, 27.

D, 2. E, 3. F, 6. G, 9.

Si inter duos nu-

meros A, B, unus medius proportionalis ca-

dat numerus C, similes plani erunt illi numeri, A, B.

* Accipe D, & E minimos in ratione A ad C, vel C ad B. ergo D æque metitur A, ac E ipsum C, puta per eundem F. item D æque metitur C ac E ipsum B, puta per eundem G. ergo $DF = A$, & $EG = B$. quare A, & B pluri sunt numeri. Quia vero $E.F :: C.D$; & $D.G :: C.E$; erit $D.E :: F.G$, & vicissim $D.F :: E.G$. ergo pluri numeri A, & B etiam similes sunt. Q.E.D.

PROP.

P R O P. XXI.

A, 16. C, 24. D, 36. B, 54. Si inter
E, 4. F, 6. G, 9. duos nume-
H, 2. P, 2. M, 4. K, 3. L, 3. N, 6. ros A, B duo
medii pro-
portionales cadant numeri C, D; similes solidi erunt
illi numeri, A, B.

21. 8. Sume E, F, G minimos :: in ratione A ad
b 10 8. C. b ergo E, & G sunt numeri plani similes.
c 12. def 7. hujus latera sint H & P; illius K & L: c ergo H.
d 14. 12. 8. K :: P. L.: d E. F. Atqui E, F, G ipsos A, C,
e 21. 7. 11. 4. D, æque metiuntur, puta per eundem M; in-
demque ipsos, C, D, B æque metiuntur, puta
per eundem N. f ergo A = E M = H P M, f &
g 17. def 7. B = G N = K L N; g quare A & B solidi sunt
numeri. Quoniam vero Cf = FM; & Df =
h 14. 12. 8. FN, erit M. N :: FM. FN :: C. D :: E.
k 7. 5. E :: H. K :: P. L. m ergo A, & B sunt numeri
l 10. 11. 4. solidi similes. Q. E. D.
m 21. def 7.

P R O P. XXII.

A, 4. B, 6. C, 9. Si tres numeri A, B,
C deinceps sint proporti-
onales, primus autem A sit quadratus, & tertius C
quadratus erit.

22. 8. Inter A, & C cadit medius proportionalis.
b 10. 8. ergo A, & C sunt similes plani; quare b cum A
quadratus sit, erit C etiam quadratus. Q. E. D.

P R O P. XXIII.

A, 8. B, 12. C, 18. D, 27. Si quatuor numeri
A, B, C, D dein-
ceps sint proportionales; primus autem A sit cubus,
& quartus D cubus erit.

23. 8. Nam A, & D æ similes solidi sunt; ergo
b 10. 8. cum A cubus sit, erit D cubus. Q. E. D.

P R O T.

PROB. XXIV.

A, 16. 24. B, 36. Si duo numeri A, B rationem habuant inter se, quam quadratus numerus C ad quadratum numerum D, primus autem A sit quadratus; & secundus B quadratus erit.

Inter C, & D numeros quadratos, * adeoque inter A, & B eandem rationem habentes, * cadit unus medius proportionalis. Ergo b cum A quadratus sit, c etiam B quadratus erit. Q. E. D.

Coroll.

1. Hinc si fuerint duo numero similes AB, CD (A. B :: C. D) primus autem AB sit quadratus, etiam secundus CD quadratus erit.

* Nam AB, CD :: Aq. Cq.

2. Liquet ex his, proportionem cuiusvis numeri quadrati ad quemlibet non quadratum, exhiberi nullo modo posse in duobus numeris quadratis. unde non erit, Q. Q :: 1. 2. nec r. s. :: Q. Q &c.

PROB. XXV.

C, 64. 96. 144. D, 216. Si duo numeri A, 8. 12. 18. B, 27. A, B rationem inter se habeant, quas cubus numerus C ad cubum numerum D, primus autem A sit cubus, & secundus B cubus erit.

* Inter C, & D cubos, b adeoque inter A & B eandem rationem habentes, cadunt duo medii proportionales. ergo propter A c cubum, a etiam B cubus erit. Q. E. D.

Coroll.

1. Hinc etiam si fuerint duo numeri ABC, DEF (A. B :: D. E. & B. C :: E. F;) primus autem ABC cubus fuerit, etiam secundus DEF cubus erit.

* Nam ABC. DEF :: Ac = Dc.

2. Patet etiam ex his, proportionem cuiusvis

un-

numeri cubi ad quemlibet numerum non cubum non posse reperiri in duobus numeris cubis.

P R O P. XXVI.

A, 20. C, 30. B, 45.

Similes plani numeri

D, 4. E, 6. F, 9.

A, B rationem inter se habent, quam quadratus numerus ad quadratum numerum.

Inter A, & B a cadit unus medius proportionalis C, b sume tres D, E, F minimos :: in ratione A ad C. Extremi D, F b quadrati erunt. atqui ex aquali A. B c :: D. F. ergo A. B :: Q. Q. Q. E. D.

Inter A, & B a cadit unus medius proportionalis C, b sume tres D, E, F minimos :: in ratione A ad C. Extremi D, F b quadrati erunt. atqui ex aquali A. B c :: D. F. ergo A. B :: Q. Q. Q. E. D.

P R O P. XXVII.

A, 16. C, 24. D, 36. B, 54.

Similes soli-

E, 8. F, 12. G, 18. H, 27.

di numeri A,

B, rationem ha-

bent inter se, quam cubus numerus ad cubum numerum.

a Inter A, & B cadunt duo medii proportionales, puta C & D : b sume quatuor E, F, G, H minimos :: in ratione A ad C. b Extremi E, H cubi sunt. At A. B c :: E. H :: C. C. Q. E. D.

Schol.

*Vi de Cla-
ssum.*

1. Ex his inferitur, nullos numeros habentes proportionem superparticularem, vel superbi-partientem, vel duplam, aut aliam quamcunque multiplam non denominatam à numero quadrato, esse similes planos.

2. Nec duo quivis primi numeri, neque duo quicumque inter se primi, qui quadrati non sunt, similes esse possunt.

L I. B.

LIB. IX.

PROP. I.

A, 6. B, 54.

Aq, 36. 108. AB, 324.

Si duo similes plani numeri A, B multiplicantes se mutuo faciant quendam AB, productus AB quadratus erit.

Nam $A \cdot B :: Aq \cdot AB$; cum igitur inter A, & B ^{a 17. 7.} cadat unus medius proportionalis, ^{b 11. 2.} etiam inter Aq, & AB cadet unus med. proport. ergo cum primus Aq sit quadratus, et etiam ^{c 8. 8.} tertius AB quadratus erit. Q. E. D.

Vel sic. Sint ab, cd similes plani, nempe $a \cdot b :: c \cdot d$. ergo $a \cdot d = bc$. quare $abcd$, vel $adbc = adad$ ^{e 19. 7.}
 $= Q \cdot ad$. ^{f 1. 2. 7.}

PROP. II.

Si duo numeri A, B se mutuo multiplicantes faciant AB quadratum, similes plani erunt, A, B.

Nam $A \cdot B :: Aq \cdot AB$; quare cum inter Aq, AB ^{a 17. 7.} cadat unus medius proportionalis, etiam ^{b 11. 2.} unus inter A, & B medius cadet. ^{c 8. 8.} ergo A, & B ^{d 10. 2.} sunt similes plani. Q. E. D.

PROP. III.

A, 2. Ac, 3. Acc, 64.

Si cubus numerus Ac ipsum multiplicans procreet aliquem Aacc, productus Aacc cubus erit.

Nam $1 \cdot A :: A \cdot Aq$ ^{a 15. def. 7.} $b :: Aq \cdot Ac$. ergo inter 1, & Ac cadunt duo medii proportionales. Sed $1 \cdot A ::$ ^{b 17. 7.} $Ac \cdot Acc$. ergo inter Ac, & Acc cadunt etiam duo ^{c 8. 8.} medii.

d 13. 8.

medii proportionales. Proinde cum Ac sit cubus,
 & erit Acc cubus. Q. E. D.

Vel sic; aaa (Ac) in se ductus facit aaaaaa.
 (Acc;) hic cubus est, cujus latus aa.

P R O P. I V.

a 17. 7.
 b 18. 8.
 c 8. 8.

d 13. 8.

Ac, 8. Bc, 27. Si cubus numerus Ac
 Acc, 64. A Bc, 216. cubum numerum Bc mul-
 tiplicans, faciat aliquem
 AcBc, factus AcBc cubus erit.

Nam Ac. Bc = :: Acc. AcBc. sed inter Ac
 & Bc b cadunt duo medii proportionales; ergo
 inter Acc, & AcBc totidem cadunt, itaque cum
 Acc sit cubus, & erit AcBc etiam cubus. Q. E. D.

Vel sic. Ac Bc = aabbb (ababab) = C: ab.

P R O P. V.

a 17. 7.
 b 18. 8.
 c 8. 8.
 d 13. 8.

Ac, 8. B, 27. Si cubus numerus Ac
 Acc, 64. AcB, 216. numerum quendam B mul-
 tiplicans, faciat cubum
 AcB; & multiplicatus B cubus erit.

Nam Acc. AcB = :: Ac. B. Sed inter Acc, &
 AcB b cadunt duo medii proportionales. ergo
 totidem cadent inter Ac, & B quare cum Ac cu-
 bus sit, & etiam B cubus erit. Q. E. D.

P R O P. VI.

a 17. 7.
 b 19 def. 7.
 c 5. 9.

A, 8. Aq, 64. Ac, 512. Si numerus A se-
 ipsum multiplicans fa-
 ciat Aq cubum; & ipse A cubus erit.

Nam quia Aq = cubus, & AqA (Ac) b cu-
 bus, c erit A cubus. Q. E. D.

P R O P. VII.

A, 6. B, 11. AB, 66. Si compositus numerus
 B, 2. E, 3. A numerum quendam B
 multiplicans, quoniam
 faciat AB, factus AB factus erit.

Quoniam

Quoniam A compositus est, & metitur eum a
 liquis D, puta per E. & ergo $A = DE$; & quare
 $DEB = AB$ solidus est. Q. E. D.

PROP. VIII.

I. a, 3. a^3 , 9. a^3 , 27. a^4 , 81. a^5 , 243. & 729.

Si ab unitate quotcumque numeri deinceps propor-
 tionales fuerint (1, a, a^2 , a^3 , a^4 , &c.) tertius
 quidem ab unitate a^3 quadratus est; & unus inter-
 mittentes omnes (a^4 , a^5 , a^6 , &c.): quartus autem
 a^3 est cubus; & duos intermittentes omnes (a^6 , a^7 ,
 &c.) septimus vero a^6 cubus simul & quadratus; &
 quinque intermittentes omnes (a^{12} , a^{15} , &c.)

Nam 1. $a^2 = Q. a$. & $a^4 = a^2 a^2 = Q. a^2$.
 & $a^6 = a^2 a^2 a^2 = Q. a^3$, &c.

2. $a^3 = a^3 = C. a$. & $a^6 = a^3 a^3 = C. a^2$.
 & $a^9 = a^3 a^3 a^3 = C. a^3$, &c.

3. $a^6 = a^3 a^3 = C. a^2 = Q. a^3$. ergo, &c.

Vel juxta Euclidem; quia 1. $a^3 :: a$. a^4 , & erit $a^3 = Q. a$. ergo cum a^2 , a^3 , a^4 sint $::$ erit
 tertius a^4 etiam quadratus. pariterq; a^6 , a^9 , &c.
 Item quia 1. $a^3 :: a^2$. a^3 . erit $a^6 = a^3 a^3 = C. a$.
 & ergo quartus ab a^3 , nempe a^6 , etiam tu-
 bus erit, &c. ergo a^6 cubus simul & quadratus
 erit, &c.

PROP. IX.

I. a, 4. a^2 , 16. a^3 , 64. a^4 , 256, &c.

I. a, 8. a^2 , 64. a^3 , 512. a^4 , 4096.

Si ab unitate quotcumque numeri deinceps pro-
 portionales fuerint (1, a, a^2 , a^3 , &c.); qui vero
 (a) post unitatem sit quadratus; & reliqui omnes,
 a^3 , a^4 , a^5 , &c. quadrati erunt. At si a, qui post
 unitatem sit cubus, & reliqui omnes a^2 , a^3 , a^4 , &c.
 cubi erunt.

1. Hyp. Nam a^2 , a^4 , a^6 , &c. quadrati sunt
 ex præc. item quia a ponitur quadratus, & erit
 tertius a^3 quadratus, pariterque a^5 , a^7 , &c. ergo
 omnes.

M

2. Hyp.

2. 13. 8.
 7. 10. 7.
 8. 1. 9.
 u 23. 8.

2. *Hyp.* a cubus ponitur, ^b ergo a^4 , a^7 , a^{10} cubi sunt; atqui ex præced. a^3 , a^6 , a^9 , &c. cubi sunt. denique quia $1. a :: 2. a^2$, ^c erit $a^3 = Q$: a. cubus autem in se ^d facit cubum; ergo a a cubus est, & ^e proinde ab eo quartus a^5 , pariterq; a^8 , a^{11} , &c. cubi sunt: ergo omnes. Q. E. D.

Clarius forsitan sic; Sit quadrati a latus b. ergo series a, a^2 , a^3 , a^4 , &c. aliter exprimeretur sic, bb, b^4 , b^6 , b^8 , &c. liquet vero hos omnes quadratos esse; & sic etiam exprimi posse; Q: b, Q: bb, Q: bbb, Q: bbbb, &c.

Eodem modo, si b latus fuerit cubi a, series ita nominari potest; b, b^6 , b^9 , b^{12} , &c. vel C; b, C: b², C: b³, C: b⁴, &c.

P R O P. X.

1, a, a^2 , a^3 , a^4 , a^5 , a^6 . Si ab unitate quot-
 1, 2, 4, 8, 16, 32, 64. cunque numeri deinceps
 proportionales fuerint (1, a, a^2 , a^3 , &c.) ; qui vero post unitatem (a) non sit quadratus, neque alius, nullus quadratus erit. præter a^2 tertium ab unitate, & unum intermittentes omnes (a^4 , a^6 , a^8 .) At si a, qui post unitatem, non sit cubus, neque ullus alius cubus erit præter a^3 quartum ab unitate, & duos intermittentes omnes, a^6 , a^9 , a^{12} , &c.

1. *Hyp.* Nam si fieri potest, sit a^5 quadratus numerus. quoniam igitur $a. a^2 :: a^4. a^5$, atq; ^{a hyp.} inverse $a^5. a^4 :: a^2. a$; sintque a^5 , & a^4 ^{b suppos.} quadrati, primusque a^2 quadratus, ^c erit a etiam quadratus, contra *Hyp.*
 8. 9.
 e 24. 8.

2. *Hyp.* Si fieri potest, sit a^4 cubus. quoniam igitur ^d ex æquo $a^4. a^6 :: a. a^3$, atque inverse $a^6. a^4 :: a^3. a$; ^e sintque a^6 , & a^4 cubi, & primus a^3 cubus, ^e etiam a cubus erit; contra *Hypothesis*.
 d 14. 7.
 e 15. 8.

P R O P.

P R O P. "XI

$i, a, a_1, a_2, a_3, a_4, a_5, a_6.$

 $1, 8, 9, 27, 81, 243, 729.$

S_2^1 ab. u-

nitare quod-
cumq; numeri

deinceps proportionales fuerint ($1, a, a_2, a_3, \&c.$) minor majorem meretur per aliquem eorum qui in proportionalibus sunt numeris.

Quoniam 1. a : 2. aa, erit $\frac{22}{2} = \frac{222}{22}$ a f. 4. 7. & 10. 17. 7.

item quia 1. aa b :: d. 222. a crit $\frac{222}{2} = aa = b 147.$

$\frac{a^4}{aa} = \frac{a^5}{a^3}$ &c. denique quia I. $a:b::a:a^2$;

erit $\frac{a^4}{a} = a^3 = \frac{a^6}{a^3}$ &c.

Coroll.,

Hinc, si numerus qui metitur aliquem ex proportionalibus, non sit unus proportionalium, neque numerus per quem metitur, erit aliquis ex proportionalibus.

PROP. XII.

1, 2, 2 1/2, 2 3/4, 2 1/2

1, 6, 36, 216, 1296.

·B, 3.

Si ab unitate quocumq;

numeri deinceps proportio-

nales fuerint (I, 2, 22)

a_3, a_4); quicunque pri-

morum numerorum Bultimum a 4 metimtur, idem

(B) & cum (a) qui unitati proximus est, metientur.

• Dic B non metiri a, • ergo B ad a primus est ;

b ergo B ad a = primus est ; & . proinde ad a 4

quem metiri ponitur Q. E. A.

a 31. 7.
b 27. 7.
c 25. 7.

Coroll.

1. Itaq; omnis numerus primus ultimum me-
tiens, metitur quoq; omnes alios ultimum pra-
cedentes. M 2 2. Si

M 2

2. Si

2. Si aliquis numerus non metiens proximum unitati, metiatur ultimum, erit numerus compositus.

3. Si proximus unitati sit primus numerus, nullus alius primus numerus ultimum metietur.

P R O P. XIII.

I, a, a², a³, a⁴,

L, 5, 25, 125, 625,

M, G, F, E,

Si ab unitate

quotcumque numeri

deinceps proportio-

nales fuerint (a,

a², a³, &c.) qui vero post unitatem (a) primus sit; maximum nullus alius metietur, prater eos qui sunt in numeris proportionalibus.

Si fieri potest, alius quispian E metiatur a⁴,

nempe per F; erit F alius extra a, a², a³.

Quia vero E metiens a⁴ non metitur a, b erit

E numerus compositus; ergo cum aliquis pri-

mus metitur, d qui proinde ipsum a⁴ metitur;

e indequens non erit; quam a. Ergo a meti-

tur d. Eodem modo ostenderetur F compositus

namque, metiens a³, aduocet a ipsum F metiri.

itaque quum $EFf = a^4 = a$ in a, erit a. E. F.

a³. ergo cum a metiatur E, b æque F metietur

a³, puta per eundem G. Nec G erit a, vel a².

ergo a primus. G dñ numerus compositus, & a

eundem metitur; quoniam igitur $FGf = a^4 = a$ in a,

erit a. F. G. proinde, quia A metitur

F itaque G metietur a², scilicet per eundem H;

quoniam non est a. ergo quum $GH = a^2 = a$.

erit H. a. G. ergo quia a metitur G (ut

primus) metietur H metietur a; numerus pri-

mus. Q. E. D.

PROP. XIV.

A, 30. Si minimus numerus A
B, 2. C, 3. D, 5. primi numeri B, C, D me-
E, 6. F, 10. tiantur; nullus alius nume-
rus primus E illum metie-
tur, præter eos, qui à principia metiebantur.

Si fieri potest, sit $\frac{A}{B} = \frac{F}{E}$. Ergo $A = E \cdot \frac{F}{B}$.
Ergo singuli primi numeri B, C, D ipsorum E, F unum metiuntur; non E, qui primus ponitur; ergo F, minorem scilicet ipso A; contra Hypoth.

PROP. XV.

A, 9. B, 12. C, 16. Si tres numeri A, B, C
D, 3. E, 4. deinceps proportionales, fue-
rint minimi omnium ex-
dem enim ipsis rationem habentium; duo quilibet
compositi, ad reliquum primi erunt.

Sume D, & E minimos in ratione A ad B.
ergo $A = Dq$; $b \& C = Eq$; $b \& B = DE$. Quia
vero D ad E c primus est, erit D + E primus ad
singulos D, & E. ergo D in $D + E = Dq +$
 $DE (fA + B)$ ad E primus est, ideoque ad C
vel Eq. Q. E. D. Pari pacto $DE + Eq (B + C)$
ad D primus est, & proinde ad A = Dq. Q. E. D.
Denique quia B ad E + E a primus est, is ad
hujus quadratum & Dq + 2. DE + Eq (A + 2
B + C) primus erit, quare idem B ad A + B + C,
adeoque ad A + C primus erit. Q. E. D.

PROP. XVI.

A, 3. B, 5. C--- Si duo numeri A, B primi inter se fuerint ; non erit ut primus A ad secundum B, ita secundus B ad alium quempiam C.

a 23. 7.
b 21. 7.
c 6. ex. 7.

Dic A. B :: B. C. ergo quum A & B in sua ratione a minimi sint, A b metietur B æque ac B ipsum C ; sed A c seipsum etiam metitur ; ergo A & B non sunt primi inter se, contra Hypoth.

PROP. XVII.

A, 8. B, 12. C, 18. D, 27. E---

Si fuerint quotcunque numeri deinceps proportionales A, B, C, D, extremi autem ipsorum A, D primi inter se sint ; non erit ut primus A ad secundum B, ita ultimus D ad alium quempiam E.

a 23. 7.
b 21. 7.
c 10. def 7.
d 11. ex. 7.

Dic A. B :: D. E. ergo vicissim A. D :: B. E. ergo quum A & D in sua ratione a minimi sint, b metietur A ipsum B ; c quare B ipsum C, & C sequentem D, d adeoque A eundem D metietur. Ergo A & D non sunt primi inter se, contra Hypoth.

PROP. XVIII.

A, 4. B, 6. C, 9. Duobus numeris datis A, B, Bq, 16. considerare an possit ipsis tertius proportionalis C inveniri.

a 9. ex. 7.
b per 20. 7.

Si A metiatur Bq per aliquem C, a erit AC = Bq. unde b liquet esse A. B :: B. C. Q. E. F.

A, 6. B, 4. Bq, 16. Sin A non metiatur Bq, non erit aliquis tertius proportionalis.

c 7. ex. 7.

Nam dic A. B :: B. C. a ergo AC = Bq. c proinde Bq = C. Scilicet A metitur Bq, contra Hypoth.

PROP.

PROPOSITION XIX.

A, 8. B, 12. C, 18. D; 27. Tribus numeris datis A, B, C, considerare an possit ipsis quartus proportionalis inveniri.

Si A metiatur BC per aliquem D, ^a ergo a 9. ex. 7. $AD = BC$; ^b constat igitur esse $A : B :: C : D$. b ex 197. Q. E. F.

Sin A non metiatur BC, non datur quartus proportionalis; quod ostendetur x prout in præcedenti.

PROPOSITION XX.

A, 2. B, 3. C, 5. D, 30. G. Primi numeri plures sunt omni proposita multitudine primorum numerorum A, B, C.

^a Sit D minimus, quem A, B, C metiuntur. a 38. 7. si $D + 1$ primus sit, res patet; si compositus, ^b ergo aliquis primus, puta G, metitur $D + 1$, b 33. 7. qui non est aliquis trium A, B, C; nam si ita, quum is e totum $D + 1$, & ablatum D metiatur, ^c eadem reliquam unitatem metietur. Q. E. A. ^c suppos. d conste. e 12. ex 7. Ergo propolitorum primorum numerorum multitudo aucta est per $D + 1$; vel saltem per G.

PROPOSITION XXI.

5 5 3 3 2 2
A E B . . . F . . . C . . G . . D 20.

Si pares numeri quocunque AB, BC, CD componantur, totus AD par erit.

^a Sume $EB = \frac{1}{2} AB$ & $FC = \frac{1}{2} BC$, & $GD = \frac{1}{2} CD$. ^a 6. def. 7. ^b 12. 7. ^c 6. def. 7. b liquet $EB + FC + GD = \frac{1}{2} AD$. c ergo AD est par numerus. Q. E. D.

P R O P. XXII.

$\overset{9}{A} \dots \overset{7}{F} \dots \overset{5}{G} \dots \overset{3}{H}, \overset{1}{D} \dots \overset{1}{L}, \overset{1}{E}$

$A \dots F \dots G \dots H, D \dots L, E$ 22.

Si impares numeri quotcunque AB, BC, CD, DE, componantur, multitudo autem ipsorum sit par, totus AE par erit.

a 7. def. 7.]

b 11. 9.

c hyp.

d 11. 9.

Detrahta unitate ex singulis imparibus, a manebunt AF, BG, CH, DL numeri pares, & b proinde compositus ex ipsis par erit; addo his c parem numerum constatum ex residuis unitatibus, d totus idcirco AE par erit. Q. E. D.

P R O P. XXIII.

$\overset{7}{A} \dots \overset{5}{B} \dots \overset{3}{C} \dots \overset{1}{E}, \overset{1}{D}$

$A \dots B \dots C \dots E, D$ 15.

Si impares numeri quotcunque AB, BC, CD componantur, multitudo autem ipsorum sit impar; & totus AD impar erit.

a 11. 9.

b 11. 3.

c 7. def. 7.

Nam dempto CD uno imparitum, reliquorum aggregatus AC a est par numerus. huic adde CD -1 ; b totus AE est etiam par; quare restituta unitate totus AD c impar erit. Q. E. D.

P R O P. XXIV.

$\overset{4}{A} \dots \overset{5}{B} \dots \overset{1}{D}, \overset{6}{C}$

$A \dots B \dots D, C$ 10.

Si à pari numero AC par AB detrahatur, & reliquus BC par erit.

a 7. def. 7. 4.

b hyp.

c 11. 9.

Nam si BD (BC -1) impar fuerit, a erit BC (BD $+1$) par. Q. E. D. Sin BD parem dicas, propter AB b parem, c erit AD par; a ideoque AC (AD $+1$) impar, contra Hypoth. ergo BC est par. Q. E. D.

P R O P.

PROP. XXV.

6 1 3 Si à pari numero A B
A D . C ... B 10. impar A C detrahatur,
7 & reliquus C B. impar
erit.

Nam A C - 1 (A D) est par. b ergo D B a 7. def. 7.
est par. c ergo C B (D B - 1) est impar. Q. E. D. b 14. 9.
c 7. def. 7.

PROP. XXVI.

4 6 1 Si ab impari numero
A C D . B 11. A B impar C B detra-
7 hatur, reliquus A C
par erit.

Nam A B - 1 (A D) & C B - 1 (C D)
est sunt pares. b ergo A D - C D (A C) est par. a 7. def. 7.
Q. E. D. b 14. 9.

PROP. XXVII.

1 4 6 Si ab impari numero
A . D C B 11. A B par detrahatur C B,
5 reliquus A C impar erit.

Nam A B - 1 (D B)
est par; & C B ponitur par. b ergo reliquus a 7. def. 7.
C D par est. c ergo C D + 1 (C A) est impar. b 14. 9.
Q. E. D. c 7. def. 7.

PROP. XXVIII.

A, 3. Si impar numerus A parem nume-
B, 4. rum B multiplicans fecerit aliquem
A B, 12. AB, factus AB par erit.

Nam A B componitur ex im- a 1. p. & 14.
pari A toties accepto, quoties unitas continetur def. 7.
in B pari. b ergo A B est par numerus. b 21. 9.

Schol.

Eodem modo, si A sit numerus par, erit A B
par.

PROP.

P R O P. XXIX.

 $A, 3.$ $B, 5.$ $\overline{AB}, 15.$

Si impar numerus A, imparem numerum B multiplicans fecerit aliquem AB, factus AB impar erit.

a 15. def. 7.

b 23. 9.

Nam $AB =$ componitur ex B impari numero toties accepto, quoties unitas includitur in A etiam impari. b. ergo AB est impar. Q. E. D.

Scholium.

 $B, 12$ (C, 4. $\overline{A}, 3.$

1. Numerus A impar numerum B parem metiens, per numerum parem C cum metitur.

a 9. ax 7.
b 19. 9.

Nam si C impar dicatur, quoniam $B = AC$, erit B impar, contra Hypoth.

 $B, 15$ (C, 5. $\overline{A}, 3$

2. Numerus A impar numerum B imparem metiens, per numerum C imparem cum metitur.

a 18. 9.

Nam si C dicatur par; a erit AC, vel B par, contra Hypoth.

 $B, 15$ (C, 5. $\overline{A}, 3$

3. Omnis numerus (A & C) metiens imparem numerum B, est impar.

a 18. 9.

Nam si utervis A, vel C dicatur par, a erit B numerus par, contra Hypoth.

P R O P. XXX.

 $B, 24$

(C, 8.

 $\overline{A}, 3$ $\overline{D}, 12$

(E, 4.

 $\overline{A}, 3$

Si impar numerus A parem numerum B metiatur, & illius dimidium D metietur.

a Sit $\frac{B}{A} = C$. b ergo C est numerus par.

Sit igitur $E = \frac{1}{2}C$, erit $B = CA = 2EA = 2D$.

f ergo $EA = D$; & g proinde $\frac{D}{A} = E$. Q. E. D.

P R O P.

a hyp
b 1. Schol.

19. 9.

c 9. ax 7.

d 1. 2.

e hyp.

f 7. ax. 1.

g 7. ax. 7.

PROP. XXXI.

A, 5. B, 8. C, 16. D --- Si impar numerus A ad aliquem numerum B primus sit, & ad illius duplum C primus erit.

Si fieri potest, aliquis D metiatur A, & C. ergo D metiens imparem A impar erit, b ideoque ipsum B paris C semissem metietur. ergo A, & B non sunt primi inter se, contra Hypoth.

Coroll.

Sequitur hinc, numerum imparem, qui ad aliquem numerum progressionis duplæ primus est, primum quoque esse ad omnes numeros illius progressionis.

PROP. XXXII.

1. A, 2. B, 4. C, 3. D, 16. Numerorum A, B, C, D, &c.

à binario duplorum unusquisque pariter par est tantum.

Constat omnes 1. A, B, C, D pares esse; atque 2. aimirtum in ratione dupla, & c proinde quemque minorem metiri majorem per aliquem ex illis. 3 Omnes igitur sunt pariter pares. Sed quoniam A primus est, 4 nullus extra eos eorum aliquem metietur. Ergo pariter pares sunt tantum. Q. E. D.

PROP. XXXIII.

A, 30. B, 15. Si numerus A dimidium B habeat imparem, A pariter impar est tantum.

Quoniam impar numerus B metitur A per 2 parem, b est B pariter impar. Dic etiam pariter parem. c ergo enim pat aliquis D per parom E metitur. unde 2 B d = A d = D E. : : Equate 2. E ::

16. def. 7.
g 10. def. 7.

E :: D. B. ergo ut 2 f metitur parem E, g sic D par imparem B metitur. Q. E. N.

P R O P. XXXIV.

A, 14. Si par numerus A, neque à binario duplus sit, neque dimidium habeat impariter pariter par est, & pariter impar.

Liquet A esse pariter parum, quia dimidium in imparem non habet. Quis vero si A bifarietur, & rursus ejus dimidium, & hoc semper fiat, tandem incidemus in aliquem a imparem (quia non in binarium, quoniam A à binario duplus non ponitur) is metietur A per parem numerum (nam b ahas ipse A impar esset, contra Hypoth.) ergo A est etiam pariter impar. Q. E. D.

P R O P. XXXV.

A 8.

4 8

B F G 12.

C 18.

9 6 4 8

D H L K N 27.

Si sint quotcunque numeri deinceps proportionales A, B G, C, D N, detrahantur autem F G à secundo, & K N ab ultimo, & quales ipsi primo A; erit ut secundi excessus B F ad primum A, ita ultimi excessus DK ad omnes A, B G, C ipsum antecessores.

Ex DN dempe NL = BG, & NH = C.

Quoniam D N. C. (H N) :: H N. B G. (L N) :: L N. (B G) A. (K N) b erit dividendo ubique, D H. H N :: H L. L N :: L K. KN. c quare DK. C + BG + A :: LK (d BF.) KN. (A.) Q. E. D.

Coroll.

Hinc e componendo, DN + BG + C. A + BG + C :: BG. A.

P R O P.

PROP. XXXVI.

1. A, 2. B, 4. C, 8. D, 16.

E, 31. G, 62. H, 124. L, 248. F, 496.

M, 31.

N, 465.

P---

Q---

Si ab unitate quocunque numeri 1, A, B, C, D, deinceps exponantur in dupla proportionem, quoad totus compositus E fiat primus, & totus hic E in minimum D multiplicatus faciat aliquem F; factus F erit perfectus.

Summe eundem E, G, H, L etiam in proportionem dupla continue; ergo $A \text{ ex } \text{aquo } A. D. :: 14. 7. 1$
 $E. L. \text{ ergo } AL = DE = F. \text{ ergo } L = \text{F}$ 19. 7. 1

quare E, G, H, L, F sunt :: in ratione dupla.
 Sit $G - E = M$, & $F - E = N$. ideo $M. E. :: 35. 9.$
 $N. E. + G + H + L. \text{ fat } M = E. \text{ ergo } N = \text{F}$ 3. 25. 1.
 $E + G + H + L. \text{ ergo } F = 1 + B$ 4. 5. 1
 $C + D + E + G + H + L = E + N$ 2. 25. 2.

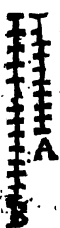
Quoniam quia D & metitur DE (F,) etiam singuli 1, A, B, C metientes D, nec non E, G, H, L metiuntur F. Porro nullus alius eundem F metitur. Nam si aliquis, sit P, qui metitur F per Q, ergo $PQ = F = DE$. ergo $E. Q. :: P. D.$ ergo cum A primus numerus metiatur D, & proinde nullus alius P eundem metiatur, & consequenter E non metitur Q, quare cum E primus ponatur, idem ad Q primus erit. ergo E & Q in sua ratione minimi sunt. & propterea E ipsum P ac Q ipsum D æquæ metiuntur. ergo Q est aliquis ipsorum A, B, C. Sit igitur B; ergo cum ex æquo sit B. D :: E. H; ideoque $BH = DE = F = PQ$. adeoque $Q. B. :: H. P.$ erit $H = P$. ergo P est etiam aliquis ipsorum A, B, C, &c. contra Hypoth. ergo nullus alius præter numeros prædictos eundem F metietur; & proinde F est numerus perfectus. Q. E. D.

L I B.

L I B. X.

Definitiones.

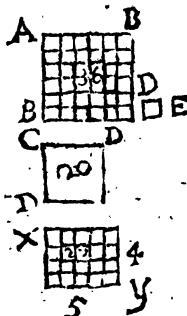
I. Commensurabiles magnitudines dicuntur, quas eadem mensura metitur.

 I D Commensurabilitatis nota est \square , ut A \square B; hoc est, linea A 8 pedum commensurabilis est linea B 13 pedum; quia D linea unius pedis singulas A. & B metitur. Item $\sqrt{18} \square \sqrt{50}$; quia $\sqrt{2}$ singulas $\sqrt{18}$, & $\sqrt{50}$ metitur. Nam $\sqrt{\frac{18}{2}} = \sqrt{9} = 3$. & $\sqrt{\frac{50}{2}} = \sqrt{25} = 5$. quare $\sqrt{18} \square \sqrt{50} :: 3 : 5$.

II. Incommensurabiles autem sunt, quorum nullam communem mensuram contingat reperti.

Incommensurabilitas significatur nota \square . ut $\sqrt{6} \square \sqrt{25}$ (5); hoc est $\sqrt{6}$ incommensurabilis est numero 5, vel magnitudini hoc numero designata; quia verum nulla est communis mensura, ut postea patebit.

III. Rectæ lineæ potentia commensurabiles sunt, cum quadrata earum idem spatium metitur.

Hujusce commensurabilitatis nota est $\sqrt{36}$, ut AB $\sqrt{36}$ CD; h.e. linea AB sex pedum potentia commensurabilis est linea CD, quæ exprimitur per $\sqrt{20}$. quia spatium E arius pedis quadrati metitur tam ABq (36) quam rectangulum XY (20,) cui æquale est quadratum linea CD ($\sqrt{20}$.) Eadem nota $\sqrt{20}$ nonnunquam valet potentia tantum commensurabilis.

I V. Incommensurabiles vero potentia, cum quadratis earum nullum spatium, quod sit communis eorum mensura, contingit reperiri.

Hujusmodi incommensurabilitas denotatur sic; $5 \sqrt{8}$; hoc est, numeri vel lineæ 5, & $\sqrt{8}$ sunt incommensurabiles potentia; quia harum quadrata 25, & $\sqrt{8}$ sunt incommensurabilia.

V. Quæ cum ita sint, manifestum est cuicunque rectæ propositæ, rectas lineas multitudine infinitas, & commensurabiles esse, & incommensurabiles; alias quidem longitudine & potentia, alias vero potentia solum. Vocetur autem proposita recta linea Rationalis.

Hujus nota est ρ .

VI. Et huic commensurabiles, siue longitudine & potentia, siue potentia tantum, Rationales, ρ .

VII. Huic vero incommensurabiles Irrationales vocentur.

Hæ sic denotantur ρ .

VIII. Et quadratum, quod à proposita recta fit, dicatur Rationale ρ .

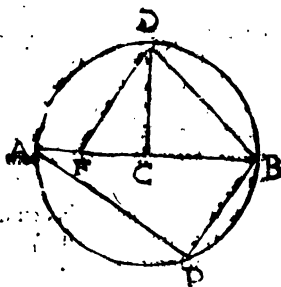
IX. Et huic commensurabilia quidem Rationalia ρ .

X. Huic

X. Huic vero incommensurabilia, Irrationalia dicantur, p. a.

XI. Ex rectis, quae ipsa possunt, Irrationales, p.

Stbol.

Ut postrema 7 definitiones exemplo aliquo illustrentur, sit circulus ADBP, cujus semidiameter CB; huic inscribantur latera figurarum ordinatarum, Hexagoni quidem BP, Trianguli AP,

quadrati BD, pentagoni FD. Itaque si juxta 5. def. semidiameter CB sit Rationalis expressa, numero 2. expressa, cui reliquae BP, AP, BD, FD comparanda sunt, erit $BP^2 = BC^2 = 2$. quare BP est $\sqrt{2}$. BC, juxta 6. def. Item $AP^2 = 12$ (unde ABq (16) - BPq (4) = 12) quare AP est $\sqrt{12}$. BQ, etiam juxta 6. def. atque APq (12) - BQq, per def. 9. Porro $BD^2 = DCq - BCq = 8$; unde BD est $\sqrt{8}$. BC; & BDj. Denique, $FDq = 10 = \sqrt{20}$ (ut patebit ex praxi ad 10. 13. tradenda) erit $\sqrt{10}$, juxta 10. def. & proinde FD = $\sqrt{10} = \sqrt{20}$ est $\sqrt{20}$, juxta 11. def.

a cor. 14. 4. 667. 1.

Postulatum.

Postuletur, quamlibet magnitudinem toties posse multiplicari, donet quamlibet magnitudinem ejusdem generis excedat.

Axiom.

Axiomata.

1. Magnitudo quocunque magnitudines metiens, compositam quoque ex ipsis metitur.

2. Magnitudo quacunque magnitudinem metiens, metitur quoque omnem magnitudinem quam illa metitur.

3. Magnitudo metiens totam magnitudinem & ablatam, metitur & reliquam.

P R O P. I.

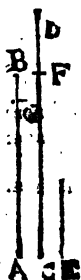

.Duabus magnitudinibus inequalibus AB, C propositis, si à majore AB auferatur majus quam dimidium (AH) & ab eo (HB) quod reliquum est, rursus detrahatur majus quam dimidium (HI), & hoc semper fiat; relinquetur tandem quaedam magnitudo IB , quæ minor erit proposita minore magnitudine C .

Accipe C toties, donec ejus multiplex DE proxime excedat AB ; sineque $DF = FG = GE = C$. Deinde ex AB plusquam dimidium AH , & à reliquo HB plusquam dimidium HI ; & sic deinceps, donec partes AH, HI, IB æque multæ sint partibus DF, FG, GE . Iam liquet FE , quæ non minor est quam $\frac{1}{2} DE$, majorem esse quam HB , quæ minor est $\frac{1}{2}$ quam $AB \supset DE$. Pariterque GE quæ non minor est quam $\frac{1}{2} FE$, major est quam $IB \supset \frac{1}{2} HB$. ergo C , vel $GE \supset IB$. Q. E. D.

Idem demonstrabitur, si ex AB auferatur dimidium AH , & ex reliquo HB rursus dimidium HI , & ita deinceps.

P R O P. II.

Si duabus magnitudinibus inequalibus propositis (AB, CD) detrahatur semper minor AB de maiore CD, alterna quaedam detractio, & reliqua minime praecedentem metiatur; incommensurabiles erunt ipsae magnitudines.

Si fieri potest, sit aliqua E communis mensura. Quoniam igitur AB detracta ex CD, quoties fieri potest, relinquit aliquam FD se minorem, & FD ex AB relinquit GB, & sic deinceps, tandem relinquetur aliqua GB. Ergo E b metiens AB, c ideoque CF, b & totam CD; d etiam reliquam FD, metitur. c proinde & AG; d ergo & reliquam GB, seipsa minorem. Q. E. A.

a l. 10.

b hyp.

c s. ex. 10.

d s. ex. 10.

P R O P. III.

Duabus magnitudinibus commensurabilibus datis, AB, CD, maximam earum communem mensuram FB reperire.

Deme AB ex CD, & reliquam ED ex AB, & FB ex ED, donec FB metiatur ED; (quod tandem fiet, a quia per Hyp. AB \square CD) erit FB quæsitæ.

Nam FB b metitur ED, c ideoque ipsam AF; sed & seipsam, d ergo etiam AB, & e propterea CE, a ideoque & totam CD. Proinde FB communis est mensura ipsarum AB, CD. Dic G communem quoque esse mensuram, hac maiorem; ergo G metiens AB, & CD, e metitur CE, & f reliquam ED, c ideoque AF, & f proinde reliquam FB, major minorem. Q. E. A.

a l. 10.

b const.

c s. ex. 10.

d s. ex. 10.

e s. ex. 10.

f s. ex. 10.

Coroll.

Coroll.

Hinc, magnitudo metiens duas magnitudines, metitur & maximam earum mensuram communem.

PROP. IV.

A _____
B _____ D _____
C _____ E _____ F _____

Tribus magnitudinibus commensurabilibus datis A, B, C; maximam earum mensuram communem invenire.

• Inveni D maximam communem mensuram a 3. 10. duarum quarumcunque A, B; • item E ipsarum D & C maximam communem mensuram; erit E quaesita.

• Nam perspicuum est E metiens D & C b *constr & 2. ax. 10.* metiri tres A, B, C. Puta aliam F hac majorem easdem metiri. • ergo F metietur D; c *cor. 3. 10.* proinde & E, ipsorum D, C maximam communem mensuram, maior minorem. Q. E. A.

Coroll.

Hinc quoque, magnitudo metiens tres magnitudines, metietur quoque maximam earum communem mensuram.

PROP. V.

A _____ D. 4. *Commensurabiles magnitudines A, B inter*
C _____ F. 1.
B _____ E. 3. *se rationem habent, quam numerus ad numerum.*

• Inventa C ipsarum A, B maxima communi mensura; quoties C in A & B, toties I contineatur in numeris D & E. b *ergo C. A :: 1. D; b 10. def. 7.* quare inverse A. C :: D. 1. b atqui etiam C.

N 2

B ::

c 22. 5.

B :: I. E. c ergo ex æquali A. B :: D. E ::
N. N. Q. E. D.

P R O P. VI.

E —————

F. I. Si dua ma-

A —————

C. 4. gnitudines A, B

B —————

D. 3. inter se propor-

tionem habeant, quam numerus C ad numerum D;
commensurabiles erunt magnitudines A, B.

Qualis pars est I numeri C, e talis fiat E ip-
sius A. Quoniam igitur E. A b :: I. C. atque
A. B c :: C. D; de æquo erit E. B :: I. D.
ergo quum I e metiatur numerum D, f etiam
E metitur B; sed & ipsum A g metitur. b ergo
A TL B. Q. E. D.

a feb. 10 6.

b conf.

c hyp.

d 22. 5.

e 5. ax. 7.

f 20. def. 7.

g conf.

h 1. def. 10.

P R O P. VII.

A —————

Incommensurabiles

B —————

magnitudines A, B in-

ter se proportionem non habent, quam numerus ad
numerum.

a 6 10.

Dic A. B :: N. N. c ergo A TL B, contra
Hypoth.

P R O P. VIII.

A —————

Si dua magnitudines

B —————

A, B inter se proportio-

nem non habeant, quam numerus ad numerum, in-
commensurabiles erunt magnitudines.

a 5. 10.

Putā A TL B c ergo A. B :: N. N, contra
Hypoth.

P R O P.

PROP. IX.

A ————— Que à rectis lineis longitu-
 B ————— dine commensurabilibus sunt
 E. 4. quadrata, inter se proportio-
 F. 5. nem habent, quam quadratus
 numerus ad quadratum numerum: & quadrata in-
 ter se proportionem habentia, quam quadratus nume-
 rus ad quadratum numerum, & latera habebunt
 longitudine commensurabilia. Que vero à rectis
 lineis longitudine incommensurabilibus sunt, quadra-
 ta, inter se proportionem non habent, quam quadratus
 numerus ad quadratum numerum: & quadrata
 inter se proportionem non habentia, quam quadratus
 numerus ad quadratum numerum, neq; latera habe-
 bunt longitudine commensurabilia.

1. Hyp. A. \perp B. Dico Aq. Bq :: Q. Q.
 Nam a sit A. B :: num. E. num. F. ergo
 $\frac{Aq}{Bq} \left(\frac{A}{B} \text{ bis} \right)^c = \frac{E}{F} \text{ bis. } d = \frac{Eq}{Fq} \text{ ergo } Aq.$ a per 5. 10.
 b 20. 6.
 c sib. 23. 5.
 d 11. 8.
 e 21. 5.
 Bq :: Eq. Fq :: Q. Q. Q. E. D.
 2. Hyp. Aq. Bq :: Eq. Fq :: Q. Q. Dico A
 \perp B. Nam $\frac{A}{B} \text{ bis} \left(\frac{f Aq}{Bq} \right)^g = \frac{Eq}{Fq} = \frac{E}{F}$ f 10. 6.
 g hyp. 8.
 h 11. 8.
 i sib. 23. 5.
 k 6. 10.
 bis. i ergo A. B :: E. F :: N. N. k quare A
 \perp B. Q. E. D.

3. Hyp. A \perp B. Nego esse Aq. Bq :: Q. Q.
 Nam dic Aq. Bq :: Q. Q. Ergo A \perp B, ut
 modo ostensum est, contra Hypoth.

4. Hyp. Non Aq. Bq :: Q. Q. Dico A \perp
 B. Nam puta A \perp B; ergo Aq. Bq :: Q. Q. ut
 modo diximus, contra Hypoth.

Coroll.

Lineæ \perp sunt etiam \perp ; ut non contra. Sed
 lineæ \perp non sunt idcirco \perp . Lineæ vero \perp
 sunt etiam \perp .

P R O P. X.

Si quatuor magnitudines proportionales fuerint ($C. A :: B. D$;) prima vero C secundæ A fuerit commensurabilis; & tertia B quartæ D commensurabilis erit. Et si prima C secundæ A fuerit incommensurabilis, & tertia B quartæ D incommensurabilis erit.

$C A B D$ Si $C \sqcup A$, a ideo erit $C. A :: N.$
 $Nb :: B. D.$ b ergo $B \sqcup D.$ Sin C
 $\sqcup A$, ergo c non erit $C. A :: N. N :: B. D.$
 4 quare $B \sqcup D.$ Q. E. D.

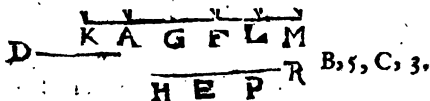
a 5. 10.
 b 6. 10.
 c 7. 10.
 d 8. 10.

L E M M A 1.

Duos numeros planos invenire, qui proportionem non habeant, quam quadratus numerus ad quadratum numerum.

Huic Lemmati satisfaciunt duo quilibet numeri plani non similes, quales sunt numeri habentes proportionem superparticularem, vel superbipartientem, vel duplam; vel etiam duo quivis numeri primi. vid. Schol. 27. 8.

L E M M A 2.

Invenire lineam HR , ad quam data recta linea KM sit in ratione datorum numerorum B, C .

feb. 10 6.

3. 1.

* Divide KM in partes æquales æque multas unitatibus numeri B . harum tot, quot unitates sunt in numero C , componant rectam HR . liquet esse $KM. HR :: B. C$.

L E M M A 3.

Invenire lineam D , ad cujus quadratum data recta KM quadratum sit in ratione datorum numerorum B, C .

Fac B. C :: KM. HR. ac inter KM, & HR b inveni mediam proportionalem D. Erit KMq. Dq c :: KM. HR d :: B. C.

a 2. lem 10.
b 13. 6
c 10. 6
d confr.

PROF. XI.

A ————— B. 20. *Proposita recta li-*
E ————— C. 16. *nea A invenire duas*
D ————— *rectas lineas incom-*
mensurabiles; alteram quidem D longitudine tan-
tum, alteram vero E etiam potentia.

1. Summe numeros B, C, ita ut non sit B. C :: Q. Q. b fiatque B. C :: Aq. Dq. c liquet A. D. Sed Aq. d. Dq. Q. E. F.

a 2. lem 10.
b 13. 6
c 10. 6
d 13. 6
e 10. 6
f 10. 10.

2. d Fac A. E :: E. D. Dico Aq. Eq. Nam A. D :: Aq. Eq. ergo cum A. D, ut prius, f erit Aq. Eq. Q. E. F.

PROF. XII.

Quae (A, B) eidem magnitudini C sunt commensurabiles, & inter se sunt commensurabiles.

Quia A. C, & C. B, sit A. 15. 10.

C :: N. N :: D. B. atque C. B :: N. N :: F.

D. 13. E. 8. F. 2. G. 3. G. b sumantur tres nu-

H. 5. I. 4. K. 6. meri H, I, K minimi ::

A B C in rationibus D ad E, & F ad G. Iam

quia A. C :: D. E :: H. I. ac C. B :: F. G.

erit ex aequali A. B :: H. K :: N.

N. e ergo A. B. Q. E. D.

c confr.
d 13. 6
e 6. 10.

Schol.

Hinc, omnis recta linea rationali lineae commensurabilis, est quoque rationalis. Et omnes rectae rationales inter se commensurabiles sunt, saltem potentia. Item, omne spatium rationali spatium commensurabile, est quoque rationale; & omnia spatia rationalia inter se com-

N 4

men-

mensurabilia sunt. Magnitudines veto, quarum altera est rationalis, altera irrationalis, sunt inter se incommensurabiles.

def 7. & 10.

PROP. XIII.

A ————— Si sint duæ magnitudines A,
C ————— B; & altera quidam A eidem
B ————— C sit commensurabilis, altera
vero B incommensurabilis; incommensurabiles erunt
magnitudines A, B.

a hyp.
b 22. 10.

Dic B \propto A. ergo cum C \propto A, & erit C
 \propto B, contra Hypoth.

PROP. XIV.

Si sint duæ magnitudines commensurabiles A, B; altera autem ipsarum A magnitudini cuiuspiam C incommensurabilis fuerit; & reliqua B eidem C incommensurabilis erit.

a hyp.
b 12. 10.

Putā B \propto C. ergo cum A \propto B,
A B C & erit A \propto C, contra Hyp.

PROP. XV.

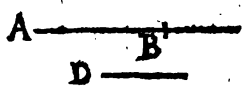
A ————— Si quatuor rectæ li-
B ————— neæ proportionales fue-
C ————— rint (A. B :: C. D;)
D ————— prima vero A tanto plus
possit quam secunda B, quantum est quadratum re-
ctæ lineæ sibi commensurabilis longitudine; & tertia
C tanto plus poterit, quam quarta D, quantum
est quadratum rectæ lineæ sibi longitudine commen-
surabilis. Quod si prima A tanto plus possit quam
secunda B, quantum est quadratum rectæ lineæ
sibi incommensurabilis longitudine; & tertia C ta-
nto plus poterit, quam quarta D, quantum est quadra-
tum rectæ lineæ sibi longitudine incommensurabilis.

a hyp.
b 22. 6.
c 17. 5.

Nam quia A. B :: C. D. & erit Aq. Bq ::
Cq. Dq. ergo dividendo Aq. Bq :: Cq.
Dq.

Dq. Dq. aquare $\sqrt{}$: Aq — B₁, B₁ :: $\sqrt{}$: Cq — Dq. ^{d. 11. 6.}
 D. c invertendo igitur B. $\sqrt{}$: Aq — Bq :: D. $\sqrt{}$: ^{ex. 9. f. 10. f.}
 Cq — Dq. f ergo ex aequali A. $\sqrt{}$: Aq — Bq ::
 C. $\sqrt{}$: Cq — Dq. proinde si A \square , vel \square $\sqrt{}$
 Aq — B₁, & erit similiter C \square , vel \square $\sqrt{}$: B₁ a. 10
 Cq — Dq. Q. E. D.

P R O P. XVI.

 Si due magnitudi-
 nes commensurabiles
 AB, BC componan-
 tur, & tota magni-
 tudo AC utrique ipsarum AB, BC commensurabilis
 erit : quod si tota magnitudo AC uni ipsarum AB,
 vel BC commensurabilis fuerit ; & qua à princi-
 pio magnitudines AB, BC commensurabiles erunt.

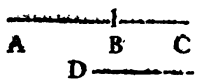
1. Hyp. a Sit D ipsarum AB, BC communis
 mensura. b ergo D metitur A C. c ergo AC \square
 AB, & BC. Q. E. D. ^{a 3. 10. b 1. ex. 10. c 1. def. 10.}

2. Hyp. a Sit D communis mensura ipsarum
 A C, AB ; d ergo D metitur AC — AB (BC ;) ^{d 3. ex. 10.}
 c proinde AB \square BC. Q. E. D.

Coroll.

Hinc etiam, si tota magnitudo ex duabus
 composita, commensurabilis sit alteri ipsarum,
 eadem & reliquæ commensurabilis erit.

P R O P. XVII.

 Si due magnitudines in-
 commensurabiles AB, BC
 componantur, & tota magni-
 tudo AC utrique ipsarum AB, BC incommensura-
 bilis erit : Quod si tota magnitudo A C uni ipsa-
 rum AB incommensurabilis fuerit, & qua à prin-
 cipio magnitudines AB, BC incommensurabiles
 erant.

1. Hyp.

a 7. av. 10.
b 1. def. 10.

1. Hyp. Si fieri potest, sit D ipsarum AC, AB communis mensura. a ergo D metitur AC—AB (BC.) b ergo $AB \sqsupset BC$, contra Hypoth.

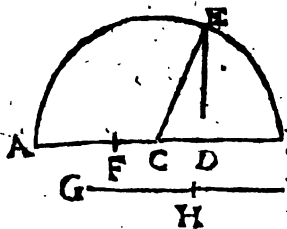
c 16, 10.

2. Hyp. Dic $AB \sqsupset BC$. c ergo $AC \sqsupset AB$, contra Hypoth.

Coroll.

Hinc etiam, si tota magnitudo ex duabus composita, incommensurabilis sit alteri ipsarum, eadem & reliquæ incommensurabilis erit.

P R O P. XVIII.

Si fuerint
duæ rectæ li-
neæ inæquales
AB, GK;
quarta autem
parti quadra-
ti, quod fit à
minori GK,
equale paral-
lelogrammum

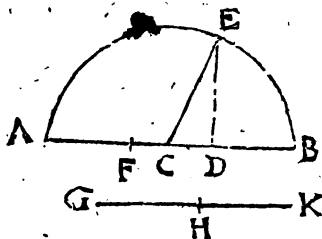
ADB ad majorem AB applicetur, deficiens figura quadrata, & in partes AD, DB longitudine commensurabiles ipsam dividat; major AB tanto plus poterit quam minor GK, quantum est quadratum rectæ lineæ FD sibi longitudine commensurabilis. Quod si major AB tanto plus possit, quam minor GK, quantum est quadratum rectæ lineæ FD sibi longitudine commensurabilis; quarta autem parti quadrati, quod fit à minori GK, equale parallelogrammum ADB ad majorem AB applicetur, deficiens figura quadrata, in partes AD, DB longitudine commensurabiles ipsum dividet.

a 10, 1.
b 18 6.
c 8, 2.
d constr. &
4. 2.

a Biseca GK in H; & b fac rectang. $ADB = GHq$; abscinde $AF = DB$. Estque $ABq = 4 ADB + (4 GHq, \text{ vel } GKq) + FDq$. Iam primo

primo, Si $AD \perp DB$, erit $AB^2 = DB^2 + AD^2$ 16. 10.
 $2 DB \cdot AD$ (AF + DB, vel $AB - FD$) ergo 16. 10.
 $AB^2 = FD^2 + 2 DB \cdot AD$ Q. E. D. Sin secundo, $AB^2 = FD^2 + 2 DB \cdot AD$ 16. 10.
 FD^2 , herit ideo $AB^2 = AB^2 - FD^2$ (2 DB) 16. 10.
 $2 DB \cdot AD$ ergo $AB^2 = DB^2 + AD^2$ 16. 10.
 quare $AD \perp DB$.
 Q. E. D.

PROP. XIX.

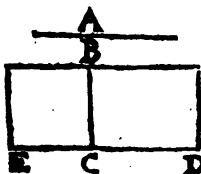

Si fuerint
 due recte li-
 neae inequa-
 les, AB, GK;
 quartae autem
 parti quadra-
 ti, quod fit à
 minore GK,
 equale par-
 allelogram-

mm ADB ad maiorem AB applicetur, deficiens fi-
 gura quadrata; & in partes incommensurabiles
 longitudine AD, DB, ipsam AB dividat; major
 AB tanto plus poterit, quam minor GK, quantum
 est quadratum recte lineae FD, sibi longitudine in-
 commensurabilis. Quod si major AB tanto plus
 possit, quam minor GK, quantum est quadratum re-
 cte lineae FD sibi longitudine incommensurabilis;
 quartae autem parti quadrati, quod fit à minore
 GK, equale parallelogrammum ADB ad maiorem
 AB applicetur, deficiens figura quadrata; in partes
 longitudine incommensurabiles AD, DB ipsam AB
 dividet.

Facta puta, & dicta eadem, quæ in præce-
 denti. Itaque primo, Si $AD \perp DB$, erit pro- 17. 10.
 pterea $AB^2 = DB^2 + AD^2$ 13. 10.
 $2 DB \cdot AD$ quare $AB^2 = DB^2 + 2 DB \cdot AD$ 17. 10.
 $(AB - FD)^2$ ergo $AB^2 = FD^2 + 2 DB \cdot AD$ 17. 10.
 Secundo, Si $AB^2 = FD^2 + 2 DB \cdot AD$ ergo $AB^2 = FD^2 + 2 DB \cdot AD$ 17. 10.
 $AB^2 - FD^2$ (2 DB) quare $AB^2 = DB^2 + AD^2$ 17. 10.
 proinde $AD \perp DB$. Q. E. D.

P R O P. XX.

Quod sub rationa-
libus longitudine com-
mensurabilibus rectis li-
neis BC, CD, secun-
dum aliquem prædicto-
rum modorum, contine-
tur rectangulum BD,
rationale est.

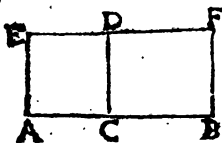
a 6. 1.
b 1. 6.
c 4. p.
d 10. 10.
e 4. p. 4. p.
f 10. 10.
g 12. 10.

Exponatur A, β . & describatur BE quadra-
tum ex BC. Quoniam DC. CE (BC) $b ::$
BD. BE. & DC $c \sqcap$ BC; d erit rectang.
BD \sqcap quad. BE. ergo quum quad. BE $c \sqcap$ Aq;
 f erit BD \sqcap Aq. proinde rectang. BD est g .
Q. E. D.

Not. Tria sunt genera linearum rationalium in-
ter se commensurabilium. Aut enim duarum linea-
rum rationalium longitudine inter se commensura-
bilium altera equalis est exposita rationali; aut neu-
tra rationali exposita equalis est, longitudine tamen
ei utraque est commensurabilis; aut denique utraque
exposita rationali commensurabilis est solum poten-
tia. Hi sunt modi illi, quos innuit præsens theo-
rema.

In numeris, sit BC, $\sqrt{8}$ ($2\sqrt{2}$) & CD, $\sqrt{18}$
($3\sqrt{2}$), erit rectang. BD $= \sqrt{144} = 12$.

P R O P. XXI.

Si quoniale DB
ad. rat. $c \sqcap$ DC
applicetur, latitudi-
nem CB efficit ra-
tionalem, & ei DC
ad quam applicatum

est DB, longitudine commensurabilem.

a 1. 6.
b 4. p.
c 4. p. 12. 10.
d 10. 10.

Exponatur G, β . & describatur DA quadra-
tum ex BC. quoniam BD. DA $a ::$ BC. CA;
atque, BD DA b sunt β , c ideoque \sqcap ; d erit
BC

BC \perp CA. at CD (CA) b est $p.$ ergo DC est $p.$ Q. E. D.

In numeris, sit rectang. DB, 12; & DC, $\sqrt{3}$.
erit CB, $\sqrt{18}$. atqui $\sqrt{18} = 3\sqrt{2}$. & $\sqrt{8} = 2\sqrt{2}$.

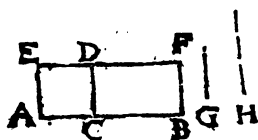
LEMMA.

A —————
B —————
C —————
Duas rectas rationales potentia solum commensurabiles invenire

Sit A exposita $p.$ Sume B \perp A, & C \perp B.
b hiquet B, & C esse quæsititas.

a 24. 10.
b 24. 12. 10.

PROP. XXII.

Quod sub rationalibus DC, CB potentia solum commensurabilibus rectis lineis continetur rectangulum DB, irrationalis est; & recta linea H ipsum potens, irrationalis; & vocetur autem Media.

Sit G exposita $p.$ & describatur DA quadratum ex DC; sitque Hq = DB. Quoniam AC. CB :: DA. DB. b atque AC \perp CB, erit DA \perp DB (Hq). d atqui Gq \perp DA. e ergo Hq \perp Gq. f ergo H est $p.$ Q. E. D. vocetur autem Media. quia AC. H :: H. CB.

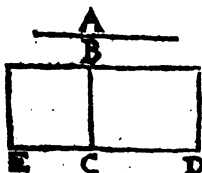
In numeris, sit DC, 3; & CB, $\sqrt{6}$. erit rectangulum DB (Hq) $\sqrt{54}$. quare H est $\sqrt{54}$. Media nota est μ . Medii vero μ ; pluraliter μ .

a 2. 6.
b 27.
c 10. 12.
d 27. 9.
e 10.
f 13. 10.
g 13. 10.

SCHOL.

Omne rectangulum, quod potest contineri sub duabus rectis rationalibus potentia solum commensurabilibus, est Medium; quamvis continetur sub duabus rectis irrationalibus: atque omne

P R O P. XX.

Quod sub rationa-
libus longitudine com-
mensurabilibus rectis li-
neis BC , CD , secun-
dum aliquem prædicto-
rum modorum, contine-
tur rectangulum BD ,
rationale est.

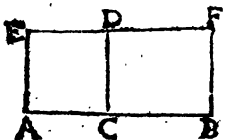
a 6. 1.
b 1. 6.
c 12. p.
d 10. 10.
e 12. p. & 9.
f 10. 10.
g 12. 10.

Exponatur A , ρ . & describatur BE quadra-
tum ex BC . Quoniam DC . CE (BC) $b ::$
 BD . BE . & DC \perp BC ; d erit rectang.
 BD \perp quad. BE . ergo quum quad. BE \perp Aq ;
 f erit BD \perp Aq . proinde rectang. BD est g .
 $Q. E. D.$

Not. Tria sunt genera linearum rationalium in-
ter se commensurabilium. Aut enim duarum linea-
rum rationalium longitudine inter se commensura-
bilium altera equalis est exposita rationali; aut neu-
tra rationali exposita equalis est, longitudine tamen
ei utraque est commensurabilis; aut denique utraque
exposita rationali commensurabilis est solum poten-
tia. Hi sunt modi illi, quos innuit præsens theo-
rema.

In numeris, sit BC , $\sqrt{8}$ ($2\sqrt{2}$) & CD , $\sqrt{18}$
($3\sqrt{2}$), erit rectang. $BD = \sqrt{144} = 12$.

P R O P. XXI.

Si rationale DB
ad. rat. $\rightarrow DC$
applicetur, latitudi-
nem CB efficit ra-
tionalem, & ei DC
ad quam applicatum

est DB , longitudine commensurabilem.

a 1. 6.
b 12. p.
c 12. 10.
d 10. 10.

Exponatur G , ρ . & describatur DA quadra-
tum ex BC . quoniam BD . $DA :: BC$. CA ;
atque, BD DA sunt ρ , & ideoque \perp ; d erit
 BC

BC \perp CA. at CD (CA) b est \dot{p} . \therefore ergo BC est \dot{p} . 12. 10.
est \dot{p} . Q. E. D.

In numeris, sit rectang. DB, 12; & DC, $\sqrt{3}$.
erit CB, $\sqrt{18}$. atqui $\sqrt{18} = 3\sqrt{2}$. & $\sqrt{8} = 2\sqrt{2}$.
 $\times \sqrt{2}$.

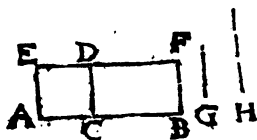
LEMMA.

A —————
B —————
C —————
Dnas rectas rationales po-
tentia solum commensurabiles
invenire

Sit A exposita \dot{p} . Sume B \perp A, & C \perp B.
 b liquet B, & C esse quæsitæ.

a 11. 10.
b fol. 12. 10.

PROP. XXII.

Quod sub ratio-
nalibus DC, CB
potentia solum com-
mensurabilibus rectis
lineis continetur re-
ctangulum DB, ir-
rationalis est; & recta linea H ipsum potens, irratio-
nalis; vocetur autem Media.

Sit G exposita \dot{p} . & describatur DA quadra-
tum ex DC; sitque Hq = DB. Quoniam AC.
CB \therefore DA; DB. b atque AC \perp CB, erit
DA \perp DB (Hq). d atqui Gq \perp DA. e er-
go Hq \perp Gq. f ergo H est \dot{p} . Q. E. D. vo-
cetur autem Media. quia AC. H \therefore H. CB.

a 2. 6.
b 11.
c 10. 10.
d 11. 10.
e 13. 10.
f 12. 10.

In numeris, sit DC, 3; & CB, $\sqrt{6}$. erit re-
ctangulum DB (Hq) $\sqrt{54}$. quare H est $\sqrt{54}$.

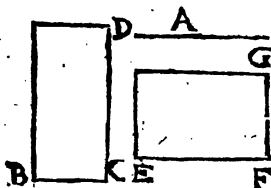
Media nota est μ . Medii vero $\mu\gamma$; pluraliter $\mu\delta$.

SCHOL.

Omne rectangulum, quod potest contineri
sub duabus rectis rationalibus potentia solum
commensurabilibus, est Medium; quamvis con-
tineatur sub duabus rectis irrationalibus; atque
omne

omne Medium potest contineri sub duabus rectis rationalibus potentia tantum commensurabilibus, ut exemp. gr. $\sqrt{24}$ est μ . quia continetur sub $\sqrt{3}$ & $\sqrt{8}$, qui sunt ρ & γ . etli posset contineri sub $\nu\sqrt{6}$, & $\nu\sqrt{96}$ irrationalibus; nam $\sqrt{94} = \nu\sqrt{576} = \nu\sqrt{6}$ in $\nu\sqrt{96}$.

P R O P. XXIII.

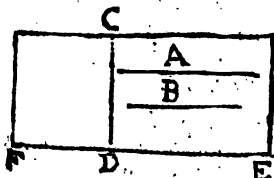
Quod (BD) à media A fit, ad rationalem BC applicatum, latitudinem CD rationalem efficit, & ei BC, ad quam applicatum

est BD longitudine incommensurabilem.

a p 12. 10.
b 1. 12. 1.
c 14. 6.
d 12. 6.
e hyp.
f f 12. 10.
g 10. 10.
h f 12. 10.
i 1. 6.
l 10. 10.
m f 12. 10.
n 12. 10.
o 1. 6.
p 10. 10.

Quoniam A est μ , a erit Aq rectangulo aliqui (EG) æquale contento sub EF, & FG ρ & γ . b ergo $BD = EG$. c quare BC. EF :: FG. GD. d ergo BCq. EFq :: FGq. CDq. sed BCq, & EFq e sunt ρ & γ , f ideoque \square . g ergo FGq \square CDq. Ergo quum FG sit ρ , h erit CD ρ . Porro, quia EF. FG k :: EFq. EG (BD); ob EF \square FG, l erit EFq \square BD. verum EFq m \square CDq. n ergo rectang. BD \square CDq. quum igitur CDq. BD o :: CD. BC. p erit CD \square BC. ergo, &c.

P R O P. XXIV.

Media A compensabilis B, media est.

Ad CD ρ a fac rectang. $CE = Aq$; & rectang. $CF = Bq$. Quoniam DE

Aq (CE) est ρ , b & CD ρ , c erit latitudo

DE \hat{p} \square CD. Quoniam vero CE. CF $d ::$ d 1. 6.
ED. DF. & CE $e \square$ CF, ferit ED \square DF. e 7p.
ergo DF est \hat{p} \square CD. h ergo rectang. CF f 10. 10.
(Bq) est μv . & proinde B est μ . Q. E. D. g 12. & 13.
10.
h 22. 10.

Nota quod signum \square plerumque valet potentia tantum commensurabile, ut in hac demonstratione, & in præced. &c. quod intellige, ut ex usu erit, & juxta citatione.

Coroll.

Hinc liquet spatium medio spatio commensurabile medium esse.

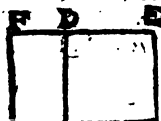
LEMMA.

A —————
B —————
C —————
Dnas rectas medias A,
B longitudine commensurabiles; item duas A, C potentia tantum commensurabiles invenire.

a Sit A μ quævis; sume B \square A; & C \square A.
d Factum esse liquet.

a lem 22. 10.
& 13. 6.
b 2. lem. 10.
10.
c 3. lem. 10.
10.
d long.
& 24. 10.

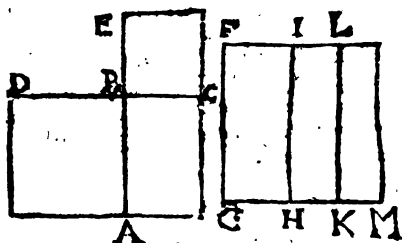
P R O P. XXV.

Quod sub DC, CB mediis longitudine commensurabilibus rectis lineis continetur rectangulum DB, medium est.

Super DC construatur quadratum DA. Quoniam a 1. 6.
AC. (DC) CB $a ::$ DA. DB. & DC \square CB; b 10. 10.
b erit DA \square DB. ergo DB est μv . Q. E. D. c 24. 10.

PROP. XXVI.

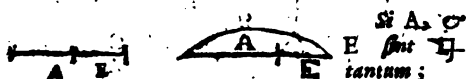

Quod sub mediis potentia tantum commensurabilibus rectis lineis AB, BC continetur rectangulum AC, vel rationale est, vel medium.

Super rectas AB, BC describe quadrata AD, CE, atque ad FG β , b fac rectangula FH = AD, b & IK = AC, a & LM = CE.

Quadrata AD, CE, hoc est, rectangula FH, LM c sunt μ & τ ; ergo eandem habentes rationem GH, KM sunt β & ϵ τ . Ergo GH:KM est β . atqui quia AD, AC, CE, hoc est FH, IK, LM g sunt τ ; & b proinde GH, HK, KM etiam τ , & erit HK:q = GH:KM; ergo HK est β , vel τ , vel τ IH (GF); β τ , ergo rectang. IK ad AC est β . Sit τ . ergo AC est μ . Q. E. D.

LEMMA.

τ β &
16. 10.
 b 1. 6.
 c β .
 d 10. 10.
 e 14. 10.

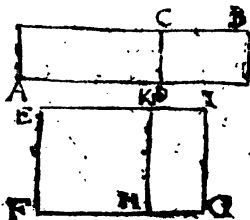
Erunt prima, Aq, Eq, Aq + Eq, Aq - Eq τ .
Erunt secundo, Aq, Eq, Aq + Eq, Aq - Eq τ .
AE, & 2 AE. Nam A. E b :: Aq. AE b :: AE. Eq. ergo cum A c τ E. d erit Aq τ AE, & 2 AE. Item Eq d τ AE, & 2 AE. square cum Aq + Eq τ Aq, & Eq; & Aq - Eq τ Aq, & Eq,

Eq, ferunt $Aq + Eq, f \& Aq - Eq \perp AE$, & $f \ 14 \ 10.$
 $2 \ AE.$

Hinc erunt tertio, $Aq, Eq, Aq + Eq, Aq - Eq,$
 $2 \ AE \perp Aq + Eq + 2 \ AB; \& Aq + Eq - 2 \ AE.$
 $5. \& Aq + Eq + 2 \ AE \perp Aq + Eq - 2 \ AE.$
 $b \ (Q. A - E.)$

$g \ 14, 16, \&$
 $17 \ 10.$
 $h \ cor. 7. 10.$

PROP. XXVII.

Medium AB non
 superat medium AC
 rationali DB.

$Ad \ E \ F \ g' \& \ f \ cor. 16. \&$
 $EG = AB, \& EH$
 $= AC.$ Rectan-
 gula AB, AC, hoc
 est, EG, EH sunt $b \ 17$
 $14, \& \text{ergo } FG, \&$
 $FH \text{ sunt } g' \perp EF.$ $c \ 23. 10.$

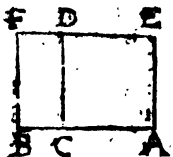
itaque si KG, id est DB sit $g' \& \text{erit } HG \perp$ $d \ 3. ex. 1.$
 $HK; \& \text{quare } HG \perp FH. \& \text{ergo } FG \perp FH.$ $e \ 21. 10.$
 sed FH est $g'.$ $b \text{ ergo } FG \text{ est } g'.$ $f \ 13. 10.$ $g \ lem. 26 \ 10.$
 erat FG $g'.$ Quæ repugnant. $h \ sch. 12. 10.$

SCHOL.

1. Rationale AE superat
 rationale AD rationali CE.

Nam $AE \perp AD;$ $a \ hyp.$
 $b \text{ ergo } AE \perp CE. \& \text{quare}$ $b \ cor. 16. 10$
 $CE \text{ est } g'.$ Q. E. D. $c \ sch. 12. 10$

2. Rationale AD cum ra-
 tionali CF facit rationale
 AF.

Nam $AD \perp CF;$
 $b \text{ quare } AF \perp AD, \&$ $a \ sch. 12. 10.$
 $CF. \& \text{proinde } AF \text{ est } g'.$ $b \ 16. 10.$
 Q. E. D. $c \ sch. 12. 10$

P R O P. XXVIII.

Medias invenire (C, & D) quæ rationale CD contineant.

a lem. 21. 10.

b 13. 6.

c 12. 6.

d 21. 10.

e conf.

f 10. 10.

g 14. 10.

h 17. 6.

A C B D

Sume A, & B \dot{p} \overline{q} . b fac A. C :: C. B. c atque A. B :: C. D. Dico factum. Nam A B (C q) d est $\mu\gamma$; d unde C est μ . quum vero A. B e :: C. D, ferit C \overline{q} D. g ergo D est μ . porro permutando A. C :: B. D. e hoc est C. B :: B. D. h ergo Bq = C D. b f d. 12. 10. atqui B. i e est $\dot{p}\gamma$. b ergo CD est $\dot{p}\gamma$. Q. E. F.

In numeris, sit A, $\sqrt{2}$; & B, $\sqrt{6}$. ergo C est $\sqrt{12}$. fac $\sqrt{2} \cdot \sqrt{6} :: \sqrt{12}$. D. vel $\sqrt{4} \cdot \sqrt{3} :: \sqrt{12}$. D. erit D, $\sqrt{108}$. atqui $\sqrt{12}$ in $\sqrt{108} = \sqrt{1296} = \sqrt{36} = 6$. ergo CD est 6. item C. D :: 1. $\sqrt{3}$. quare C \overline{q} D.

P R O P. XXIX.

Medias invenire potentia tantum commensurabiles D, & E, quæ medium DE contineant.

a lem 21. 10.

b 13. 6.

c 12. 6.

d 17. 6.

e 22. 10.

f conf.

g 10. 10.

h 14. 10

k conf. &

cor. 4. 5.

l 16. 6.

m 22. 6.

A D B C E

Sume A, B, C \dot{p} \overline{q} . Fac A. D b :: D. B. c & B. C :: D. E. Dico factum.

Nam AB d = Dq & AB e est $\mu\gamma$; ergo D est μ . & Bf \overline{q} C. g ergo D \overline{q} E. h ergo E est μ . porro, B. Cf :: D. E; & permutando B. D :: C. E. & hoc est D. A :: C. E. i ergo DE = AC. Sed AC m est $\mu\gamma$. ergo DE est $\mu\gamma$. Q. E. D.

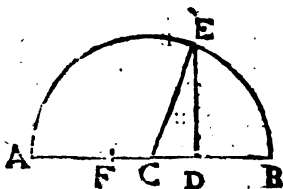
In numeris, sit A, 20; & B, $\sqrt{200}$; & C, $\sqrt{80}$. Ergo D est $\sqrt{\sqrt{80000}}$; & E $\sqrt{12800}$. Ergo DE = $\sqrt{\sqrt{1024000000}} = \sqrt{32000}$. & D. E :: $\sqrt{10}$. 2. quare D \overline{q} E.

Schol.

S C H O L.

A, 6. C, 12. *Invenire duos numeros pla-*
 B, 4. D, 8. *nos similes vel dissimiles.*
 AB, 24. CD, 96. *Sume quoscunque quatu-*
 A, 6. C, 5. *or numeros proportionales,*
 B, 4. D, 8. *A.B :: C. D. liquet AB, &*
 AB, 24. CD, 40. *CD esse similes planos. Pla-*
nos autem dissimiles quot-
cunque reperies ope scholii
 27. 8.

L E M M A.

1. *Duos numeros quadratos (DEq & CDq)*
invenire, ita ut compositus ex ipsis (CEq) quadra-
tus etiam sit.

Sume AD, DB numeros planos similes (quo-
 rum ambo pares sint, vel ambo impares) nimi-
 rum AD, 24. & DB, 6. Horum summa, (AB)
 est 30; differentia (FD) 18, cujus semissis
 (CD) est 9. Habent vero plani similes AD, DB
 unum medium numerum proportionalem,
 nempe DE. patet igitur singulos numeros CE,
 CD, DE rationales esse; proinde CEq (b CDq b 47. 1.
 + DEq) est numerus quadratus requisitus.

Facile itaque invenientur duo numeri quadra-
 ti, quorum excessus sit quadratus, vel non qua-
 dratus numerus. nempe ex eadem constructione,
 erit CEq - CDq = DEq.

Quod si AD, DB sint numeri plani dissimi-
 les,

les, non erit media proportionalis (DE) numerus rationalis; proinde quadratorum CEq, CDq excessus (DEq) non erit numerus quadratus.

LEMMA 2.

2. Duos numeros quadratos B, C invenire, ita ut compositus ex ipsis D, non sit quadratus. item, quadratum numerum A dividere in duos numeros B, C non quadratos.

A, 3. B, 9. C, 36. D, 45.

1. Sume numerum quemlibet quadratum B, sitque $C=4B$; & $D=B+C$. Dico factum.

Nam B est Q. ex constr. item quia B. C :: 1. 4 :: Q. Q. ^a erit C etiam quadratus. Sed quoniam B + C. (D) C :: 5. 4 :: non Q. Q. ^b non erit D numerus quadratus. Q. E. F.

^a 14. 8.
^b cor. 24. 8.

A, 36. B, 24. C, 12. D, 3. E, 2. F, 1.

2. Sit A numerus quivis quadratus. Accipe D, E, F numeros planos dissimiles, sitque $D=E+F$. fac D, E :: A: B. & D. F :: A: C. Dico factum.

Nam quia D. E + F :: A. B + C. & $D=E+F$, erit $A=B+C$. Iam dic B quadratum esse. ^b ergo A & B, & ^c proinde D & E, sunt numeri plani similes, contra Hypoth. idem absurdum sequetur, si C dicatur quadratus. ergo, &c.

^a 14. 5.
^b 11. def. 7.
^c 16. 8.

PROP.

PROF. XXX.

C....E....D

Invenire duas rationales AB, AF potentia tantum commensurabiles, ita ut major AB plus possit, quam minor AF, quadrato rectae lineae BF longitudine sibi commensurabilis.

Exponatur AB, p'. a Sume CD, CE numeros quadratos, ita ut CD - CE (ED) sit non Q. a 1. lem. 19. 10. b 3. lem. 10. 10. c 1. 4. Fiatque CD. ED :: ABq. AFq. In circulo super AB diametrum descripto aptetur AF, ducaturque BF. Sunt AB, AF, quas petis.

Nam ABq. AFq :: CD. ED. ergo ABq. AFq. verum AB est p'. ergo AF est p'. sed quia CD est Q; at ED non Q; erit AB AF. portio, ob ang. b rectum AFB, et ABq. AFq + BFq; cum igitur ABq. AFq :: CD. ED. per conversionem rationis erit ABq. BFq :: CD. CE. Q. Q. ergo AB AF. BF. Q. E. F.

In numeris; sit AB, 5; CD, 9, CE, 4; quare ED, 5. Fac 9. 5 :: 36. (Q. 6) AFq. erit AFq 20. proinde AF $\sqrt{20}$. ergo BFq = 36 - 20 = 16. quare BF est 4.

PROF. XXXI.

C.....E....D

Invenire duas rationales AB, AF potentia tantum commensurabiles, ita ut major AB plus possit, quam minor AF, quadrato rectae lineae BF sibi longitudine incommensurabilis.

Exponatur AB, p'. a accipe numeros CE, ED a 1. lem. 19. 10. quadratos, ita ut CD = CE + ED sit non Q. & in reliquis imitare constructionem praecedentis. Dico factum.

O 3

Nam,

Nam, ut ibi, AB, AF sunt \dot{p} \square . item AB_1 .
 $BF_q :: CD. ED.$ ergo cum CD sit non Q .
 b erunt AB, BF \square . $Q. E. F.$

b 9. 10.

In numeris, sit $AB, 5. CD, 45. CE = 36;$
 $ED = 9.$ Fac $45. 9 :: 25 (AB_q.) 5 (AF_q.)$
 ergo $AF = \sqrt{5}$. proinde $BF_1 = 45 - 25 =$
 $20.$ quare $BF = \sqrt{20}.$

P R O P. XXXII.

A ————— Invenire duas medias
 B ————— C, D potentia tantum
 C ————— commensurabiles, quæ
 D ————— rationale CD contine-
 ant, ita ut major C plus possit, quam minor D,
 quadrato rectæ lineæ sibi longitudine commensura-
 bilis.

a 30. 10.

b 13. 6.

c 12. 6.

d const.

e 21. 10.

f 17. 6.

g 10. 10.

h 24. 10.

k 17. 6.

l 15. 10.

a Accipe A, & B \dot{p} \square ; ita ut $\sqrt{Aq} - Bq$ \square .
 A. b Fiatque A. C :: C. B, c atque A, B :: C.
 D. Dico factum.

Nam quia A, & d B sunt \dot{p} \square , e erit C (f \sqrt{AB}) μ . item g ideo C \square D. b ergo D etiam
 μ . porro quia A. B d :: C. D; & permutatim A.
 C :: B. D :: C. B; & Bq d est \dot{p} ν , erit CD
 k (B₁) \dot{p} ν . Denique quia $\sqrt{Aq} - Bq$ d \square
 A, l erit $\sqrt{Cq} - Dq$ \square C. ergo, &c. Sin $\sqrt{Aq} - Bq$ \square
 Aq , erit $\sqrt{Cq} - Dq$ \square C.

In numeris, sit A, 8; B. $\sqrt{48}$ ($\sqrt{64} - 16$)
 ergo $C = \sqrt{AB} = \sqrt{3072}$. & $D = \sqrt{1728}$.
 quare $CD = \sqrt{5308416} = \sqrt{2304}$.

P R O P. XXXIII.

A ————— Invenire duas medias
 D ————— D, E potentia solum com-
 B ————— mensurabiles, quæ medium
 C ————— DE contineant, ita ut ma-
 E ————— jor D plus possit, quam
 minor E, quadrato rectæ lineæ sibi longitudine com-
 mensurabilis.

Sume

a Sume A, & C, \square ita ut $\sqrt{Aq - Cq} \square$ *b* 10. 10.
A, b sume etiam B \square A, & C; & fac A.D :: *b* 10. 10.
D. B d :: C.E. Erunt D, & E quæsitæ. *c* 13. 6.
d 12. 6.

Nam quoniam A, & C sunt ρ , & B \square *e* conf.
f 12. 10.
A & C, ferit B ρ , & D (\sqrt{AB}) gerit. *g* 12. 10.
h 10. 10.
k 14. 10.

a Quia vero A.D :: C.E. erit permutando A.
C :: D.E. ergo cum A \square C, herit D \square E.
k ergo E est μ . porro, quia D.B :: C.E; &
BC est $\mu\nu$, etiam DE ei μ æquale est $\mu\nu$. deniq;
propter A.C :: D.E. quia $\sqrt{Aq - Cq} \square$
A, herit $\sqrt{Dq - Eq} \square$ D. ergo, &c. Sia $\sqrt{Aq - Cq} \square$ A, erit $\sqrt{Dq - Eq} \square$ Eq.

In numeris, sit A, 8; C, $\sqrt{48}$; B, $\sqrt{28}$. erit
D $\sqrt{3072}$; & E $\sqrt{588}$. quare D.E :: $2.\sqrt{3}$.
& DE = $\sqrt{1344}$.

PRO P. XXXIV.

Invenire duas re-
ctas lineas AF, BF
potentia incommen-
surabiles, quæ faci-
ant compositum qui-
dem ex ipsarum qua-
dratis rationale, re-
ctangulum vero sub ipsis contentum, medium.

Rectangulum vero sub ipsis contentum, medium.

a Reperiantur AB, CD ρ \square ita ut $\sqrt{ABq - CDq} \square$ AB. *b* 10. 10.
b 10. 10.
c 12. 6.
d 12. 6.
e cor. 8. 6 &
17. 6.
f 7. 5.

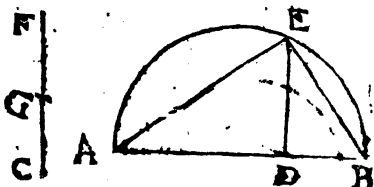
a Sed
BA x AE = AFq; & AB x BE = FBq. ergo
AE.EB :: AFq. FBq. ergo cum AE \square EB,
herit AFq \square FBq. Quoniam etiam ABq
($\sqrt{AFq + FBq}$) est ρ . denique EFq =
AEB = CGq. ergo EF = CG. ergo CD x
AB = 2 EF x AB. atqui CD x AB est $\mu\nu$.
ergo AB x EF, vel AF x FB, est $\mu\nu$. Q.E.D.

Explicatio per numeros.

Sit AB, 6. CD, $\sqrt{12}$. quare $CG = \sqrt{12} = \sqrt{3} \cdot \sqrt{4} = 2\sqrt{3}$. Est vero $AE = 3 + \sqrt{6}$. & $EB = 3 - \sqrt{6}$. & unde AF erit $\sqrt{18 + 216}$. Et FB, $\sqrt{18 - 216}$. item $AFq + FBq$ est 36, & $AE \times FB = \sqrt{108}$.

Ceterum AE invenitur sic. Quia BA (6.) $AF :: AE$. AB; erit $6AE = AFq = AEq + 3(EFq)$. ergo $6AE - AEq = 3$. pone $3 + e = AE$. ergo $18 + 6e - 9 - 6e - ee$, hoc est $9 - ee = 3$. vel $ee = 6$. quare $e = \sqrt{6}$. proinde $AE = 3 + \sqrt{6}$.

P R O P. XXXV.

Invenire duas rectas lineas AE, EB potentia incommensurabiles, quae faciant compositum quidem ex ipsarum quadratis medium, rectangulum vero sub ipsis contentum, rationale.

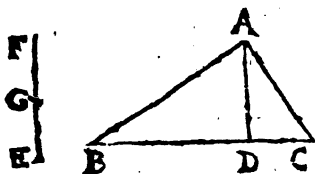
Sume AB, & CF μ $\sqrt{12}$, ita ut $AB \times CF$ sit g^2 , atque $\sqrt{ABq - CFq} \perp AB$. & reliqua fiant, ut in praecedenti. erunt AE, EB, quas petis.

Nam, ut isthic ostensum est, $AEq \perp EBq$; item $ABq (AEq + EBq)$ est μ^2 . & denique $AB \times CF$ est g^2 , idcirco & $AB \times DE$, a hoc est, $AB \times EB$, est g^2 . ergo, &c.

*b. res. p.
c. f. d. 14. 15
d. f. d. 14. 15*

P R O P.

PROPO. XXXVI.

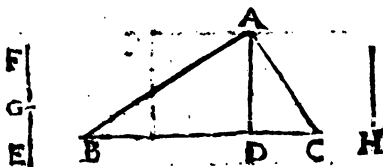

Invenire duas rectas lineas BA, AC potentia incommensurabiles, quae faciant & compositum ex ipsarum quadratis medium, & rectangulum sub ipsis comprehensum medium, incommensurableque compositio ex ipsarum quadratis.

Accipe BC & EF μ \square ; ita ut BC. x EF sit $\mu\nu$. & $\sqrt{BCq - EFq} \square BC$. & reliqua fiant, ut in praecedentibus. Erunt BA, AC exoptata. Nam, ut prius, BAq $\square ACq$; item BAq + ACq est $\mu\nu$. & BA x AC est $\mu\nu$. Denique BC b $\square EF$, atque ideo BC $\square EG$; estque BC. b constr. c 13. 10. d 1. 6. e 14. 10.

EG $\therefore BCq - BC x EG$, (BC x AD, vel BA x AC.) e ergo BCq (ABq + ACq) $\square BA x AC$. ergo, &c.

Schol.

Invenire duas medias longitudine & potentia incommensurabiles.

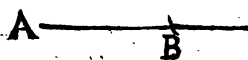
Sume BC μ . sitque BA x AC $\mu\nu$, & $\square BCq - (BAq + ACq)$ b Fac BA. H :: H. b 13. 6. AC. Sunt BC, & H μ \square . Nam BC est μ . e & BA x AC (c Hq) est $\mu\nu$. quare H est etiam μ . e 17. 6.

d 14. 10.

μ item $BA \times AC \sqsupset B C q$; ergo $Hq \sqsupset BCq$. ergo, &c.

Principium senariorum per compositionem.

P R O P. XXXVII.

Si due rationales

tantum commensurabiles componantur, tota AC irrationalis est; vocetur autem ex binis nominibus.

a hyp.
 b lem. 16. 10.
 c 11. def. 10.

Nam quia $AB \propto \sqsupset BC$, b erit $ACq \sqsupset ABq$. Sed $AB \propto$ est p^2 . c ergo AC est p^2 . Q. E. D.

P R O P. XXXVIII.

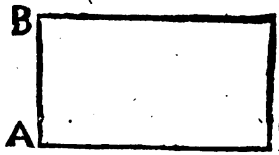
Si due medie AB, BC potentia tantum commensurabiles componantur, quae rationale contineant, tota AC irrationalis est; vocetur autem ex binis mediis prima.

a hyp.
 b lem. 16. 10.
 c 11. def. 10.

Nam quoniam $AB \propto \sqsupset BC$, b erit $ACq \sqsupset AB \times BC$, p^2 . c ergo AC est p^2 . Q. E. D.

L E M M A.

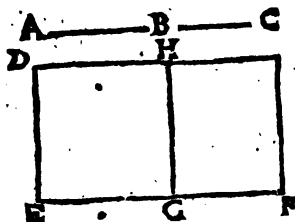
Quod sub linea rationali AB, & irrationali BC continetur rectangulum AC, irrationale est.

a hyp.
 b 21. 10.

Nam si rectang. AC dicatur p^2 ; quum AB sit p^2 ; b erit latitudo BC etiam p^2 . contra Hyp.

PROP. XXXIX.

Si due media
AB, BC poten-
tia tantum. com-
mensurabiles com-
ponantur, que
medium contine-
ant, tota AC ir-
rationalis erit;
vocetur autem ex
binis mediis secun-
da.

Ad expositam DE p' a fac rectang. DF = ACq; b & DG = ABq + BCq.

Quoniam ABq \perp BCq, a erit ABq + BCq, hoc est DG \perp ABq; sed ABq est $\mu\nu$. ergo DG est μ . verum rectang. ABC ponitur $\mu\nu$; e ideoque 2 ABC (f HF) est $\mu\nu$; g ergo EG, & GF sunt ρ . quia vero DG b \perp HF; atque DG. HF :: e EG. GF l erit EG \perp GF. m ergo tota EF est ρ . n quare rectang DF est ρ^2 . o ergo \sqrt{DF} , id est AC, est ρ . Q.E.D.

PROP. XL.

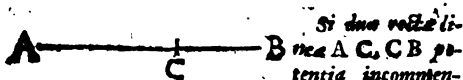
Si dua recta linea
AB, BC potentia
tantum commensurabiles

componantur, que faciant compositum quidem ex
ipsarum quadratis rationale, quod autem sub ipsis
continetur medium; tota recta linea AC, irrationalis
erit: vocetur autem maior.

Nam quia ABq + BCq a est ρ^2 , & b \perp 2
ABC c $\mu\nu$, & proinde ACq (d ABq + BCq +
2 ABC) e \perp ABq + BCq f ρ^2 , f erit AC ρ .
Q.E.D.

PROP.

PROP. XLI.

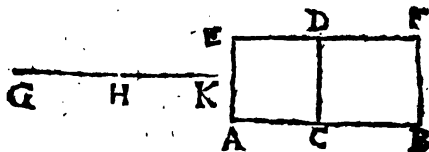

Si dua recte li-
nea AC, CB po-
tentia incommen-
surabiles componantur, quae faciant compositum
quidem ex ipsarum quadratis medium, quod au-
tem sub ipsis continetur, rationale; tota recta linea
AB irrationalis erit: vocetur autem rationale ac
medium potens.

a b p. &
f. 11. 10.
b f. 12. 10.
c b a.
d 17. 10.
g 11. d f. 10.

Nam 2 rectang. ACB, ϵ ϵ' ϵ' ϵ' ϵ' ACq +
CBq ϵ ϵ' ϵ' ϵ' ϵ' ergo 2 ACB ϵ ϵ' ϵ' ϵ' ϵ' ABq. quare
 ϵ AB est ϵ' . Q. E. D.

PROP. XLII.

Si dua recta linea GH, HK potentia incommen-
surabiles componantur, quae faciant ϵ compositum
ex ipsarum quadratis medium, ϵ quod sub ipsis con-
tinetur medium, incommensurabileque composito ex
quadratis ipsarum; tota recta linea GK irrationalis
erit: vocetur autem bina media potens.

a b p.
b 23. 10.
c 4. 1.
d 1. 6.
e 10. 10.
f 37. 10.
g 11. d f. 10.

Ad expositam FB ϵ' , hant rectang. AF = GKq,
& CF = GHq + HKq. Quoniam GHq +
HKq (CF) ϵ est μ ; latitudo CB ϵ erit ρ' . Item
quia 2 rectang. GHE (ϵ AD) ϵ est μ , etiam
AC ϵ erit ρ' . Porro quia rectang. AD ϵ ϵ' ϵ' ϵ' ϵ' CF,
atque AD. CF :: AC. CB, ϵ erit AC ϵ' ϵ' ϵ' ϵ' ϵ' CB.
Quare AB est ϵ' . ergo rectang. AF, id est,
GKq est ρ' . ϵ proinde GK est ρ' . Q. E. D.

PROP.

PROP. XLIII.

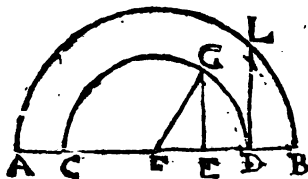

Que ex binis nominibus AB, ad unum dantur
punctum D dividitur in nomina AD, DB.

Si fieri potest, binomium AB alibi in E secetur
in alia nomina AE, EB. Liquet AB secari
utrobique inæqualiter, quia AD \neq DB, &
AE \neq EB.

Quoniam rectangula ADB, AEB sunt $\mu\alpha$;
& singula ADq, DBq, AEq, EBq sunt $\epsilon^2\alpha$; $\epsilon^2\alpha$ & $\epsilon^2\alpha$ $\epsilon^2\alpha$ 27. 10.
deoque ADq + DBq, & AEq + EBq etiam
 $\epsilon^2\alpha$, $\epsilon^2\alpha$ idcirco ADq + DBq = AEq + EBq.
hoc est, 2 AEB = 2 ADB est $\mu\gamma$. ergo AEB $\epsilon^2\alpha$ 27. 10.
= ADB $\mu\gamma$. ergo $\mu\gamma$ superat $\mu\gamma$ per $\mu\gamma$. Q.E.A. $\epsilon^2\alpha$ 27. 10.

PROP. XLIV.

Que ex binis mediis prima AB, ad unum dante-
rat punctum D dividitur in nomina AD, DB.

Puta AB dividi in alia nomina AE, EB. quo
posita, singula ADq, DBq, EBq, $\epsilon^2\alpha$ sunt $\mu\alpha$; $\epsilon^2\alpha$ & $\epsilon^2\alpha$ $\epsilon^2\alpha$ 27. 10.
rectangula ADB, AEB, eorumque dupla, sunt $\epsilon^2\alpha$ 27. 10.
 $\mu\alpha$. ergo 2 AEB = 2 ADB, hoc est ADq
+ DBq = AEq + EBq est $\mu\gamma$. Q.E.A. $\epsilon^2\alpha$ 27. 10.

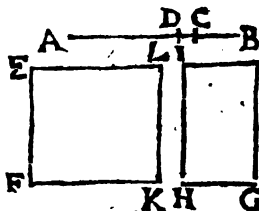
PROP.

PROP. XLVII.

Rationale ac medium potens
 $\overline{A \quad F \quad E \quad D \quad B}$ AB , ad unum
 duntaxat punctum D dividitur in nomina AD, DB .

Dic alia nomina AE , EB . a ergo tam AEq a 41. 10.
 $+ EBq$, quam $ADq + DBq$ sunt μa . a & re-
 ctangula AEB , ADB , sunt $\rho^2 a$. b ergo $2 AEB$ b 36. 10.
 $- 2 ADB$, c hoc est, $ADq + DBq - : AEq +$ c 36. 3. 2.
 EBq est $\rho^2 p$. $Q.E.A.$ d 27. 10.

PROP. XLVIII.

Bina media po-
tens AB , ad unum
 duntaxat punctum
 C dividitur in no-
 mina AC, CB .

Vis AB dividi in
 alia nomina AD ,
 DB . Ad exposi-
 tam EF ρ^2 , fiant rectang. $EG = ABq$, & $EH =$
 $ACq + CBq$, & $EK = ADq + DBq$. Quo-
 niam $ACq + CBq$, nempe EH , a est μp , b erit
 latitudo FH ρ^2 . Item quia $2 ACB$, c hoc est,
 IG , est $a \mu p$, b erit HG etiam ρ^2 . Ergo cum EH
 $a \sqcap IG$, sitque $EH. IG d :: FH. HG$, c erit
 $FH \sqcap HG$. f ergo FG est bin. cujus nomina
 $FH. HG$. Eodem modo ejusdem nomina oruat
 FK, KG ; contra 43 hujus.

a 41. 10.
 b 23. 10.
 c 4. 2.
 d 1. 6.
 e 10. 10.
 f 37. 10.

Definitiones secunda.

EXposita rationali, & quæ ex binis nomini-
 bus, divisa in nomina; cujus majus nomen
 plus possit quam minus, quadrato rectæ lineæ si-
 bi longitudine commensurabilis;

L Siquidem majus nomen expositæ rationali

com-

commensurabile sit longitudine, vocetur tota ex binis nominibus prima.

II. Si vero minus nomen exposita rationali longitudine sit commensurabile, vocetur ex binis nominibus secunda.

III. Quod si neutrum ipsorum nominum sit longitudine commensurabile exposita rationali, vocetur ex binis nominibus tertia.

Rursus, si majus nomen plus possit quam minus, quadrato recte lineæ sibi longitudine incommensurabilis;

IV. Si quidem majus nomen exposita rationali commensurabile sit longitudine, vocetur ex binis nominibus quarta.

V. Si vero minus nomen, vocetur quinta.

VI. Quod si neutrum ipsorum nominum, vocetur sexta.

PROP. XLIX.

A 4 C 5 B

D _____

E _____ G

F

H _____

Invenire ex binis nominibus primam, E G.

* Sume AB, AC

numeros quadratos, quorum excessus CB non Q. exponatur D p. b accipe quamvis EF \square D. c fac AB. CB :: EFq. FGq. erit EG bin. i.

Nam EF d \square D. e ergo EF p. f item EFq \square FGq. g ergo FG est etiam f. item quia EFq. FGq :: AB. CB :: Q. non Q. h erit EF \square FG. denique quia per conversionem rationis EFq. EFq - FGq :: AB. AC :: Q. Q. i erit EF \square EFq - FGq. j ergo EG est bin. i. Q. E. F.

Explicatio per numeros.

Sit D. 2. EF. 6. AB. 9. CB. 5. quæ cum 9. 5.

9: 5 :: 36: 20. erit FG, $\sqrt{20}$. proinde EG est 5
 $\rightarrow \sqrt{20}$.

P R O P. L.

A 4 C 5 B *Invenire ex binis nomi-*
D _____ *nibus secundam, EG.*

E _____ G Accipe AB, & A E
F numeros quadratos, quo-

H _____ ram excessus CB sit non
Q. Sit D exposita β . sume FG \square D. Fac CB.
AB :: FGq. EFq. Erit EG quæsitâ.

*Proba ut
præcedenti*

Nam FG \square D, quare FG est β . item EFq
 \square FGq. ergo EF est etiam β . item quia FGq.
EFq :: CB. AB :: non Q. Q. est FG \square EE.
denique quia CB. AB :: FGq. EFq, inverſeque
AB. CB :: EFq. FGq, erit ut in præcedenti,
EF \square \sqrt{EFq} FGq. β è quibus EG est bin.
2. Q. E. F.

*2. def. 48.
10.*

In numeris, sit D, 8; FG 10; AB, 9; CB, 5.
erit EF, $\sqrt{180}$. quare EG est 10 \rightarrow 180.

P R O P. LI.

A 4 C 5 B *Invenire ex binis*
L 6 *nominibus tertiâ, DF.*

G _____ a Sume numeros a 16, 19, 10:
D _____ F AB, AC quadratos,
E quorum excessus CB

H _____ non Q. Sitq; L nume-
rus non Q, proxime major quam CB, nempe u-
nitate, vel binario. sit G exposita β . b Fac L. AB
:: Gq. DEq. b & AB. CB :: DEq. EFq. erit DF
bin. 3.

*b 3. lem. 10.
10.*

Nam quia DEq \square Gq, d est DE β . item c const. 6.
Gq. DEq :: L. AB :: non Q. Q. \therefore ergo G \square 10.
DE: item quia DEq \square EFq, d etiam EF β . 10.
est β . quinetiam quia DEq. EFq :: AB. CB ::
Q. non Q. f est DE \square EF. porro, quia per 19. 10:
P const.

g/eb. 27. 8.

h 9. 10.

k 1 def. 48.
10.

constr. & ex æquali Gq. $EF_1 :: L.CB :: \text{non } Q.$
 $Q.$ (nam g L, & CB non sunt similes plani numeri) b erit G etiam \square EF. denique ut in
 præced. $\sqrt{DEq - EF_1} \square DE$. & ergo DF est
 bin. 3. $Q. E. F.$

In numeris, sit AB, 9; CB, 3; L, 6; G, 8. erit
 DE, $\sqrt{96}$ & EF, $\sqrt{48}$. quare DF $= \sqrt{96}$
 $= \sqrt{48} + \sqrt{48}$.

P R O P. LII.

A ... 3 C 6 B

G —————

D ————— F

E

H —————

b 1. lem. 10.

c 3. lem. 10.

106

Invenire ex binis nominibus quartam, DF.

Sume quemvis numerum quadratum AB, quem divide in AC, CB non quadratos. sit G exposita g . accipe DE \square G. & fac AB. CB :: DEq. EFq. erit DF bin. 4.

Nam ut in 49. hujus, DF ostenditur bin. item, quia per constr. & conversionem rationis DEq. DEq - EFq :: AB. AC :: Q. non Q. & erit DE \square $\sqrt{DEq - EFq}$. & ergo DF est bin. 4. $Q. E. F.$

In numeris, sit G, 8; DE, 6. erit EF $\sqrt{24}$. ergo DF est $6 + \sqrt{24}$.

P R O P. LIIT.

A ... 3 C 6 B

G —————

D ————— F

E

EF

Invenire ex binis nominibus quintam, D F.

Accipe quemvis numerum quadratum AB, cujus segmenta AC, CB sint non Q. sit G exposita g . sume EF \square G. fac CB. AB :: EFq. DEq. erit DF bin. 5.

Nam ut in 50. hujus, erit DF bin. & quia per constr. & invertendo DEq. EFq :: AB. CB, ideoque per conversionem rationis DEq. DEq - EFq :: AB. AC :: Q. non Q. & erit

a 9. 40.

b 5. def. 48.

DE $\sqrt{\square}$ $\sqrt{\square}$ DEq — EFq. b ergo DF est bin.

4. Q. E. F.

In numeris, sit G, 7; EF, 6. erit DE $\sqrt{54}$. quare
DF est 6 + $\sqrt{54}$.

PROB. LIV.

A 5. C 7. B

L 9

G —————

D ————— F

E

M —————

Invenire ex binis nomi-
nibus sextam.
Accipe AC, CB pri-
mos numeros utrunque,
sic ut AC + CB (AB)
sit non Q. sunt etiam
quævis L, num. Q sit G expof. p. — atque L. a 3. lem. 10.
AB :: Gq. DEq. atque AB. CB :: DEq. EFq. e- 10.
rit DF. bin. 6.

Nam ut in 51. hujus, DF ostendetur bin.
item quod DE, & EF $\sqrt{\square}$ G. denique igitur
quia per constr. & conversionem rationis DEq.
DEq — EFq :: AB. AC + non Q. Q. (Nam
AB primus est ad AC, ideoque ei dissimilis) b 63. 17. 2.
ergo DE $\sqrt{\square}$ $\sqrt{\square}$ DEq — EFq. ergo DF est c 9 10.
bin. 6. Q. E. F. d 2. 49. 48.
10.

In numeris, sit G, 6; DE $\sqrt{48}$. erit EF $\sqrt{28}$.
quare DF est $\sqrt{48}$ + $\sqrt{28}$.

AG. GE :: AH. GI, erunt AH, GI ; hoc est p 10. 10.
LM, MN \square . item iisdem positis,

7. OM \square MP. Nam per Hyp. AE, \square EC, ergo EC \square GE. 1 quare EF \square GE. q 14. 10.
sed EF. GE :: EK. GI. ergo EK \square GI, r 10. 10.
hoc est SM \square MN. atqui SM. MN :: OM.
MP. ergo OM \square MP.

8. Sin ponatur AE \square \checkmark AEq — ECq,
patet AG, GE, AE esse \square . unde LM \square MN. nam AG. GE :: AH. GI :: LM. MN. f 19. & 17.

His bene perspectis, facile sen sequenter Propositiones expediemus.

P R O P. L V.

Si spatium AD contineatur sub rationali AB, & ex binis nominibus prima AC, (AE + EC;) recta linea OP spatium potens irrationalis est, quae ex binis nominibus appellatur.

Suppositis iis, quae in lemma proxime praecedenti descripta, & demonstrata sunt, liquet rectam OP posse spatium AD. item AG, GE, AE sunt \square . ergo cum AEB sit \square AB, c erunt AG, & GE, \square AB. d ergo rectangula AH, GI, hoc est quadrata LM, MN sunt \square . ergo OM, MP sunt \square . f proinde OP est bin. Q. E. D. a hyp. & lem. 54. 10.

In numeris, sit AB, 5; AC, 4 + $\sqrt{12}$. quare rectang. AD = 20 + $\sqrt{300}$ = quadr. LN. ergo OP est $\sqrt{15}$ + $\sqrt{5}$; nempe bin. 6. b hyp. c sed. 12. 10. d 10. 10. e lem. 54. 10. f 37. 10.

PROP. LVI.

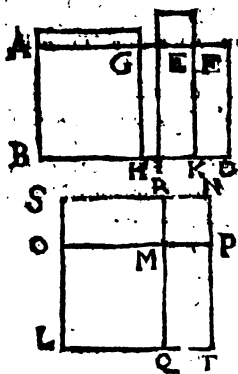
Si spatium AD contineatur sub rationali AB, & ex binis nominibus secunda AC (AE + EC;) recta linea OP spatium AD potens, irrationalis est, quæ ex binis mediis prima appellatur.

Rursus adhibito lemmate ad 54. hujus, erit $OP = \sqrt{AD}$. & item AE, AG, GE sunt \square . ergo quum AE b sit p, \square AB, & erant AG, GE etiam p \square AB. ergo rectangula AH, GI; hoc est OMq, MPq & sunt $\mu\alpha$. & quinetiam OM \square MP. denique EF \square EC, & EC f \square AB. g quare EF est p \square AB. g ergo EK; hoc est SM, vel OMP est pp. b Proinde OP est 2 μ prima. Q. E. D.

In numeris, sit AB, 5; & AC, $\sqrt{48}$; + 6 ergo rectang. AD = $\sqrt{1200}$ + 30 = OPq. ergo OP est $\sqrt{675}$ + $\sqrt{75}$ nempe bimed. 1.

Vide Schem. 57.

PROP. LVII.

Si spatium AD contineatur sub rationali AB, & ex binis nominibus tertia AC (AE + EC;) recta linea OP spatium AD potens, irrationalis est, quæ ex binis mediis secunda dicitur.

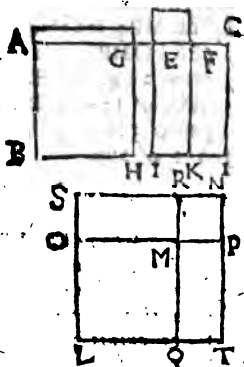
Ut prius, $OPq = AD$. item rectangula AH, GI, hoc est OMP, MPq sunt $\mu\alpha$. & item EK, vel OMP est $\mu\nu$. ergo OP est bimed. 2.

In

Liber X.

In numeris, sit $AB, 5$; $AC, \sqrt{32} + \sqrt{34}$. quare
 AD est $\sqrt{800} + \sqrt{600} = OPq$. proinde OP est
 $\sqrt{450} + \sqrt{50}$; hoc est bimed. 2.

PROP. LVIII.

Si spatium AD
 contineatur sub ratio-
 nali AB , & ex binis
 nominibus quarta AC
 ($AE + EC$;) recta
 linea OP spatium po-
 tens, irrationalis est,
 quæ vocatur major.

Nam iterum,
 $OMq = \square MPq$. alim. 54. 10.
 rectang. vero AI ,
 hoc est $OMq + MPq$
 hoc est p^2 . item EK , b hyp. & 20. 10.
 vel OMP est μv . c hyp. & 22. 10.
 ergo OP (\sqrt{AD})
 est major. Q. E. D. d 40. 10.

In numeris, sit $AB, 5$; & $AC, 4 + 8$. ergo
 rectang. AD est $20 + \sqrt{200}$. quare OP est
 $10 + \sqrt{200}$.

PROP. LIX.

Si spatium AD contineatur sub rationali AB ,
 & ex binis nominibus quinta AC ; recta linea OP
 spatium AD potens, irrationalis est, quæ rationa-
 le & medium potens appellatur.

Rursus $OMP = \square MPq$. rectang. vero AI ,
 vel $OMq + MPq$ est μv . & item rectang. BK ,
 vel OMP est p^2 . b ergo OP (\sqrt{AD}) est po-
 tens p^2 , & μv . Q. E. D. a in pre 641. 70.

In numeris, sit $AB, 5$; & $AC, 1 + \sqrt{8}$. ergo
 rectang. $AD = 10 + \sqrt{200} = OPq$. quare OP
 est $\sqrt{10} + \sqrt{200}$

PROP.

P R O P. LX.

Si spatium A D contineatur sub rationali A B,
& ex binis nominibus sexta BC (AE + EC;) *recta* linea OP spatium AD potens, irrationalis
est, quæ bina media potens appellatur.

Ut sæpe prius, OMq \square MPq. & OMq +
MPq est μ . & rectang. (EK) OMP etiam μ .
ergo OP = \sqrt{AD} est potens 2 μ . Q. E. D.

In numeris, sit AB, 5; AC, $\sqrt{12} + \sqrt{8}$; er-
go rectang. AD, vel OPq est $\sqrt{300} + \sqrt{200}$.
proinde OP est $\sqrt{\sqrt{300} + \sqrt{200}}$.

L E M M A.

Sit recta A B
inequaliter secta in
C, sitque AC
majus segmentum;
& cuius DE ap-
plicentur rectangu-
la, DF = ABq, &
FDH = ACq, &
IK = CBq. sit-
que LG bisecta in M, ducaturque MN parallela
GF.

Dico 1. Rectang. ACB = LN, vel MF.

2. Nam 2 ACB = LF.

3. DL \square LG. nam DK (ACq + CBq)
b \square LF (2 AGB) ergo cum DK, LF sint æque
alta, erit DL \square LG.

4. Si AC \square CB, erit rectang. DK \square
ACq, & GBq.

5. Item, DL \square LG. nam ACq + CBq
c \square 2 ACB: hoc est DK \square LF. sed DK.
LF :: DL. LG. fergo DL \square LG.

6. Ad hæc, DL \square DLq - LGq. Nam
ACq. ACB :: ACB. CBq. hoc est DH.
LN ::

LN :: LN. IK. \therefore quare DI. LM :: LM. IL.
 \therefore ergo DI x IL = LMq. \therefore ergo cum ACq \perp CBq. \therefore hoc est DH \perp IK, & \therefore proinde DI \perp IL, \therefore erit DL \perp $\sqrt{DLq - LGq}$. Q. E. D.
 6. Sin ponatur ACq \perp CBq, \therefore erit DL \perp $\sqrt{DLq - LGq}$.

Hoc lemma preparationis vicem subeat pro 6. sequentibus propositionibus.

P R O P. LXI.

Quadratum ejus quæ ex binis nominibus (AC + CB) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG ex binis nominibus primam.

Suppositis iis, quæ in lemmate proxime antecedenti descripta & demonstrata sunt. Quoniam AC, CB \perp sunt \perp , \therefore erit rectang. DK \perp ACq; \therefore ergo DK est \perp . \therefore ergo DL \perp DE \perp . rectang. vero ACB, ideoque 2 ACB (LF) \perp est $\mu\nu$. \therefore ergo latitudo LG est \perp DE. \therefore ergo etiam DL \perp LG. \therefore item DL \perp $\sqrt{DLq - LGq}$. ex quibus \therefore sequitur DG esse bin. 1. Q. E. D.

P R O P. LXII.

Quadratum ejus, quæ ex binis mediis prima (AC + CB) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG ex binis nominibus secundam.

Rursus adhibito lemmate proxime precedenti; Rectang. DK \perp ACq. \therefore ergo DK est $\mu\nu$. \therefore ergo latitudo DK est \perp DE. Quia vero rectang. ACB, ideoque LF (2 ACB) \perp est \perp , \therefore erit LG \perp DE. \therefore ergo DL, LG sunt \perp . \therefore item DL \perp $\sqrt{DLq - LGq}$. \therefore ex quibus patet DG esse bin. 2. Q. E. D.

P R O P.

P R O P. LXIII.

Quadratum ejus, quæ ex binis mediis secunda (AC+CB) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG ex binis nominibus tertiam.

Ut in præced. DL est $p' \sqcap$ DE. porro quia a hyp. & 24. rectang. ACB, ideoque LF (2 ACB) \circ est 10. $\mu\gamma$, b erit LG $p' \sqcap$ DE. c quinetiam DL \sqcap 10. LG. e itemque DL $\sqcap \sqrt{DLq - LGq}$. d er- 42. 10. go DG est bin. 3. Q. E. D.

P R O P. LXIV.

Quadratum Majoris (AC+CB) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG ex binis nominibus quartam.

Rursus ACq + CBq, hoc est DK \circ est $p' \gamma$. a hyp. & 24. 12. 10. b ergo DL est $p' \sqcap$ DE. item ACB, ideoque 21. 10. LF (2 ACB) \circ est $\mu\gamma$. d ergo LG est $\gamma' \sqcap$ 24. 10. DE. e proinde etiam DL \sqcap LG. denique 23. 10. quia AC \sqcap BC, f erit DL \sqcap DLq — 13. 10. LGq. g unde DG. est bin. 4. Q. E. D. f lem 60. 10. 24. def. 48. 10.

P R O P. LXV.

Quadratum ejus, quæ rationale ac medium potest, (AC+CB) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG ex binis nominibus quintam.

Iterum, DK est $\mu\gamma$. \circ ergo DL est $p' \sqcap$ 23. 10. DE. item LF est $p' \gamma$. b ergo LG est $\gamma' \sqcap$ 21. 10. DE. c ergo DL \sqcap LG. d item DL $\sqcap \sqrt{DLq - LGq}$. e proinde DG est bin. 5. 13. 10. 23. 10. 21. 10. 24. def. 48. 10.

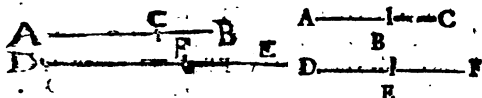
P R O P. LXVI.

Quadratum ejus, quæ bina media potest (AC+CB) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG ex binis nominibus sextam.

Ut

Ut prius, DL & LG sunt \perp DE.
 Quia vero ACq + CBq (DK) \perp ACB, ^{a hyp. b 14. 10. c 1. 6. d 10. 10. e lem. 60. 10. f 6. def. g 8. 10.}
 itaque DK \perp LF (2 ACB) estque DK
 LF \perp DL, LG. d erit DL \perp LG. e denique
 DL \perp DLq \perp LGq. f ex quibus liquet.
 DG esse bin. 6. Q. E. D.

LEMMA.

Sint AB, DE \perp ; fiatque AB. DE :: AC
 DF.

Dico. 1. AC \perp DF. ut patet ex 10. 10.
 item CB \perp FE. e quia AB. DE :: CB. FE. e 19. 5.

2. AC. CB :: DF. FE. Nam AC. DF ::
 AB. DE :: CB. FE. ergo permutando AC.
 CB :: DF. FE.

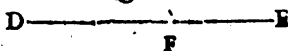
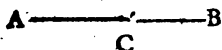
3. Rectang. ACB \perp DFE. Nam ACq. ^{b 1. 6. c print. d 10. 10.}
 ACB b :: AC. CB c :: DF. EF :: DFq. DFE.
 quare permutando ACq. DFq :: ACB. DFE.
 ergo cum ACq \perp DFq, d erit ACB \perp
 DFE.

4. ACq + CBq \perp DFq + FEq. Nam
 quia ACq. CBq e :: DFq. FEq. erit componen- e 21. 6.
 do ACq + CBq. CBq :: DFq + FEq. FEq. er-
 go cum CBq \perp FEq, f erit ACq + CBq \perp f 10. 10.
 DFq + FEq.

5. Hinc, si AC \perp , vel \perp CB, g erit pa- g 10. 10.
 riter DE \perp , vel \perp EF.

PROP.

P R O P. LXVII.

Ei, quæ ex
binis nominibus
(AC + CB)
longitudine com-
mensurabilis DE,

et ipsa ex binis nominibus est, atq; ordine eadem.

Fac AB. DE :: AC. DF. α sunt AC, DF
 α lem. 66. 10. \sqcup ; α & CB, FE \sqcup . quare cum AC, & CB
 β hyp. β sint ρ^2 \sqcup , ϵ erunt DF, FE ρ^2 \sqcup . ergo DE
 ϵ lem. 66. 10. est etiam bin. Quia vero AC. CB α :: DF.
 δ sch. 12. 10. FE. si AC \sqcup , vel \sqcup $\sqrt{ACq - BCq}$,
 δ 17. 10. δ etiam similiter DF \sqcup , vel \sqcup $\sqrt{DFq -$
 ϵ 12. 10. δ FEq. item si AC \sqcup , vel \sqcup ρ^2 expof. ϵ erit si-
 δ 14. 10. militer DF \sqcup , vel \sqcup ρ^2 expof. at si CB \sqcup
 vel \sqcup ρ^2 , ϵ erit pariter FE \sqcup vel \sqcup ρ^2 . Sin
 δ Per def. vero utraque AC, CB \sqcup ρ^2 , erit utraq; etiam
 δ 18. 10. DF, FE \sqcup ρ^2 . δ Hoc est, quodcunque bino-
 mium fuerit AB, erit DE ejusdem ordinis.
 Q. E. D.

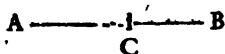
P R O P. LXVIII.

Ei, quæ ex binis mediis (AC + CB) longi-
tudine commensurabilis DE, et ipsa ex binis me-
diis est, atque ordine eadem.

α Fiat AB. DE :: AC. DF. β ergo AC \sqcup
 β lem 66. 10. DF, & CB \sqcup FE. ergo cum AC & CB
 ϵ hyp. ϵ sint μ , δ etiam DF, & FE erunt μ . & cum
 δ 14. 10. AC ϵ \sqcup CB, ϵ erit FD \sqcup FE. δ ergo DE
 ϵ 10. 10. est 2μ . Si igitur rectang. ACB sit ρ^2 , quia
 δ 18. 10. DFE β \sqcup ACB, δ etiam DFE est ρ^2 ; et si
 δ 14. 10. illud μ^2 , β hoc etiam erit μ^2 . δ Id est, siue AB
 δ 18. vel sit bimed. 1. siue bimed. 2. erit DF ejusdem or-
 δ 39. 10. dinis. Q. E. D.

P R O P.

PROP. LXIX.

Majori (AC + CB) commensurabilis DE, & ipsa Major est.

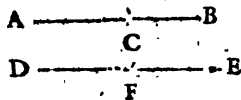
Fac AB. DE :: AC. DF. Quoniam AC + CB, b erit DF + FE. item ACq + CBq, c est $\mu\nu$; proinde cum DFq + FEq, d blem. 66. 10. ACq + CBq, e etiam DFq + FEq est $\mu\nu$. denique rectang. AGB, f est $\mu\nu$, ergo rectang. DFE est $\mu\nu$ (quia DFE, g \square ACB.) Quare DE est major. Q. E. D.

PROP. LXX.

Rationale ac medium potenti (AC + CB) commensurabilis DE, & ipsa rationale ac medium potens est.

Iterum fac AB. DE :: AC. DF. Quia AC + CB, b etiam DF + FE. item quia ACq + CBq, c est $\mu\nu$, e erit DFq + FEq $\mu\nu$. denique quia rectang. ACB, f est $\mu\nu$, d etiam DFE est $\mu\nu$. ergo DE est potens $\mu\nu$, ac $\mu\nu$. Q. E. D.

PROP. LXXI.

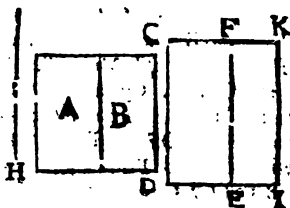
Bina media potenti (AC + CB) commensurabilis DE, & ipsa bina media potens est.

Divide DE, ut in præced. Quia ACq + CBq, b erit DFq + FEq. item quia ACq + CBq, c est $\mu\nu$, e erit DFq + FEq etiam $\mu\nu$. pariterque quia ACB, f est $\mu\nu$, d etiam DFE est $\mu\nu$. denique quia ACq + CBq, g \square ACB. e erit

e 14. 10.
f 42. 10.

e erit $DFq + FEq \sqsupset DFE$. s' è quibus sequitur DE esse potentem 2 μ 's Q. B. B.

PROP. LXXII.

Si rationale A, & mediam B componentur, binatuor irrationales fiunt; vel ea quæ ex binis nominibus, vel aliqua ex binis mediis prima, vel

major, vel rationale ac medium potens.

Nimirum si $Hq = A + B$, erit H una 4 linearum, quas theorema designat. Nam ad CD expositum p , fiat rectang. $CE = A$; item $FI = B$; bideoque $CI = Hq$. Quoniam igitur A est p , etiam CE est p . ergo latitudo CF est $p \sqsupset CD$. & quia B est μ , erit FI μ . ergo FK est $p \sqsupset CD$. ergo CF, FK sunt $p \sqsupset$. Tota igitur CK fest bin. Si igitur A \sqsupset B, hoc est CE \sqsupset FI, gerit CF \sqsupset FK. ergo si CF \sqsupset CFq \sqsupset FKq, b erit CK bin. 1. & proinde $H = \sqrt{CI}$ kest bin. Si ponatur CF \sqsupset CFq \sqsupset FKq, l erit CK bin. 4. quare H (\sqrt{CI}) m est major. Sin A \sqsupset B; g erit CF \sqsupset FK; proinde si FK \sqsupset FKq \sqsupset CFq, n erit CK bin. 2. quare H est 2 μ prima. denique si FK \sqsupset FKq \sqsupset CFq, p erit CK bin. 5. q unde H erit potens p ac μ . Q. E. D.

a cor. 16. 6.
b 2. ar. 1.
c 21. 10.

d 23. 10.

e 13. 10.

f 27. 10.

g 2. 6.

h 1. def.

i 48. 10.

k 55. 10.

l 4. def.

m 48. 10.

n 58. 10.

o 2. def.

p 48. 10.

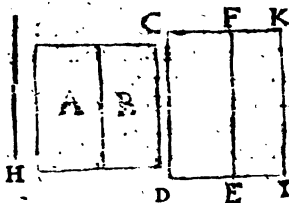
q 56. 10.

r 5. def.

s 48. 10.

t 59. 10.

PROP. LXXIII.

Si duo media A, B, inter se incommensurabilia componantur, duae reliqua irrationales fiunt; vel ex binis mediis secundâ, vel binâ media potens.

Nempe H potens A + B est una dictarum irrationalium. Nam ad CD expof. p^o, fac rectang. CE = A, & FI = B, unde Hq = Cf. Quoniam igitur CE, & FI sunt p^o, erunt latitudines CF, FK p^o CD. item quia CE = FI; estque CE. FI :: CF. FK, erit CF. FK = CEq - FKq; unde H = √ Cf. ferit 2 p^o Sin vero CF = √ CFq - FKq, erit CK bip. 6. & proinde H est potens 2 p^o. Q. E. D.

Principium Senariorum per detractionem.

PROP. LXXIV.

Si à rationali DF rationalis DE auferatur, potentia tantum commensurabilis existens toti DF; reliqua EF irrationalis est: vocetur autem apotome.

Nam EFq = DEq; sed DEq est p^o. ergo EF est p^o. Q. E. D.

In numeris, sit DF, 2; DE, √ 3. EF erit 2 - √ 3.

R. K. O. P.

PROP. LXXV.

D E F Si à media DF media DE
 ----- auferatur, potentia tantum
 commensurabilis existens toti DF, quæ cum tota
 DF rationale contineat; reliqua EF irrationalis est;
 vocetur autem media apotome prima.

a feb. 16. 10.
 b hyp.
 c 20. & 11.
 def. 10.

Nam EFq = \square rectang. FDE. ergo cum
 FDE b sit p^v, e erit EF p^v. Q. E. D.

In numeris, sit DF $\sqrt{54}$ & DE $\sqrt{24}$. ergo
 EF est $\sqrt{54} - \sqrt{24}$.

PROP. LXXVI.

D E F Si à media DF media DE
 ----- auferatur, potentia tantum
 commensurabilis existens toti DF, quæ cum tota
 DF medium contineat; reliqua EF irrationalis est;
 vocetur autem media apotome secunda.

a hyp.
 b 16. 10.
 c 14. 10.

Quia DFq, & DEq = sunt \square ,
 b erit DFq + DEq \square DEq. c quare DFq
 + DEq est μv . item rectang. FDE, e ideoque
 2 FDE = est μv . ergo EFq (d DFq + DEq =
 2 FDE) e est p^v. quare EF est p^v. Q. E. D.

d cor. 7. 2.
 e 17. 10.

In numeris, sit DF, $\sqrt{18}$ & DE, $\sqrt{8}$. erit
 EF $\sqrt{18} - \sqrt{8}$.

PROP. LXXVII.

----- Si à recta linea AC recta
A B C auferatur AB, potentia incom-
 mensurabilis existens toti BC, quæ cum tota AC
 faciat compositum quidem ex ipsarum quadratis ra-
 tionale, quod autem sub ipsis continetur medium; re-
 liqua BC irrationalis est: vocetur autem minor.

a hyp.
 b feb. 12. 10.
 c 7. 2.
 d 17. 10.
 e 11. def. 10.

Nam ACq + ABq = est p^v. at rectang. ACB
 a est μv . b ergo 2 CAB \square ACq + ABq
 (2 c CAB + BCq;) d ergo ACq + ABq \square
 BCq. e ergo BC est p^v. Q. E. D.

In

In numeris, sit $AC, \sqrt{18} + \sqrt{108}. AB \sqrt{18} - \sqrt{108}$. ergo BC est $\sqrt{18} + \sqrt{108}$.
 $-\sqrt{18} - \sqrt{108}$.

PROP. LXXVIII.

D — **E** — **F** Si à recta linea DE re-
 sta auferatur DE potentia
 incommensurabilis existens toti DF , quæ cum tota
 DF faciat compositum quidem ex ipsarum quadratis
 medium, quod ipsum sub ipsis continetur, rationale;
 reliqua EF irrationalis est: vocetur autem cum ratio-
 nali medium totum efficiens.

Nam 2 FDE est μ . & $DFq + DEq$ est μ .
 ergo 2 FDE in $DFq + DEq$ est 2 FDE
 $+ EFq$, ergo EF est ρ . Q. E. D.

In numeris sit $DF, \sqrt{216} + \sqrt{72}. DE,$
 $\sqrt{216} - \sqrt{72}$. ergo EF est $\sqrt{216} +$
 $\sqrt{72} - \sqrt{216} - \sqrt{72}$.

a μ p. 2. p. 8.
 12. 10.
 b μ p.
 c ρ 12. 10.
 d 7. 2.
 e ρ 12. 10.
 & 11. def. 10.

PROP. LXXIX.

D — **E** — **F** Si à recta DF recta aufera-
 tur DE , potentia incommensura-
 bilis existens toti DF , quæ cum
 tota faciat, & compositum ex ipsarum quadratis,
 medium; & quod sub ipsis continetur, medium, in-
 commensurabileque compositum ex quadratis ipsarum,
 reliqua irrationalis est: vocetur autem cum media
 medium totum efficiens.

Nam 2 FDE , & $DFq + DEq$ sunt μ ;
 ergo EFq (c $DFq + DEq - 2 FDE$) est ρ .
 proinde EF est ρ . Q. E. D.

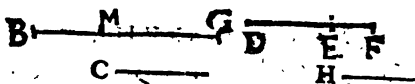
Exempl. gr. sit $DF, \sqrt{180} + \sqrt{60}. DE,$
 $\sqrt{180} - \sqrt{60}$: EF erit $\sqrt{180} + \sqrt{60}$.
 $\sqrt{180} - \sqrt{180} - \sqrt{60} - \sqrt{60}$.

a μ p. 2. p. 8.
 10.
 b 17. 10.
 c ρ 7. 3.
 d 11. def. 10.

Q

PROP.

L E M M A.

Si idem sit excessus inter primam magnitudinem BG, & secundam C (MG) qui inter tertiam magnitudinem DF, & quartam H (EF); erit & vicissim idem excessus inter primam magnitudinem BG, & tertiam DF, qui inter secundam C, & quartam H.

a hyp.

a 19. 45. 1.

Nam quia a equalibus BM, DE adjectæ sunt æquales MG, EF, a hoc est C, H; erit excessus totorum BG, DF, b æqualis excessui adjectorum, C, H. Q. E. D.

Coroll.

Hinc, quatuor magnitudines Arithmetice proportionales, vicissim erunt Arithmetice proportionales.

P R O P. LXXX.

B I D C Apotoma AB una tantum congruit recta linea rationalis BC, potentia tantum commensurabilis existens toti AB.

Si fieri potest, alia BD congruat. a ergo rectangula ACB, ADB, b ideoq; eorum dupla sunt p. a. cum igitur ACq + BCq = 2 ACB = ABq = ADq + DBq = 2 ADB, ergo vicissim ACq + BCq = ADq + BDq = 2 ACB = 2 ADB. Sed ACq + BCq = ADq + BDq, est p. v. f ergo 2 ACB = 2 ADB est p. v. Q. E. A.

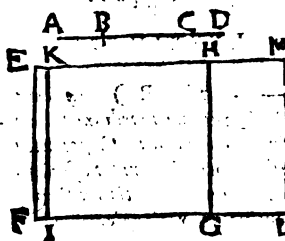
P R O P.

PROP. LXXXI.

Media Apotoma prima
 A B D C *ma AB una tantum*
congruit recta linea media BC, potentia solum com-
mensurabilis existens toti, & cum tota rationale con-
tinens.

Dic etiam BD congruere. igitur quoniam
 tam ACq, & BCq, quam ADq, & BDq sunt
 ut \square . b etiam ACq + BCq, & ADq + BDq
 erunt μ sed rectangula ACB, ADB; adeoque
 $2 \triangle ACB$, & $2 \triangle ADB$ sunt p a. ergo $2 \triangle ACB$
 $= 2 \triangle ADB$; hoc est ACq + BCq = ADq
 + BDq est p v. s. Q. E. A

PROP. LXXXII.

Media Apotoma secunda AB
una tantum con-
gruit recta linea
media BC, po-
tentie solum com-
mensurabilis exis-
tens toti, & cum
tota medium con-
tinens.

Si fieri potest, congruat alia BD. Ad EF p
 fiant rectang. EG = ACq + BCq; item re
 ctang. EL = ADq + BDq. Item EI =
 ABq. Jam $2 \triangle ACB + ABq = ACq + BCq =$
 EG, ergo cum EI = ABq, erit KG = $2 \triangle ACB$.
 porro ACq, & BCq sunt μ \square . Ergo EG (ACq + BCq) est μ .
 d ergo latitudo EH p \square EF. e Quinetiam rectang.
 ACB; f ideoque $2 \triangle ACB$ (KG) est μ . d ergo
 KH est etiam p \square EF. denique quia ACq +
 BCq, id est, EG, s. $2 \triangle ACB$ (KG) estque EG.

Q 2

EG.

EVCLIDIS Elementorum

10.
74. 10.

EG.KG :: bEH. KH & erit EH \square KH.
ergo EK est aptome, cuius congruens KH. simili
argumento erit KM ejusdem EK congruens; con-
tra dō hujus.

PROF. LXXXIII.

Minori AB, una tan-
tum congruit recta li-
nea (BC) potentia inconmensurabilis existens toti,
& cum tota faciens compositum quidem ex ipsarum
quadratis rationale; quod autem sub ipsis continet-
ur medium.

a hyp.
b lem. 97. 10.
c feb. 27. 10.
d 27. 10.

Pota alium BD congruere. Cum igitur ACq
+ BCq, & ADq + BDq = sint p a, eorum ex-
cessus (2 b AQB :: 2 ADB) est a v, & Q.E.A;
quia ACB, & ADB sunt μ a per hypoth.

PROF. LXXXIV.

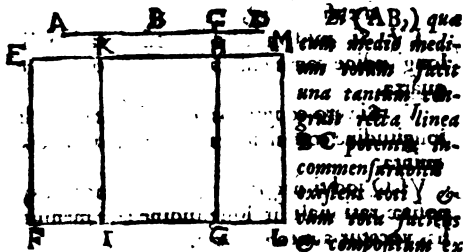
Ei (AB,) que cum
A = q B :: B :: C rationali medium totum
facto, uno tantum congruit recta linea BC, potentia
inconmensurabilis existens toti, & cum tota faciens
compositum quidem ex ipsarum quadratis medium;
quod autem sub ipsis continetur, rationale.

a hyp.
b feb. 12. 10.
c lem 79. 10.
d feb. 27. 10.

Dic aliam B D etiam congruere. & ergo re-
ctangula ACE, ADB. & itaque 2 ACE, & 2
ADB sunt p a. ergo 2 ACE :: 2 ADB; & hoc
est, ACq + BCq :: ADq + BDq & est p.
Q.E.A: quoniam ACq + BCq, & ADq +
BDq sint μ a per hypoth.

P.A.Q.F.

PROPOSITION LXXXV.

ipfarum quadratis medium, & quod sub ipsis continetur, medium, incommensurabileque compositum ex ipfarum quadratis.

Suppositis iis quæ facta & ostensa sunt in 2 hujus; liquet EH, & KH esse \square EF. Porro igitur quia $ACq + CBq$ hoc est, \square EG, \square ACB, bideoque EG, \square ACB (KG) estque EG, KG :: e EH, KH; erit EH \square KH. ergo EK est apotome, cujus congruens KH. Hæc aliter KM eidem apotomæ EK. congruente ostendetur; contra 30 hujus.

Definitiones tertia.

I. Exposita rationali, & apotoma, si tota plus possit quam congruens quadrato recta lineæ libi longitudine commensurabilis;

II. Si quidem tota expositæ rationali longitudine sit commensurabilis, vocetur apotome prima.

III. Si vero congruens expositæ rationali longitudine sit commensurabilis; vocetur apotome secunda.

IV. Quod si nec tota, neque congruens expositæ rationali sit longitudine commensurabilis, vocetur apotome tertia.

Rursus, si tota plus possit quam congruens quadrato rectæ sibi longitudine incommensurabilis;

IV. Si quidem tota expositæ rationali sit longitudine commensurabilis, vocetur apotome quarta.

V. Si vero congruens expositæ rationali sit longitudine commensurabilis, vocetur apotome quinta.

VI. Quod si æque tota, neque congruens, expositæ rationali sit longitudine commensurabilis, vocetur apotome sexta.

PROPOSITION LXXXVI, 87, 88, 89, 90, 91.

A ... 4 E ... ; B

D —————

E ————— F

G

H —————

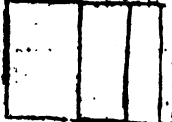
Invenire apotomen primam, secundam, tertiam, quartam, quintam, sextam.

Apotomæ inveniuntur, subductis minoribus binomiorum nominibus ex maioribus. Exemp.

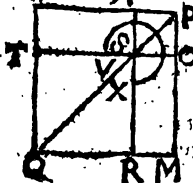
gr. Sit $6 + \sqrt{20}$, bin. I. erit $6 - \sqrt{20}$, apot. I. &c. Quare de earum inventione plura repetere nihil est necesse.

LEMMATA.

A D E G E

B L C N K I

Sit rectangulum AC sub rectis AB, AD. producat AD ad E, & bisecetur DE in F. sitque rectang. AGE = FEQ. & compleantur rectangula AI, DK, FH. Sicut vero quadratum LM = AH, & quadratum NO = GI, producanturque NR, OST.

Dico primo, rectangul. AL = LM + NO = TO quæ SO quæ ut patet ex constr.

Secundo, *Rectang.* $DK = LO$. Nam quia
 rectang. $AGE = FEq$, b sunt AG, FE, GE a conste. b 17. 6. c 1. 6.
 \therefore , adeoque AH, FI, GI \therefore ; a hoc est, LM , d 12. 6. e 9. 5. f 36. 1. g 43. 1.
 FI, NO \therefore atqui LM, LO, NO a sunt \therefore ;
 ergo $FI = LO = DK = NM$.

Tertia, *Hinc*, $AC = AI - DK - FI = LM + NO - LO - NM = TR$.

Quarto, *Liquet* DF, FE, DE esse \square . b 16. 10.

Quinto, Si $AE \square DE$, & $AE \square \surd AEq$
 $- DEq$, *erunt* $AG, GE, AE \square$. a 18. 10. & 10. 10. b 7. 10.

Sexto, *Item*, quia $AE \square DE$, *erunt* $AE, FE \square$. *ideoque* AI, FI ; hoc est, $LM + NO$
 & LO sunt \square . c 13. 10.

Septimo, *Item* quia $AG \square GE$, *erunt* AH, GI , hoc est, $LM, NO \square$. a 1. 6. & 10. 10. b prius. c 14. 10.

Octavo, *Sed* quia $AE \square DE$, *erunt* $FE, GE \square$. *ideoque* rectang. $FI \square GI$, hoc est LO
 $\square NO$. quare cum $LO. NO \therefore TS, SO$. *erunt* $TS, SO \square$. a 10. 10.

Nono, *Si* ponatur $AE \square \surd AEq - DEq$; *erunt* $AG, GE, AE \square$. a 19. 10. & 17. 10. b 1. 6. & 10.

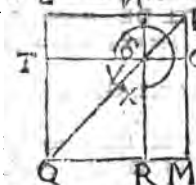
Decimo, *Quare* rectang. AH, GI , hoc est TOq, SOq *erunt* \square .

P R O P. XCII.

A D F G E

B L C H K M

Si spatium AC contineatur sub rationali AB, & Apotoma prima AD (AE - DE;) recta linea TS spatium AC potens, apotome est.

Adhibe lemma proximè antecedens pro præparatione ad demonstrationem hujus. Igitur $TS = \sqrt{AC}$. Item AG, GE, AE sunt \perp ; ergo cum AE \perp AB, & erunt AG, & GE \perp

AB. ergo rectangula AH & GI, hoc est TOq & SOq sunt ρ^2 . Item TO, SO sunt ρ \perp , proinde TS est apotome. Q. E. D.

a hyp.
b 13. 10.
c 30. 10.
d lem. 91. 10.
e 74. 10.

P R O P. XCIII.

Vide Schem. præced.

Si spatium AC contineatur sub rationali AB, & apotoma secunda AD (AE - DE;) recta linea TS spatium AC potens; media est apotome prima.

Rursus juxta lemma antecedens, AG, GE, AE sunt \perp . cum igitur AE sit ρ^2 \perp AB, erunt AE, GE etiam ρ^2 \perp AB. ergo rectangula AH, GI, hoc est TOq, SOq, sunt ρ^2 ; item TO \perp SO. Denique quia DE \perp AB. ρ^2 erit rectang. DI, ejusque semissis DK, vel LO, hoc est TOS ρ^2 \perp g è quibus sequitur TS (\sqrt{AC}) esse mediæ apot. I. Q. E. D.

a hyp.
b 13. 10.
c 12. 10.
d lem. 74. 10.
e hyp.
f 10. 10.
g 75. 10.

P R O P.

PROP. XCIV.

Vide idem.

Si spatium AC contineatur sub rationali AB, & apotoma tertia AD (AE - DE;) recta linea TS spatium AC potens, media est apotome secundae.

Ut in precedenti TO, & SO sunt μ . Quoniam igitur DE est p° AB, b erit rectang. DI, & ideoque DK; vel TOS μ . ergo TS = \sqrt{AC} est media apot. 2. Q. E. D.

PROP. XCV.

Vide idem.

Si spatium AC contineatur sub rationali AB, & apotoma quarta AD (AE - DE) recta linea TS spatium AC potens, minor est.

Rursus TO & SO. Quoniam igitur AE est p° AB, c erit AI, (TOq + SOq) p° atque ut prius rectang. TOS est μ . ergo TS = \sqrt{AC} est minor. Q. E. D.

PROP. XCVI.

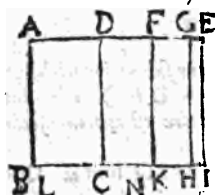
Vide idem.

Si spatium AC contineatur sub rationali AB, & apotoma quinea AD (AE - DE;) recta linea TS spatium AC potens, est quae cum rationali medium totum efficit.

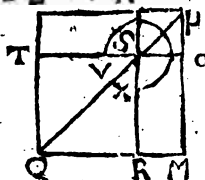
Rursus enim TO & SO. Itaque cum AE sit p° AB, b erit AI, hoc est TOq + SOq μ . Sed prout in 93 rectang. TOS est μ . inde TS = \sqrt{AC} est quae cum p° facit totum μ . Q. E. D.

PROP.

PROP. XCVII.

Si spatium AC contineatur sub rationali AB, & apotoma sexta AD (AE = DE;) recta linea TS spatium AC potens, est quae cum medio medium totum efficit.

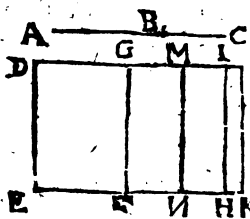

lem 91. 10.
b79. 10.

Itidem, ut saepe prius, TO \square SO. item ut in 96, TOq + SOq est $\mu\nu$. rectang. vero TOS est ρ^2 , ut in 94. & denique TOq + SOq \square TOS. b ergo TS = \sqrt{AC} est quae cum $\mu\nu$ facit totum $\mu\nu$. Q. E. D.

LEMMA.

* cor. 16.6.

Ad rectam quamvis DE* applicentur rectang. DF = ABq, & DH = ACq, & IK = BCq; & sit GL bisecta in M; ductaque sit MN parall. GF.

Erit primo, Rectang. DK = ACq + BCq, ut constructio indicat.

a constr.
b7. 2.
c3. ex. 1.
d7. ex. 1.

Secundo, Rectang. ACB = GN, vel MK. Nam DK = ACq + BCq = 2 ACB + ABq. at ABq = DF. ergo GK = 2 ACB. & proinde GN, vel MK = ACB.

e3. 6

Tertio, Rectang. DIL = MLq. Nam quia ACq. ACB :: ACB. BCq; hoc est DH. MK

$MK :: MK. IK$, \therefore erit $DI. ML :: ML. IL$. \therefore ergo
 $DIL = MLq$.

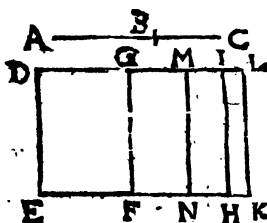
Quarto, Si ponatur $AC \perp BC$, erit $DK \perp$ f 17. 6.
 ACq . Nam $ACq + BCq = (DK)^2$ g 16. 10.
 ACq .

Quinto, Item, $DL \perp \sqrt{DLq - GLq}$.
 Nam quia $DH(ACq) \perp IK(BCq)$ \therefore erit DI h 10. 10.
 $\perp IL$. \therefore ergo $\sqrt{DLq - GLq} \perp DL$. i 18. 10.

Sexto, Item $DL \perp GL$. Nam $ACq + BCq \perp 2ACB$; hoc est, $DK \perp GK$. \therefore ergo llem. 16. 10.
 $DL \perp GL$. m 10. 10.

Septimo, Si ponatur $AC \perp BC$, \therefore erit $DL = 19. 10.$
 $\perp \sqrt{DLq - GLq}$.

PROP. XCVIII.

Quadratum apo-
 tome AB (AC -
 BC) ad rationalem
 DE applicatum, fa-
 cit latitudinem DG
 apotomen primam.

Fac ut in lem-
 mate proxime præ-
 cedenti.

Quoniam igitur AC, BC sunt q^2 a hyp.
 \therefore erit $DK(ACq + BCq) \perp ACq$; \therefore ergo blm 97. 10.
 DK est q^2 . \therefore quare DL est $q^2 \perp DE$. \therefore item c/ch. 12. 10.
 rectang. $GK(2ACB)$ est μv . \therefore ergo GL est q^2 d 11. 10.
 $\perp DE$. \therefore proinde $DL \perp GL$; \therefore sed DLq e 22. 10.
 $\perp GLq$. \therefore ergo DG est apotome, & l quidem f 23. 10.
 prima (quia $AC \perp BC$, & propterea DL g 13. 10.
 $\perp \sqrt{DLq - GLq}$) Q. E. D. h 14. 10.
i 15. 10.
m 10. 10.
n 10. 10.

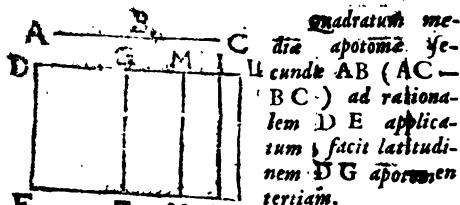
P R O P. XCIX.

Vide Schema subsequens.

Quadratum media apotome prima AB (AC — BC) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG apotomen secundam.

Rursus (supposito lemmate precedenti) quia AC, & BC sunt μ $\frac{b}{a}$, erit DK (ACq + BCq) $\frac{a}{b}$ ACq; c quare DK est μ $\frac{a}{b}$. ergo DL est $\frac{a}{b}$ DE. c item GK (2. ACB) est $\frac{a}{b}$ fergo GL est $\frac{a}{b}$ DE; g quare DL $\frac{a}{b}$ GL. b sed DLq $\frac{a}{b}$ GLq. k ergo DG est apotome. quia vero DL $\frac{a}{b}$ $\sqrt{DLq - GLq}$, erit DG apotome secunda. Q. E. D.

P R O P. C.

Iterum DK est

est $\frac{a}{b}$ DE. item GK est $\frac{a}{b}$ unde GL est $\frac{a}{b}$ DE; b item DK $\frac{a}{b}$ GK, c quare DL $\frac{a}{b}$ GL; d at DLq $\frac{a}{b}$ GLq. e ergo DG est apot. & quidem $\frac{a}{b}$ 3^a. & quia DL $\frac{a}{b}$ $\sqrt{DLq - GLq}$. Q. E. D.

P R O P. CI.

Vide Schema preced.

Quadratum minoris AB (AC — BC) ad rationalem

sionalem DE applicatum, facit latitudinem DG a-
potomen quartam.

Ut prius, ACq + BCq, hoc est DK est μ ,
ergo DL est ρ , DE. at rectang ACB, ideo
oque GK (2 ACB) * est μ , b quare GL est ρ
DE. ergo DL GL. d at DLq GLq.
GLq. quia vero ACq BCq, a erit DL GL.
✓ DLq - GLq: ergo DG conditiones habet
apotomæ quartæ. Q. E. D.

P R O P. CII.

Vide Schem. præced.

Quadratum ejus AB (AC - BC,) quæ cum
rationali medium totum efficit, ad rationalem DE
applicatum, facit latitudinem DG apotomen quin-
tam.

Rursus enim, DK est μ , a quare DL est ρ
DE. item GK est ρ , b unde GL est ρ .
DE. ergo DL GL, d sed DLq GLq.
porro, DL ✓ DLq - GLq. ex quibus,
DG fess apot. quinta. Q. E. D.

P R O P. CIII.

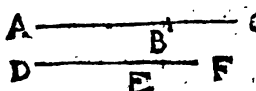
Vide Schema idem.

Quadratum ejus AB (AC - BC,) quæ cum
medio medium totum efficit, ad rationalem DE ap-
plicatum, facit latitudinem DG apotomen sextam.

Haud aliter, quam antea, DK, & GK sunt
 μ , a quare DL & GL sunt ρ , DE. item
DKb GK, a quare DL GL. d ergo
DG est apot. b cum igitur ACq BCq, ideo-
que DL ✓ DLq - GLq, a erit DG. apot.
sexta. Q. E. D.

P R O P.

PROP. CIV.

 Recta linea DE a-
 potome AB (AC -
 BC) longitudine
 commensurabilis, &
 ipsa apotome est, atque ordine eadem.

LEMMA.

Sit AB. DE :: AC. DF. & AB \sqsubset DE.

Dico AC + BC \sqsubset DF + EF.

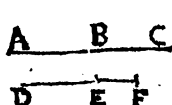
Nam AC. BC :: DF. EF. ergo componen-
 do AC + BC. BC :: DF + EF. EF. ergo per-
 mutando AC + BC. DF + EF :: BC. EF. & at
 BC \sqsubset EF. & ergo AC + BC \sqsubset DF + EF.
 Q. E. D.

a lem. 66 10.
 b 10. 10.
 c 12. 6.
 d lem. 103.
 10.
 e hyp.
 d 67. 10.

a Per defini-
 tionem ad 85.
 10.

a Fac AB. DE :: AC. DF. b igitur AC +
 BC \sqsubset DE + EF. ergo cum AC + BC a bi-
 nomium sit, & erit DF + EF ejusdem ordinis bi-
 nomium; & quare DF - EF ejusdem ordinis a-
 potome est, cujus AC - BC. Q. E. D.

PROP. CV.

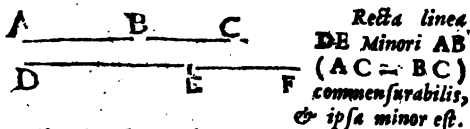

 Recta linea DE media a-
 potome AB (AC - BC)
 commensurabilis, & ipsa me-
 dia apotome est, atque ordine
 eadem.

a 11. 6.
 b lem. 103.
 10.
 c 68. 10.
 d 76. & 76.
 10.

Iterum a fac AB. DE :: AC. DF. b quare
 AC + BC \sqsubset DF + EF. c ergo DF + EF
 est bimed, ejusdem ordinis, cujus AC + BC.
 d proinde & DF - EF mediae apotome erit e-
 jusdem classis, cujus AC - BC. Q. E. D.

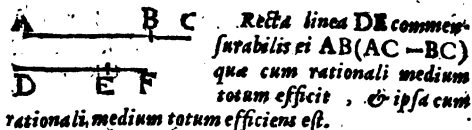
PROP.

PROP. CVI.

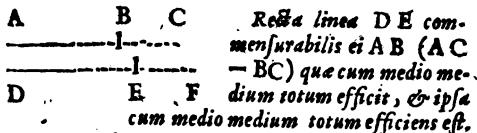
Fiat $AB : DE :: AC : DF$. \therefore estque $AC + BC$ a lem. 103. 10.
 $\perp DF + EF$. atqui $AC + BC$ \neq est Major, b hyp. c 69. 10. d 77. 10.
 \therefore ergo $DF + EF$ quoque Major est. \therefore & proinde $DF - EF$ est Minor. Q. E. D.

PROP. CVII.

Nam ad modum præcedentium ostendemus $DF + EF$ esse potentem $g. 7.$, & $h. 7.$ \therefore ergo DF a 78. 10.
 $- EF$ est ut dicitur.

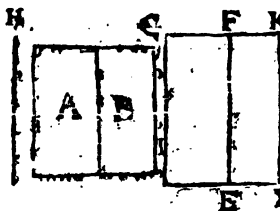
PROP. CVIII.

Nam, ad normam præcedentium, erit $DF + EF$ potens $2. \mu. 2.$ \therefore ergo $DF - EF$ erit ut in pro. a 79. 10.
 pos.

PROP.

P. R O P. C I X.

Medio B à ra-
tionali A + B
detracta, restali-
nea H, qua reli-
quum spatium A
possit, una ex dua-
bus irrationali-
bus sit, vel apo-
tome, vel mi-
nor.

Ad CD ρ , fac rectang. CI = A + B; & FI
= B. quare CE = A: (Hq) Quoniam igitur
CI ρ est $\mu\kappa$, erit CK ρ \perp CD. sed quia FI ρ est
 $\mu\kappa$, erit FK ρ \perp CD, e unde CK \perp FK
ergo CF est apotome. Si igitur CK \perp
CKq = FKq, g erit CF apot. prima; b quare
CE (H) est apotome. sin CK \perp CKq =
FKq, h erit CF apot. quinta. & proinde H (\sqrt
CE) erit Minor. Q. E. D.

P R O P. C X.

Vide Schem. preced.

Rationali B à medio A + B detracta; alia due
irracionales sunt, vel medæ apotome prima, vel cum
rationali medium totum efficiens.

Ad CD expos. ρ fiant rectang. CI = A + B; &
FI = B, a unde CE = A = Hq. Quoniam
igitur CI ρ est $\mu\kappa$, c erit CK ρ \perp CD. sed quia
FI ρ est $\rho\gamma$, d erit FK ρ \perp CD, e unde CK \perp
FK. f ergo CF est apot. g nempe secunda; si C K
 \perp CKq = FKq, b quare H (\sqrt CE) est me-
diæ apot. prima. Sin vero CK \perp CKq =
FKq, h erit CF apot. quinta. & proinde H (\sqrt
CE) erit faciens $\mu\gamma$ cum $\rho\gamma$. Q. E. D.

P R O P.

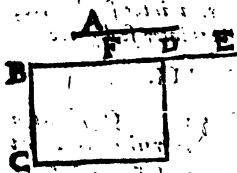
PROP. CXI.

Vide Schema idem.

Medio B à medio A + B detracto, quod sit incommensurabile toti A + B; reliqua dua irrationales sunt, vel media apotome secunda, vel cum medio medium totum efficiens.

Ad CD p^a fiant rectang. CI = A + B; & FI = B, & quare CE = A = Hq. Quoniam igitur CI est p^a, b erit CK p^a \square CD. eodem modo erit FK p^a \square CD. item quia CI c^a \square FI, d erit CK \square FK; & quare CF est apotome, f tertia scilicet, si CK \square $\sqrt{CK} = FK$ q, g unde H (\sqrt{CE}) erit medix apot. secunda. verum si CK \square $\sqrt{CK} q = FK$ q, b erit CF apot. sexta. & quare H erit faciens p^a cum p^a. Q. E. D.

PROP. CXII.

Apotome A non est eadem, quae ex binis nominibus.

Ad exp^os. B C p^a, fiat rectang. C D = Aq. Ergo cum A sit apotome, & erit B D

apot. prima. eius congruens sit DE. b quare BE, D E sunt p^a \square & B E \square B C. Vis A esse bin. ergo BD est bin. i. eius nomina sint BF, FD; sitque BF c^a FD; d ergo BF, FD sunt p^a \square ; & B F e^a B C. ergo cum B C \square B E; ferit B E \square F B. g ergo, B E \square F E. h ergo F E est p^a. item quia B E \square D E, k erit F E \square D E. l quare F D est apotome, i adeoque F D est p^a. sed ostensa est f. quae repugnant. ergo A male dicitur binomium. Q. E. D.

R

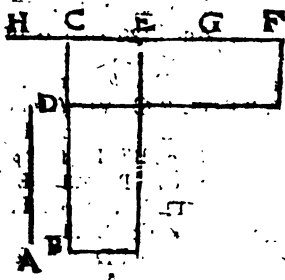
Nomi-

Nomina 13. linearum irrationalium inter se differentium.

1. Media.
2. Ex binis nominibus, cujus 6 species
3. Ex binis mediis prima.
4. Ex binis mediis secunda.
5. Major.
6. Rationale ac medium potens.
7. Bina media potens.
8. Apotome cujus etiam 6 species.
9. Media apotome prima.
10. Media apotome secunda.
11. Minor.
12. Cum rationali medium totum efficiens.
13. Cum medio medium totum efficiens.

Cum latitudinem differentie arguant differentias rectarum, quarum quadrata sunt applicata ad aliquam rationalem, sitque demonstratum in precedentibus, latitudines quae oriuntur ex applicationibus quadratorum harum 13 linearum inter se differre, pensatione sequitur has 13 lineas inter se differre.

PROPOSITIONE CXIII.

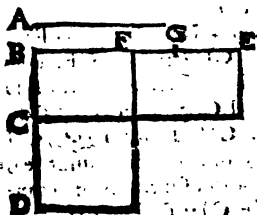
Quadratum rationalis A ad eam, qua ex binis nominibus BC (BD + DC) applicatum, latitudinem facit apotomen EC, cujus nomina EH, CH commensurabilia sunt

nominibus BD, DC ejus, quae ex binis nominibus

in eadem proportione (EH. BD :: CH. DC)
ad hac, apotome EC quæ fit, eundem habet ordi-
nem, quam ex BC, quæ ex binis nominibus.

Ad DC minus nomen a fac rectang. DF cor. 16. 6.
Aq = BE, quare BC. CD :: FC. CE. b 14. 6.
dividendo B.D.D.C :: E.E.C. cum igitur D
c. DC. d. erit FE. EC. sume EG = EB. c hyp. d 14. 5.
fiatque FG. GE :: EC. CH. Erunt EH, CH
nomina apotome EC; quibus conveniunt ea,
quæ in theorema propolita sunt. Nam com-
ponendo FE. GE. (EC) :: EH. CH. erit
EH. EH :: EH. GH, & FE. BE. c 12. 5. f Prius. g hyp. h 10. 10. k cor. 20. 6. l 16. 10.
DC. quare cum BD. DC. erit EH. CH
CH; & EH. TL. m 21. 20. n 56. 12. 10. o 74. 10.
EHq :: FH. CH. b erit FH. TL. CH, ideoque
FC. TL. CH. Porro CD. g est p, & DF (Aq)
g est q. ergo FC est p. TL CD, quare etiam
CH est p. TL CD. igitur BH. CH sunt p. act
ut prius, ergo EG est apotome, cui congruit CH.
porro BH. CH :: BD. DC, ideo permittendo
EH. BD :: CH. DC. unde quia CH f. TL
DC, erit EH. TL. BD. p 10. 10. q 15. 10.
quinto. porro BD. TL
✓ BDq. DCq, drit ille BH. TL. ✓ EHq.
CHq. r 10. 10. s 1. 10. t 1. 10. u 1. 10. v 1. 10. w 1. 10. x 1. 10. y 1. 10. z 1. 10.
CHq. a 1. 10. b 1. 10. c 1. 10. d 1. 10. e 1. 10. f 1. 10. g 1. 10. h 1. 10. i 1. 10. j 1. 10. k 1. 10. l 1. 10. m 1. 10. n 1. 10. o 1. 10. p 1. 10. q 1. 10. r 1. 10. s 1. 10. t 1. 10. u 1. 10. v 1. 10. w 1. 10. x 1. 10. y 1. 10. z 1. 10.
idem p. si hoc est si BC sit bin. 1. erit EC apot.
prima. Similiter si BC sit bin. 2. erit EC apot.
TL. eadem p. si hoc est si BC sit bin. 3. erit EC apot.
EC apot. 2. & si hoc est si BC sit bin. 4. erit EC apot.
&c. Si. BD. TL. ✓ BDq. DCq, erit BH. TL. ✓ EHq.
✓ EHq. CHq; si igitur BC sit bin. 4. vel 5. vel 6. erit EC similiter apot. 4. vel 5. vel 6.
Q. E. D.

PROP. CXIV.

Quadratum rationalis A ad apotomen BC (BD-DC) applicatum, facit latitudinem BE eam, quæ ex binis nominibus; cujus nomina BE, GE commensurabilia sunt a-

potoma BC nominibus BDBE, & in eadem proportionem; & adhuc quæ ex binis nominibus fit (BE), eundem habet ordinem, quem ipsa apotome BC.

a cor. 16. 6.

b 12. 6.

c 14. 6.

d 19. 3.

e 17. 10.

f 10. 10.

g cor. 20. 6.

h 10. 10.

k cor. 16. 10.

l 21. 10.

m 12. 10.

n 12. 10.

o 37. 10.

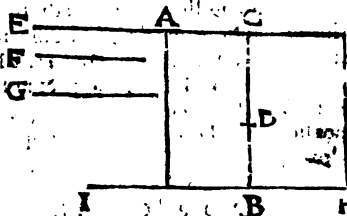
p 10. 10.

Fac rectang. DF = Aq; & BE. FE b :: EG. GF. Quoniam igitur DF = Aq = CB, erit BD. BC :: BE. BF. ergo per conversionem rationis BD. CD :: BE. FE :: EG. GF :: BG. EG. sed BD = CD. ergo BG = GE. ergo quia BG. GE :: BG. GF. erit BG = GF. & ideoque BG = BF. porro BD = BF, & rectang. DF (Aq) = BF. ergo BF est p. BD. ergo etiam BG est p. BD. ergo BG, GE sunt p. quare BE est bin. denique igitur quia BD. CD :: BG. GE; & permutando BD. BG :: CD. GE; sitque BD = BG; erit CD = GE. ergo si CB sit apot. prima; erit BE bin. &c. ut in antecedenti. ergo &c.

PROP.

Liber X.

PROP. CXV.

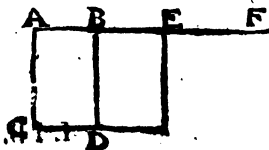
Si spatium AB contineatur sub apotoma AC
(CE—AE,) & ea, quæ ex binis nominibus CB;
cujus nomina CD, DB commensurabilia sint apoto-
mae nominibus CE, AE, & in eadem proportionem
(CE.AE::GD.DB;) recta linea F spatium AB
potens, est rationalis.

Sit G quævis β ; & fiat rectang. CH = Gq.
erit igitur BH (HI—IB) apotome; & HI α 113.10.
erit CD β CE, & BI β DB; & atque
HI. BI::CD.DB β ::CE.EA. ergo permu-
tando HI. CE::BI.EA. ergo BH.AC::
HI.CE::BI.EA. ergo cum HI α CE,
erit BH β AC. f ergo rectang. HC β
BA. Sed HC (Gq) β est β v. g ergo BA (Fq) β
est β v. proinde F est β . Q. E. D.

Coroll.

Hinc, fieri potest, ut spatium rationale conti-
neatur sub duabus rectis irrationalibus.

PROP. CXVI.

A media AB fi-
unt infinite irra-
tionales BE, EF,
&c. & nulla alicui
antecedentium est
eadem.

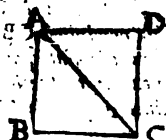
Sit AC expof.

R 3

β . fit-

que AD spatium sub AC, AB. & ergo AD
 Summe BE = \sqrt{AD} ergo BE est p° , nulli
 eorum eadem. nullum enim quadratum alicu-
 priorum applicatum ad p° , latitudinem efficit
 mediam, compleatur rectang. DE; & erit DE p° ;
 & b proinde EF (\sqrt{DE}) erit p° ; & nulli pro-
 rorum eadem. nullum enim priorum quadratum
 ad p° applicatum, latitudinem efficit ipsam BE.
 ergo, &c.

P R O P. CXVII.

Propositum sit nobis ostende-
re, in quadratis figuris BD ,
diametrum AC lateri AB in-
commensurabilem esse.

Nam $A \subset B$. $A \subset B$:: 2.
 $B \subset A$:: non $Q. Q.$ ergo $A \subset B$
 $\square AB, Q. E. D.$

Celebratissimum est hoc theorema apud veteres philosophos, adeo ut qui hoc nesciret, cum Plato non hominem esse, sed pecudem diceret.

LIB. XI.

Definitiones.

I. **S**olidum est, quod longitudinem, latitudinem, & crassitudinem habet.

II. Solidi autem extremum est superficies.

III. Linea recta est ad planum recta, cum ad rectas omnes lineas, à quibus illa tangitur, quasque in proposito sunt plano, rectos angulos efficit.

IV. Planum ad planum rectum est, cum rectæ lineæ, quæ communi planorum sectioni ad rectos angulos in uno plano ducuntur, alteri plano ad rectos sunt angulos.

V. Rectæ lineæ ad planum inclinatio est, cum à sublimi termino rectæ illius lineæ ad planum deducta fuerit perpendicularis; atque à puncto quod perpendicularis in ipso plano effecerit, ad propositæ illius lineæ extremum, quod in eodem est plano, altera recta linea fuerit adjuncta; est, inquam, angulus acutus insistente linea, & adjuncta comprehensus.

VI. Planum ad planum inclinatio, est angulus acutus rectis lineis contentus, quæ in utroque planorum ad idem communis sectionis punctum ductæ, rectos cum sectione angulos efficiunt.

VII. Planum ad planum similiter inclinatum esse dicitur, atque alterum ad alterum, cum distincti inclinationum anguli inter se fuerint æquales.

VIII. Parallela plana sunt, quæ inter se non conveniunt.

IX. Similes solidæ figuræ sunt, quæ similibus planis continentur, multitudine æqualibus.

X. Æquales & similes; solidæ figuræ sunt, quæ

quæ similibus planis multitudine & magnitudine æqualibus continentur.

X I. Solidus angulus est plurium quam duarum linearum, quæ se mutuo contingunt, nec in eadem sunt superficie, ad omnes lineas inclinatio.

Aliter.

Solidus angulus est, qui pluribus quam duobus planis angulis in eodem non consistentibus plano, sed ad unum punctum constitutis, continetur.

X I I. Pyramis est figura solida, planis comprehensa, quæ ab uno plano ad unum punctum constituuntur.

X I I I. Prisma est figura solida, quæ planis continetur, quorum adversa duo sunt & æqualia, & similia, & parallela; alia vero parallelogramma.

X I V. Sphæra est, quando semicirculi manente diametro, circumductus semicirculus in seipsum rursus revolvitur unde moveri coeperat, circumassumpta figura.

Coroll.

Hinc radii omnes à centro ad superficiem sphæræ inter se sunt æquales.

X V. Axis autem sphæræ, est quiescentis illa recta linea, circum quam semicirculus convertitur.

X V I. Centrum sphæræ est idem, quod & semicirculi.

X V I I. Diameter autem sphæræ, est recta quædam linea per centrum ducta, & utrinque à sphæræ superficie terminata.

X V I I I. Conus est, quando rectanguli trianguli manente uno latere eorum, quæ circa rectum angulum, circumductum triangulum in seipsum rursus revolvitur unde moveri coeperat, circumassumpta figura. Atque si quiescentis recta

linea

linea æqualis sit reliquæ, quæ circa rectum angulum continetur, orthogonius erit conus; si vero minor, amblygonius; si vero major, oxigonius.

XIX. Axis autem conï, est quiescens illa linea, circa quam triangulum vertitur.

XX. Basis vero conï est circulus qui à circumducta recta linea describitur.

XXI. Cylindrus est, quando rectanguli parallelogrammi manente uno latere eorum, quæ circa rectum angulum, circumductum parallelogrammum in seipsum rursus revolvitur unde cœperat moveri, circumassumpta figura.

XXII. Axis autem cylindri, est quiescens illa recta linea, circum quam parallelogrammum convertitur.

XXIII. Bases vero cylindri sunt circuli à duobus adversis lateribus, quæ circumaguntur, descripti.

XXIV. Similes conï & cylindri sunt, quorum & axes, & basium diametri proportionales sunt.

XXV. Cubus est figura solida sub sex quadratis æqualibus contenta.

XXVI. Tetraëdrum est figura solida sub quatuor triangulis æqualibus & æquilateris contenta.

XXVII. Octaëdrum est figura solida sub octo triangulis æqualibus & æquilateris contenta.

XXVIII. Dodecaëdrum est figura solida sub duodecim pentagonis æqualibus & æquilateris & æquiangulis contenta.

XXIX. Icosaëdrum est figura solida sub viginti triangulis æqualibus & æquilateris contenta.

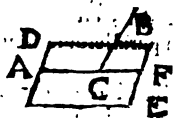
XXX. Parallelepipedum est figura solida sex figuris quadrilateris, quarum quæ ex adverso parallelæ sunt, contenta.

XXXI. So-

XXXI. Solida figura in solida figura dicitur inscribi, quando omnes anguli figuræ inscriptæ constituuntur vel in angulis, vel in lateribus, vel denique in planis figuræ, cui inscribitur.

XXXII. Solida figuræ solidæ figuræ vicissim circumscribi dicitur, quando vel anguli, vel latera, vel denique plana figuræ circumscriptæ tangunt omnes angulos figuræ, circum quam describitur.

P R O P. I.

Recta linea, pars quedam AC non est in subiecto plano, quedam vero CB in sublimi.

Producatur AC in subiecto plano usque ad F, vis CB esse in directum ipsi AC, ergo duæ rectæ AB, AF habent commune segmentum AC. Q. E. N.

S 10. EX. 1.

P R O P. II.

Si duæ rectæ lineæ AB, CD se mutuo fecerint, in uno sunt plano; atque triangulum omne DEB in uno est plano.

Putæ enim trianguli DEB partem EFG esse in uno plano, partem vero FDGB in altero. ergo rectæ ED pars EF est in subiecto plano, pars vero FD in sublimi, Q. E. A. ergo triangulum EDB in uno est plano, proinde & rectæ ED, EB, quare & totæ AB, DC in uno plano existunt. Q. E. D.

S 11.

P R O P.

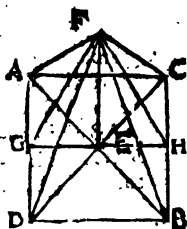
PROP. III.

Si duo plana AB, CD se mutuo secant, communis eorum sectio EF est recta linea.

Si EF communis sectio non est recta linea, & ducatur in plano AB recta EGF , & in plano CD recta EHF . dum igitur rectae EGF, EHF claudunt spatium. $Q. E. A.$

PROP. IV.

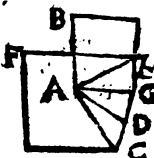
Si recta linea EF rectis duabus lineis AB, CD se mutuo secantibus in communi sectione E ad rectas angulos insistat: illa ducto etiam per ipsas plano $ABCD$ ad angulos rectos erit.

Accipe EA, EC, EB, ED aequales, & junge rectas AC, CB, BD, AD . per E ducatur quævis recta GH ; junganturque FA, FC, FD, FB, FG, FH . Quoniam $AE = EB$; & $DE = EC$; & ang. $AED = CEB$, erit $AD = CB$. & pariterque $AG = DB$. ergo AD parall. CB , & AC parall. DB . quare ang. $GAE = EBH$. & ang. $AGE = EHB$. sed & $AE = EB$ ergo $GE = EH$, & $AG = BH$. quare ob angulos rectos, ex hyp. & proinde pares ad E , bases FA, FC, FB, FD aquantur. Triangula igitur $ADFA, FBC$ sibi mutuo æquilatera sunt, quare ang. $DAF = CBF$. ergo in triangulis AGF, FBH latera FG, FH aquantur; & proinde etiam triangula FEG, FEH sibi mutuo æquilatera sunt. ergo anguli FEG, FEH æquales ac propterea recti sunt. Eodem modo FE com-

a3. def. 11.

omnibus in plano A D B C per E ductis, rectis
lineis rectos angulos constituit, ideoque eidem
plano recta est. Q. E. D.

P R O P. V.

Si recta linea AB rectis tri-
bus lineis AC, AD, AE se-
mutuo tangentibus in communi
seccione ad rectos angulos infi-
stat; illa tres rectae in uno sunt
plano.

a2. 11.

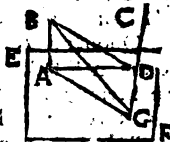
b3. 11.

c4. 11.

d3. def. 11.

Nam AC, AD, AE sunt in
uno plano FC, item AD, AE sunt in uno pla-
no BE. vis diversa esse haec plana; sit igitur eo-
rum intersectio b. recta A G. Quoniam igitur
BA ex hypoth. perpendicularis est rectis AC,
AD, eadem plano FC, ideoque rectae AG per-
pendicularis est. ergo (siquidem & AB est in eo-
dem cum AC, AE plano) anguli BAG, BAE re-
cti, & proinde pares sunt, pars & totum. Q. E. A.

P R O P. VI.

Si duae rectae lineae AB,
DC eidem plano EF ad re-
ctos sint angulos; parallelae
erunt illae rectae lineae AB,
DC.

a hyp.

b const.

c4. 11.

d8. 11.

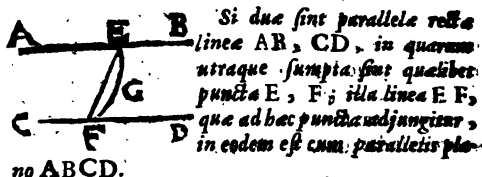
e9. 11.

f2. 11.

Ducatur AD, cui in pla-
no EF perpendicularis sit DG = AB.; jungan-
turque BD, BG, AG. Quia in triangulis BAD,
ADG anguli DAB, ADG recti sunt; atque
AB = DG; & AD communis est; erit BD
= AG; quare in triangulis AGB, BGD ubi
mutuo aequilateris ang. BAG = BDG; quo-
rum BAG rectus cum sit, erit BDG etiam re-
ctus, atque ang. GDC rectus ponitur; ergo re-
cta GD tribus DB, DB, CD recta est; quae
ideo in uno sunt plano, f in quo AB existit;
cum

cum igitur AB, & CD sint in uno plano, & anguli interni BAD, CDA recti sint, & erunt AB, CD parallelæ. Q. E. D.

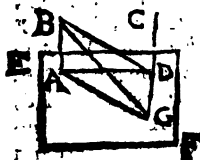
PROP. VII.

Si due sint parallele rectæ lineæ AB, CD, in quarum utraque sumpta sint qualibet puncta E, F; illa lineæ EF, quæ ad hæc puncta adiungitur, in eodem est cum parallelis plano ABCD. Planum in quo AB, CD, secet aliud planum per puncta E & F: si jam EF non est in plano ABCD, illa communis sectio non erit. Sit ergo EGF. hæc igitur recta est lineæ duæ ergo rectæ EF, EGF spatium claudunt. Q. E. A.

23. 11.
b14. ex. 1.

PROP. VIII.

Si due sint parallele rectæ lineæ AB, CD, quarum altera AB ad rectas cuiusdam plano EF sit angulos; & reliqua CD eidem plano EF ad rectos angulos erit.

Adscita præparatione & demonstratione sex-
te hujus; anguli GDA & GDB recti sunt.
ergo GD recta est plano per AD, DB (in quo etiam AB, CD existunt.) ergo GD ipsi CD est perpendicularis; atqui ang. CDA etiam rectus est. ergo CD plano EF recta est. Q. E. D.

24. 11.
b7. 11.
c3. def. 11.
d29. 1.
e4. 11.

PROP.

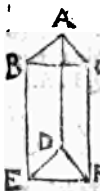
P R O P. IX.

*Q*ue (AB, CD) eidem recta linea EF sunt parallela, sed non in eodem cum illa plano, hae quoque sunt inter se parallelae.

In plano parallelarum AB, EF ducatur HG perpendicularis ad EF. item in plano parallelarum BF, CD ducatur IG perpendicularis ad EF. & ergo EG recta est plano per HG, GI; eidemque plano & rectae sunt AH, & CL. ergo AH, & CL parallelae sunt. Q. E. D.

a 4. 11.
b 8. 11.
c 6. 11.

P R O P. X.

Si due recta linea AB, AC se mutuo tangentes ad duas rectas ED, DF se mutuo tangentes sunt parallela, non autem in eodem plano, ille angulos aequales (BAC, EDF) comprehendunt.

Sint AB, AC, DE, DF aequales inter se, & ducantur AD, BC, EF, BE, CF. Cum AB, DE sint parallelae & aequales, b etiam BE, AD parallelae sunt, & aequales. Eodem modo CF, AD parallelae sunt, & aequales. c ergo etiam BE, FC sunt parallelae & aequales. Equantur ergo BC, EF. Cum igitur triangula BAC, EDF sibi mutuo aequaliterna sint, anguli BAC, EDF aequales erunt. Q. E. D.

a hyp. & confr.
b 33. 1.
c 2. ex. 1.
d 30. 1.
e 33. 1.
f 8. 1.

P R O P. XL

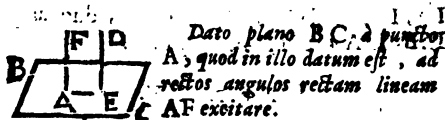
A dno puncto A in sublimi ad subjectam planam BC perpendicularem rectam lineam AI ducere.

In plano BC duc quamvis DE, ad quam ex A duc perpendicularem AF. ad eandem per F in

F in plano BC duc normalem FH. tum ad FH a 12. 1.
 & demitte perpendicularent AI. erit AI recta pla- b 11. 1.
 no BC.

Nam per I duc KIL parall. DE. Quia DE c 11. 1.
 d recta est ad AF, & FH, e erit DE recta plano d 11. 1.
 IFA; adeoque & KL eidem plano f 8. 11.
 g ergo ang. KIA rectus est. atqui ang. AIF g 3. def. 11.
 etiam rectus est. I ergo AI plano BC recta est. h contr.
 Q. E. D. i 4. 11.

PROP. XII.

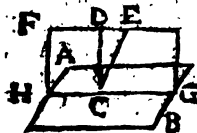

Dato plano BC, & puncto A, quod in illo datum est, ad rectos angulos rectam lineam AF excitare.

A quovis extra planum puncto D duc DE rectam plano BC, & iuncta a 11. 11.
 EA duc AF parall. DE. e perficiuntur est f 11. 1.
 plano BC rectam esse. Q. E. F. c 8. 11.

Practice perficiuntur hoc, & patet eas problema, si duc normæ ad datum punctum appi-
 centur, ut patet ex 4. 11.

PROP. XIII

Dato plano AB, & puncto D, quod in illo datum est, duc rectæ lineæ CD, CE ad rectos angulos non excitabuntur; ab eadem parte.

Nam utraque CD, CE plano AB recta es- 16. 11.
 set, eademque adeo parallelæ forent, quod pa-
 rallelarum definitioni repugnat.

PROP.

P R O P. XIV.

ad hanc con-
versa.

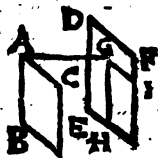
Ad quæ plana CD, FE ,
eadem recta linea AB recta
est; illa sunt parallela.

Si negas, plana CD, FE
concurrent, ita ut commu-
nis sectio sit recta GH ;
sume in hac quodvis pun-
ctum I , ad quod in propo-
sitis planis ducantur rectæ

a 17. 3.
def. 11.
b 17. 1.

IA, IB . unde in triangulo IAB , duo anguli
 IAB, IBA recti sunt. b Q. E. A.

P R O P. XV.

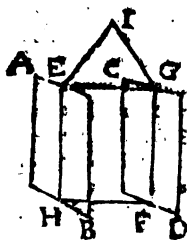
Si due rectæ lineæ AB ,
 AC se mutuo tangentes, ad
duas rectas DE, DF se
mutuo tangentes sint paralle-
la, non in eodem consistentes
plano, parallela sunt, quæ per
illa dicuntur, plana BAC ,
 EDF .

a 11. 11.
b 11. 1.
c 10. 1.
d 3. def. 11.
e 19. 1.
f 4. 11.
geom. fr.
h 14. 11.

Ex A duc AG rectam plano $E F$. b Sintque
 GH, GI parallela ad DE, DF . c erunt hæ pa-
rallela etiam ad AB, AC . Cum igitur anguli
 IGA, HGA sint recti, e erunt etiam CAG ,
 BAG recti. f ergo GA recta est plano BC , atqui
eadem recta est plano $E F$. b ergo plana BC, EF
sunt parallela. Q. E. D.

P R O P.

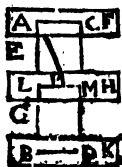
PROP. XVI.

Si duo plani parallela
A B, C D, plano quopiam
H E I G F secantur, commu-
nes illorum sectiones E H,
G F sunt parallele.

Nam si dicantur non
esse parallela, cum sint
in eodem plano secanti,
conveniant alitubi, posita
in I. quare cum tota
H E B, F G I, sint in planis A B, C D productis, et. ita
etiam hae convenient, contra hypoth.

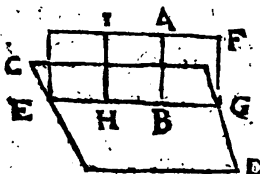
PROP. XVII.

Si dua rectae lineae A L B,
C M D parallelis planis E F, G H,
I K secantur, in easdem rationes
secabuntur (A L. L B :: C M.
M D.)

Ducantur in planis E F, I K
rectae A C, B D. item A D
occurrentes plano G H in N;
junganturque N L, N M. Pla-
na triangulorum A D C, A D B faciunt sectiones
B D, L N; & A C, N M a parallelas. ergo A L. a. 16. 11.
L B :: A N. N D :: C M. M D. Q. E. D. b. 6.

P R O P. XVIII.

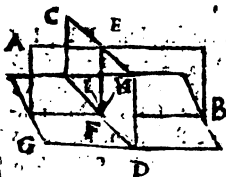

Si recta linea
AB plano cuipiam
CD ad rectos sit an-
gulos; & omnia, quae
per ipsam AB plana
(EF, &c.) eidem
plano CD ad rectos
angulos erunt.

a 31. 1.
b 3. 11.
c 4. def. 11.

Ductum sit per AB planum aliquod EF, fa-
ciens cum plano C D sectionem E G ; è cujus
aliquo puncto H, in plano EF a ducatur HI pa-
rall. AB. b erit HI recta plano C D ; pariterque
aliae quævis ad EG perpendiculares. c ergo pla-
num EF plano CD rectum est; eademque ratio-
ne quævis alia plana per AB ducta plano EF re-
cta erunt. Q. E. D.

P R O P. XIX.

Si duo plana A B,
C D, se mutuo secan-
tia, plano cuidam G H
ad rectos sint angu-
los, communis etiam
illorum sectio EF ad
rectos eidem plano
(G H) angulos erit.

a 13. 11.

Quoniam plana A B, C D ponuntur recta
plano G H, patet ex 4. def. 11. quod ex puncto
E in utroque plano A B, C D duci possit per-
pendicularis plano G H; quæ a unica erit, &
propterea eorundem planorum communis sectio.
Q. E. D.

P R O P.

PROP. XX.

Si solidus angulus ABCD tribus angulis planis BAD, DAC, BAC contineatur; ex his duo quilibet, utriusque assumptis tertio sunt majores.

Si tres anguli sunt æquales, patet assertio; si inæquales, maximus esto BAC. ex quo & auferatur a 23. 1. BAE=BAD; & fac AD=AE; ducanturque BEC, BD, DC.

Quoniam latus BA commune est, & AD=AE; & ang. BAE = BAD; erit BE=BD. sed BD+DC < BE+EC, ergo DC < EC. cum igitur AD=AE, & latus AC commune est, ac DC < EC, erit ang. CAD < EAC. ergo ang. BAD + CAD < BAC. Q. E. D.

PROP. XXI.

Omnis solidus angulus sub minoribus, quam quatuor rectis angulis planis, continetur.

Esto solidus angulus A; & planis angulis illum componentibus subtendantur rectæ BC, CD, DE, EF, FB in uno plano existentes. Quo facto constituitur pyramis, cujus basis est polygonum BCDEF, vertex A; totque cincta triangulis quot plani anguli componunt solidum A. Jam vero quia duo anguli ABF, ABC majores sunt uno FBC, & duo ACB, ACD majores uno BCD, & sic deinceps, erunt triangulorum G, H, I, K, L circa basim anguli simul sumpti omnibus simul angulis basis B, C, D, E, F majores. sed anguli baseos una cum quatuor rectis faciunt bis tot rectos, quot sunt latera, sive quot triangula. Ergo omnes triangulorum circa basim anguli una

cum 4 rectis conficiunt amplius quam bis tot
rectos quot sunt triangula. sed iidem anguli cir-
ca basim una cum angulis qui componunt soli-
dum, componunt ab his tot rectos quot sunt tri-
angula. licet ergo angulos solidum angulum A
componentes quatuor rectis esse minores.
Q. E. D.

PROP. XXII.

Si, fuerit ut tres anguli plani A, B, HCF, quorum duo utlibet affertur reliquo sint majores; comprehendant autem ipsos rectæ lineæ æquales AD, AE, FB, &c. fieri potest, ut ex rectis lineis DE, FG, HI, æquales illas, rectas confluentibus triangulum constituatur.

Ex iis constitui potest triangulum, si duæ quælibet reliqua majores existant; sed ita se res habet. Nam si æq. ang. $HCK = B$, & $CK = CH$, ducanturque HK , IK . ergo $KH = FG$, & quia ang. $KCI = A$, erit $KI = DE$. sed $MI = HI + KH (FG)$ ergo $DE = MI + FG$. Simili argumento quævis duæ reliqua majores ostendentur; & proinde ex iis triangulum constitui potest. Q. 3. D.

P. R. Q.

PROP. XXIII.

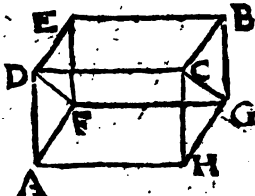

Ex tribus angulis planis A, B, C, quorum duo quomodocumque assumpsi reliquo sunt majores, solidum angulum MHIK consistere. * Oportet autem * 21. 11. illos tres angulos quatuor rectis minores esse.

Fac AD, AE, BE, BF, CF, CG æquales inter se. Ex subtenis DE, EF, FG (hoc est, ex æqualibus HI, IK, KH) * fac triang. HNI. circa quod b describatur circulus LMKL. * Qge- niam vero AD \square HL; * fit ADq \equiv HLq \rightarrow LMq. & sitque LM recta plano circuli HNI; & ducantur HM, KM, IM. Quodiam igitur ang. HLM e rectus est, * erit MHq \equiv HLq \rightarrow LMq \equiv ADq. ergo MH = AD. simili argumento MK, MI, AD (id est, AE, EB, &c.) æquantur; ergo cum HM = AD, & MI = AE; & DE = HI, erit ang. A = HMI; * similiter ang. IMK = I & ang. HMK = C. Factus est igitur angulus solidus ad M ex tribus planis datis. Q. E. F. Brevitatis causa assumptum est, esse AD \square HL, id quod in variis casibus demonstratum vide apud Claviu.

a 22. 11. d
22. 1.
b 5. 4.
vid. Clav.
viam.
c 56. 4. 1.
d 12. 11.
e 3. def. 11.
f 47. 1.
g constr.
h constr.
k 8. 1.

PROP. XXIV.

Si solidum AB
parallelis planis con-
tineatur, aduersa
illius plana (AG,
DB, &c.) parallelo-
gramma sunt similia
& equalia.

Planum AC se-
cans plana paral-
lela AG, DB, facit sectiones AH, DC paralle-
las. Eadem ratione AD, HC parallelæ sunt. Er-
go ADCH est parallelogrammum. Simili argu-
mento reliqua parallelepipedi plana sunt & pa-
rallelogramma. Quum igitur AF ad HG, & AD
ad HC parallelæ sint, erit ang. $FAD = CHG$;
ergo ob $AF = HG$, & $AD = HC$, ac
propterea AF. AD :: HG. HC, triangula FAD,
GAH similia sunt & equalia; proinde & pa-
rallelogramma AE, HB similia sunt & equalia.
idemque de reliquis oppositis planis ostende-
tur, ergo, &c.

PROP. XXV.

Si solidum
parallelepipe-
dum ABCD
plano EF sece-
tur aduersis
planis AD, BC
parallelo, erit
quemadmodum

basis AH ad basim BH, ita solidum AHD ad soli-
dum BHC.

Concipe Ppp. ABCD produci utrinque. ac-
cipe $AI = AE$, & $BK = EB$; & pone plana
Q, KB planis AD, BC parallela, parallelo-
gramma

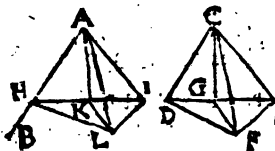
gramma IM, AH, & DL, DG, & IQ, AD, EF, &c. similia ac æqualia sunt; & quare Ppp. $AQ = AF$; atque eadem ratione Ppp. $BP = BF$. ergo solida IF, EP solidorum AF, EC æquemultiplicia sunt, ac bases IH, KH basium AH, BH. Quod si basis IH = KH, erit similiter solidum IF = EP. & de AH. BH :: AF. EC. Q. E. D.

Hac eadem omni prismati accommodari possunt; unde

Coroll.

Si prisma quodcumque secetur plano oppositis planis parallelo, sectio erit figura æqualis, & similis planis oppositis.

PROP. XXVI.

Ad datam rectam lineam AB, ejusque punctum A, constituere angulum solidum AHIL, æqualem solido angulo dato CDEF.

A puncto quovis F demitte FG plano DCE rectam; ducanturque rectæ DF, FE, EG, GD, CG. Fac $AH = CD$, & ang. $HAI = DCE$. & $AI = CE$; atque in plano HAI, fac ang. $HAK = DCG$, & $AK = CG$. Tum erige KL rectam plano HAI, & sit $KL = GF$. ducaturque AL. erit angulus solidus AHIL par dato CDEF. Nam hujus constructio illius constitutionem penitus æmulatur, ut facile patebit examinanti. ergo factum.

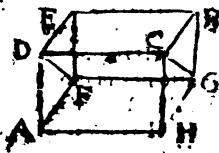

*A data recta
linea AB, dato
solido parallele-
pipedo CD simi-
le & similiter po-
situm parallelepi-
pedum AK descri-
bere.*

Ex angulis planis BAH, HAI, BAI, qui æ-
quales sunt ipsis FCE, ECG, FCG, & fac angu-
lum solidum A' solidum C parem. item b fac FC.
CE :: BA. AH. b ac CE. CG :: AH. AI (c unde
erit ex æquali FC.CG :: BA. AI;) & perficiatur
Ppp. AK. erit hoc simile dato.

Nam per contr. Pgra BH, FE; d & HI,
EG; & e BI, FG similia sunt, & e horum ideo
opposita illorum oppositis. ergo sex plana solidi
AK similia sunt sex planis solidi CD. pproinde
AK, CD similia solida existunt. Q. E. F.

P R O P. XXVIII.

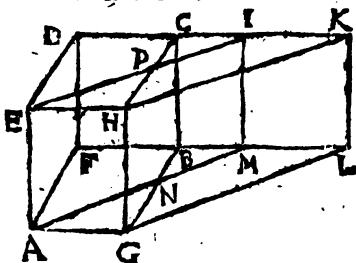

*Si solidum parallelepi-
pedum AB plano FGCD
sectur per diagonos DF,
CG adversarum plano-
rum AE, HB, bisariam
secabitur solidum AB ab
ipso plano FGCD.*

Nam quia DC, FG, æquales & parallelæ
sunt, b planum EGC b est Pgr. & propter
c Pgra AE, HB æqualia, & similia, b etiam tri-
angula AFD, HGC, CGB, DFE æqualia &
similia sunt. Atqui Pgra AC, AG ipsis FB, FD
etiam æqualia & similia sunt. ergo prismatis
FGCDAH omnia plana æqualia sunt, & simi-
lia planis omnibus prismatis FGCDEB; & c pro-
inde hoc prisma Ali æquatur. Q. E. D.

P R O P.

PROP. XXIX.

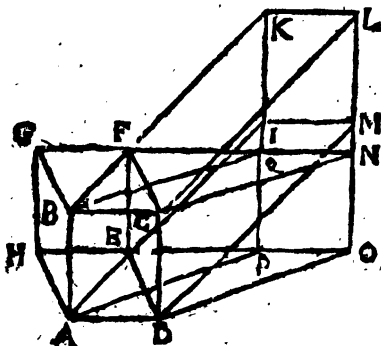

Solida parallelepipeda AGHEFB CD, AGHEMLKI super eandem basim AGHE constituta, & * in eadem altitudine; quorum insistentes linea AF, AM in iisdem collocantur rectis lineis AG, FL, sunt inter se aequalia.

* Id est, inter parallela plana AGHE, FLKD. & sic intellige in sequent. a 10. def. 11. & 35. 1. b 3. & 2. c 2. 2.

Nam si ex * aequalibus prismatis AFMEDI, GBLHCK commune auferatur prisma NBMPCI, addaturque utrique solidum AGNEHP, b erit Ppp. AGHEFB CD = AGHEMLKI. Q. E. D.

PROP. XXX.

Solida parallelepipeda ADBCHEFG, AD-

ADCBIMLK super eandem basim ADCB constituta, & in eadem altitudine, quorum insistentes lineæ AH, AI non in iisdem collocantur rectis lineis, inter se sunt æqualia.

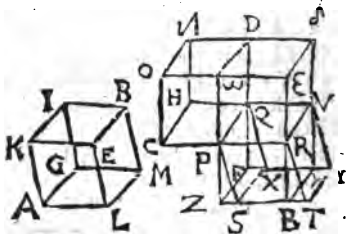
a 14. 1.

Nam produc rectas HEQ, GFN; & LMO, KIP; & duc AP, DO, BQ. CN. erunt tam DC, AB, HG, EF, PQ, ON; quam AD, HE, GF, BC, KL, IM, QN, PO æquales inter sese & parallelæ: b Quare Ppp. ADCBPONQ utriusque Ppp. ADCBHEFG, ADCBIMLK æquale est; & c proinde hæc ipsa inter se æqualia sunt. Q. E. D.

b 29. 11.

c 1. ex. 1.

PROP. XXXI.

Solida parallelepipeda ALEKGMBI, CPWOHQN super æquales bases ALEK, CPWO constituta, & in eadem altitudine, æqualia sunt inter se.

a Altitudo, est perpendicularis à plano basi ad planum oppositum.

Habeant primo parallelepipeda AB, CD latera ad bases recta; & ad latus CP productum a fiat pgr. PRTS æq. & simile pgr. KE LA; b adeoque Ppp. PRTS QV YX æq. & sim. Ppp. AB. Producantur O. E, ND, P Z, DQF, ERB, V, TSZ, YXF; & duc Es, B, ZF.

a 18 6.

b 27. 1. & 10. def. 11.

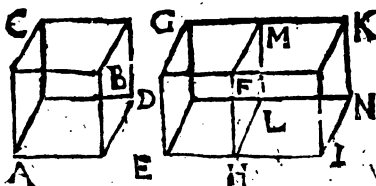
c 30. def. 11. d hyp. & 35. 1.

Plana O. N, CRVH, ZTYF c parallela sunt inter se; d & pgr. ALEK, CPWO, PRTS, PRBZ æqualia sunt. Cum igitur Ppp. CD.

CD PV δa $e ::$ pgr. C a (PRBZ.) P $ie ::$ Ppp. $e 25. 11.$
 PRBZQV, F. PV δa , ferit Ppp. CD $f =$ $f 9. 5.$
 PRBZQV, F $g =$ PRVQSTYX $h =$ AB. $g 19. 12.$
 Q. E. D. $h 29. 12.$

Sin Ppp^a AB, CD latera basibus obliqua habeant; super easdem bases, & in eadem altitudine, ponantur parallelepiped^a, quorum latera basibus sint recta. Ea inter se, & obliquis æqualia erunt; = proinde & obliqua AB, CD æquantur. Q. E. D. $k 19. 12.$
 $m 4. 22. 7.$

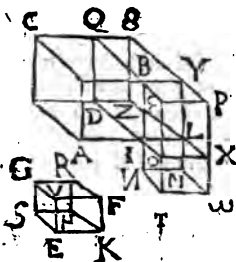
PROP. XXXII.

Solida parallelepiped^a ABCD, EFGH sub eadem altitudine, inter se sunt ut bases AB, EF.

Producta EHI, & fac pgr. FI = AB, & b comple Ppp. FINM. Liquet esse Ppp. FINM. $a 45. 1.$
 (ABCD.) EFGH $d ::$ FI. (AB) EF. Q. E. D. $b 31. 1.$
 $c 31. 11.$
 $d 15. 14.$

PROP. XXXIII

Similia solida parallelepiped^a, ABCD, EFGH, inter se sunt in triplicata ratione homologorum laterum AI, EK:

Producantur rectæ AIL, DIO, BIN. & fiant IL, IO, IN ipsi^s EK, KH, KF æquales, hæcque $a 3. 1.$
 $b 17. 11.$

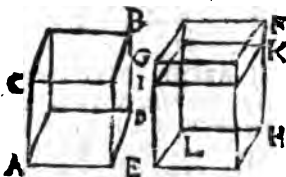
c 31. 1.
d 17.e 1. 6
f 32. 11.g conf.
h 10. def. 9.
i 1. 6.

& Ppp. IXMT æq. & sim. Ppp^o EFGH.
 e Perficiantur Ppp a IXPB, DLYQ. Itaque de
 sit AI. IL. (EK) :: DI. IO (HK) :: BI. IN.
 (KF;) hoc est Pgr. AD. DL :: DL. IX ::
 BO. IT; f id est Ppp. ABCD. DLQY ::
 DLQY. IXBP :: IXBP. IXMT. (g EFGH.)
 h ergo ratio ABCD ad EFGH triplicata est ra-
 tionis ABCD ad DLQY, i vel AI ad EK.
 Q. E. D.

Coroll.

Hinc, si fuerint quatuor lineæ rectæ continue proportionales, ut est prima ad quartam, ita est parallelepipedum super primam descriptum ad parallelepipedum simile similiterque descriptum super secundam.

PROP. XXXIV.

Æqualium so-
 lidorum parallele-
 pipedorū ADCB,
 EHGF bases
 & altitudines re-
 ciprocantur (AD.
 EH :: EG.
 AC.) Et quo-
 rum solidorum parallelepipedorum ADCB, EHGF
 bases & altitudines reciprocantur, illa sunt æ-
 qualia.

Sint primo latera CA, GE ad bases recta; si
 jam solidorum altitudines sint pares, etiam
 bases æquales erunt, & res clara est. Sin altitu-
 dines inæquales sint, à majori EG detrahe EI
 = AC. & per I duc planum IK parallelum
 basi EH. itaque

e 3. 1.
f 31. 1.
g 32. 11.
h 17. 5.
i 1. 6.
j conf.
k 11. 5.

1. Hyp. AD. EH e :: Ppp. ADCB. EHIK d ::
 Ppp. EHGF. EHIK e :: GL. IL e :: GE. IE.
 (f AC;) g liquet igitur esse AD. EH :: GE. AC.
 Q. E. D.

2. Hyp.

2. Hyp. ADCB. EHIK $b :: AD. EH$ $h :: EG. EI$ $l :: GL. IL$ $m :: Ppp. EHGf. EHIK$,
 = quare Ppp. ADCB = EHGf. Q. E. D.

h 32. 11.
 h 32. 11.
 l 6.
 m 32. 11.
 h 9. 5.

Sint deinde latera ad bases obliqua. Erigantur super iisdem basibus, in altitudine eadem, parallelepipeda recta. Erunt obliqua parallelepipeda his æqualia. Quare cum hæc per 1. partem reciprocant bases & altitudines, etiam illa reciprocabunt. Q. E. D.

Coroll.

Quæ de parallelepipedis demonstrata sunt Prop. 29, 30, 31, 32, 33, 34. etiam conveniunt prismatis triangularibus, quæ sunt dimidia parallelepipeda, ut patet ex Pr. 28. Igitur,

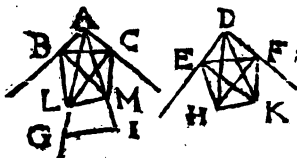
1. Prismata triangularia æque alta sunt ut bases.

2. Si eandem vel æquales habeant bases, & eandem altitudinem, æqualia sunt.

3. Si similia fuerint, eorum proportio triplicata est proportionis homologorum laterum.

4. Si æqualia sunt, reciprocant bases & altitudines. & si reciprocant bases & altitudines, æqualia erunt.

PROF. XXXV.

Si fuerint duo
 plani anguli
 BAC, EDF
 æquales, quorum
 versicibus A, D,
 sublimes rectæ
 lineæ AG, DH

insistant, quæ cum lineis primo positis angulas contineant æquales, utrumq; utriq; (ang. GAB = HDE; & GAC = HDF.) in sublimibus autem lineis AG, DH qualibet sumpta fuerint, puncta G, H;

ab his ad plana BAC, EDF, in quibus consistunt anguli primum positi BAC, EDF; ductæ fuerint perpendiculares GI, HK; à punctis vero I, K quæ in planis à perpendicularibus fiunt, ad angulos primum positos adjunctæ fuerint rectæ lineæ AI, LK; hæc cum sublimibus AG, DH æquales angulos GAM, HDK comprehendunt.

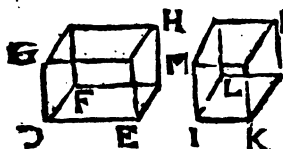
Fiant DH, AL æquales, & GI, LM parallelæ; & MC ad AC, MB ad AB, KF ad DF, KE ad DE perpendiculares, ducanturque rectæ BC, LB, LC, atque EF, HF, HE; & estque LM recta plano BAC; b quare anguli LMC, LMA, LMB; eademque ratione anguli HKF, HKD, HKE recti sunt. Ergo $ALq = LMq + AMq$
 $c = LMq + CMq + ACq = LCq + ACq$
 448. 1. ergo ang. ACL rectus est. Rursus $ALq = LMq + MAq = LMq + BMq + BAq = BLq + BAq$
 47. 3. ergo ang. ABL etiam rectus est. Simili discursu anguli DFH, DEH recti sunt; f ergo $AB = DE$; f & $BL = EH$; f & $AC = DF$; & $CL = FH$. g quare etiam $BC = EF$, g & ang. ABC = DEF g & ang. ACB = DFE. unde reliqui è rectis anguli CBM, BCM reliquis FEK, EFK æquantur. h ergo $CM = FK$, i ideoque & $AM = DK$. ergo si ex LAq = HDq, auferatur AMq = DKq, n remanet LMq = HKq quare trigona LAM, HDK sibi mutuo æquilatera sunt. o ergo ang. LAM = HDK. Q. E. D.

Coroll.

Itaque si fuerint duo anguli plani æquales, quorum verticibus sublimes rectæ lineæ æquales insistant, quæ cum lineis primo positis angulos contineant æquales, utrumque utriusque erunt à punctis extremis linearum sublimium ad plana angulorum primo positorum demissæ perpendiculares inter se æquales; nempe $LM = HK$.

P R O P.

P R O P. XXXVI.

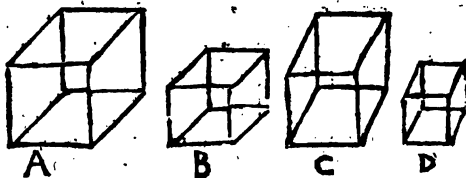

Si tres rectæ li-
neæ DE, DG, DF
proportionales fue-
rint; quod ex his tri-
bus fit solidum pa-
rallelepipedum D
H, aequale est de-

scripto à media linea DG (IL) solido parallelepipe-
do IN, quod æquilaterum quidem sit, æquiangulum
vero prædicto DH.

Quoniam DE. IK :: IL. DF, & erit pgr. LK ^{a b}
= FE. & propter angulorum planorum ad E &
I, ac linearum GD, IM æqualitatem, etiam alti-
tudines parallelepipedorum æquales sunt, ex
coroll. præced. ergo ipsa inter se æqualia sunt. c. 31. 11.
Q. E. D.

P R O P. XXXVII.

Si quatuor rectæ lineæ A, B, C, D proportiona-
les fuerint, & solida parallelepipeda A, B, C, D
qua ab ipsis & similia, & similiter describuntur,
proportionalia erunt. Et si solida parallelepipeda,
qua & similia, & similiter describuntur, fuerint
proportionalia (A. B :: C. D.) & ipsæ rectæ lineæ
A, B, C, D proportionales erunt.

Nam rationes parallelepipedorum triplicatæ
sunt rationum, quas habent lineæ. ergo si A. B ^{a b}
:: C. D. & erit Ppp. A. Ppp. B :: Ppp. C. Ppp.
D. & vice versa:

P R O P.

P R O P. XXXVII.

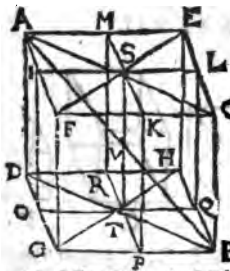

Si planum AB ad planum AC rectum fueris, & ab aliquo puncto E eorum, quae sunt in uno planorum (AB) ad alterum planum AC perpendicularis EF ducta fuerit, in planorum communem sectionem AD eadem ducta perpendicularis EF .

Si fieri potest, cadat F extra intersectionem AD . In plano AC educatur FG perpendicularis ad AD , jungaturque EG . Angulus FGE $\hat{=}$ re. Quis est; & EFG rectus ponitur. ergo in triangulo EFG sunt duo anguli recti. $Q. E. A.$

a 11. 1.
b 4. & 1.
def. 11.
c 17. 2.

P R O P. XXXIX.

Si solidi parallelepipedum AB , eorum quae ex adverso planorum AC , DB latera (AE, FC, AF, EC , & DH, GB, DG, HB) bifariam secta sint; per sectiones autem plana $ILQO$, $PKMR$ sint. B extensa; planorum communis sectio ST , & solidi parallelepipedum diameter AB , bifariam se mutuo secabunt.

Ducantur rectae SA, SC, TD, TB . Propter latera DO, OT lateribus BQ, QT , & angulosque alternos TOD, TQB aequales, & etiam bases DT, TB , & anguli DTO, BTQ aequantur. ergo DTB est recta linea. eodem modo ASC recta est linea. Porro & tam AD ad FG , & quam PG ad CB ; ideoque AD ad CB , & aequale sunt. Proinde AC ad DB parallelae & aequales sunt. b quare

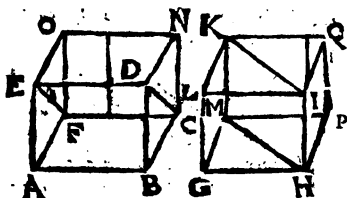
a 34. 1.
b 19. 1.
c 4. 1.
def. 15. 1.
c 14. 1.
f 9. 11. &
1. 42.
g 26. 1.

quare AB , & ST in eodem plano $ABCD$ existunt. Itaque cum anguli AVS , BVT ad verticem, & alterni ASV , BTV æqueantur; & $AS = BT$; erit $AV = BV$, & $SV = VT$.
 Q. E. D.

Coroll.

Hinc, in omni parallelepipedo diametri omnes se mutuo bisecant in uno puncto, V.

PROP. XL.

Si fuerint duo prismata $ABCFED$, $GHMLIK$ æqualis altitudinis, quorum hoc quidem habeat basim $ABCF$ parallelogrammum; illud vero GHM triangulum; duplum autem fuerit parallelogrammum $ABCF$ trianguli GHM ; æqualia erunt ipsa prismata $ABCFED$, $GHMLIK$.

Nam si perficiantur parallelepipeda AN , GQ , erunt hæc æqualia ob æ basium AC , GP , & altitudinum æqualitatem. ergo etiam prismata, horum dimidia, æqualia erunt. Q. E. D.

Schol.

Ex hæcenus demonstratis habetur dimensio prismatum triangularium, & quadrangularium, seu parallelepipedorum, si nimirum altitudo ducatur in basim.

Ubi altitudo sit 10 pedum, basis vero pedum quadratorum 100 (mensurabitur autem basis per sch. 35. 1. vel per 41. 1.) multiplica 100 per 10;

T

pro-

PROP. XXXVIII.

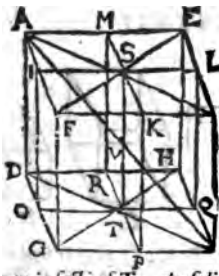

Si planum AB ad planum AC rectum fuerit, & ab aliquo puncto E eorum, quae sunt in uno planorum (AB) ad alterum planum AC perpendicularis EF ducta fuerit, in planorum communem sectionem AD eadem ducta perpendicularis EF .

Si fieri potest, cadat F extra intersectionem AD . In plano AC educatur FG perpendicularis ad AD , jungaturque EG . Angulus FGE rectus est; & EFG rectus ponitur. ergo in triangulo EFG sunt duo anguli recti. Q. E. A.

a 11. 1.
b 4. & 1.
def. 11.
c 17. 2.

PROP. XXXIX.

Si solidi parallelepipedum AB , eorum quae ex adverso planorum AC , DB latera (AE, FC, AF, EC , & DH, GB, DG, HB) bifariam secta sint; per sectiones autem plana $ILQO$, $PKMR$ sint. B extendas; planorum communis sectio ST , & solidi parallelepipedum diameter AB , bifariam se mutuo secabunt.

Ducantur rectae SA, SC, TD, TB . Propter latera DO, OT lateribus BQ, QT , & angulosque alternos TOD, TQB aequales, & etiam bases DT, TB , & anguli DTO, BTQ aequantur. Ergo DTB est recta linea. eodem modo ASC recta est linea. Porro & tam AD ad FG , & quam PG ad CB ; ideoque AD ad CB , & proinde AG ad DB parallelas & aequales sunt. h quare

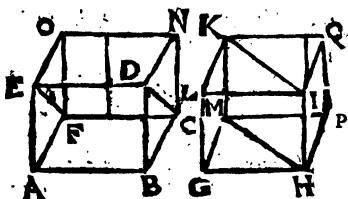
a 34. 1.
b 19. 1.
c 4. 1.
d 12. 15. 1.
e 34. 1.
f 9. 11. &
1. 12.
g 10. 1.

quare $A, B,$ & S, T in eodem plano $ABCD$ existunt. Itaque cum anguli AVS, BVT ad verticem, & alterni ASV, BTV æqueantur; & $AS = BT$; erit $AV = BV$; & $SV = VT$. Q. E. D.

Coroll.

Hinc, in omni parallelepipedo diametri omnes se mutuo bisecant in uno puncto, V .

P R O P. XL.

Si fuerint duo prismata $ABCFED, GHMLIK$ æqualis altitudinis, quorum hoc quidem habeat basim $ABCF$ parallelogrammum; illud vero GHM triangulum; duplum autem fuerit parallelogrammum $ABCF$ trianguli GHM ; æqualia erunt ipsa prismata $ABCFED, GHMLIK$.

Nam si perficiantur parallelepipeda AN, GQ , erunt hæc æqualia ob b basium AC, GP , & c altitudinum æqualitatem. ergo etiam prismata, e horum dimidia, æqualia erunt. Q. E. D.

Schol.

Ex hæcenus demonstratis habetur dimensio prismatum triangularium, & quadrangularium, seu parallelepipedorum, si nimirum altitudo ducatur in basim.

Ubi altitudo sit 10 pedum, basis vero pedum quadratorum 100 (mensurabitur autem basis per sch. 35. I. vel per 41. R.) multiplica 100 per 10;

proveniunt 1000 pedes cubici pro soliditate prismatis dati.

Vide schol.
35. l.

Nam quemadmodum rectangulum, ita & parallelepipedum rectum producitur ex altitudine ducta in basim. Ergo quodvis parallelepipedum producitur ex altitudine in basim ducta, ut patet ex 31. hujus.

Deinde cum totum parallelepipedum producat ex altitudine in totam basim, semissis ejus (hoc est prisma triangulare) producet ex altitudine ducta in dimidiam basim, nempe triangulum.

Monitum.

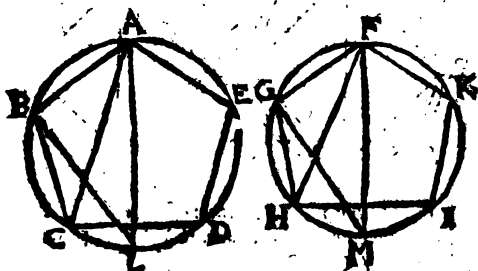
Nota, litterarum quæ designant angulum solidum primam esse semper ad punctum, in quo est angulus; litterarum vero quæ designant pyramidem, ultimam esse ad vertex pyramidis.

Exi gr. Angulus solidus ABCD est ad punctum A pyramidis quoque BCDA vertex est ad punctum A, & basis triangulum BCD.

LIB.

LIB. XII

PROF. I.

Qua sunt in circulis ABD, FGI polygo-
na similia ABCDE, FGHIK, inter
se sunt, ut quadrata à diametris AL,
FM.

Ducantur AC, BL, FH, GM.
Quoniam \angle ang. ABC = FGH, & atque AB. BC
:: FG. GH, & erit ang. ACB (\angle ALB) = FHG
(\angle FMG.) anguli autem ABL, FGM \angle recti, &
proinde æquales sunt. & ergo triangula ABL, FGM
æquiangula sunt. \therefore quare AB. FG :: AL. FM.
& ergo ABCDE. FGHIK :: AL. FMq.

COROLL.

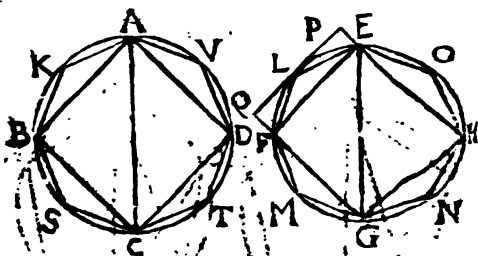
Hinc (quã AB. FG :: AL. FM :: BC. GH,
&c.) polygonorum similiarum circulo inscripto-
rum ambitus sunt ut diametri.

lib. 12. c.
23.

T

PROF.

P R O P . II.

Circuli ABT, EFN inter se sunt, quemadmodum quadrata a diametris AC, EG.

Ponatur ACq. EGq. :: circ. ABT. I. Dico I = circ. EFN.

Nam primo, si fieri potest, sit I = circ. EFN, sitque excessus K. Circulo EFN inscribatur quadratum EFGH, & quod dimidium est circumscripti quadrati, adeoque semicirculo majus. Biseca arcus EF, FG, GH, HE, & ad puncta bisectionum junge rectas EL, LF, &c. per L duc tangentem PQ (e quæ ad EF parallela est,) & produc HEP, GFQ; estque triangulum ELF & dimidium parallelogrammi EPQF, adeoque majus dimidio segmenti ELF; pariterque reliqua triangula ejusmodi reliquorum segmentorum dimidia superant. Et si iterum bisecentur arcus BL, LF, FM, &c. rectæque adjungantur, eodem modo triangula segmentorum semis- ses excedent. Quare si quadratum EFGH è circulo EFN, & è reliquis segmentis triangula detrahantur, & hoc fiat continuo, tandem restabit magnitudo aliqua minor quam K. Eo- usque perventum sit, nempe ad segmenta EL, LF, FM, &c. minora quam K, simul sum- pta.

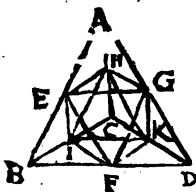
pta. ergo I (f circ. EFN. — K) \rightarrow polyg. f. 10. 3. & 1.
ELFMGNHO (circ. EFN. — segm. EL — I. H. —
Sec.) Circulo ABT inscriptum, puta simile po-
lygonum AKBSC TDV. itaque quia
AKBSC TDV. ELMGNHO :: ACq. EGq. :: circ. ABT. Lac polyg. AKBSC TDV. \rightarrow circ. ABT. \rightarrow erit polyg. ELMGNHO. I. sed prius erat I. ELMGNHO. qua-
re repugnant.

Rursus, si fieri potest, sit I circ. EFN.
Quoniam igitur ACq. EGq. :: circ. ABT. I. \rightarrow inversetque I. circ. ABT. :: EGq. ACq. postea
circ. ABT. :: circ. EFN. K. ergo circ. ABT. \rightarrow K. \rightarrow atque EGq. ACq. :: circ. EFN. K. Quare
repugnare modo ostensum est.

Ergo concludendum est, quod I = circ. EFN.
Q. E. D.

Coroll.

Hinc, ut circulus est ad circulum, ita polygo-
num in illo descriptum ad simile polygonum in
hoc descriptum.

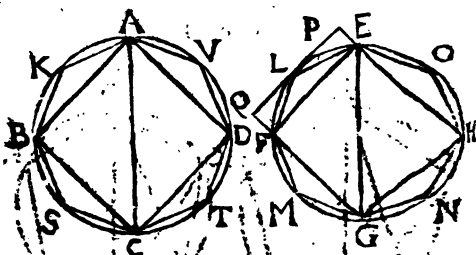
Omnis pyramis ABDC
triangularem habens ba-
sim, dividitur in duas py-
ramides AEGH, HIKC
equales & similes inter
se, triangulares habentes
bases, & similes toti
ABDC; & in duo pris-
mata equalia BFGEIH, EGDHIC; qua dua
prismata majora sunt dimidio totius pyramidis
ABDC.

Latera pyramidis bisecentur in punctis E, F,
G, H, I, K; junganturque rectæ EF, FG, GE,
EL, IF, FK, KG, GH, HE. Quoniam latera

T 3

pyra-

PROP. II.

Circuli ABT, EFN inter se
sunt, quemadmodum quadrata
diametris AC, EG.

Ponatur ACq. EGq. :: circ.
ABT. I. Dico I = circ. EFN.

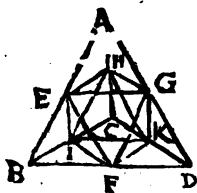

Nam primo, si fieri potest, sit I = circ. EFN,
sitque excessus K. Circulo EFN inscribatur
quadratum EFGH, & quod dimidium est cir-
cumscripti quadrati, adeoque semicirculo majus.
Biseca arcus EF, EG, GH, HE, & ad puncta
bisectionum junge rectas EL, LF, &c. per L
duc tangentem PQ (c. quæ ad EF parallela est,) &
& produc HEP, GFQ; estque triangulum
ELF & dimidium parallelogrammi EPQF, adeo-
que majus dimidio segmenti ELF; pariterque
reliqua triangula ejusmodi reliquorum segmen-
torum dimidia superant. Et si iterum bisecentur
arcus EL, LF, FM, &c. rectæque adjungan-
tur, eodem modo triangula segmentorum semis-
ses excedent. Quare si quadratum EFGH è
circulo EFN, & è reliquis segmentis triangula
detrahantur, & hoc fiat continuo, tandem re-
stabit magnitudo aliqua minor quam K. Eo-
usque perventum sit, nempe ad segmenta EL,
LF, FM, &c. minora quam K, simul sum-
pta.

Rursus, si fieri potest, sit $I \sqsubset$ circ. EFN.
 Quoniam igitur $ACq, EGq \vdash \vdash$ circ. ABT. I. ²⁴⁷
 inverteque $I, circ. ABT \vdash \vdash EGq, ACq$ possit
 circ. ABT \vdash circ. EFN. K_n ergo circ. ABT
 $\sqsubset K_n$ etque $EGq, ACq \vdash \vdash$ circ. EFN. K_n Quia
 repugnare modo ostensum est.

Coroll.

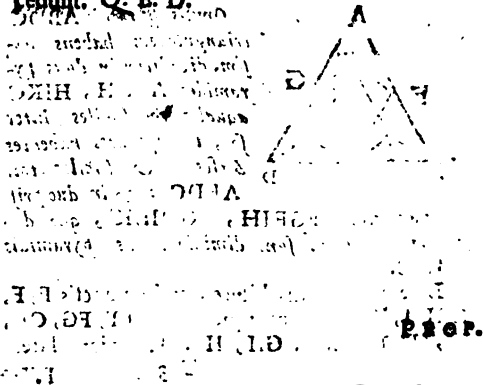
P. R.

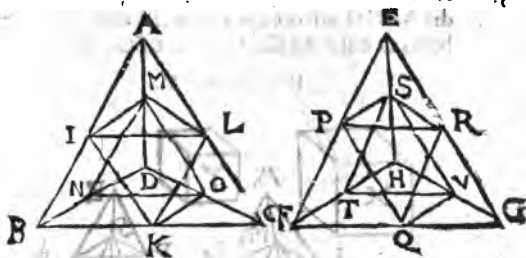
T 3

рута-

pyramidis proportionaliter secta sunt; & erunt
 12. 6. HI, AB ; & GF, AB ; & IF, DC ; atque HG ,
 DC , &c. parallelae; proinde & HI, FG ; & GH ,
 FI parallelae sunt. Nunc igitur triangula ABD ,
 12. 7. AEG , EBF , FDG , HIK æquiangula esse; &
 12. 8. quatuor ultima æquari eodem modo triangula
 ACE , AHE , EIB , HIC , FGK æquiangula sunt;
 & quatuor postrema inter se æqualia. Similiter
 triangula BFI , FDK , IKC , EGH ; & de quo
 triangula AHG , GDK , HKC , EFL similia sunt
 & æqualia. Quinetiam triang. HIK ad ADB , &
 EGH ad BDC , & EFL ad ADC , & FGK ad
 ABC parallela sunt. Ex quibus perspicue sequi-
 12. 12. tur primo, pyramides $AEGH$, $HIKC$ æquales
 12. 13. esse; totique $ABDC$; & inter se similes. deinde
 solida $BFGGEIH$, $FGDIHK$ prismata esse, &
 quidem æque alta, nempe sita inter parallela pla-
 na ABD , HIK . verum basis $BFGG$ basis FDG
 12. 14. 1. duplex est. quare dicta prismata æqualia sunt.
 12. 15. 1. quorum alterum $BFGGEIH$ pyramide $BEFL$, hoc
 est, $AEGH$ majus est, totum sua parte; proinde
 duo prismata majora sunt duabus pyramidibus,
 totiusque adeo pyramidis $ABDC$ dimidium ex-
 cedunt. Q. E. D.

PROP. IV.

Si fuerint duæ pyramides ABCD, EFGH ejusdem altitudinis, triangulares habentes bases ABC, EFG; sit autem illarum utraque divisa & in duas pyramides (AILM, MNOD; & EPRS, STVH) æquales inter se, & similes totis; & in duo prismata æqualia (IBKLMN, KLCNMO; & PFQRST, QRGTSV;) ac eodem modo divisa sit utraque pyramidium, quæ ex superiore divisione nata sunt, idque semper fiat; erit ut unius pyramidis basim, ad alterius pyramidis basim, ita & omnia, quæ in una pyramide, prismata ad omnia, quæ in altera pyramide prismata, multitudine æqualia.

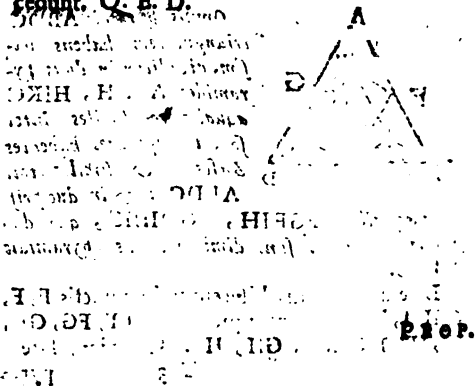
Nam (adhibendo constructionem præcedentis) BC. KC :: FG. QG. b ergo triang. ABC est ad simile triang. LKC, ut EFG ad c simile RQG. ergo permutando ABC. EFG d :: LKC. RQG a :: Prism. KLCNMO. QRGTSV (nam hæc æque alta sunt) f :: IBKLMN. PFQRST, g quare triang. ABC. EFG :: Prism. KLCNMO + IBKLMN. Prism. QRGTSV + PFQRST. Q. E. D.

Sin ulterius simili pacto dividantur pyramides MNOD, AILM; & EPRS, STVH, erunt quatuor nova prismata hic effecta ad quatuor

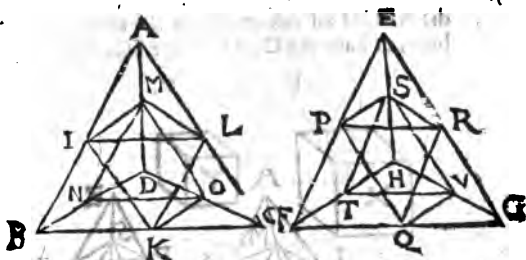
T 4

istis

pyramidis proportionaliter secta sunt; & erunt
 22. 6. HI, AB ; & GF, AB ; & IF, DC ; atque HG ,
 DC , &c. parallelæ; proinde & HI, FG ; & GH ,
 FI parallelæ sunt. liquet igitur triangula ABD ,
 22. 7. AEG , EBF , FDG , HIK æquiangula esse; &
 22. 8. quatuor altitudo æquari. eodem modo triangula
 ACB , AHE , EIB , HIC , FGK æquiangula sunt;
 & quatuor postrema inter se æqualia. Similiter
 triangula BFI , FDK , IKC , EGH ; & de quo
 triangula AHG , GDK , HKC , EPI , similia sunt
 & æqualia. Quinetiam triang. HIK ad ADB , &
 EGM ad BDC , & EPI ad ADC , & FGK ad
 ABC & parallelæ sunt. Ex quibus perspicue sequi-
 22. 9. tur primo, pyramides $AEGH$, $HIKC$ æquales
 22. 10. esse; totique $AEDC$; & inter se & similes; deinde
 solida $BFG EIH$, $FGD IHC$ prismata esse, &
 quidem æque alta, nempe sita inter parallelæ pla-
 22. 11. na ABD , HIK . verum basis $BFG E$ basis FDG
 22. 12. & duplex est. quare dicta prismata æqualia sunt.
 22. 13. quoniam alterum $BFG EIH$ pyramide $BEFI$, hoc
 est, $AEGH$ majus est, totum sua parte; proinde
 duo prismata majora sunt duabus pyramidibus,
 totiusque adeo pyramidis $AEDC$ dimidium ex-
 cedunt. Q. E. D.

PROP. IV.

Si fuerint duae pyramides ABCD, EFGH ejusdem altitudinis, triangulares habentes bases ABC, EFG; sit autem illarum utraque divisa & in duas pyramides (AILM, MNOD; & EPRS, STVH) aequales inter se, & similes totis & in duo prismata aequalia (IBKLMN, KLCNMO; & PFQRST, QRGTSV;) ut eodem modo divisa sit utraque pyramidum, quae ex superiore divisione natae sunt, idque semper fiat; erit ut unius pyramidis basim, ad alterius pyramidis basim, ita & omnia, quae in una pyramide, prismata ad omnia, quae in altera pyramide prismata, multitudine aequalia.

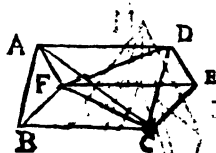
Nam (adhibendo constructionem praecedentis) BC. KC Δ :: FG. QG. b ergo triang. ABC est ad simile triang. LKC, ut EFG ad c simile RQG. ergo permutando ABC. EFG Δ :: LKC. RQG Δ :: Prism. KLCNMO. QRGTSV (nam haec aequae alta sunt) f :: IBKLMN. PFQRST, g quare triang. ABC. EFG :: Prism. KLCNMO + IBKLMN. Prism. QRGTSV + PFQRST. Q. E. D.

Sin ulterius simili pacto dividantur pyramides MNOD, AILM; & EPRS, STVH, erunt quatuor nova prismata. hic effecta ad quatuor

T 4

isthis

PROP. VII.

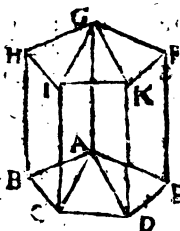
Omnis prisma ABC-DEF triangularem habens basim, dividitur in tres pyramides ACBF, ACDF, CDFE aequales inter se, triangulares bases habentes.

a 24. 1.
b 5. 12.

c 1. ex. 1.

Ducantur parallelogrammorum diametri AC, CF, FD. Triang. ACB = ACD. b ergo æque altæ pyramides ACBF, ACDF æquantur. eodem modo pyr. DFAC = pyr. DFEC. atqui ACDF, & DFAC una eademque sunt pyramis. ergo tres pyramides ACBF, ACDF, DFEC, in quos divisum est prisma, inter se æquales sunt. Q. E. D.

Coroll.

Hinc, quælibet pyramis tertia est pars prismatis eandem cum illa habentis & basim & altitudinem: sive, prisma quodlibet triplum est pyramidis eandem cum ipso habentis, basim & altitudinem.

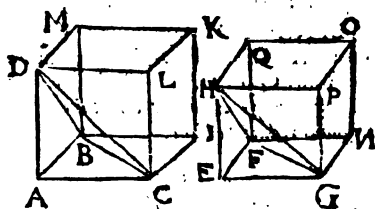
a 7. 12.

b 1. 5.

Nam resolve prisma polygonum ABCDEFGHIKF in trigona prismata, & pyramidem ABCDEH in trigonas pyramides. Erunt singulæ partes prismatis triplæ singulæ partium pyramidis. b proinde totum prisma ABGDEFGHIKF totius pyramidis ABCDEH triplum est Q. E. D.

PROP.

PROP. VIII.

Similes pyramides ABCD, EFGH, quæ triangulares habent bases ABC, EFG, in triplicata sunt ratione homologorum laterum AC, EG.

¶ Perficiantur parallelepipeda ABICDMKL, EFNGHQOP; quæ b similia sunt & pyramidum ABCD, EFGH, sextupla; a ideoque in eadem cum ipsis ratione ad se invicem, c hoc est in triplicata homologorum laterum, Q. E. D.

a 37. 11.
b 9. def. 11.
c 28. 11. &
7. 12.
d 15. 5.
e 33. 11.

Coroll.

Hinc, etiam similes polygonæ pyramides rationem habent laterum homologorum triplicatam; ut facile probabitur resolvendo has in triangulas pyramides.

PROP. IX.

Vide Schema præced.

Æqualium pyramidum ABCD, EFGH, & triangulares bases ABC, EFG habentium, reciprocantur bases & altitudines. & quarum pyramidum triangulares bases habentium reciprocantur bases & altitudines, ille sunt æquales.

1. Hyp. Perfecta parallelepipeda ABICDMKL, EFNGHQOP æqualium pyramidum ABCD, EFGH (utrumque utriusque) a sextupla sunt, ac æqualia ideo inter se, ergo alt. (H.)

a 28. 11. &
7. 12.

b 34. 12.
c 15. 5.

alt. (D) $b :: ABIC. EFNG \therefore :: ABC. EFG.$
Q. E. D.

d hyp.
e 15. 5.
f 14. 11.
g 6. 12.

2. Hyp. Alt. (H.) alt. (D) $d :: ABC. EFG. \therefore ::$
ABIC. EFNG. *f* ergo parallelepipeda ABIC.
DMKL, EFNGHQOP æquantur; *g* proinde
& pyramides ABCD, EFGH, horum subsex-
tuplæ, paræ sunt. Q. E. D.

*Eadem polygonis pyramidibus conveniunt: nam
hæc ad trigonas reduci possunt.*

Coroll.

*Quæ de pyramidibus demonstrata sunt Prop. 6,
8, 9. etiam conveniunt quibuscunque prismati, cum
hec tripla sint pyramidum eandem basem & altitu-
dinem habentium: itaque 1. Prismatum æque al-
torum eadem est proportio, quæ basium.*

2. Similium prismatum proportio triplicata
est proportionis laterum homologorum.

3. Æqualia prismata reciprocant bases & al-
titudines; & quæ reciprocant, sunt æquales.

Schol.

Ex hæcenus demonstratis elicitur dimensio
quorumcunque prismatum & pyramidum.

• Prismatis soliditas producit ex altitudine
in basim ducta; *b* itaque & pyramidis ex tertia
altitudinis parte ducta in basin.

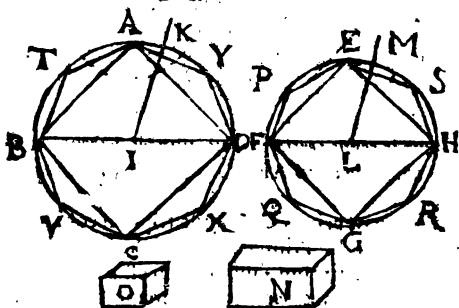
g cor. 1. 2o-
jus; & sch.
40. 11.
b 7. 12.

PROP.

f. 177.

FB, BG, &c. minora solido E. ergo con. — E
 (f. 177. cylindr.) \supset pyr. AFBGCHDI (con. —
 segment. AF, FB, &c.) ergo prisma pyramidis
 tripulum (æque altum scilicet atque ad eandem
 basim) cylindro ad basim ABCD majus est,
 pars toto. Q. E. A. Quare fatendum est, quod
 cylindrus triplo cono æquatur. Q. E. D.

P R O P. XI.

Sub eadem altitudine existentes cylindri, & con
 ABCDK, EFGHM, inter se sunt ut bases AB-
 CD, EFGH.

Sit circ. ABCD. circ. EFGH :: con. ABC-
 DK. N. Dico N = con. EFGHM.

Nam si fieri potest, sit N \supset con. EFGHM,
 sitque excessus O. Supposita præparatione, &
 argumentatione præcedentis; erit O majus seg-
 mentis concis EP, PF, FQ, &c. ideoque so-
 lidum N \supset pyr. EPFQGRHSM: a Fiat in cir-
 culo ABCD simile polygonum ATBVCKXDY.
 Quia pyr. ABVYK. pyr. EFQSM b :: polyg.
 ATBVY. polyg. EPFQS c :: circ. ABCD. circ.
 EFGH d :: con. ABCDE. N. e erit pyram.
 EPFQGRHSM \supset N. contra modo dicta.

Rursus dic N \supset con. EFGHM. pone con.
 EFGHM. O :: N. con. ABCDE f :: circ.
 EFGH. ABCD. g ergo O \supset con. ABCDK,
 quod

a 30. 6.
 b 6. 12.
 c cor. 2. 12.
 d 177.
 e 14. 5.

quod absurdum est, ex ostensis in priori parte. 1 hyp. & in-
verendo.
§ 14. 15.

Itaque potius dic, $ABCD : EFGH :: con. ABCDK. EFGHM. Q. E. D.$

Idem demonstrabitur de cylindris, si conorum & pyramidum loco concipiantur cylindri & prismata. ergo, &c.

S C H O L.

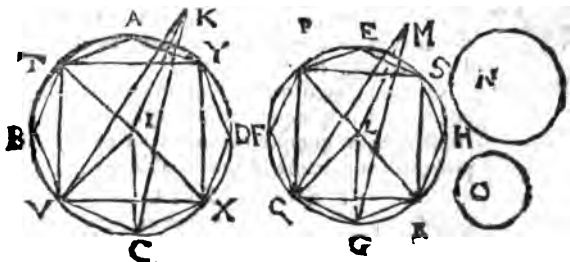
Ex his habetur dimensio cylindrorum & conorum quorumcunque. Cylindri rectæ soliditas produci-
tur ex base circulari (& pro cujus dimensione consulendus est Archimedes) ducta in altitudi-
nem. *b* igitur & cujuscunque cylindri.

a 1. Prop.
de dimens.
civ.
b 11. 12.

c Itaque con soliditas produci-
tur ex tertia parte altitudinis ducta in basim.

c 10. 12.

P R O P. XII.

Similes con i cylindri $ABCDK, EFGHM,$
in triplicata ratione sunt diametrorum $TX, PR,$
quæ in basibus $ABCD, EFGH.$

Habeat conus A ad aliquod N rationem tri-
plicatam TX ad $PR.$ dico $N = con. EFGHM;$
Nam si fieri potest, sit $N \supset EFGHM;$
sitque excessus $O.$ ergo ut in Prioribus, $N \supset$
pyr. $EPFQGRHSM.$ Sint axes conorum IK
 $LM,$ adducanturque rectæ $VK, CK, VI, CI;$
& $QM, GM, QL, GL.$ Quoniam con i similes
sunt, & est $VI, IK :: QL, LM.$ anguli vero
 VIK, QLM recti sunt. c ergo trigona $VIK,$

a 24. def. 11.
b 12. def. 11.
c 6. 6.

QLM,

- 34.6. QLM æquiangula sunt ; unde VC. VI.: QG.
 QL. item VI. VK.: QL. QM. ergo ex æ-
 37.5. quali VC. VK.: QG.QM. & quinetiam VK.
 CK.: QM. MG. ergo rursus ex æquo VC.
 38.6. CK.: QG. GM. ergo triangula VKC,
 QMG similia sunt; similique argumento reliqua
 39. def. 11. hujus pyramidis triangula reliquis illius. g quare
 40. cor. 8. 12. pyramides ipsæ similes sunt. h sunt vero hæ in
 41. 4. 6. triplicata ratione VC ad QG, i hoc est VI ad
 115. 5. RL, l vel TX ad PR. m ergo Pyr. AIBVC.
 116. 5. XDYK. pyr. EPFQGRHSM : : con. ABCDK.
 117. 5. N. m unde pyr. EPFQGRHSM \sqsupset N; quod
 214. 5. repugnat prius dictis.

b Prius, &
inverso.

p cor. 8. 12.

q 4. 6.

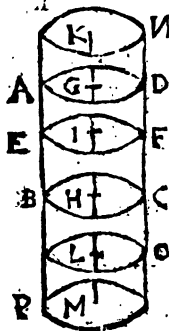
r 14. 5.

Rursus, dic N, \sqsubset con. EFGHM. sit con.
 EFGHM. O.: N. con. ABCDK o.: : pyr.
 EPRM. ATCK p.: : GQ. VC ter.: : PR.
 TX ter. verum O, \sqsupset ABCDK. quod mo-
 do repugnare ostensum est. Proinde N = con.
 EFGHM. Q. E. D.

Quoniam vero quam proportionem habent
 coni, eandem quoque obtinent cylindri, eorum
 tripli, habebit quoque cylindrus ad cylindrum
 proportionem diametrorum in basibus triplicatâ.

P R O P. XIII.

Si cylindrus ABCD pla-

no EF secetur adversis pla-
 nis BC, AD parallelis; e-
 rit ut cylindrus AEFD ad cy-
 lindrum EBCF, ita axis GI
 ad axem IH.

Producto axe, a sume
 GK = GI, & HL = IH
 = LM. & concipe per
 puncta K, L, M, plana du-
 ci circulis AD, BC paral-
 lela. b ergo cylind. ED =
 cyl. AN. & cylin. EC b =
 BO b = OP. itaque cylin-
 drus

drus. EN cylindri ED æque multiplex est, ac axis IK axis IG. pariterque cylindrus FP æque multiplex est cylindri BF, ac axis IM axis IH: prout vero $IK = \square, \sqsupset, \sqsubset$ IM, ^{c 11. 12.} sic cylindr. ^{d 6. def. 5.} EN $= \square, \sqsupset, \sqsubset$ EP. & ergo cyl. AEFD. cyl. EBCF :: GI. IH. Q. E. D.

PROP. XI.V.

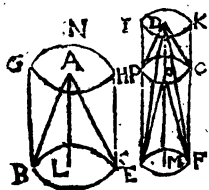
Super equalibus basi-
bus AB, CD existentes
coni AEB, CFD, & cy-
lindri AH, CK, in æq-
se sunt ut altitudines ME,
NF.

Productis cylindro
HA & axe EM, sume
MI = FN; & per
punctum L ducatur planum basi AB paralle-
lum. a erit cyl. AP = CK. b atqui cylind. AH.
AP. (CK) :: ME. ML. (NF.) Q. E. D.
Idem de conis cylindrorum subtriplicis dictum
puta. * imo de prismatis & pyramidibus.

a 11. 12.
b 13. 12.

* Adhibe 9:
& 7. 12.

PROP. XV.

Æqualium conorum BAC,
EDF, & cylindrorum
BH, EK, reciprocantur ba-
ses & altitudines (BC
EF :: MD. LA:) &
quorum conorum, & cylin-
drorum reciprocantur bases
& altitudines, illi sunt
æquales.

Si altitudines pares sint, etiam bases pares
erunt; & res clara est. Sin altitudines sint im-
pares, aufer MO = LA.

1. Hyp. Estque MD. MO (a LA) b :: cyl.
EK (c BH.) EQ d :: circ. BC. EF. Q. E. D.
2. Hyp.

a 14. 12.
b conf.
c hyp.
d 11. 12.

V

e 57.

f 11. 12.

g 12. 5.

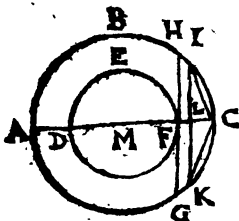
h 11. 12.

k 9. 9.

2. Hyp. $BC.EF :: DM. OM (LA) f ::$
 Cyl. $EK.EQ :: BC. EF b :: BH. EQ. \& Ergo$
 cylind. $EK = BH. Q.E. D.$

Simili argumento utere de conis.

P R O P. XVI.

*Duobus circulis AB-
 CG, DEF circa idem
 centrum M, existentibus, in majori circulo
 ABCG polygonum e-
 quilaterum, & parium
 laterum inscribere, quod
 non tangat minorem cir-
 culum DEF.*

a 30. 1.

b 1. 10.

c 16. 4.

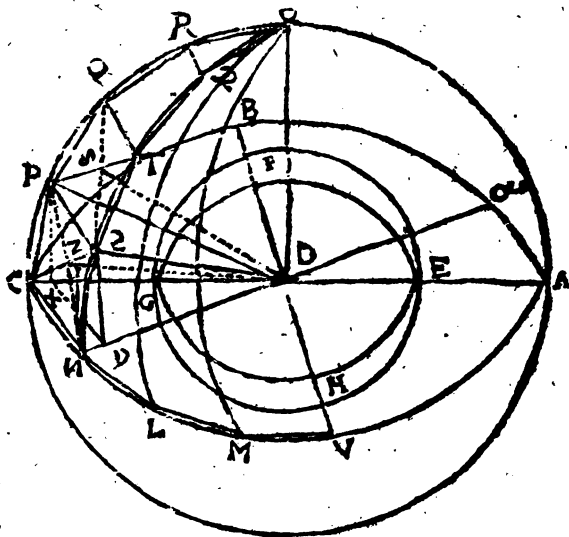
d cor. 16. 3.

e 12. 1.

f 34. def. 1.

Per centrum M ex-
 tendatur recta AC secans circulum DEF in
 F. ex quo erige perpendicularem FH. a Biseca
 semicirculum ABC, ejusque semissem BC, atq;
 ita continuo, b donec arcus IC minor evadat
 arcu HC. ab I demitte perpendicularem IL. Li-
 quet arcum IC totum circulum metiri, nume-
 rumque arcuum esse parem, adeoque subtenfam
 IC latus esse c polygoni inscriptibilis, quod cir-
 culum DEF minime continget. Nam HG d tan-
 git circulum DEF; e cui parallela est IK, ex-
 traque fita, f quare IK circulum non tangit,
 multoque magis CI, CK, & reliqua polygoni
 latera, longius a centro distantia, circulum DEF
 non tangunt. Q. E. F. Coroll. Nota, quod
 IK non tangit circulum DEF.

P R O P.

Secentur ambæ sphaerae plano per centrum fa-
ciente circulos EFGH, ABCV. ducanturque
diametri AC, BV secantes perpendiculariter.

Circulo $ABC\sqrt{}$ inscribatur polygonum æquilaterum $VMLNC$, &c. circulum $EFGH$ minime tangens. ducta diametro Na , erectaque DO recta ad planum ABC . per DO , perq; diametros AC , Na erigi concipiantur plana DOC , DON , quæ ad circulum $ABC\sqrt{}$ recta

erunt, ideoque in superficie sphaerae e quadrantes e cor. 4. 6.

V 2

effici-

d 4. l. efficient DOC, DON. in quibus d aptentur rectæ CP, PQ, QR, RO, NS, ST, T₂, 2O
 iplis CN, NL, &c. pares, & æque multæ. In reliquis quadrantibus OL, OM, &c. inque tota sphaera eadem constructio fiat. Dico factum.

A punctis P, S ad planum ABCV demitte perpendiculares PX, SY, e quæ in sectiones AC, NA cadent. Quoniam igitur tam fanguli recti PXC, SYN, g quam PCX, SNY b æqualibus peripheriis insistentes, f pares sunt, triangula PCX, SNY b æquiangula sunt. Cum igitur PC k = SN, l etiam PX = SY, l & XC = YN; m quare DX = DY. n ergo DX. XC :: DY. YN. o ergo parallelæ sunt YX, NC. quia vero PX, SY pares, & cum eodem plano ABCV rectæ, etiam p parallelæ sunt, q erunt YX, SP etiam pares & parallelæ. r ergo SP, NC inter se parallelæ sunt. ergo s quadrilaterum NCPS, eademque ratione SPQT, TQRG, sed & t triangulum 2RO totidem sunt plana. Eodem modo tota sphaera ejusmodi quadrilateris & triangulis repleta ostendetur. quare inscriptum est polyedrum.

u 11. 11. A centro D n duc DZ rectum plano NCPS; & junge ZN, ZC, ZS, ZP. Quoniam D N. NC n :: DY. YX; est NC 7 YX (SP;) p- riterque SP 7 TQ, & TQ 7 R. Et quia anguli DZC, DZN, DZS, DZP, æ recti sunt, latera vero DC, DN, DS, DP æqualia, & DZ commune, b erunt ZC, ZN, ZS, ZP æquales inter se; proinde circa quadrilaterum NCPS c describi potest circulus, in quo (ob NS, NC, CP d æquales, & NC 7 SP) NC e plusquam quadrantem subtendit. f ergo ang. NZC ad centrum obtusus est. g ergo NCq 7 2 ZCq (ZCq + ZNq.) Sit NI ad AC normalis. ergo cum ang. A D N (b D N C + DCN) sit k obtusus, l erit semissis ejus D C N recti

recti semisse major; proptereaque eo minor est.
 reliquus è recto ang. CNI. unde $IN \perp IC$. 19. 1.
 ergo NCq (NIq + ICq) = \sphericalangle INq. itaque 47. 1.
 $IN \perp ZC$. & consequenter $DZ \perp DI$. atqui 47. 1.
 punctum I est extra sphæram EFGH. ergo cor. 16. 12.
 punctum Z potiori jure est extra ipsam. adeoque
 planum NCPS (cujus proximum centro pun- 47. 1.
 ctum est Z) sphæram EFGH non contingit. Et
 si ad planum SPQT demittatur perpendicularis
 Dδ, punctum δ, adeoque & planum SPQT
 adhuc ulterius à centro elongatur; idemque est
 de reliquis polyedri planis. ergo polyedrum
 ORQPCN, &c. majori sphære inscriptum, mi-
 norem non contingit. Q. E. F.

Coroll.

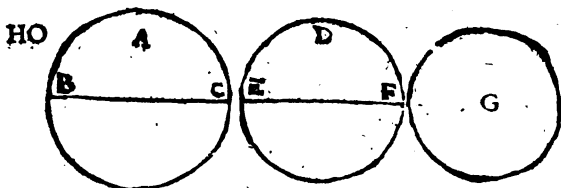
Hinc sequitur, Si in quavis alia sphaera descri-
 batur solidum polyedrum, simile prædicto solido po-
 lyedro, proportionem polyedri in una sphaera ad po-
 lyedrum in altera esse triplicatam ejus quam ha-
 bent sphaerarum diametri.

Nam si ex centris sphærarum ad omnes angu-
 los basium dictorum polyedrorum rectæ lineæ
 ducantur, distribuentur polyedra in pyramides
 numero æquales & similes, quarum homologa
 latera sunt semidiametri sphærarum; ut constat,
 si intelligatur harum sphærarum minor intra
 majorem circa idem centrum descripta. congru-
 ent enim sibi mutuo lineæ rectæ ductæ à centro
 sphære ad basium angulos, ob similitudinem ba-
 sium, ac propterea pyramides efficientur similes.

Quare cum singulæ pyramides in una sphæra, ad
 singulas pyramides illis similes in altera sphæra
 habeant proportionem triplicatam laterum ho- cor. 8. 12.
 mologorum, hoc est, semidiametrorum sphæra-
 rum; sint autem ^b ut una pyramis ad unam py- 12. 15.
 ramydem, ita omnes pyramides, hoc est, solidum
 polyedrum ex his compositum, ad omnes pyra-

midetur, ad est, ad solidum polyedrum ex illis constitutum; habebit quoque polyedrum unius sphaerae ad polyedrum alterius sphaerae proportionem triplicatam semidiametrorum, & atque adeo diametrorum.

PROP. XVIII.

Sphaera BAC, EDF sunt in triplicata ratione suarum diametrorum BCEF.

Sit sphaera BAC ad sphaeram G in triplicata ratione diametri BC ad diametrum EF. Dico $G = EDF$. Nam si fieri potest, sit $G \supset EDF$, & cogita sphaeram G concentricam esse ipsi EDF. Sphaera EDF & polyedrum sphaeram G non tangens, sphaeraeque BAC simile polyedrum inscribatur. *b* Haec polyedra sunt in triplicata ratione diametrorum BC, EF, & id est, sphaera BAC ad G. *d* Proinde sphaera G major est polyedro sphaerae EDF inscripto, pars toto

Rursus, si fieri potest, sit sphaera $G \subset EDF$. Sitque ut sphaera EDF ad aliam sphaeram H, ita G ad BAC, & hoc est in triplicata ratione diametri EF ad BC; cum igitur $BAC \subset H$, incurrimus absurditatem prioris partis. Quin potius sphaera $G = EDF$. Q. E. D.

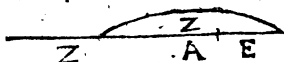
Coroll.

Hinc, ut sphaera ad sphaeram, ita est polyedrum in illa descriptum ad polyedrum simile in hac descriptum.

L I B.

Dico Q. a

$$+ 12 = 5Q$$

$\frac{1}{2}z.$ hoc est $\begin{matrix} a & b \\ 4 & 3 \end{matrix}$

$$aa + \frac{1}{2} zz \rightarrow$$

$$za = az + \frac{1}{2}zz, \text{ vel } aa + za = zz, \quad \text{Nam}$$

$za = zz + z\bar{z} = zz + \bar{z}z = zz$
 $zc + za = zz$ & $zc = aa$ ergo $aa + za =$

zz. Q. E. D.

P R O P. II.

Si recta linea $\frac{1}{2}z + a$ sui ipsius segmenti $\frac{1}{2}z$ quintuplam possit, dupla praedicti segmenti (z^2) extrema ac mediarum ratione sortita majus segmentum est a , reliqua pars ejus quae à principio rectae $\frac{1}{2}z + a$.

Dico $z.a :: a.e$. Nam quia per hyp. $*^2 aa \vdash *^4 z.$
 $\frac{1}{4} zz \vdash za = zz + \frac{1}{4} zz$; vel $aa \vdash za = zz + \frac{1}{4} aa$.
 $ze + za. b$ erit $aa = ze. e$ quare $z. a :: a. e$.
 Q. E. D.

Vide fig. preced.

PROP. III.

Si recta linea z secundum extremam ac mediam rationem secetur (z. a :: a, e;) minus segmentum e assumens dimidium majoris segmenti a, quintuplum potest ejus, quod à dimidia majoris segmenti a describitur, quadrati.

Dico Q: e $\frac{1}{2}$ a

$$= 5 Q: \frac{1}{2} a. \text{ hoc est } 24.2.$$

$$ee + \frac{1}{4}aa + ea = aa \quad \begin{matrix} b \text{ 3. 2.} \\ c \text{ 3. 2.} \end{matrix}$$

$$= aa. \text{ Nam } ee + ea c = ze^7 d = aa. \text{ Q. E. D.}$$

V 4

PROF.

P R O P. IV.

Si recta linea z secundum extremam ac mediam rationem secetur ($z. a :: a. e$) quod à tota z , quodque à minori segmento e , utraque simul quadrata, tripla sunt ejus, quod a majori segmento a describitur, quadrati.

a 4. L.

b 3. 2.
c 17. 6.
d 2. 45.

Dico $zz + ee =$
 $3 aa. a$ vel $aa + ee$
 $+ 2 ae + ee = 3 aa.$
 Nam $ae + ee =$

$ze c = aa, d$ ergo $aa + 2 ae + 2 ee = 3 aa.$
 Q. E. D.

P R O P. V.

$D \quad A \quad C \quad B$ Si recta linea AB
 ————|—————|————— secundum extremam
 & mediam rationem
 secetur in C , apponaturque ei AD æqualis majori
 segmento AC ; tota recta linea DB secundum ex-
 tremam ac mediam rationem secatur, & majus se-
 gmentum est quæ à principio recta linea AB .

a 47.

Nam quia $AB. AD :: AC. CB$, invertendo-
 que $AD. AB :: CB. AC$; erit componendo $DB.$
 $AB :: AB. AC. (AD.)$ Q. E. D.

Schol.

Quod si fuerit $BD. BA :: BA. AD$. erit $BA.$
 $AD :: AD. BA - AD$. Nam dividendo est BD
 $- BA (AD) BA :: BA - AD. AD$. ergo inverſe,
 $BA. AD :: AD. BA - AD$. Q. E. D.

P R O P. VI.

$D \quad A \quad C \quad B$ Si recta linea ratio-
 ————|—————|————— nalis AB extrema ac
 media ratione secetur
 in C ; utrumque segmentorum (AC, CB) irrationalis est linea, quæ vocatur apotome.

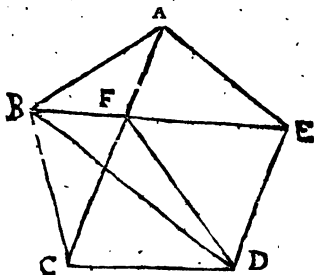
a 3. 1.
b 1. 13.
c 6. 10.
d 47.
e 32. 12. 10.

Majori segmento AC addit $AD = AB$;
 b ergo $DCq = 5. DAq. c$ ergo $DCq = 5. DAq.$
 proinde cum AB , & ideoque ejus semissis DA
 sint g' , etiam DC est g' . Quia vero $5. 1 ::$ non

Q.

Q. Q. f est DC \perp DA. \therefore ergo DC = AD, id ^{9. 10.}
est AC est apotome. Insuper quia ACq ^{74. 10.} \perp AB ^{17. 2.}
 \times BC, & AB est ρ , \therefore etiam BC est apotome. ^{198. 10.}
Q. E. D.

PROP. VII.

Si pentagoni æquilateri ABCDE tres anguli, sive qui deinceps EAB, ABC, BCD, sive EAB, BCD, CDE qui non deinceps sint, æquales fuerint, æquiangulum erit ipsum pentagonum ABCDE.

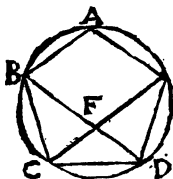
Paribus deinceps angulis subtendantur rectæ BE, AC, BD.

Quoniam latera EA, AB, BC, CD, angulique inclusi \propto æquantur, \therefore erunt bases BE, AC, BD, ^{hyp.}
 \propto angulique AEB, ABE, BAC, BCA pares. \therefore quare ^{b 4. 1.} $BF = FA$, & \propto proinde ^{c 4. & 5. 1.} $FC = FE$. ergo trian- ^{d 6. 1.}
gula FCD, FED sibi mutuo æquilatera sunt; ^{e 3. an. 1.}
 \therefore unde ang. FCD = FED, \therefore proinde ang. AED ^{f 8. 1.}
= BCD. Eodem pacto ang. CDE reliquis æqua- ^{g 3. an. 1.}
tur. quare pentagonum æquiangulum est. Q. E. D.

Sin anguli EAB, BCD, CDE, qui non deinceps, statuantur pares, \therefore erit ang. AEB = BDC, ^{h 4. 1.}
& BE = BD, \therefore ideoque ang. BED = BDE; ^{i 4. 1.}
proinde ang. AED = CDE. ergo propter angu- ^{l 2. an.}
los A, E, D deinceps æquales, ut prius, pentago-
num æquiangulum erit. Q. E. D.

PROP.

PROP. VIII.

Si pentagoni æquilateri
& æquianguli $\triangle ABCDE$
duos angulos $\angle BCD$, $\angle CDE$,
qui deinceps sunt, subtendant
rectæ lineæ BD , CE ; hæ
extrema ac media ratione
se mutuo secant, & majora
ipsarum segmenta BF , vel
 EF æqualia sunt pentagoni lateri BC .

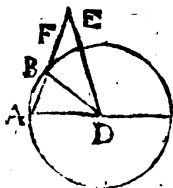
Circa pentagonum a describe circulum ABD .
 b Arcus $ED = BC$. c ergo ang. $\angle FCD = \angle FDC$.
 d ergo ang. $\angle BFC = 2 \angle FCD$ ($\angle FCD + \angle FDC$).
Atqui arcus BAE $b = 2 \angle ED$, proinde ang.
 $\angle BCF = 2 \angle FCD = \angle BFC$. f quare $BF = BC$.
 $Q. E. D.$ Porro quia triangula $\triangle BCD$, $\triangle FCD$
 g æquiangula sunt, erit $BD : DC$ (BF) :: CD
(BF) FD . pariterque $EC : EF :: EF : FC$.
 $Q. E. D.$

a 14. 4.
 b 18. 3.
 c 27. 3.
 d 32. 1.

e 33. 6.
 f 6. 1.

g 27. 3.
 h 4. 6.

PROP. IX.

Si hexagoni latus BE , &
decagoni AB , in eodem cir-
culo ABC descriptorum com-
ponantur, tota recta linea
 AE extrema ac media ratione
secatur, ($AE \cdot BE :: BE \cdot AB$)
& majus ejus segmentum est
hexagoni latus BE .

Duc diametrum ADC , & junge rectas DB ,
 DE . Quoniam ang. $\angle BDC = 4 \angle BDA$, estque
ang. $\angle BDC = 2 \angle DBA$ ($\angle DAB + \angle DBA$), erit
 $\angle DBA$ ($\angle BDE + \angle BED$) $c = 2 \angle BDA$ $d = 2 \angle BDE$.
proinde ang. $\angle DBA$, vel $\angle DAB = \angle ADE$. Itaque
trigona $\triangle ADE$, $\triangle ADB$ æquiangula sunt, f quare
 $AE : AD$ (g BE) :: AD (BE) AB . $Q. E. D.$

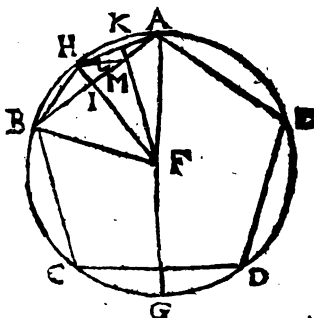
a hyp. & 37.
 b 32. 1.
 c 7. 27. 1.
 d 5. 1.
 e 1. 27. 1.
 f 4. 6.
 g cor. 15. 4.

Coroll.

Coroll.

Hinc, si latus hexagoni alicujus circuli secetur extrema ac media ratione; majus illius segmentum erit latus decagoni ejusdem circuli. lib 5. 13.

PROP. X.

Si in circulo ABCE pentagonum aequilaterum ABCDE describatur; pentagoni latus AB potest & hexagoni latus FB, & decagoni latus AH, in eodem circulo descriptorum.

• Duc diametrum AG. Biseca arcum AH in K. Et duc FK, FH, FB, BH, HM.

Semicirc. AG = arc. AC = AG = AD. a 12. 3. &
 hoc est, arc. CG = GD b 3. ex.
 arc. BCG = 2 BHK; c 6 hyp. &
 adeoque ang. BFG = 2 7. ex.
 BFK. d 33. 6. sed ang. BFG = 2 BAG. e 20. 3. ergo ang. f 1. ex. 1.
 BFK = BAG. Trigona igitur BFM, FAB g 32. 1.
 equiangula sunt. h 4. 6. quare AB. BF :: BF. BM. i 17. 6.
 b ergo AB x BM = BFq. Rursus ang. AFK k 27. 3.
 HFK; & FA = FH; l 4. 1. quare AL = LH, m 17. 3. &
 anguli FLA, FLH pares, ac proinde recti sunt. n 32. 2.
 ergo ang. LHM = LAM = HBA. Trigo- o 4. 6.
 na igitur AHB, AMH equiangula sunt. p 4. 6.

q 17. 6.

r 2. 2.

s 2. 2.

re AB. AH :: AH. AM. \therefore ergo $AB \times AM = AHq$. Quum igitur $ABq = AB \times BM + AB \times AM$, erit $ABq = BFq + AHq$. Q. E. D.

Coroll.

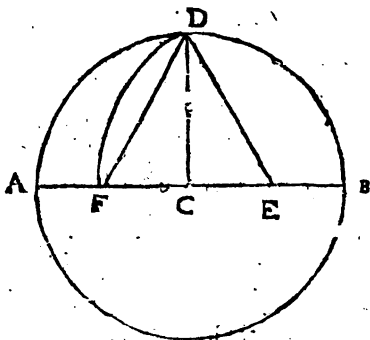
1. Hinc, linea recta (FK) quæ ex centro (F) arcum quempiam (HA) bifecat, etiam rectam (HA) illi arcui subtensam bifecat ad angulos rectos.

2. Diameter circuli (AG) ex angulo quovis (A) pentagoni ducta bifecat & arcum (CD), quem latus pentagoni illi angulo oppositum subtendit, & latus ipsum (CD) oppositum, idque ad angulos rectos.

Schol.

Hic, ut promisimus, praxim trademus expeditam problematis II. 4.

Problema.

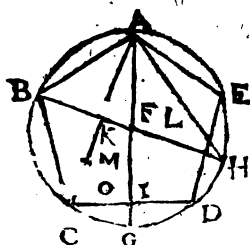
Invenire latus pentagoni circulo ADB inscribendi.

Duc diametrum AB. cui perpendicularem CD

C D ex centro C erige. Biseca CB in E. Fac EF=ED. Erit DF pentagoni latus.

Nam BF x FC + ECq = EFq = EDq = DCq + ECq. ergo BF x FC = DCq, vel BCq. equare BF. BC :: BC. FC. ergo quum BC sit latus hexagoni, f erit FC latus decagoni, proinde DF = $\sqrt{DCq + FCq}$ est latus pentagoni. Q. E. F.

PROP. XI.

Si in circulo ABCD rationalem habente diametrum AG, pentagonum equilaterum ABCDE describatur; pentagoni latus AB irrationalis est linea, quæ vocatur minor.

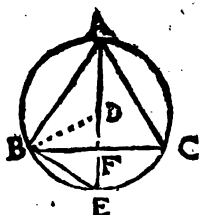
Duc diametrum

BFH, rectasque AC, AH; & fac FL = $\frac{1}{7}$ radii FH, & CM = $\frac{1}{7}$ CA.

Ob angulos AKF, AIC rectos, & communem CAI, trigona AKF, AIC bæquiangularia sunt; ergo CI. FK :: CA. FA. (FB) d :: CM. FL. ergo permutando FK. FL :: CI. CM d :: CD. CK (2 CM.) componendo igitur CD + CK. CK :: KL. FL. proinde Q: CD + CK (8 5 CKq.) CKq :: KLq. FLq. ergo KLq = 5 FLq. Itaque si BH (p) ponatur 8, erit FH 4; FL 1. & FLq. 1. BL 5. & BLq 25. KLq 5. è quibus liquet BL, & KL esse $\sqrt{5}$ & $\sqrt{25}$ h ideoque BK esse Apotomen; cujus congruens KL. cum vero BLq - KLq = 20, erit BL $\sqrt{20}$ KLq. unde BK erit apotome quarta. Quoniam igitur ABq = HB x BK, erit AB minor. Q. E. D.

PROP.

PROP. XII.

Si in circulo ABEC
triangulum equilate-
rum ABC describatur,
trianguli latus AB po-
tentia triplam est ejus
lineae AD, quae ex Cen-
tro circuli ducitur.

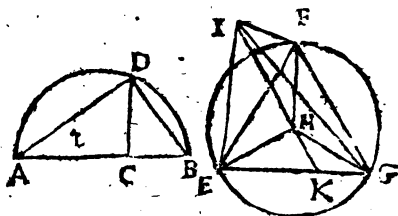
Protracta diametro
ad E, due BE. Quo-

nam arcus BE = EC, arcus BE sexta est pars
circumferentiae. ergo BE = DE. hinc AEq =
4 DEq (4 BEq) = ABq + BEq (+ ADq).
proinde ABq = 3 ADq. Q. E. D.

Coroll.

1. AEq. ABq :: 4. 3.
2. ABq. AFq :: 4. 3. Nam ABq. AFq ::
AEq. ABq.
3. DF = FE. Nam triang. EBD æquila-
terum est; & BF ad ED perpendicularis. ergo
EF = FD.
4. Hinc AF = DE + DF = 3 DF.

PROP. XIII.

Pyramidem EGF I constituere, & data sphaera
complecti; & demonstrare quod sphaerae diameter
AB

AB potentia sit sesquilatera lateris **E F** ipsius pyramidis **EFGI**.

Circa **AB** describe semicirculum **ADB**.
 sitque **AC** = 2 **CB**. ex puncto **C** erige perpendiculararem **CD**; & junge **AD**, **DB**. Tum radio **HE** = **CD** describe circulum **HEFG**; cui *b* inscribe triangulum æquilaterum **EFG**.
 ex **H** *c* erige **IH** = **CA** rectum plano **EFG**.
 produci **IH** ad **K**; *d* ita ut **IK** = **AB**. rectasque adijunge **IE**, **IF**, **IG**. erit **EFGI** pyramis exposita.

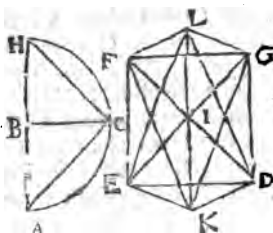
Nam quia anguli **ACD**, **IHE**, **IHF**, **IHG** recti sunt; & **CD**, **HE**, **HF**, **HG** pares, & atque **IH** = **AC**; *f* erunt **AD**, **IE**, **IF**, **IG** æquales inter se. Quia vero **AC** (2 **CB**) **CB** g :: **AC** q. **CD** q. erit **AC** q = 2 **CD** q. itaque **AD** q *f* = **AC** q + **CD** q *b* = 3 **CD** q = 3 **HE** q *k* = **EF** q. *l* ergo **AD**, **EF**, **IE**, **IF**, **IG** pares sunt, adeoque pyramis **EFGI** est æquilatera. Quod si punctum **C** super **H** collocetur, & **AC** super **HI**, rectæ **AB**, **IH** congruent; utpote æquales; quare semicirculus **ADB** axi **AB** vel **IK** circumductus transibit per puncta, **E**, **F**, **G**, adeoque pyramis **EFGI** sphaeræ inscripta erit. **Q. E. F.**
 liquet vero esse **BA** q. **AD** q :: **BA**. **AC** q :: 3. 2. **Q. E. D.**

Corollaria.

1. **AB** q. **HE** q :: 9. 2. Nam si **AB** q ponatur 9, erit **AC** q (**EF** q) 6. *q* proinde **HE** q erit 2. *q* 12. 19.
2. Si **L** centrum fuerit, erit **AB**. **LC** :: 6. 1. Nam si **AB** ponatur 6, erit **AL**, 3; ideoque **AC** 4; quare **LC** erit 1. Hinc *constr.*
3. **AB**. **HI** :: 6. 4 :: 3. 2. unde
4. **AB** q. **HI** q :: 3. 4.

P R O P.

PROP. XIV.

Octaedrum KEFGDL constituere, & data sphaera complecti, qua & pyramidem; & demonstrare, quod sphaerae diameter AH potentia sit dupla lateris AC ipsius Octaedri.

Circa AH describe semicirculum ACH. ex centro B erige perpendicularem BC. duc AC, HC. Super ED = AC ^a fac quadratum EFGD, cujus diametri DF, EG secantes in centro I. ex I duc IL = AB ^b rectam plano EFGD. producat IL, ^c donec IK = IL. Connexis KE, KF, KG, KD, LE, LF, LG, LD; erit KEFGDL Octaedrum quaesitum.

Nam AB, BH, FI, IE, &c. æqualium quadratorum semidiametri æquales sunt inter se. ^d quare triangulorum rectangulorum LIE, LIF, FIE, &c. bases LF, LE, FE, &c. æquantur. proinde octo triangula LFE, LFG, LGD, LDE, KEF, KFG, KGD, KDE æquilatera sunt, ^e atque octaedrum constituunt, quod sphaerae cujus centrum I, radius IL, vel AB, inscribi potest. (quoniam AB, IL, IF, IK, &c. ^f æquales sunt.) Q. E. F. porro liquet AHq (LKq) ^g = 2 ACq (2 LDq.) Q. E. D.

Corollaria.

1. Hinc manifestum est, in Octaedro tres diametros EG, FD, LK se mutuo ad angulos rectos secare in centro sphaerae.

2. Item, tria plana EFGD, LEKG, LFKD esse quadrata, se mutuo ad angulos rectos secantia.

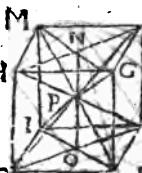
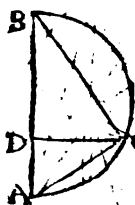
3. Octa-

3. Octaedrum dividitur in duas pyramides
similes & aequales $EGDL$ & $EFQDK$, quantum
basis communis est quadratum $EFQD$.

4. Denique, bases octaedri oppositae, inter se
parallelae sunt.

15. 11.

PROPOSITION XV.

Cubum $EF-$
 $GHIKLM$
constituere, &
sphaera completi,
qua & priores fi-
guras; & demon-
strare, quod sphae-
ra diameter AB
potentia sit tripla
lateris EF ipsius cubi.

Super AB describe semicirculum ACB , & a fac
 $AB = 3 DA$. ex D erige perpendicularem DC ,
& junge BC ac AC . Tum super $EF = AC$ b con-
strue quadratum $EFQH$, cujus plano rectae insistant
 EL, FK, HM, GL ipsi EF pares, quas connecte
rectis IK, KL, LM, IM . Solidum $EFQHILM$
cubus est, ut satis constat ex constructione.

In quadratis oppositis $EFKI$, $HGLM$ duc
diametros EK, FI, HL, MG , per quas ducta pla-
na $EKLH$, $FIMG$ se intersectant in recta NO .
Hae diametros cubi EL, FM, OI, HK & bisecabit
in P , centro cubi. Ergo P centrum erit sphaerae
per puncta cubi angularia transeuntis. Porro
 $ELq = EKq + KLq = 3 KLq$, s. vel 3
 ACq . atqui $ABq. ACq :: BA. DA :: 3. 1$.
Ergo $AB = EL$. Quare cubum fecimus, &c.
 $Q. E. F.$

c cor. 19. 11.
d 19. def. 1.
& 14. def. 11.
e 47. 1.
f constr.
g cor 8 &
h 14 5.

coll.

1. Hinc, omnes diametri cubi inter se aequa-
les sunt, seseque intersecto in centro sphaerae bis-
cant. Eademque ratione rectae quae quadratorum
oppositorum centra coniungunt, bisecantur in
eodem centro.

X

2 Dia-

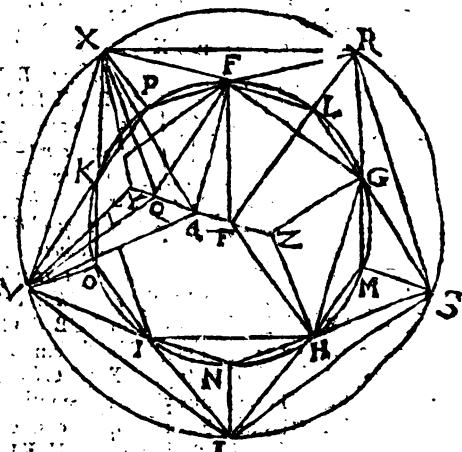
k 47. 1.

l 13. 13.

m 15. 13.

2. Diameter sphaerae potest latus tetraedri, & cubi. nempe $ABq = BCq + ACq$.

PROP. XVI.

Icosaedrum ZGHIKE-B
YVXRST constituere, &
sphaera complecti, qua
antedictas figuras, & de-
monstrare, quod icosaedri
latus EG irrationalis est
linea, qua vocatur mi-
nor.

Super AB diametrum
sphaerae describe semicir-
culum ADB; & fac AB
= 5 BC. ex C erige
normalem CD, & duc
AD ac BD. Ad inter-
vallum EF = BD descri-
be circulum EFKNG; A

a 10. 6.

cui

cui inscribe pentagonum æquilaterum FKHG. ^{b 11. 4.}
 biseca arcus FG, GH, &c. ac connecte rectas
 L, LG, &c. latera nempe decagoni. Tunc e- ^{c 12. 11.}
 lige EQ, LR, MS, NT, OV, IX ipsi EF æqua-
 es, rectasque plano FKNG. & connecte RS, ST,
 TV, VX, XR; item FX, FR, GR, GS, HS, ST,
 HT, IT, IV, KV, KX. Denique producta EQ,
 sume QY = IL; & EZ = IL; rectasque duci
 concipe ZG, ZH, ZI, ZK, ZF; ac YV, YX,
 YR, YS, YT. Dico factum.

Nam ob EQ, LR, MS, NT, OV, PX ^{d 11. 11.} æ-
 quales & parallelas, etiam quæ illas jungunt,
 EL, QR, EM, QS, EN, QT, EO, QV, EP,
 QX ^{f 33. 2.} pares & parallelæ sunt. Item ideo LM
 (vel FG,) RS, MN, ST, &c. æquales sunt in-
 ter se: ergo planum per EL, EM, &c. plano ^{g 16. 11.}
 per QR, QS, &c. æquidistans, h & circulus ^{h 1. def. 3.}
 QXRSTV è centro Q, circulo EPLMNO æ-
 qualis est; atque RSTVX est pentagonum æqui-
 laterum: Duci vero intellectis EF, EG, EH,
 &c. ac QX, QR, QS, &c. quia FRQ = FLq ^{47. 1.}
 + LRq, vel EFq = FGq, erunt FR, FG, ^{1. consr.}
 adeoque omnes RS, FG, FR, RG, QS, GH, &c. ^{m 10. 13.}
 æquales inter se. Proinde 10 triangula RFX,
 RFG, RGS, &c. æquilatera sunt & æqualia. ^{n 1. 2. 1.}
 Rursus ob ang. XQY rectum, erit XYq = ^{o 14. 11.}
 QXq + QYq = VXq vel FGq. quare XY, ^{p 47. 1.}
 VX, hisque similiter YV, YT, YS, YR, ZG, ZH, ^{q 10. 13.}
 &c. æquantur: Ergo alia decem trigona constituta
 sunt æquilatera, & æqualia, tam sibi mutuo,
 quam decem prioribus; ac proinde factum est
 Icosaedrum.

Porro, bisecta EQ in a, duc rectas aF, aX,
 aV; & propter QX = QV, & commune latus ^{r 14. def. 1.}
 aQ, angulosque EQX, EQV rectos; erit aX = ^{s 4. 1.}
 aV. similiq. argumento omnes, aX, aR, aS;
 aT, aV, aF, aG, aH, aI, aK æquantur.

X =

Quæ

19. 13.
23. 13.
24. 2.
27. 1.

Quodlibet autem ZQ . QE :: QB . ZE , erit
 $Za q = Eaq = EQq$ (EFq) + $Eaq = aFq$
 ergo $Za = aF$. & pari pacto $aF = Ya$. ergo
 sphaera, cujus centrum a , radius aF , per 12 pos-
 ita icosaedri angularia transibit.

15. 5.
22. 6.
14. 5.
cor. 2. 6.
d. 1. 11. 1.
e. 12. 12. 10.
11. 1)

Denique, quia Za . aE :: ZY . QE ; ideoque
 $Za q$. aBq :: ZYq . QBq . b erit $ZYq = QBq$,
 vel BDq ; atqui ABq . BDq :: AB . BC . 5.
 1. b ergo $ZY = AB$. Q . H . F .

Itaque si AB ponatur g , erit $EF = \sqrt{AB}$
 etiam g ; proinde FG pentagoni, idemque Icosa-
 edri, latus, g est minor. Q . E . D .

Coroll.

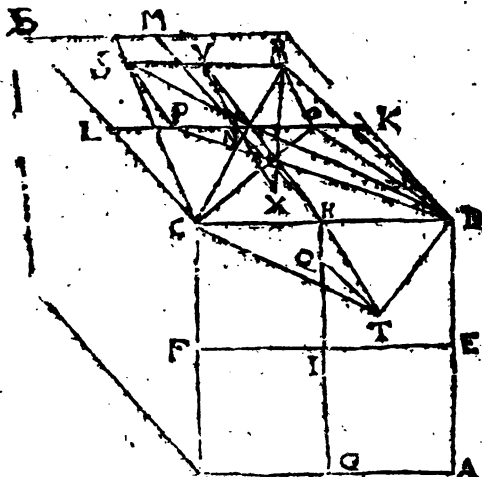
1. Ex dictis inferitur, sphaerae diametrum esse
 potentia quintuplum semidiametri circuli quin-
 que latera icosaedri ambientis.

2. Item manifestum est, sphaerae diametrum
 esse compositam ex latere hexagoni, hoc est, ex
 semidiametro, & duobus lateribus decagoni cir-
 culi ambientis quinque latera icosaedri.

a. 11. 15.
b. 12. 16. 1.

3. Constat denique latera icosaedri opposita,
 quae sunt RX , HI , esse parallela. Nam RX a pa-
 rall. LP . b parall. HI .

PROP.

Dodecaedrum constiture, & sphaera compleri,
 qua & praestitas figuras; & demonstrare, quod do-
 decaedri latus RS Irrationalis est linea, quae vocatur
 apotome.

Sit AB cubus datae sphaerae inscriptus, cuius
 latera omnia bisecantur in punctis E, H, F, G,
 K, L, &c. restaeque adjungantur KL, MH,
 HG, EF. Fac HI. IQ :: IQ. QH; & sume
 NO, NP pares ipsi IQ. Elige OR, PS rectas
 plano DB, & QT plano AC. sintque OR, PS,
 QT ipsis IQ, NO, NP aequales. Connexis DR,
 RS, SC, CT, DT, erit DRSCD pentagonum
 Dodecaedri experti. Nam duc NV parali. OR,
 & protrahit NV ad occursum cum cubi centro
 X, connecte rectas DS, DO, DP, CR, CP,
 HV, HT, RK. Quia DOq = DKQ (6 BNq)
 + KOq = 3 ONq (3 DRq) & erit DRq
 = 4

p 4. 2.1

f conftr. 9. 6.

11.

p 13. 1.

h 9. 1.

h 7. 11.

h conftr.

l 6. 11.

m 32. 6.

n 1. & 2. 11.

o 5. 13.

p 47. 1.

q 1. ex. 2.

r 4. 13.

r 4. 2.

f 8. 1.

r 15. 13.

w 1. ex. 1.

x 19. 1.

y 47. 1.

z 4. 13.

p 15. 13.

c conftr.

d 15. 5.

e 15. 13.

f 12. 10.

g 6. 13.

$= 4 ORq = OPq$, vel RSq . ergo $DR = RS$.
 Simili argumento DR , RS , SC , CT , TP pa-
 res sunt. Quia vero $OR = g$ & parall. PS ,
 g erunt RS , OP , & h consequenter RS , DC et-
 iam parallelæ; h ergo hæc cum suis conjungenti-
 bus DK , CS , VH in uno sunt plano. quinetiam
 quia HI . $IQ :: IQ (TQ.) QH :: HN$.
 NV ; & tam TQ , HN , quam QH , NV re-
 ctæ eidem plano, adeoque & parallelæ existunt.
 erit THV recta linea. ergo Trapezium
 $DRSC$, & triang DTS in uno sunt plano per
 rectas DC , TV extenso. ergo $DTCSR$ est
 pentagonum, & quidem æquilaterum, ex antedi-
 ctis. Porro, quia PK . $KN :: KN$. NP ; &
 $DSq = DPq + PSq (PNQ) = p DKq + p Kq$
 $+ NPq$, q erit $DSq = DKq + 3 KNq = 4 DKq$
 $(4DHq) = DCq$. ergo $DS = DC$; unde tri-
 gona DRS , DCT sibi mutuo æquilatera sunt.
 ergo ang. $DRS = DTC$; & eodem pacto ang.
 $CSR = DCT$. ergo pentagonum $DTCSR$
 etiam æquiangulum est. Ad hæc, quia AX , DX ,
 CX , &c. sunt cubi semidiametri, erit $XN =$
 IH , vel KN , adeoque $XV = KP$. unde ob angu-
 lum rectum RVX , erit $RXq = XVq + RVq$
 $(NPq) = KPq + NPq = 3 KNq =$
 AXq , vel DKq , &c. ergo RX , AX , DX , & ea-
 dem ratione XS , XT , AX æquales sunt inter se.
 Et si eadem methodo, qua constructum est pen-
 tagonum $DTCSR$, fabricentur 12 similia pen-
 tagona tangentia duodecim cubi latera, ea Do-
 decaedrum constituent; ac per eorum puncta an-
 gularia transiens sphaera, cujus radius AX , vel RX ,
 Dodecaedrum complectetur. Q. E. F.

Denique, quia KN . $NO :: NO$. OK , d
 erit KL . $OP :: OP$. $OK + PL$. Itaque si
 sphaerae diameter AB ponatur p, erit $KL = \sqrt{}$
 AB etiam p. g unde OP , vel RS latus dodeca-
 edri apotome erit. Q. E. D.

Coroll.

14.6.

m 24. 5.

m 24. 5.

o 4. 24.

p 47. 2.

q 15. 5.

r cor. 16. 13.

s 10. 13.

t 16. 13.

u 1. 6.

x 4. ex. 1.

y 1. 2.

z 17. 6.

a 47. 1.

AO latus Dodecaedri. denique BG (2 BC.)
 $BC^2 :: HI.IC.$ ergo $HI = 2CI = KI$. ergo
 $HIq = 4CIq$. proinde $CHq = 5CIq$. ergo
 $ABq = 5KIq$. itaque KI, vel HI, est radius cir-
 culi circumscripti pentagonum icosaedri; &
 AK, vel IB, est latus decagoni eidem circums-
 cripti. unde AL erit latus pentagoni, idem
 Icosaedri latus. Ex quibus liquet BF, BE, &
 esse $\sqrt{40}$. & AL, AO esse $\sqrt{30}$; atque BI
 $\square BE$; & BE $\square AF$; ac AF $\square AO$. Quia
 vero $3ABq = ABq = 5KLq$ ac AF x AO
 $\square AF \times OF$, & ideoque AF x AO = AF x OF
 $\square 2AF \times OF$, hoc est AFq $\square 2AOq$. erit
 $3AFq (5KLq) \square 6AOq$ proinde KL
 $\square AO$; & fortius, AL $\square AO$.

Jam vero ut haec latera numeris exprimamus,
 si AB ponatur $\sqrt{40}$, erit ex jam dictis ad calcu-
 lum exactis, BF = $\sqrt{40}$. & BE = $\sqrt{30}$. & AF
 = $\sqrt{20}$. item AL = $\sqrt{30}$ — $\sqrt{180}$ (nam
 AK = $\sqrt{15}$ — $\sqrt{3}$. & KL (HI) = $\sqrt{12}$.)
 denique AO = $\sqrt{30}$ — $\sqrt{500}$ ($\sqrt{25}$ —
 $\sqrt{5}$.)

SCHOL.

SCNOL.

Præter jam dictas figuræ nullam dari posse figuram solidam regularem (nempe quæ figuris planis ordinatis & equalibus contineatur) admodum perspicuum est. Nam ad anguli solidi constitutionem requiruntur ad minimum tres anguli plani; & hi- que omnes simul 4 rectis minores esse debent. a 21. 11.
b Atqui 6 anguli trigoni æquilateri, 4 quadratici, b Vid. scil.
& 3 hexagonici, sigillatim 4 rectos exæquant; 32. 11.
quatuor vero pentagonici, 3 heptagonici, 3 octagonici, &c. 4 rectos excedunt. ergo solummodo ex 3, 4, vel 5 triangulis æquilateris, ex 3 quadratis, vel 3 pentagonis, effici potest angulus solidus. Proinde, præter quinque prædicta, nulla existere possunt corpora regularia.

Ex P. Herigonio.

Proportiones sphaerae, & figurarum regularium
eidem inscriptarum.

Sit diameter sphaerae 2. Erunt

Peripheria circuli majoris, 6 28318.

Superficies circuli majoris, 3 14159.

Superficies sphaerae, 12 56637.

Soliditas sphaerae, 4 | 1879.

Latus tetraedri, 1 162299.

Latus

Superficies tetraedri, 4 6188.

Soliditas tetraedri, 0 15132.

Latus hexaedri, 1 1547.

Superficies hexaedri, 8.

Soliditas hexaedri, 1 5396.

Latus octaedri, 1 41471.

Superficies octaedri, 6 9282.

Soliditas octaedri, 1 33333.

Latus dodecaedri, 0 71364.

Superficies dodecaedri, 10 51462.

Soliditas dodecaedri, 2 78516.

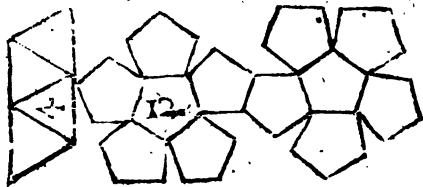
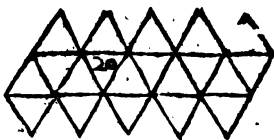
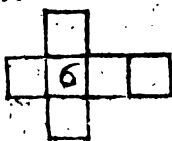
Latus Icosaedri, 1 05146.

Superficies Icosaedri, 9 57454.

Soliditas Icosaedri, 2 163615.

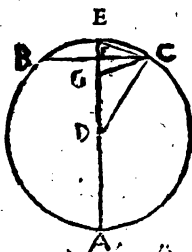
Quod

Quod si ex charta conficiantur quinque figura
*aequilatere & equiangu*la similes his quae sunt in
 subje*cta* figura, componentur quinque figura solida,
 si rite complicantur.

LIB. XIV.

PROP. I.

Quæ ex D centro
circuli
cujuspiam
ABC, in
peripheria
eidem circulo inscripti la-
tus BC ducitur perpendi-
cularis DF, dimidia est ut-
riusque linea simul, & la-
teris hexagoni DH, & la-

teris diagonis EC eidem circulo ABC inscripti.

Sume FG = FE, & duc CG. Estque CE
= CG. ergo ang. CGE = CEG = ECD.
ergo ang. ECG = EDC = ADC =
CED ($\frac{1}{2}$ ECD.) proinde ang. GCD =
ECG = EDC. & quare DG = GC (CE.) er-
go DF = CE (DG) + EF = DE + CE.
Q. E. D.

PROP. II.

A G B C

-----|-----|-----

D H E F

-----|-----|-----

Si bina rectæ lineæ

AB, DE, extrema ac

media ratione secantur

(AB. AG :: AG. GB.

& DE DH :: DH. HE.) ipsæ similiter secabun-

tur, in easdem scilicet proportionēs. (AG. GB ::

DH. HE.)

Accipe BC = EG & EF = EH. Estque

AB. BG = AG. quare ACq = 4 ABG

+ Gq = 5 AGq. Similiter erit DEq =

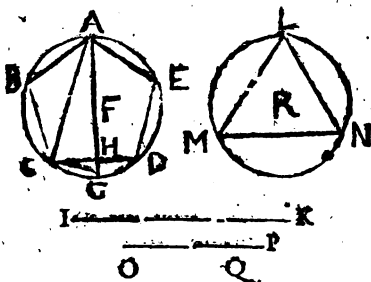
5 DHq. ergo AC. AG :: DE. DH. compo-

nendo igitur AC + AG. AG :: DE + DH.

DH.

DH. hoc est 2 AB. AG :: 2 DE. DH. e pro- e 22. 5.
inde AB. AG :: DE. DH. unde f dividendo f 17. 5.
AG. GB.:: DH. HE. Q. E. D.

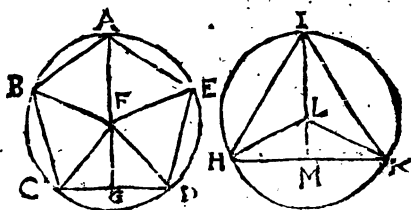
PROP. III.

Ideoque circulus ABD comprehendit & Dodecaedri pentagonum ABCDE, & Icosaedri triangulam LMN, eidem sphaerae inscriptorum.

Duc diametrum AG, rectasque AC, CG. a f. 2. 47. 1.
Sitque IK diameter sphaerae, & IKq = 5 OPq. b 30. 6.
fiatque OP. OQ :: OQ. QP. Quia ACq c 47. 1.
+ CGq = AGq d = 4 FGq; & ABq e = 4 FGq. e 10. 13.
FGq = CGq. ferit ACq + ABq = 5 FGq. f 1. 2. 3. 4.
portio, quia CA. AB g :: AB. CA - AB; ac g 8. 13.
OP. OQ :: OQ. QP. h ideoque CA. OP :: h 2. 12. 13.
AB. OQ. i erit 3 ACq (IKq.) 5 OPq i 15. 13.
(IKq) :: 3 ABq. 5 OQq. ergo 3 ABq = 5 m conf.
OQq. Verum ubi ML n latus pentagoni circu. n cor. 16. 13.
10 inscripti, cuius radius OP, erunt 15 RM. o 12. 13.
= 5 MLq p = 5 OPq + 5 OQq = 3 p 10. 13.
ACq + 3 ABq q = 15 FGq. r ergo RM q 15. 5.
= FG. s proinde circ. ABD = circ. LMN. s Prim.
Q. E. D. r 1. ax. 1.
s f. 2. 48. 1.
t. def. 3.

PROP.

Si ex F centro circuli pentagonum dodecaedri $ABCDE$ circumscribentis ducatur perpendicularis FG ad pentagoni unum latus CD ; erit quod sub dicto latere CD , & perpendiculari FG comprehenditur rectangulum trigesies sumptum, icosaedri superficiei aequale. item,

Si ex centro L circuli triangulum icosaedri HIK circumscribentis, perpendicularis LM ducatur ad trianguli unum latus HK ; erit quod sub dicto latere HK , & perpendiculari LM comprehenditur rectangulum trigesies sumptum, icosaedri superficiei aequale.

421.

Duc FA, FB, FC, FD, FE . • Erunt triangula CFD, DFE, EFA, AFB, BFC aequalia. atqui $CD \times FG^b = 2$ triang. CFD . ergo 30 $CD \times GF^c = 60$ $CFD^d = 12$ pentag. $ABCDE^e =$ superf. dodecaedri. Q. E. D.

b 41. 1.

c 15. 5.

d 6. 22.

e 17. 3.

f 41. 1.

g 15. 5.

h 16. 13.

Duc LI, LH, LK . estque $HK \times LM^f = 2$ triang. LHK . ergo 30 $HK \times LM^g = 60$ $HLK^h = 20$ $HIK^i =$ superf. icosaedri. Q. E. D.

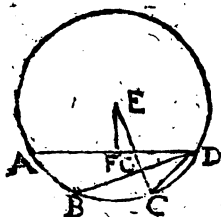
Coroll.

k 11. 5.

$CD \times FG. HK \times LM^k ::$ superf. dodecaed. ad superf. icosaedri.

P R O P.

PROP. V.

Superficies dodecaedri ad superficiem icosaedri in eadem sphaera descripti eandem proportionem habet, quam H latus cubi ad AD latus icosaedri.

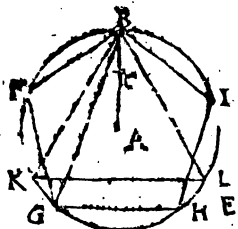
Circulus ABCD
circumscribat tam
dodecaedri pentago-

num, quam icosaedri triangulum; quorum latera BD, AD; ad quæ demittantur ex E centro perpendiculares EF, EGC. & connectatur CD.

Quoniam $EC + CD$. $EC :: EC$. CD . erit
 $EG (\frac{1}{2} EC + CD) EF (\frac{1}{2} EC) :: EF$.
 $EG - EF (\frac{1}{2} CD)$ atqui H . $BD :: BD$. H .
 BD . & ergo H . $BD :: EG$. EF proinde $H \times EF$
 $= BD \times EG$. quum igitur H . $AD :: H \times EF$.
 $AD \times EF$. erit H . $AD :: BD \times EG$. $AD \times EF$
 $::$ superfic. dodecaedri ad superfic. icosaedri.
 Q. E. D.

PROP.

PROP. VI.

Si recta linea AB secetur extremitate media ratione; erit ut recta BF potens id, quod à tota AB , & id quod à majori segmento AC , ad rectam E , potentem id quod à tota AB , & id quod à minori segmento BC ; ita

latus cubi BG ad latus icosaedri BK eidem sphaerae cum cubo inscripti.

Circulo, cujus semidiameter AB , inscribantur dodecaedri pentagonum $BFGHI$, & icosaedri triangulum BKL . quare BG latus cubi erit eidem sphaerae inscripti. igitur $BKq = 3 ABq$; & $Eq = 3 ACq$. ergo $BKq.Eq :: ABq.ACq :: BGq.BFq$. permutando igitur $BGq.BKq :: BFq.Eq$. unde $BG.BK :: BF.E.Q.R.D$.

PROP. VII

Dodecaedrum est ad Icosaedrum, ut cubi latus ad latus Icosaedri, in una eademque sphaera inscripti.

Quoniam & idem circulus comprehendit & dodecaedri pentagonum & icosaedri triangulum, & erunt perpendiculares à centro sphaerae ad plana pentagoni & trianguli ductae inter se aequales. itaque si dodecaedrum & icosaedrum intelligantur esse divisa in pyramides, ductis rectis à centro sphaerae ad omnes angulos, omnium pyramidum altitudines erunt inter se aequales. Cum igitur pyramides aequae altae sint ut bases, & superficies dodecaedri sit aequalis 12 pentagonis, superficies vero icosaedri 20 triangulis; erit

erit dodecaedrum ad icosaedrum, ut superficies
dodecaedri ad superficiem icosaedri, hoc est, ut
latus cubi ad latus icosaedri. ds. 14.

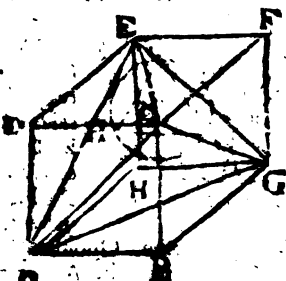
PROP. VIII.

Idem circulus BCDE comprehendit & cubi quadratum BCDE & octaedri triangulum FGH, ejusdem sphere.

Sit A diameter sphaerae. Quoniam $Aq = 3$ a 15. 12.
 $BCq = 6$ b 47. 1.
 $Bl = 6$ c 14. 12.
 $Kf = 6$ d 12. 12.
 $Bl = Kf$ e 2. 29. 1.
ergo circulus BCDE
= GFH. Q. E. D.

PROP. I.

IN dato cubo ABCEDE describere AGEC.

Ab angulo C duc diametros CA, CG, CE; Easque connecte diametris AG, GE, EA. Hæ omnes

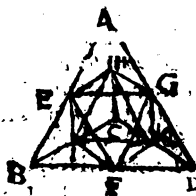
def. 1.

inter se æquales sunt, utpote æqualium quadratorum diametri. ergo triangula CAG, CGE, CEA, EAG æquilatera sunt, ac æqualia; proinde AGEC est pyramis, quæ cubi angulis insistit, atque idcirco 6 inscribitur. Q. E. F.

def. 12.

PROP.

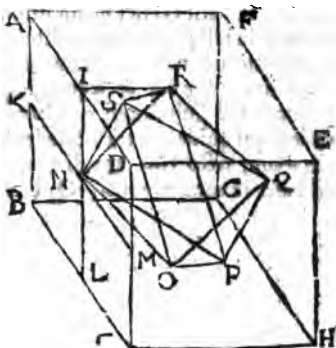
PROP. II.

In data pyramide $ABDC$ octaedrum $EGKIFH$ describere.

Biseca latera pyramidis in punctis E, I, F, K, G, H ; quæ connecte 12 rectis EF, FG, GE , &c. Nam omnes \triangle æquales sunt inter se. proinde 8 triangula EHI, IHK , &c. æquilatera sunt & æqualia, adeoque constituunt octaedrum in data pyramide descriptum. Q. E. F.

PROP. III.

In dato cubo $CHGDEFA$ octaedrum $NPQSOR$ describere.

Connecte quadratorum centra N, P, Q, S, O, R , 12 rectis NP, PQ, QS , &c. quæ æqualia sunt inter se, ideoque 8 triangula efficiunt æquilatera & æqualia. proinde inscriptum est cubo octaedrum $NPQSOR$. Q. E. F.

Y 2

PROP.

P R O P. IV.

Fig. 111. In dato octaedro ABC-DEF cubum inscribere.

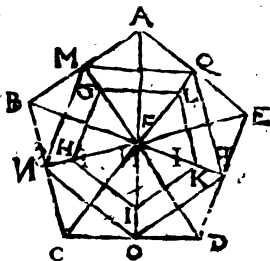

In dato octaedro ABC-DEF cubum inscribere.

Latera pyramidis, EA-BCD, cujus basis quadratum ABCD, bisecantur rectis LM, MN, NO, OL, quæ æquales sunt & parallelæ lateribus quadrati ABCD. c. ergo quadrilaterum LMNO est quadratum.

Eodem modo, si latera quadrati LMNO bisecantur in punctis G, H, K, L, & connectantur GH, HK, KI, IG, erit GHKI quadratum. Quod si eadem arte in reliquis 5 pyramidibus octaedri centra triangulorum rectis jungantur, describentur quadrata similia & æqualia quadrato GHKI. quare sex hujusmodi quadrata cubum constituent, qui quidem intra octaedrum descriptus erit, & cum octo ejus anguli tangant octo octaedri bases in earum centris. Q. E. F.

PROP. V.

In dato Icoſaedro Dodecaedrum inſcribere.

Sit $ABCDEF$ pyramis Icoſaedri, cujus baſis pentagonum $ABCDE$; centra autem triangulorum G, H, I, K, L ; quæ con-^{o 5. 4.}nectantur rectis GH, HI, IK, KL, LG . Erit $GHIKL$ pentagonum dodecaedri inſcribendi.

Nam rectæ FM, FN, FO, FP, FQ , per centra triangulorum tranſeuntes, a^{cor. 3. 3.}biſecant baſes. b ergo rectæ MN, NO, OP, PQ, QM æquales ſunt inter ſe. quinetiam FM, FN, FO, FP, FQ pares ſunt. d ergo anguli MFN, NFO, OFP, PFQ, QFM æquantur. pentagonum igitur $GHIKL$ æquiangularum eſt; proinde & æquilaterum, cum FG, FH, FI, FK, FL f pares^{o 4. 1.} ſint. Quod ſi eadem arte in reliquis undecim pyramidibus icoſaedri, centra triangulorum rectis lineis connectantur, deſcribentur pentagona æqualia & ſimilia pentagono $GHIKL$, quomobrem^{o 12. 13.} hujusmodi pentagona dodecaedrum

Y 3

con-

constituent; quod quidem in icosaedro erit descriptum, cum viginti anguli dodecaedri in centris viginti basium icosaedri consistant. Quapropter in dato icosaedro dodecaedrum descripsimus. Q. E. F.

F I N I S.

Annotationes in Elementa Euclidis, nuper edita, in quibus obscura illustrantur, errata emendantur, plurimaeque quas laudantes ad Geometriae rudimenta facilius percipienda adjiciuntur.

pag. 13. lin. 5. scribe, Rursus ang. $ACD = \text{ang. } BCD$; & ang. $BCD = \text{ang. } BDC$; ergo ang. $ACD = \text{ang. } BDC$, id est ang. $ADC = \text{ang. } BDC$. Q. E. D.

p. 17. Lult. scribe, conjunganturque FG , IG , & producat ACG .

p. 18. l. 3. scribe, simili argumento ang. $ICH = \text{ang. } ABH$; ergo totus ACD , & (BCG) & major est utroque CAB , & ABC . Q. E. D.

p. 21. apponantur figurae quae desunt.

p. 40. lin. 18. scribe, *Sthol.*

Imo si fuerint duae rectae, ferenturque ambae in quocunque partes, idem provenit ex datu totius in totam, & partium in partes.

Nam sit $Z = A + B + C$, & $Y = D + E$; quia $DZ = DA + DB + DC$, & $EZ = EA + EB + EC$, & $YZ = DZ + EZ$, erit $Z = Y = DA + DB + DC + EA + EB + EC$. Q. E. D.

Hinc patet ratio ducendi rectas compositas in compositas. Nam omnia partium rectangula accipere oportet, & habetur rectangulum ex totis.

Sin linearam in se ducendarum signis + admiscantur signa -, etiam signorum ratio habenda est. Quippe ex + in - provenit -; at ex - in - provenit +. Nam sit + A ducenda in B = C, & quoniam + A non affirmatur de toto B, sed de ejus parte tantum, qua superat C, debet AC manere negata. quare prodibit AB = AC. Vel sic; quia B constat partibus C, & B = C, erit AB = AC + A in B = C; aufer utrinque AC, erit AB = AC = A in B = C. Similiter si - A ducenda sit in B = C, quoniam ex vi signi - non negatur

tur A de toto B, sed de ejus solummodo excessu
supra C, debet AC manere affirmata. proveniet
ergo $AB + AC$. Vel sic; quia $AB = AC + A$
in B - C; tolle utrinque omnia, erit $AB = AC$
 $+ A$ in B + C; adde AC utrinque, eritq; AB
 $+ AC = A$ in B - C.

Atque ex his rite perspectis, quæ subsequuntur
9. propositiones, aliæque ejusmodi innumeræ; &
lineatum in se ductarum comparatione emergen-
tes (quas apud Vietam, & alios Analystas in nu-
merato habes) nullo negotio demonstrantur, rem-
plerumque quasi ad simplicem calculum exigen-
do. 110.

A 19. ex.

Porro, * liquet productum ex quapiam magni-
tudine in numeri cujuslibet partes, a quasi pro-
ducto ex eadem in totum numerum. Ut $5 A + 7$
 $A = 12 A$. & $4 A$ in $3 A + 4 A$ in $7 A = 4 A$ in $12 A$.
quare quæ in hoc loco de rectarum in se ductu
dicta sunt, eadem de numerorum in se multipli-
catione intelligi possunt, proinde etiam quæ in 9
sequentibus theorematibus de lineis affirmantur, ea-
dem valent de numeris accepta; quippe cum istæ
omnes ab hac prima immediate dependant, &
deducantur.

P. 42. inter demonstr. & Schol. propositionis
quintæ, scribe,

Hoc theorema paulo aliter effertur, & facilius de-
monstratur, sic; Rectangulum ex summa & differentia
duarum rectarum A, E, equatur differentia ex ipsis.

* sch. 1.2.

Nam si A + E ductatur in A - E, * provenit Aq
 $- AE + EA - Ee = Aq - Ee$. Q. E. D.

P. 44. post demonstrationem, prop. 9. scribe,

Aliter effertur & facilius demonstratur, sic;

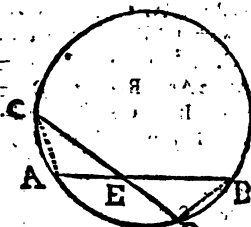
Aggregatum quadratorum ex summa, & diffe-
rentia duarum rectarum A, E, equatur duple qua-
dratorum ex ipsis.

Nam Q; A + E, $= Aq + Ee + 2 AE$. & Q; A
 $- Ee = Aq + Ee - 2 AE$. Hæc collecta faciunt
 $2 Aq + 2 Ee$. Q. E. D.

P. 67.

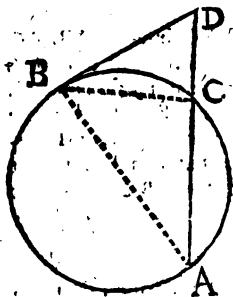
* sch. 7. 2.

p. 67. post demonstrationem prop. 28 scribe;
 Quod si subtensa AC \perp vel \parallel DF, erit si-
 mili modo a cas AC \perp vel \parallel DF.

p. 71. post demon-
 strationem prop. 35.
 scribe, Facilius sic, &
 universaliter, conne-
 ste AC & BD. atque
 ob angulos \angle CEA,
 DEB, \angle ipsosque C,
 B (super eodem arcu
 AD), pares; trigona
 CEA, BBD, \angle equi-
 angula sunt. \therefore ergo CE:EA :: EB:ED. \therefore proin-
 de CE \times ED = EA \times EB. Q. E. D.

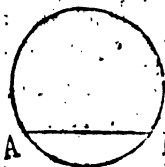
Quæ ex 6. lib. citantur, tam hic quam in seq-
 ab hac minime pendent; quare sis uti licuit.

p. 71. Inter de-
 monitr. & coroll.
 prop. 36, scribe, Fa-
 cilius ac universaliter
 sic;

Duc AB, & BC.
 ac ob angulos \angle A,
 DBC \angle pares, & D
 communem, trian-
 gula BDC, ADB
 \angle æquiangulara sunt.
 \therefore ergo AD. DB ::

DB. CD, \therefore quare AD \times DC = DB \times DB. Q. E. D.

p. 76. ad def. 7. 4. substi-
 tue figuram hanc.

p. g. 82. post demonstra-
 tionem propos. 10. 4. scribe
 sic.

Hæc

23 6

b constr.
c hyp
d 6.1.
e 31. 1.
f 2. ex.
g 17. 6

Hæc constructio Analytice indagatur sic; Factum sit; & angulum BDA bifecet recta DC. ergo DA. DB :: CA. CB. item ob ang. CDA $b = \frac{1}{2}$ ADB $c = A$, est CA = DC. ac ob ang. DCB $e = A + CDA = 2A = B$, d erit DB = DC. f ergo DB = CA. proinde DA. (BA.) CA :: CA. CB. g unde BA x CB = CAq.

f. 98. scribe Prop. 8. f. sic.

P R O P. 8.

Inæqualium magnitudinum AB, AC, major AB ad eandem D majorem habet rationem, quam minor AC: & eadem D ad minorem AC majorem rationem habet, quam ad majorem AB.

Sume EF, EG, ipsarum AB, AC æquemultiplices, ita ut EH ipsius D multiplex, major sit quam EG, at minor quam EF. (Quod facile continget, si utraque EG, GF majores accipiantur ipsa D.) Liqueet juxta 8 def. 5. fore $\frac{AB}{D} < \frac{AC}{D}$; ac

$\frac{D}{AB} > \frac{D}{AC}$ Quæ E. D.

b hyp.
c 6. def. 5

f. 100. lin. ult. post B, D, F. scribe, Porro ob A.Bb :: C. Db :: E. F, si G $\square = \square K$, erit similiter H $\square = \square L$, & I $\square = \square M$. ac proinde si G $\square = \square K$, erit simili modo G + H + I $\square = \square K + L + M$. & quare A.B :: A + C + E. B + D + E. Q. E. D.

pag. 102. circa 23 lin. post (æquatur) scribe, Ergo, quum AG. DH :: C. F :: GB. HE. erit, &c. ut sequitur ibi.

f. 104. lin. 1. post KO scribe, Itaque ablati hinc inde communibus HL, KM, &c. ut ibi sequitur.

p. 117. l. 12. dele, Hujusce demonstratio, &c.
 & scribe, Intellige $G = DE$. \therefore ergo $BC = G$. b ergo $\begin{matrix} a 10. 5. \\ b 8. 5. \\ c f. 13. 5. \end{matrix}$

$AC = A$. Rursus concipe $H = E$. \therefore ergo $H = A$.
 $\begin{matrix} \overline{G} & \overline{B} & & \overline{G} & \overline{F} & \overline{G} & \overline{G} \end{matrix}$
 \therefore quare $AC = H$. b proinde $AC = H$ vel D . Q. E. D. $d 3. 5.$

p. 114. circa 25. lin. dele, cum igitur, & scribe,
 Verum si HC , &c. ut sequitur.

p. 116. l. 2. dele Imo, si plures, &c. & scribe sic.

Schol.

Imo si plures DE, FG ,
 ad unum latas BC paral-
 lele fuerint, erunt omnia
 laterum segmenta propor-
 tionalia.

Nam $DF : FA :: EG : GA$; & componendo,
 $GA : EA :: EG : DA$ invertendoque $FA : DA :: GA : EA$; & ac $DA : DE :: EA : EC$. ergo ex
 $equo DF : DB :: EG : EC$. Q. E. D.

Coroll.

Si $DF : DB :: EG : EC$; \therefore erunt BC, DE, FG pa-
 rallelae.

p. 119. Prop. 8. demonstretur sic.

Nam ob angulos BAC, ADE rectos, b ideo
 que aequales, & B communem, trigona BAC ,
 ADB & similia sunt. Simili discorsu, similia sunt
 triangula BAC, ADC . \therefore proinde ADB, ADC
 similia erunt. Q. E. D. $\begin{matrix} a 2 p. \\ b 12. 2 p. \\ c 32 \& 46. \\ d vid. 11. 6. \end{matrix}$

Coroll. &c. ut sequitur.

pag. 121. lin. antepen. scribe, Vel sic; Datae sint
 AB, BC ; ex quibus fac angulum rectum ABC .
 duc AC , & huic normalem CD , cui occur-
 rat AB protracta in D . \therefore estque $AB : BC :: BC : BD$. $a cor. 2. 6.$

pag. 122. dele figuram istam furciferam.

ibid.

ibid. lin. 6. dele, vel ita; $CD = CB$ & quæ
seq. cum sua figura.

pag. 123. post lin. 3. scribe, Vel (in eadem fi-
gura) sint AB, BF duæ datæ, b liquet esse A B.
 $BF :: BF. BE.$

p. 136. Propos. 31. demonstretur sic.

cor. 26.
b cor 10.6.
c 24 5.
d f. 14 5.

Ab angulo recto BAC demitte perpendiculari-
rem AD. Quoniam DC. CA :: CA. CB,
b erit AL. BF :: DC. CB. Item ob DB. BA ::
a BA. BC, b erit BG. BF :: DB. BC. c ergo
 $AL + BG. BF :: DC + DB (BC.) BC.$ ergo
 $AL + BG = BF. Q. E. D.$

pag. 146. lin. penult. scribe, vel sic, sit $a = \frac{x}{2}$, &
 $b = y$. quare $2a = x$, & $2b = y$. ergo $2a + 2b$
 $= x + y$. ergo $a + b = \frac{x + y}{2}$.

p. 147. lin. 17. scribe, Vel sic, sit $a = 2x$, &
 $b = 2y$, & $x + y = g$. ob $3a = 2x$, & $3b = 2y$,
est $3a + 3b = 2x + 2y = 2g$. ergo $a + b =$
 $\frac{2}{3}g = \frac{2}{3}(x + y)$.

p. 149. l. 9. scribe, Vel sic, sit $a = b$, & $c = d$,
vel $3a = b$, & $3c = d$, estque $c = \frac{d}{3}$, & $c = \frac{d}{3}$.

ibid. lin. 27. dele, Appicare potes, & c. & scri-
be, Vel sic, sit $a = b$, & $c = d$, vel $3a = ab$,
& $3c = 2d$. Est $\frac{3}{2}c = \frac{2}{3}d = \frac{d}{3}$.

LEMMATA.
AE, BF, CG, DH, Si proportionales
A, B, C, D, numeri AB, C, D
E, F, G, H, proportionales nu-
meros AE, BF, CG,
DH

DH metiantur per numeros E, F, G, H, erant ei
[E, F, G, H] proportionales.

Nam ob $AEDH = BFCG$, & $AD = BC$, a 19. 7.
erit $AEDH = BFCG$, hoc est $EH = FG$. b 1. ax. 7. c 9. ax. 7.

ergo $E : F :: G : H$. Q. E. D.

Coroll.

Hinc $B_1 = B$ in B. & Nam $I. B :: B. Bq. d$ & $d 15. def. 7.$

$I. A :: A. Aq.$ ergo $I. B :: B. Bq.$ ergo $Bq =$ a 1. ax. 7.

$B \times B$. Similiter B in $Bq = BC$. & sic de reliquis.

P R O P. 22.

Aq, B, C . Si tres numeri, Aq, B, C
4, 8, 16, deinceps sint proportionales,
primus autem Aq sit quadratus;
& tertius C quadratus erit.

Nam ob $AqC = Bq$, erit $C = Bq = Q. B$. a 10. 7. b 7. ax. 7. c cor. 1. ax. 7.

Liquet vero B esse numerum, ob Bq , vel C nu-
merum. ergo si tres, &c. d hyp. & 14. 8.

P R O P. 23.

Ac, B, C, D . Si quatuor numeri $Ac,$
8, 12, 18, 27. B, C, D deinceps sint pro-
portionales, primus autem
 Ac sit cubus; & quartus D cubus erit.

Nam quia $AcD = BC$, erit $D = BC$ a 19. 7. b 7. ax. 7. c cor. 1. ax. 7. d 10. 7.

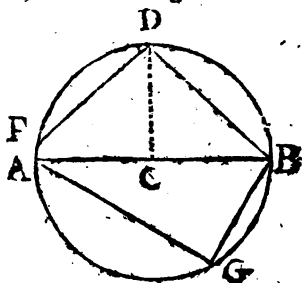
$= B \times C$; hoc est (ob $Ac C = B_1$, & b pro-
inde $C = B_1$) $D = B \times Bq = BC = C : B$.

liquet vero ipsum B esse numerum, quia BC , vel D a 15. 8.

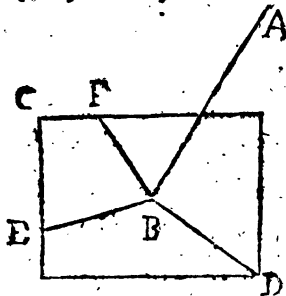
numerus ponitur; ergo si quatuor numeri, &c.

p. 192.

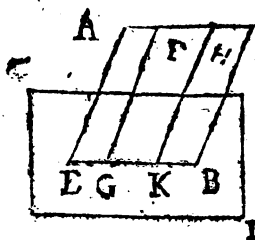
p. 192. substitue hanc figuram.

p. 263. ad def. 3. scribe sic.

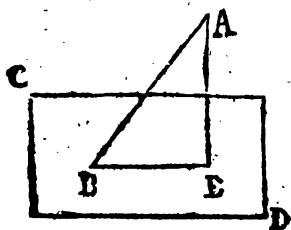
3. Linea recta AB est ad planum CD recta, cum ad rectas omnes lineas BD, BE, BF, à quibus illa tangitur, quæque in proposito sunt plano, rectos efficit angulos ABD, ABE, ABF.

4. Planum AB ad planum CD rectum est, cum rectæ lineæ FG, HK, quæ communi planorum sectioni BB ad rectos angulos in uno plano AB ducuntur, alte-

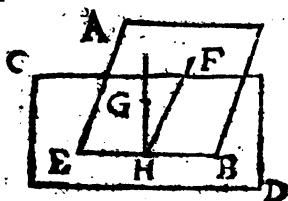
rit plano CD ad rectos sunt angulos.

5. Rectæ

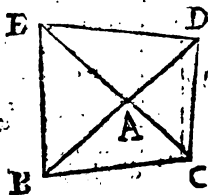
5. Rectæ li-
near AB ad pla-
num CD incli-
natio est, cum à
sublimi termino
A rectæ alius
linear AB ad pla-
num CD dedu-
cta fuerit perpen-
dicularis AE;

atque à puncto E, quod perpendicularis AE in
ipso plano CD fecerit, ad prospectæ illius linear
extremum B, quod in eodem est plano, altera re-
cta linea EB fuerit adjuncta: est, inquam, angu-
lus acutus ABE insidente linea AB, & adjuncta
EB comprehensus.

6. Plani AB ad planum CD inclinatio, est
angulus acutus FHG rectis lineis FH, GH con-
tensus, quæ in utroque planorum AB, CD ad
idem communis sectionis BE punctum H ductæ,
rectos cum sectione BE efficiunt angulos FHB,
GHB.

P R O P. 21.

Omnis solidus angulus A sub minoribus quam quatuor rectis angulis planis continetur.

Lateralia enim solidi anguli A secans planum utcumque faciat figuram multilateram

BCDE, & totidem triacula ABO, ACD, ADE, AEB. Omnes angulos polygoni voco X; & summam angulorum ad trigonorum bases voco Y, quare $X + 4 \text{ Rect.} = Y + A$. Quia vero (ex angulis ad B) b est ang. ABE + ABC \square CBE; idemque verum sit de angulis ad C, ad D, ad E. liquet fore $Y \square X$. proinde erit $A \square 4 \text{ Rect.}$ Q. E. D.

p. 277. lin. antepen. dele Brevitatis causa ass. & c. & scribe sic; Assumptum est fore $AD \square HL$. Hoc autem constat. Nam si $AD =$ vel $\square HL$, erit ang. A $=$, vel $\square HLI$. Eodem modo erit $B =$, vel $\square HLK$, & $C =$, vel $\square KLI$. quare $A + B + C$ quatuor rectos aut exæquabunt, aut excedent, contra hypoth. quin potius sit $AD \square HL$. Q. E. D.

F I N I S.

E U C L I D I S D A T A

succincte demonstrata;

Una cum Emendationibus
quibusdam & Additionibus
ad ELEMENTA

E U C L I D I S

nuper edita:

Opera

Mri. I. S. BARROW, *Cantabrigiense,*
Coll. Trin. Soc.

L O N D I N I

Excudebat R. Daniel, 1654

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

PHYSICS

1931

1931

1931

1931

1931

1931

1931

1931

1931

1931

1931

1931

1931

1931

1931

Ornatissimo viro

D. IACOBO STOCK

amico suo & patrono
singulari.

Et publica, nec tui nominis luce di-
gnum censeo hunc paucorum dictum
tantum pusillum & prematurum.
Qui quidem quod se mundo, quodque
Tibi, spectandum obtrulerit, auctoris
nomine arrogantia speciem incurrit. Sed persequi
parata est excusatio qualiscunque. Nam amico ob-
temperatum oportuit iubenti mitterem hunc libel-
lum Euclidæis (qua cognatione proxima attingit)
Elementis subiungendum. In eum quicquid est in pu-
blicum aut peccati aut meriti protinus refugio, facti
eius auctor fuit, rationem redditarum. In Te au-
tem delictum quod maxime aggravat, idem potenter
extenuat, Tibi tantum debere. Nam cum iis, qui Diis
ipsis sacrificia, ac modica magnis Regibus donaria
offerre non dubitarunt, satius esse credo, etiam pro
immensis beneficiis parum, quam nihil rependere.
Sufficiat igitur regeſſiſſe, me Tibi multis magnisque
nominibus obstrictum fore; vices, quas potuero ma-
ximas, referre debere; ultra vota & grates nihil
posse; illa privatim, has publice persolatas praeſolle-
re; quibus agendis, quam jamdiu spe & studio au-
ſpexor, occasionem nandum comparere; præſtare hanc
oblationem

Z z

oblatam prehendere, quamvis exilem, quam elapsam
nequicquam punitione persequi. Ego igitur hac
oblatio pignus quoddam & praeludium future am-
plioris, in qua meritorium in me Tuorum historiæ
berbor ac distinctior commemoranda occurreret. Quæ
simpliciter agnoscere, non aut fuisse describere, aut
digne predicare, præsentis est instituti. Ac reveren-
tiam brevis sum in unum animam, & summi, necessitate po-
tius coactus, quam inductus consilii. Nam me vela
venitæ urgentia alio avocant, ac veretur ne hæc pe-
ne currenti calamo exequentem, quæ hæc ad te perfer-
ret, amica manus, importuna patientia præstoleretur.
Quid superest igitur, nisi ut te domi studiis ac rebus
honestis animum intendentem salutari præsentia tu-
tebor, cum exorem venerandi ac aperti nominis;
quem tanta beneficentia benignum remuneratorem
jugibus votis exopto; idemque me exemplo super
Tyrrhenos, Ionias, Ægeosque fluctus longinquam
profectionem suscepturum comitetur. Obtestor autem,
potentis opella patrocinium respuas, quod ultro im-
petare dignatus es.

Tibi devotissimo

& obsequentissimo,

I. B.

EVCLIDIS Data.

Definitiones.

I. Data magnitudine dicuntur spatia, lineæ, anguli, quibus æqualia possumus invenire.

II. Ratio dari dicitur, cui possumus eandem invenire.

III. Rectilineæ figuræ specie dari dicuntur, quarum & singuli anguli dati sunt, & laterum rationes ad invicem datæ sunt.

Hinc, datæ sunt specie figuræ, quibus similes inveniri possunt.

IV. Positione dari dicuntur puncta, lineæ, angulique, quæ eundem situm semper obtinent.

V. Circulus magnitudinē dari dicitur, cujus ea quæ ex centro datur magnitudinē.

VI. Positione & magnitudinē dari dicitur circulus, cujus datur centrum positione, & ea quæ ex centro magnitudinē.

VII. Circuli segmenta magnitudine dari dicuntur, in quibus dati sunt magnitudinē anguli & segmentorum bases.

VIII. Positione & magnitudinē dari dicuntur circuli segmenta, in quibus anguli magnitudinē dati sunt, & segmentorum bases positione & magnitudinē.

IX. Magnitudo magnitudinē major est data, quando ablata data, reliqua eidem æqualis est.

X. Magnitudo magnitudinē minor est data, quando adjuncta data, tota eidem æqualis est.

Ut si A data sit, erit $A + B = B$ data. At $B - A = B$ data.

XI. Magnitudo magnitudinē major est data quam in ratione, quando ablata data, reliqua ad eandem habet rationem datam.

XII.

XII. Magnitudo magnitudine minor est data quam in ratione, quando adjuncta data toti ad eandem rationem habet datam.

Ut si A data sit, & B datur, erit $A+B \propto C$, data q. in r. sicut A + B datur, erit $B \propto C$ data q. in r.

P. R. O. P. 1.

A. B. *Datarum magnitudinum A, B, ad invicem datay ratio.*

p. 1. def.
a. 1. def.
b. p. 1. def.
c. 1. def.

Nam quia A * datur, & inveniri potest aliqua a = A. Eodem jure sume b = B. Estque a : b :: A : B. & quare ratio A data est. Q. E. D.

P. R. O. P. 2.

A. B. *Si data magnitudo A ad aliam aliquam B habeat rationem datam, datur etiam bda alia magnitudine.*

p. 1. def.
a. 1. def.
b. 1. def.
c. 1. def.

Nam ob A * datam, & sume a = A, ac ob A datam, & sume b = B. Ergo b = B, quare B datur. Q. E. D.

P. R. O. P. 3.

A. B. *Si quolibet data magnitudines A, B componantur, etiam ea A+B que ex his componitur, data erit.*

p. 1. def.
a. 1. def.

Nam & cape a = A, & b = B, & estque a + b = A + B, & quare A + B datur. Q. E. D.

P. R. O. P. 4.

A. B. *Si data magnitudo A auferatur data magnitudo B, etiam reliqua A-B datur.*

p. 1. def.
a. 1. def.

Nam & cape a = A, & b = B, ergo a - b = A - B, & proinde A - B datur. Q. E. D.

P. R. O. P.

P R O P. 4.

A. B. Si magnitudo A ad sui-ipsius ali-
C. D. quam partem B habeat rationem
datam, etiam ad reliquam A — B
habebit rationem datam.

Nam, quia A a data est, & sit A. B :: C. D. ^{a hyp.}
^{b1. def. d.}
ergo A. A — B :: C. C — D. & prominde A.
datur. Q. E. D. ^{c cor 9. 5.}

P R O P. 5.

A. B. Si componentur due magnitudi-
C. D. nes A, B, habentes ad invicem ratio-
nem datam, etiam quae ex his com-
ponitur magnitudo A + B, habebit ad utramque A
& B rationem datam.

Nam & sit A. B :: C. D. & ergo A + B. ^{a2. def. d.}
^{b18 5.}
B :: C + D. D. & quoniam A + B data. Similiter ^{c2. def. d.}
B + A datur. Q. E. D.

P R O P. 6.

A. B. Si datae magnitudinis A + B due
rationes faciant, utrumque segmen-
torum A, & B datum est.

Nam ob A + B datam, & erit A + B data. ^{a hyp.}
^{b6 des.}
ergo A datur. Eodem modo B datur. Q. E. D. ^{b1. des.}

P R O P. 8.

A. C. B. Quae A, B ad talem C rationem
B. E. F. habent datam, habebunt ad invicem
rationem datam.

Nam & sit A. C :: D. E. & C. B :: E. F.
quae ex aequali A. B :: D. F. & ergo A datur. ^{a1. def. d.}
Q. E. D.

Coroll.

Rationes ex datis rationibus compositae, datae
sunt. Ut A sit ex A. & C datis,

$\frac{A}{B} = \frac{C}{B}$

Z 4.

P R O P.

P R O P. 9.

A. B. C. Si dua, pluresve magnitudines
 D. E. F. A, B, C adinvicem habeant ratio-
 nem datam, habeant autem ille
 magnitudines A, B, C ad alias quasdam D, E, F
 rationes datas, etsi non easdem; ille alie magni-
 tudines D, E, F etiam ad invicem habent rationes
 datas.

110. def. 5.
 117. p.
 117. cor. 2. dat.

Nam ratio D a fit ex b, datis D, A, B; ergo
 $\frac{D}{A} = \frac{B}{E}$
 D datur. Eadem de causa datur E. Q. E. D.

P R O P. 10.

A. B. C. Si magnitudo magnitudine major
 fuerit data, quam in ratione; & si
 simul utraque illa eadem major erit data quam in ra-
 tione. Sin autem simul utraq; magnitudo eadem ma-
 gnitudine major fuerit data, quam in ratione; & re-
 liqua illa eadem major erit data quam in ratione; aut
 reliqua data est cum consequente, ad quam habet al-
 tera magnitudo rationem datam.

116. dat.
 117. def. 2.

1. Sint A, & B datæ. a erit B + C data. b er-
 $\frac{A}{B} = \frac{C}{D}$
 go A + B + C = C data q. in r. Q. E. D.

117. 5.

2. Sint A, & B + C datæ: ergo B datur.
 $\frac{A}{B} = \frac{C}{D}$
 proinde A + B = C data q. in r. Q. E. D.

118. 1.

3. Sint A + B, & C datæ. d Liquer B dari.
 $\frac{A}{B} = \frac{C}{D}$
 Q. E. D.

P R O P. 11.

A. B. C. Si magnitudo magnitudine major
 sit data quam in ratione, eadem si-
 mul utraque major erit data quam in ratione. Et si
 eadem simul utraque major sit data quam in ratio-
 ne, eadem reliqua magnitudine major erit data quam
 in ratione.

I. A

1. A, & B dantur. a ergo B datur. proinde

\overline{C} $\overline{B+C}$
b A + B \overline{C} B + C data q. in r. Q. E. D.

a 6. def.
b 11. def. d.
c 6. def.

2. A, & B dantur. c ergo B datur, proinde

$\overline{B+C}$ \overline{C}
b A + B \overline{C} C data q. in r. Q. E. D.

PROF. 12.

A. B. C. Si fuerint tres magnitudines
A, B, C, & prima cum secunda
(A + B) data sit, secunda quoque cum tertia
(B + C) data sit; aut prima A tertia C equalis
est, aut altera altera major data.

Nam si A + B, & B + C pares sint, b liquet a 4. ax. 1.
A & C æquari; sin istæ impares fuerint, b liquet b 4. def. 1.
excessum A — C, vel C — A dari. Q. E. D.

PROF. 13.

D, A + B, C. Si fuerint tres magnitudines
E. D, A + B, C, & earum pri-
ma D ad secundam A + B
habeat rationem datam; secunda autem A + B ter-
tia C major sit data quam in ratione; prima quoque
D major erit tertia C data quam in ratione.

Sint A, & B, ac D data; & sitque A + B.

\overline{C} $\overline{A+B}$
D :: A. E b :: B. D — E. ergo c E, & B

a 2. def. d.
b 19. g.
c 2. def.
d 1. def. d.
e 8. def.
f 11. def. d.

& (ob B datam) c C dantur.quare D (E +

\overline{C} $\overline{D-E}$
D — E) \overline{C} data q. in r. Q. E. D.

PROF. 14.

A. C. Si due magnitudines A & C
B. D. ad invicem habeant rationem da-
tam, utrique autem illarum ad-
ficiatur data magnitudo B & D;
totæ A + B, C + D, aut habent rationem datam,
aut altera A + B altera C + D major erit. data
quam in ratione.

Nam

a 12. 2.
b hyp.
c 2. def. 4.

Nam si $A, C :: B, D :: A + B, C + D$
ob A, b datam, c liquet $A + B$ dari.

$$\frac{C}{C} = \frac{C+D}{C+D}$$

d 2. def. 2.
e 2. dat.
f 4. dat.

Saltem d sit $A, C :: E, D :: A + E, C + D$.
Ergo c $A + E$ ac e E , fideoque $B = E$ dantur.

g 11. def. 1.

$$\frac{C}{C} = \frac{C+D}{C+D}$$

§ proinde $A + B (A + E : + B = E) \sqsubset C + D$ data q. in r. Q. E. D.

P R O P. 15.

A. C. Si due magnitudines A, C
B. D. habeant ad invicem rationem da-
E. tam, & ab utroque harum aufe-
tur data magnitudo B & D re-

liqua magnitudines $A - B, C - D$ ad invicem ha-
beant aut rationem datam, aut altera $A - B$, al-
tera $C - D$ major erit data quam in ratione.

a 10. 5.
b hyp.
c 2. def. 2.
d 2. def. 2.
e 2. dat.
f 4. dat.

b Nam si $A, C :: B, D :: A - B, C - D$.
ob A datam, c liquet $A - B$ dari.

$$\frac{C}{C} = \frac{A-C}{A-C}$$

Saltem d sit $A, C :: E, D :: A - E, C - D$.
Ergo c $A - E$, & e E , ac f ideo $E = B$ dantur.

g 11. def. 1.

$$\frac{C}{C} = \frac{C-D}{C-D}$$

§ proinde $A - B (A - E : + E = B) \sqsubset C - D$
data q. in r. Q. E. D.

P R O P. 16.

B. C. Si due magnitudines B, C ha-
A. D. beant rationem datam, & ab una
E. quidem illarum C aufertur data
magnitudo D , alteri autem B ad-
ficiatur data magnitudo A ; tota $A + B$ residua
 $C - D$ major erit data quam in ratione.

a 2. def. 4.
b 19. 5.
c 2. def. 2.
d 2. dat.
e 3. dat.
f 11. def. 2.

Sit enim $C, B :: D, E$ b $C - D, B - E$. et.
go c $C - D$ & d E , ac e ideo $E + A$ dantur. f pro-
inde $B + A (E + A : + B = E) \sqsubset C - D$ da-
ta q. in r. Q. E. D.

P R O P.

PROF. 17.

$A+B.$ $D+E.$ Si fuerint tres magnitudines $A+B$, C , $D+E$; & prima quidem $A+B$ secunda C major sit data quam in ratione, tertia quoque $D+E$ eadem secunda C major sit data quam in ratione; prima $A+B$ ad tertiam $D+E$ aut rationem habebit datam, nam altera altera major erit data quam in ratione.

Nam ob A , D , & B & E datas, b erit B data. ^{a hyp.}
^{b 8. dat.}

ergo per 14. huius.

PROF. 18.

$A+C.$ $E.$ $G.$ Si fuerint tres magnitudines, atque ex his una sit data quam in ratione; reliquae duae aut datam rationem habebunt ad invicem, aut altera altera major erit data quam in ratione.

Datæ sint A , B , C D ac sit $A+C=B+D$.

E , F ;

Sitque $C:E :: A:G$ $b :: C+A. E+G$. nemique ^{a 2. def. d.}
 $D:F :: B:H$ $b :: D+B. F+H$. ^{b 12. 5.} ergo ^{c 2. def. d.}
 $C+A$ hoc est $B+D$. ^{d 7. 5.} & $B+D$, ac e idcirco ^{e 8. 5.}
 $E+G$. ^{f 2. dat.}

ergo per 15. (huius.)

PROF. 19.

$A+B.$ $E.$ Si fuerint tres magnitudines, & $C+D.$ $F.$ prima quidem magnitudo secunda magnitudo major sit data quam in ratione, sit quoque secunda major tertia data quam in ratione; prima magnitudo tertia magnitudine major erit data quam in ratione.

Sint A , C , & $C+D$, D datæ; dico $A+B$

E data q. in r.

Nam

a 2. def. d.

b 19. f.

c 2. def. d.

d 2. def.

e 3. def.

f 2. def.

g 11. def. d.

Nam sit $C + D.B :: C.F :: D.B - F$. er-go $c C$ & $d F$, ac e ideo $F + A$, & $c D$ ideoque \overline{F} $\overline{B - F}$ E dantur. g proinde $A + B (F + A : + B - F)$ $\overline{B - F}$

□ E data q. in r. Q. E. D.

P R O P. 20.

A. C. E. Si data fuerint due magnitu-

B. D. dines A, C; & auferantur ab ipsis

magnitudines B, D habentes ad

invicem rationem datam; residuae magnitudines A -

B, C - D aut habebunt ad invicem rationem datam,

aut altera A - B altera C - D major erit data

quam in ratione.

a 19. f.

b 2. def. d.

Nam si $A.C :: B.D :: A - B.C - D$, & li-

quet A - B dari.

 $\overline{C - D}$

c 2. def.

d 4. def.

Saltem sit $D.B :: C.E :: C - D.E - B$.ergo $b C$ & $c E$, ac d propterea $A - E$, b itemque \overline{E}

e 11. def. d.

 $C - D$ datae sunt. ergo $A - B (A - E : + E$ $\overline{E - B}$ $- B) \square C - D$ data q. in r. Q. E. D.

P R O P. 21.

A. C. E. Si data fuerint due magnitu-

B. D. nes A, C; & adijciantur ipsis a-

lia magnitudines B, D habentes ad

invicem rationem datam; tota $A + B.C + D$ aut ha-beant ad invicem rationem datam, aut altera $A + B$ altera $C + D$ major erit data quam in ratione.

a 12. f.

b 2. def. d.

Nam si $B.D :: A.C :: A + B.C + D$, & li-quet $A + B$ dari. $\overline{C - D}$

c 2. def.

d 4. def.

Saltem sit $B.D :: B.C :: B + E.D + C$.ergo $c E$, d ideoque $A - E$, & $b B + E$ dantur. $\overline{D + C}$

ergo

ergo $A+B$ ($B+E :: +A-E$) \square $C+D$ data. *def. 11.*
 ta q. in r. Q. E. D.

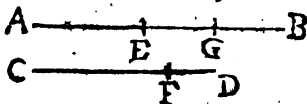
P R O P. 22.

A. C. Si due magnitudines A, B ad aliam ali-
 B. C. quam magnitudinem C habeant rationem
 datam, & simul utraque A + B ad ean-
 dem C habebit rationem datam.

Nam ob A, B datas, erit A data. & quare

$\frac{A}{B}$ bideoque $\frac{A+B}{C}$ data est. Q. E. D.

P R O P. 23.

Si totum A B ad totum C D habeat rationem da-
 tam, habeant autem & partes A E, E B ad partes
 C F, F D rationes datas (etsi non easdem ;) habe-
 bunt omnia ad omnia rationes datas.

Nam sit A E . C F :: A G . C D b :: G E . F D. *def. 4.*
 ergo G E datur. quare (ob E B & datam) d erit

$\frac{G E}{E B}$ ac & ideo E B data. ergo quum & A B & *def. 5.*
 $\frac{A B}{C D}$ *def. 5.*

A G & ideoque A B ac proinde & A B dentur,

$\frac{A G}{C D}$, $\frac{A G}{A E}$, $\frac{G B}{E B}$,
 erit E B data. Quare & A B, & & E B & E B
 $\frac{A B}{C D}$, $\frac{A E}{C F}$, $\frac{E B}{F D}$,
 dantur. Q. E. D.

P R O P. 24.

A ——— Si tres rectæ lineæ, A, B, C,
 B ——— proportionales fuerint ; prima
 C ——— autem A ad tertiam C habeat
 rationem datam, & ad secundam B habebit ratio-
 nem datam.

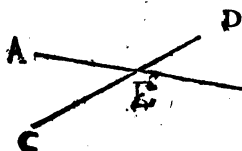
Nam

a cor. 10. 6.
b 2. def. d.
c 1. d.

Nam A. C. & Aq. Bq. ergo Aq data est.
proinde A c datur. Q. E. D.

E

P R O P. 25.

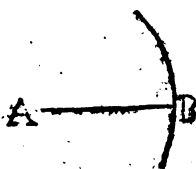
Si dua recte lineae, AB, CD positione data se mutuo secuerint, punctum E, in quo se invicem secant, positione datum est.

• Nam hae lineae alibi quam in E, neutrius situ mutuo, sese interfecare nequeunt.

Schol.

• Idem patet de quibuscunque lineis positione datis, seque in unico puncto intersectantibus: ut de circuli arcu, & recta, &c.

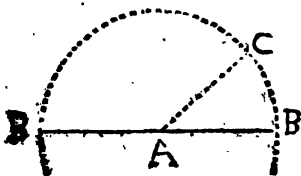
P R O P. 26.

Si recta linea AB extremitates A, B, positione data sint, recta AB positione & magnitudine data est. Positione quidem, quia inter eosdem terminos unica recta duci potest; &

magnitudine, quia si centro A per B ducatur circulus, huius omnes radii ipsi AB aequantur.

P R O P. 27.

Si recta linea AB positione & magnitudine data, data fuerit una extremitas A; & altera extremitas B data erit.

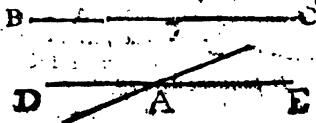
Nam

Nam si centro A, spatium AC = AB, ducatur circulus, cui data recta c occurrat in B, erit extremitas B data. a 1. def. d.
b 3. post.
c 2. post.
d cor. 15.

Schol.

Vides partes puncti B determinandas esse.

P R O P. 28.

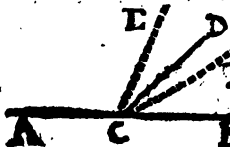
Si per datum punctum A contra datam positione rectam B C agatur recta li-

nea DE, alia recta DE positione data est,

Nam, si dic alteram per A ad BC fore parallelam. Hæc idcirco ad DE b parallela erit. c Quod repugnat. a 4. def. d.
b 30. 1.
c 14. def. 1.

Nota, Vocabulum contra in hoc libro parallelismum significare.

P R O P. 29.

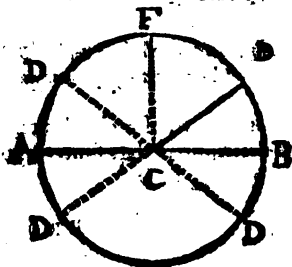

Si ad positione datam rectam AB, datumque in punctum C, agatur recta linea C D, que faciat angulum DCB datum; alia re-

cta C D positione data erit.

a Nam quævis alia CE angulum b efficiet majorem, vel minorum dato BCD. a 4. def. d.
b 9. ax. 1.

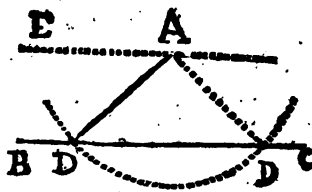
Schol.

Determinari debet situs anguli dati tam respectu perpendicularis CF, quam ipsius AB, ut cernis in apposita figura.

P R O P.

PROP. 30.

Si à dato puncto A in datam positione rectam BC agatur recta linea AD , qua faciat angulum ADC

datum, et sic linea AD positione data est.

Nam per A duc AE ad BC parallelam. Hec positione datur. Item ang. DAE par. dato alterno ADC ^b datus est. ergo recta AD positione data est. Q. E. D.

a 10. dat.
b 1. def. d.
c 29. dat.

Schol.

Hinc proxime discimus à dato puncto ducendi rectam, quæ cum data positione recta datum angulum efficiat.

PROP. 31.

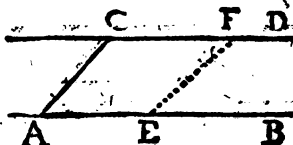
Si à dato puncto A in datam positione rectam BC data magnitudine recta AD ducatur, positione quoque data erit.

Nam puncta D , per quæ transit circulus centro A , a spatio AD descriptus, ^b data sunt. ergo AD positione data est. Q. E. D.

a 1. def. d.
b 1. def. d.
c 29. dat.

PROP.

PROP. 32.

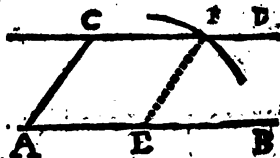

Si in datas positione parallelas rectas AB, CD agatur recta linea AC, qua faciat angulos datos BAC, ACD, alia recta AC magnitudine data est.

Nam ad E (quodvis punctum in AB) fac ang. BEF = \angle BAC. liquet rectas EF, AC \parallel parallelas, & \therefore pares fore. \therefore quare AC data est. Q. E. D.

a1. 47. 1.
b29. 1.
c14. 1.
d2. 47. 1.

PROP. 33.

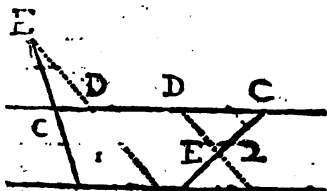

Si in datas positione parallelas rectas AB, CD agatur magnitudine data recta AC, faciet angulos BAC, ACD datos.

Nam ex quovis puncto E in AB, spatio EF = AC describe circulum occurrentem recte CD in F. \therefore Liquet EF, & AC parallelas esse posse. ergo.

a1. 47. 1.
b29. 1.
c29. 1.

PROP. 34.

Si in datâ positione parallelas rectas AB, CD à dato puncto E agatur recta linea ECA, secans data ratione.

Nam ab E duc rectam EB utcumque parallelis occurrantem in D, & B. liquet esse EC. CA \therefore ED. DB, quare FC datur. Q. E. D.

PROP. 35.

Si à dato puncto E in datam positionem rectam AB agatur recta linea EA, seceturque data ratione; agatur autem per punctum secundum C contra datam positionem rectam AB recta linea CD; alia linea CD positione data est.

Recta enim EB ducta ab E utcumque in AB, secetur ut ED. DB :: EC. CA, ob punctum D datum, erit CD positione data. Q. E. D.

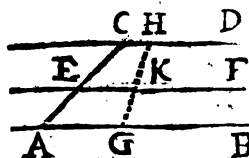
PROP. 36.

Si à dato puncto E in datam positionem rectam AB agatur recta linea EA; adiciatur autem ipsi recta EC, quæ ad illam (EA) habeat rationem datam; per extremitatem autem C adjecta linea EC agatur contra datam positionem rectam AB recta linea CD; alia linea CD positione data est.

Demonstratio parum differt à precedenti. Vide fig. 2.

PROP.

PROP. 37.

Si in datis positione
parallelas rectas AB,
CD, agatur recta li-
nea AC, & facetur
variatione data; agatur
autem per sectionis
punctum E, contra da-
tas positione rectas AB, CD linea recta EF; altera
recta EF positione data est.

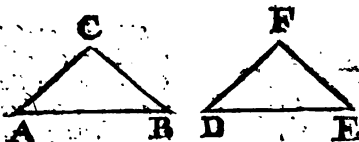
Nam quæ rectam GH utcumque. occurrentem
parallelis. Hæc secta sit in K ita ut GK. KH ::
AE. EC. Punctum K parallela (EF) situm
determinat. Q. E. F.

PROP. 38.

Si in datis positione re-
ctas parallelas AB, CD,
agatur recta linea AC;
adjiciatur autem istæ que-
dam recta CE, quæ ad
alteram AE habeat ratio-
nem datam; per extrema-
tem autem E adjectæ CE agatur contra datas posi-
tione parallelas AB, CD recta linea EF, altera recta
linea EF est data positione.

Demonstratio per similes est præcedenti. Cerno
& compara figuras.

Si trianguli ABC singula latera AB, BC, AC magnitudine data sint, triangulum ABC specie datum est.

Nam & fac triang. DEF ipsi ABC æquilaterum. Hoc eidem & æquiangulum erit. & ergo ABC specie datum est. Q. E. D.

PROP. 40.

Si trianguli ABC singuli anguli, A, B, C magnitudine dati sint, triangulum ABC specie datum est.

Nam ad quamvis DE & fac triang. DEF ipsi ABC æquiangulum. Hoc eidem simile erit. & promde trigonum ABC specie datum est. Q. E. D.

PROP. 41.

Si triangulum ABC unum angulum A datum habeat; circa datum autem angulum A duo latera AB, AC ad invicem habeant rationem datam; triangulum ABC specie datum est.

Nam in uno latere dati anguli sume quampiam AD; & fit AB. AC :: AD. AE. & duc DE. & Li-

quet trigonum ADE ipsi ABC simile fore. Quare ABC specie datum est. Q. E. D.

PROP.

PROPO. 42.

Si trianguli ABC latera ad invicem habeant rationem datam, triangulum ABC specie datum est.

Nam si fac $AB. BC :: DE. EF.$ & $BC. CA :: EF. FD.$ Liqueat trigonum DEF trigono ABC affimilari. quare ABC specie datum est. Q. E. D.

Vide fig. 39.

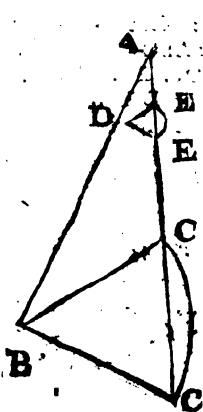
PROPO. 43.

Si trianguli rectanguli ACB circa unum acutum angulorum A latera AB, AC ad invicem rationem habeant datam, triangulum ACB specie datum est.

Nam esto DEF semicirculus utcumque; & fac $AB. AC :: DE. DF.$ inventamque DF adapta in semicirculo; & duc EF. Liqueat triang. DFE ipsi ACB affimilari; & proinde ipsum ACB specie dari. Q. E. D.

PROP. 44.

Si triangulum ABC habeat unum angulum A datum; circa alium autem angulum ABC latera AB, BC ad invicem habeant rationem datam; triangulum ABC specie datum est.

Nam in crure dati anguli sume quamlibet AD . & fac $AB : BC :: AD : DE$. centro D spatio DE describe circulum, qui secet alterum dati anguli latus in E . \therefore Eritque triang. ADE ipse ABC similis; quare datum specie triang. ABC . Q. E. D.

PROP. 45.

Si triangulum BAC unum angulum BAC datum habeat; circa datum autem angulum BAC latera simul utraque scilicet unum $(BA + AC)$ ad reliquum latus (BC) rationem habeant datam; triangulum BAC specie datum est.

Datum angulum BAC \therefore bisecet recta AD . \therefore ergo $BA : AC :: BD : DC$. & componendo $BA + AC : AC :: BC : DC$. permutando igitur $BA + AC : BC :: AC : DC$. ergo ob $BA + AC$

\therefore datum, \therefore erit AC data. item ang. DAC sub-

duplus.

duplus dati BAC = datur. Ergo ang. C datur. *a 2. dat.*
f 44. dat.
g 40. dat.
proinde triangulum ABC specie datum est.

Coroll.

Hinc in triangulo, datis uno latere AB , uno angulo BAC , & ratione aggregati laterum ad basim (R ad Si) datur triangulum. Nam datum angulum biseca, & fac $R.S::AB.BD$. & centro B spatio BD duc circulum, occurrentem recte bisecanti in D ; & produc BDC , habes triangulum.

P R O P. 46.

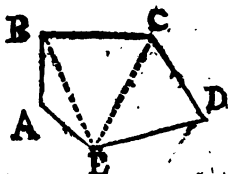
Si triangulum BAC unum angulum C datum habeat; circa atque autem angulum BAC latera simul utraque tanquam unum ($BA+AC$) habeant ad reliquum (BC) rationem datam; triangulum BAC specie datum est.

Nam bisecto angulo BAC , erit (ut in precedenti) AC data. item ang. C = datus est. ergo *a hyp*

ang. DAC , *b* proinde & duplus BAC datur. *b 2. dat.*
c 40. dat.
quare triang. BAC specie datur. **Q. E. D.**

Deducetur ab hac corollarium simile precedenti.

P R O P. 47.

Data specie rectilinea $ABCDE$ in data specie triangu-
la BAE , CDE BCE dividuntur.

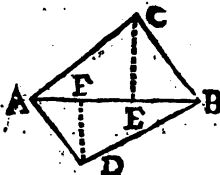
Nam ob ang. B , & BA = dat. *b* erit triang. BAE specie da-

tum. Simili discursu triang. CDE specie datur. *a hyp. d*
3. def. d
b 41. dat.
c 3. def. d.
d 4. dat.
e 40. dat.
quare ang. DCE datus est; Hunc deme ex ADC , & estque reliquus BCE datus. Similiter ang. CBE datur. ergo triang. BCE etiam specie datum est. **Q. E. D.**

A a 4

P R O P.

PROP. 48.

Si ab eadem recta AB describantur triangu-
la ACB, ADB data spe-
cie, habebunt ad invicem
rationem datam.

Duc enim perpendi-
culares CE, DF. Li-

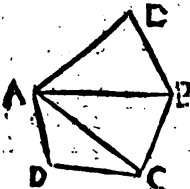
quet angulos trianguli rectanguli CEB, proinde
& CE dari. ergo (quum AB data sit)

CE data. Simili discursu datur DF; & quare CE,
DF

hoc est triang. ACB datur. Q. E. D.

AD B

PROP. 49.

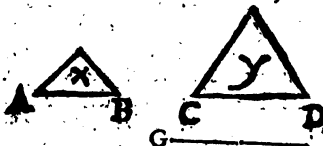

Si ab eadem recta linea
AB duo rectilinea qualibet
ABCD, AEB data specie
describantur, habebunt ad
invicem rationem datam.

Nam rectilineum AB-
CD resolvatur in trian-
gula. & hæc specie data

sunt. ergo ob communem basim AC, & ratio
ADC ad ACB & proinde totius ABCD ad
ACB datur. & item ratio AEB ad ACB, & proinde
& ABCD ad AEB datur. Q. E. D.

PROP. 50.

Si due re-
cte linea AB
CD ad in-
vicem habe-
ant rationem
datam; & ab

illis similia, similiterque descripta rectilinea X, Y
habebunt ad invicem rationem datam.

Nam

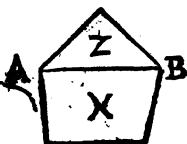
EVCLIDIS Data.

377

Nam fit AB. CD :: e CD. G. e liquet AB ad
G. e hoc est X ad Y dari. Q. E. D.

a 11. 6.
b 8. dat.
c cor 10. 6.

PROP. 51.

Si due
recte linee
AB, CD
habeant ad
invicem
rationem

datam; & ab illis rectilinea quacunque X, Y speciei
data describantur; habebunt ad invicem rationem
datam.

Nam e fac Z simile ipsi Y. Ac ob b Z, e & Z
datas, e liquet X dari. Q. E. D.

a 18. 6.
b 49. dat.
c 50. dat.
d 8. dat.

PROP. 52.

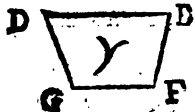
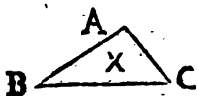

Si a data magnitudine
recta AB figura X speciei
data describatur, descri-
pta figura X magnitudi-
ne data est.

Nam ABq e datur
specie, & magnitudine; & b ABq datur. ergo X
datur.

a 1. 6.
def. 4.
b 49. dat.
c 1. dat.

PROP. 53.

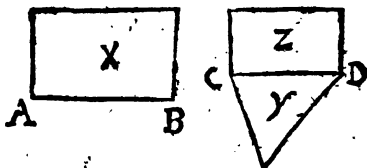
Si due figura X, Y
speciei data fuerint; & u-
num latus unius BC ad u-
num latus alterius DE ha-
buerit rationem datam; re-
liqua quoque latera AB ad
reliqua FG habebunt ratio-
nem datam.

Nam

EUCLIDIS Data.

$\left. \begin{array}{l} \text{AB} \\ \text{BC} \\ \text{DE} \\ \text{EF} \\ \text{FG} \end{array} \right\} \text{Nam} \dots \text{dantur.}$
 &c. ergo per 8. dat.

P R O P. 54.

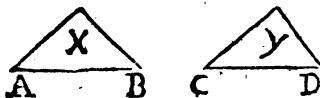
Si due figura X, Y specie datae ad invicem haberint rationem datam, etiam latera (AB, CD, &c.) habebunt ad invicem rationem datam.

Nam ad CD fiat Z ipsi X similis. Hæc specie datur. ergo Y datur. Proinde quia Y data est,

datur X, ergo AB datur. ergo per præcedente m.

 $\frac{Z}{CD}$

P R O P. 55.

Si spatium X magnitudine & specie datum fuerit, ejus latera (AB

&c.) magnitudine data erunt.

Nam ad quamvis CD fiat Y simile ipsi X. hoc specie & magnitudine datur. ergo Y da-

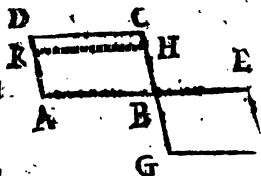
tur. c quare CD datur. d ergo AB data est.

Q. E. D.

P R O P.

a 18. 6.
 b 3. def. 2.
 c 49. dat.
 d hyp.
 e 8. dat.
 f cor. 10. 6.
 g 24. dat.

PROP. 56.

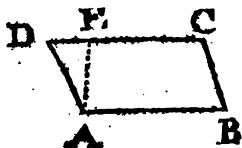

Si duo aquian-
gula parallelogram-
ma AC, BF habue-
rint ad invicem ra-
tionem datam, est
ut primi latus AB
ad secundi latus BE,
ita reliquum secun-

di latus BG ad secun-
dum BH, ad quam alterum primi
latus BC habet rationem datam, quam habet paral-
lelogrammum AC ad parallelogrammum BF.

Nam duc HK parall. AB. Liquet esse BC. a 1. 6.
BH :: AC. AH :: AC. BF. Q. E. D. b 14 6.
c 7. 5.

PROP. 57.

Si datum spatium AC
ad datam rectam AB
applicatum fuerit, in
angulo BAD dato, da-
tur applicationis alti-
tudo AD.

• Erige perpendi- a 11. 1.
cularem AE. estque AB. AE :: AB. AB x b 1. 6.
AE c :: AB. pgr. AC. ergo AE datur. quare c 35. 1.
per E duc parallelam DC. hæc abscindet quæ- d 1. c 1.
sitam AD. Q. E. P. dat.
e 18. c 15.
dat.

PROP. 58.

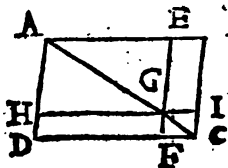
Si datum ad datam rectam applicetur, deficiens
data specie figura, latitudines defectus data sunt.
Non differt à vigesima octava sexta.

PROP. 59.

Si datum ad datam rectam applicetur, excedens
data specie figura, latitudines excessus data sunt.
Eodem est cum vigesima nona sexta.

PROP.

PROP. 60.

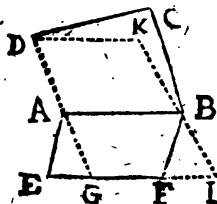
Si datum specie parallelogrammum (H E, vel DB) datæ gnomone HCE augetur, vel minuat; latitudines gnomonis HD, EB datae sunt.

a 3. dat.
b 24. 6.
c 15. dat.
d hyp.
e 4. dat.

1. Hyp. Liqueat totum DB tam α magnitudine, quam β specie dari, ϵ proinde & latitudines AB, AD; ϵ quibus aufer α datas AE, AH, ϵ manent EB, HD datae. Q. E. D.

2. Hyp. Liqueat HE β specie, & ϵ magn. ϵ dari, ϵ quare & latera AE, AH; hæc demer α datis AB, AD: ϵ remanent EB, HD datae. Q. E. D.

PROP. 61.

Si ad data specie figura ABCD unum latus AB applicetur parallelogrammum spatium AF in angulo BAE dato; habeat autem data figura AC ad parallelogrammum AF rationem datam; parallelogrammum AF specie datum est.

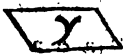
Ad DAG protractam duc (per B) parallelam, cui occurrant EFH, & DK parall. AB. Ac ob AD, & ang. BAD α dat. ϵ liquet pgr.

a 2. def. 4.
b 49. dat.
c 8. dat.
d 35. 1.
e 1. 6.
f hyp. &
4. dat.
g 42. dat.
h 3. def. 4.

\overline{AB} AK specie dari. β ergo AK & ϵ proinde AK, \overline{AC} \overline{AF} ϵ vel AK, ϵ hoc est AD dantur. ϵ ergo \overline{AB} \overline{AG} \overline{AG} \overline{AG} datur. Item ob angulos E, & GAE γ notos, γ datur AE; ϵ ergo AB datur. β unde pgr. AF specie datur. Q. E. D.

PROP.

PROP. 62.

Si due re-
cte AB, CD
ad invicem
habeant ratio-
nem datam ;

ab una quidem data specie figura X descripta sit,
ab altera autem spatium parallelogrammum Y in
angulo dato ; habeat autem figura X ad parallelo-
grammum Y rationem datam ; parallelogrammum
Y specie datum est.

Nam ad AB sit pgr. Z simile ipsi Y. Hujus
ratio ad Y, & b proinde ad X datur. c ejusque an-
guli dantur. d ergo Z specie datur. e proinde &
Y. Q. E. D.

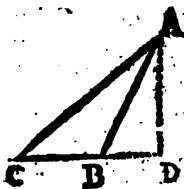
a 40. dat.
b 8. dat.
c hyp.
d 61. dat.
e 3. def. d.

PROP. 63.

Si triangulum specie datum sit, quod ab unoquoq;
lateralum describitur quadratum, ad triangulum habe-
bit rationem datam.

Sequitur ex 49. hujus:

PROP. 64.

Si triangulum ABC an-
gulum obtusum ABC da-
tum habeat ; illud spatium,
quo latus AC obtusum an-
gulum subtendens magis po-
test quam latera AB, CB
obtusum angulum ABC
ambientia, ad triangulum

ABC habebit rationem datam.

Nam demittatur AD perpendicularis produ-
cta CBD. atque ob angulos a ABD, & D da-
tos, b datur BD, c hoc est BD x CB. d ergo

AD

AD x CB

= BD

a 4. dat.
b 49. dat.
c 1. 6.
d 8. dat.

a 12. 2.
f 41. 1.

2 $BD \times CB$, hoc est, $\frac{ACq - ABq - CBq}{\text{triang. } ABC}$

tur. Q. E. D.

P R O P. 65.

Si triangulum ACB
angulum acutum C da-
tum habuerit; illud spa-
tium, quo latus AB an-
gulum C subtendens
minus potest, quam la-
tera AC, CB angulum
acutum C ambientia,

habebit ad triangulum ACB rationem datam.

a 40. dat.

Nam duc perpendicularem AD. Datur $\frac{CD}{AD}$

b 1. 6.
c 8. dat.

hoc est $\frac{CD \times BC}{AD \times BC}$, ergo $\frac{CD \times BC}{AD \times BC}$, hoc

d 13. 2.
e 41. 1.

est $\frac{ACq + BCq - ABq}{\text{triang. } ACB}$ datur. Q. E. D.

P R O P. 66.

Si triangulum ACB habuerit angulum C datum;
quod sub rectis AC, CB datum angulum C com-
prehendentibus, continetur rectangulum, habebit ad
triangulum ACB rationem datam.

a 40. dat.
b 1. 6.
c 41. 1.
d 8. dat.

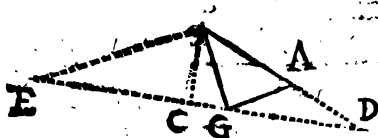
Nam in figura præcedentis, est $\frac{AC}{AD}$, hoc

est, $\frac{AC \times BC}{AD \times BC}$, hoc est $\frac{AC \times BC}{\text{triang. } ACB}$ datur. Ergo

$\frac{AC \times BC}{\text{triang. } ACB}$ datur. Q. E. D.

P R O P.

PROP. 67.

Si triangulum ABG, habueris datum angulum BAG; illud spatium, quo duo datum angulum BAG comprehenduntur a latera nunquam una recta BA + AG, plus possunt, quam quadratum à reliquo latere BG, ad triangulum ABG habebis rationem datam.

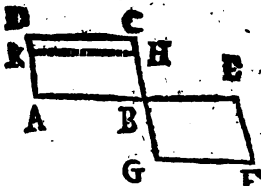
Produc B A ita ut $AD = AG$. per B duc BE
parall. AG; cui occurrat DGE. denique duc
normalem BC.

Liquet ang. $D = AGD$ $b = E$. c quare $BE =$
 BD , ideoque $EC = CD$. ergo $EG \times GD +$
 $CGq = CDq$. proinde $BDq f (ODq + BCq)$
 $g = EG \times GD + CGq + BCq = EG \times GD +$
 BGq . Iam ob angulos A, G, D , & D b subduplos
dati BAG , liquet $k AD$, ideoq; ADq dari. Cum
 $\frac{IDG}{DG} = \frac{DGG}{DGq}$
igitur $BA \times AD. ADq l :: BA. AD m :: EG.$
 $GD n l EG \times GD. GDq$, & permurando $BA \times AD.$
 $EG \times GD :: ADq. GDq$; n erit $BA \times AD$; o hoc

est $\overline{BA} \times \overline{AG}$ data. P $\overline{EG} \times \overline{GD}$ $\overline{BA} \times \overline{AG}$ datur; 1 er- $P 66$ des.
 $\overline{EG} \times \overline{GD}$ $\overline{BA} \times \overline{AG}$ triang. \overline{AGB} $q 8$ des.
 go $\overline{EG} \times \overline{GD}$ datur. Q. E. D.
 triang. \overline{AGB}

P R O P.

PROP. 68.

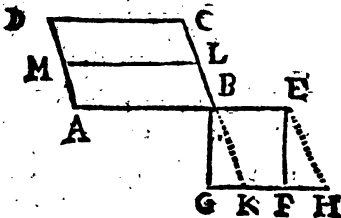
Si duo parallelogramma equiangula AC, BF habeant ad invicem rationem datam, & unum latus AB ad unum latus BE habeat rationem datam;

& reliquum latus BC ad reliquum latus BG habebit rationem datam.

a 2 def. d.
b 56. dat.
c 8. dat.

Nam sit $AB : BE :: BG : BH$. * ergo BG datur. \overline{BH}
 item BC datur: * ergo BC datur. \overline{BG}

PROP. 69.

Si duo parallelogramma AC, BF datos angulos habeant, & ad invicem rationem datam; habeant autem & unum latus AB ad unum latus BE rationem datam; & reliquum latus BC ad reliquum latus BG habebit rationem datam.

Latera AB, BE jaceant in directum. produc CBK, ac GFH ad occursum cum EH parall. CK.

fig.

Ob * ang. KBE (ABC) & pgr. * AC, vel \overline{BF}
 AC

AC & AB datas, & liquet KB dari. item ob ^{b 35. v.}
^{c 68. des.}
^{d hyp. 6.}
^{e 4. des.}
^{f 40. des.}
^{g 2. des.}
 \overline{BH} \overline{BE} \overline{EC}
 ang. G, & GBK & datos, & datur KB. square BC
 datur. Q. E. D.

P R O P. 70.

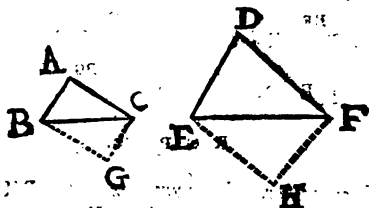
Si duorum parallelogrammorum (AC, BH, vel BF) circa aequales angulos (ABC, KBE) aut circa inaequales quidem (ABC, GBE) datos tamen, latera (AB, BE, & BC, BK, & BC, BG) ad invicem habeant rationem datam; & ipsa parallelogramma (AC, BH, & AC, BF) habebunt ad invicem rationem datam.

Nam (in fig. præced.) fit AB. BE :: KB. BL. & duc LM parall. BA.

Primo, Quia AB id est KB & ac KB data ^{a hyp.}
^{b const.}
^{c 3. des.}
^{d 1. 6.}
^{e 14. 6.}
^{f hyp. 6.}
^{g 4. des.}
^{h 39. v.}
 \overline{BL} , \overline{BL} , \overline{CB}
 sunt, & erit CB, & hoc est AC & vel pgr. AC data.

Q. E. D.

Secundo, Ob angulos G, & GBK & datos, & datur BK; item & CB data est. & ergo CB datur. proinde, ut prius, AC, hoc est pgr. AC datur. Q. E. D.

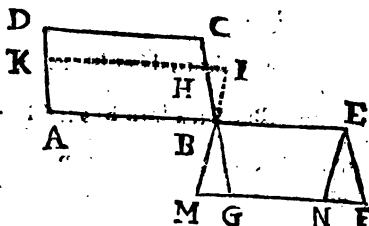
Si duorum triangularum ABC , DEF , circa equales angulos aut circa inequales quidem, datos tamen (A , & D) latera AB , DE , & AC , DF ad invicem habeant rationem datam; & ipsa triangulara ABC , DEF habebunt ad invicem rationem datam.
 Nam compleantur pgra. AG , DH , hanc datam habent rationem, & proinde & trigona ABC , DEF illorum, subduple. Q. E. D.

Si duorum triangularum ABC , DEF & bases BC , EF fuerint in ratione data, & anguli ad bases (AG , DH) que faciant ang. AGC , DHF equales, aut inequales quidem, sed tamen datos, habeant ad invicem rationem datam; & ipsa triangulara ABC , DEF habebunt ad invicem rationem datam.

Nam duc BK ad AG , ac EM ad DH parallelas, & comple pgra. CK , FM . Hæc se habent juxta 70. hujus; quare triangulara eorum subduple ABC , DEF rationem habent datam. Q. E. D.

PROP. 73.

Si duorum parallelogrammorum (AC, BF, vel AC, BN) circa aequales angulos, aut circa inaequales quidem, sed tamen datos, latera ad invicem ita se habeant, ut sit quemadmodum primi latus AB ad secundi latus BE, ita reliquum secundi latus (BG, vel BM) ad aliam aliquam rectam (BH, vel BI;) habeat autem & reliquum primi latus BC ad eandem rectam (BH vel BI) rationem datam; & ipsa parallelogramma (AC, BF, vel AC, BN) habebunt ad invicem rationem datam.

Nam 1. Hyp. liquet $\frac{CB}{BH}$ id est $\frac{AC}{BH}$ da-

ri. Q. E. D.

2. Hyp. Duc parallelam IHK. $\frac{AC}{BH}$ Liqueat an-
gulos IBH (GBM) & BHI (ABH) dati.
ergo BH datur. item CB $\frac{AC}{BH}$ data est. & proinde

$\frac{CB}{BH}$ hoc est pgr. $\frac{AC}{BH}$ & vel $\frac{AC}{BM}$ datur. Q. E. D.

PROP. 74.

Si duo parallelogramma datam rationem habeant, aut in equalibus angulis (ut AC, BF) aut inaequalibus quidem, sed tamen datis (ut AC, BN;) erit ut primi latus AB ad secundi latus BE, ita alterum secundi latus (BG, vel BM) ad eam (BH, vel BI) ad quam reliquum primi latus BC rationem habet datam.

B b 2

Nam

* 96. dat.

Nam in fig. præcedentis. 1. Hyp. a Liqueat
CB dari. Q. E. D.

 \overline{BH}

2. Hyp. ut in præcedenti, datur BI, ac ex hyp.

 \overline{BH}

* hyp.
b 46.
c 8. dat.

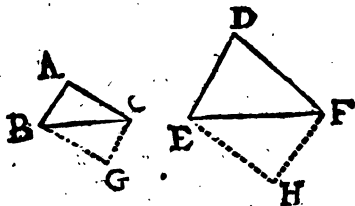
AC item AB. BE :: a * MB. BI b :: GB. BE.
 \overline{BF} (\overline{BN})

* quare CB etiam datur. * ergo CB data est

 \overline{BH} \overline{BI}

Q. E. D.

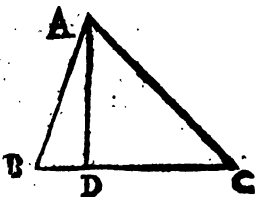
P R O P. 75.

Si duo triangula ABC, DEF ad invicem habeant rationem datam, aut in angulis (A, D) æqualibus, aut inæqualibus quidem sed tamen datis, erit ut primi latus AB ad secundi latus DE, ita alterum secundi latus DF ad eam rectam, ad quam reliquum primi latus AC habet rationem datam.

Nam compleantur pgr. AG, DH. Ergo per præcedentem.

P R O P. 76.

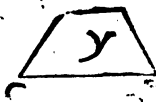
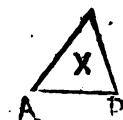

Si à trianguli ABC specie dati vertice A linea perpendicularis AD agatur ad basim BC, atq. linea AD ad basim BC habebit rationem datam.

Nam

Nam ob angulos, $\angle B$, & $\angle ADB$ datos, a datur $\angle B$ & $\angle ADB$ ^{hyp. & 1.}
 AB ; a item AB datur. b Ergo AD datur. ^{def. d.}
 \overline{AD} \overline{BC} \overline{BC} ^{a 40. dat.}
 $Q. E. D.$ ^{b 8 dat.}

PROP. 77.

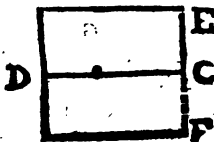

Si data figura specie X,
 Y ad invicem
 habeant ratio-
 nem datam, &

quodlibet latus unius AB ad quodlibet alterius latus
 CD habebit rationem datam.

Nam a \overline{ABq} , & b \overline{Y} , ac c proinde \overline{ABq} datur; ^{a 49. dat.}
 \overline{X} \overline{X} \overline{Y} ^{b hyp.}
 item \overline{CDq} datur. c ergo \overline{ABq} , ac ideo \overline{AB} da- ^{c 2. dat.}
 \overline{Y} \overline{CDq} \overline{CD}
 tur. $Q. E. D.$

PROP. 78.

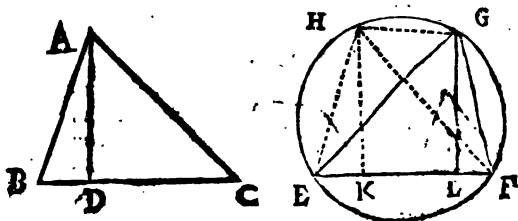

Si data figura specie X ad aliquod rectangulum
 DCE habeat rationem datam; habeat autem & a-
 num latus AB ad unum latus DC rationem datam;
 rectangulum DCE specie datum est.

Sit \overline{DC} , $\overline{AB} :: \overline{AB}$, \overline{CF} . a ergo \overline{DC} datur. ^{a 2. dat.}
 \overline{CF} ^{b 49. dat.}
 Item ob b X , & c X datas. a erit \overline{ABq} , a hoc est \overline{DC} ^{c hyp.}
 \overline{ABq} \overline{DCE} \overline{DCE} ^{d 17. 6.}
 $\overline{DC} \times \overline{CF}$, vel a \overline{CF} data. proinde a \overline{DC} datur. ^{a 1. 6.}
 $\overline{f} \overline{D}$ \overline{CE} \overline{CE} \overline{CF} ^{f 3. def. d.}
 quare rectang. DCE specie datur. $Q. E. D.$

Bb 3

PROP.

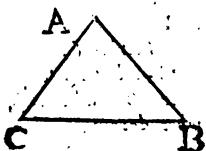
Si duo triangula ABC , GEF primum angulum BAC uni angulo EGF equalem habeant; ab equalibus autem angulis BAC , EGF ad bases BC , EF perpendiculares agantur AD , GL ; sique ut primi trianguli basis ad perpendicularem, ita & alterius trianguli basis ad perpendicularem ($BC:AD::EF:GL$;) illa triangula ABC , GEF equiangula sunt.

Circa triang. GEF describe circulum. Fac ang. $FEH = B$. Connecte HF , HG ; & demitte perpendicularem HK .

Liquet triangula ABC , HEF , & ADD , HEK , ac ACD , HEK equiangula esse. Proinde $EK:KH::BD:DA$. & $FK:KH::CD:DA$. quare $EF:KH::BC:DA::EF:LG$. quare $KH=LG$. ergo HG parall. KL . unde ang. $EGH = GEF$. ergo arcus EH , FG , & ideoque anguli EFH , GEF æquantur. Item ang. $EHF = EGF$. ergo trigona EHF , EGF ; proinde & trigona EGF , ABC sibi mutuo æquiangula sunt. Q. E. D.

a 4. 6.
b 14. 5.
c 17.
d 9. 5.
e 11. 1.
f 19. 1.
g 16. 3.
h 17. 3.
i 11. 3.
l 11. 2.
m 21. 6.

P R O P. 80

Si triangulum ABC unum angulum A datum habueris; quod autem sub lateribus AB, AC datum angulum comprehendens; bus continetur rectangulum;

habeat ad quadratum reliqui lateris BC rationem datam; triangulum ABC specie datum est. b 7.

Nam Q: $AC + AB : - CB$ q vocetur X.

ergo X; b & A C x AB; & c propterea a 67. dat. b 66. dat. c 8. dat.

X data est: d item AC x AB datur. ergo d hyp.

AC x AB CBq
X, ideoq; X + CBq, hoc est Q: $AC + AB$, a 6. dat. f hyp.

CBq CBq CBq
datur. g proinde triang. ABC specie datur. Q. E. D. g 46. dat.

P R O P. 81.

- A. D. Si tres recte proportionales.
B. E. A, B, C tribus rectis proportion-
C. F. alibus D, E, F extremas
A, D, & C, F habuerint in

ratione data; mediae quoque B, E habebunt in ratione data. Et si extrema A ad extremam D, & media B ad mediam E habeat rationem datam; & reliqua C ad reliquam F habebit rationem datam.

Nam primo, ob A & C datas, a datur AC, a 70. dat.

b hoc est, Bq, ergo B datur. Q. E. D. b 17. 6.

Secundo, ob Bq, a hoc est AC datam, & c A c hyp.

datam, d datur C. Q. E. D. d 68. dat.

P R O P. 82.

A. B :: D. E.

B. C :: E. F.

Si quatuor recte proportionales fuerint (A. B :: D. E) erit ut prima A ad eam C, ad quam secunda B rationem habet datam, ita tertia D ad eam F, ad quam quarta E rationem habet datam.

Nam quia B. C :: E. F. & B data est; b e,

rit E data. atqui ex æquali A. C :: D. F. ergo, &c.

P R O P. 83.

A. B. C. D. Si quatuor recte A, B, C, D
F. E. ita ad invicem se habeant, ut
tribus ex iis, quibuscunque
sumptis A, B, C, & quarta ipsis proportionali ac-
cepta E, ad quam reliqua D ex quatuor rectis pro-
portionem habet datam; erit ut quarta D ad tertiam
C, ita secunda B ad eam F, ad quam habet prima A
rationem datam.

Nam AE = BC b = DF. & datur b $\frac{D}{E}$,

hoc est AD, d vel AD, e vel A. ergo, &c.

$\frac{AE}{DF} = \frac{b}{F}$

P R O P. 84.

C E

A D B
Si duæ recte AB, AC da-
tum spatium comprehendant in
angulo A dato; sit autem altera
A B altera AC major data
DB; etiam unaquæque ipsarum
AB, AC data erit.

Nam comple. quadratum A E. Hoc specie
datum est. b item pgr. CB, & recta DB dantur.
ergo AC, vel AD, & tota p̄inde AB datur,
Q. E. D.

P R O P.

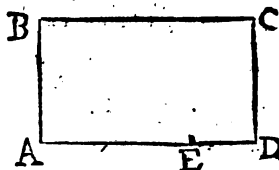
PROP. 85.

Si dua recta BD, DE datum spatium comprehendant in angulo BDE dato, sit autem simul utraq; (BD+DE) data; & eorum quoque unaquaque BD, & DE data erit.

Nam sume DA=DE, & comple quad. DC. Hoc specie datur; item pgr. BE, & recta BA dantur. b ergo AD (DE) & c reliqua DB dantur. Q. E. D.

a hyp.
b qd. dat.
c q. dat.

PROP. 86.

Si dua recta AB, AD datum spatium BD comprehendant in angulo dato; quadratum autem unius AD quadrato al-

terius AB majus sit dato quam in ratione (nempe ut sit ADxAE datum, & * reliqui ADxED ad ABq ratio data;) & utraque ipsarum AB, AD data erit.

* a. s.

Nam ob BD, & DAXAE a data, b datur BD. c ergo AB & ideoque ABq datur. e item

a hyp.
b i. dat.
c qd. dat.
d q. dat.
e hyp.
f s. dat.
g 6. dat.
h s.
i s. q. dat.
l 6. dat.
m s. dat.
n i. s.

$\frac{DAXAE}{AB}$ $\frac{AEq}{ADxED}$ $\frac{AEq}{4ADxED}$ $\frac{AEq}{Q:AD+KD}$
ABq datur. f ergo AEq ideoque AEq
ADxED, ADxED, 4ADxED,
g & ABq b hoc est AEq datur.
 $\frac{4ADxED+AEq}{ADxED}$ $\frac{Q:AD+KD}{2AD}$
ergo AE & l componendo AE * ideoq;
ADxED;

AE m hoc est AEq datur. denique igitur ob
AD. ADxAE
e datum ADxAE, n erit AEq data. o ergo AE,
& p proinde AD, ac AB datæ sunt. Q. E. D.

n s. dat.
o q. dat.
p s. dat.

PROP.

P R O P. 87.

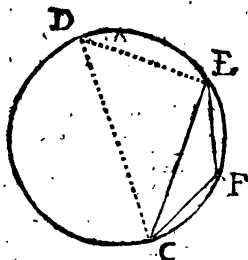
Si dua recta AB, AD datum spatium comprehendant in angulo dato, quadratum autem unius AD quadrato alterius AB majus sit dato ($AD \times AE$;) earum utraque AB, AD data erit.

Nam ob $BA \times AE$ datum, b erit AE ideoq;

AEq hoc est AEq . a ac ideo AEq
 ABq , $AD \times ED$, $AEq + AD \times ED$,
 hoc est AEq ac proinde AE & a com-
 $Q: AD + ED$, $AD + ED$,
 ponendo AE ac ideo AE hoc est AEq
 $2AD$, AD , $AD \times AE$
 data, ergo ob $AD \times AE$ datum, dantur AEq ,
 & b AE , ac ideo AD , ac AB . Q. E. D.

a 2. dat.
 b 69. dat.
 c hyp. &
 1. 2.
 d 8. &
 6. dat.
 e 8. 2.
 d 6. dat.
 e 1. 6.
 f hyp.
 g 2. dat.
 h 55. dat.
 b 57. dat.

P R O P. 88.

Si in circulum CFED magnitudinis datum acta sit recta linea CB, quae segmentum auferat, quod datum angulum F comprehendat, acta recta linea CE magnitudine data est.

Nam ducatur diameter CD; & connectatur ED. Ac ob ang. F datum, b erit ang. D (reliquus è 2 rectis) datus. item rectis CED datur. c quare CE datur. ergo ob a datam CD, c erit CE data. Q. E. D.

a hyp.
 b 4. dat.
 c 40. dat.
 d hyp. &
 5. def. d.
 e 2. cas.

P R O P.

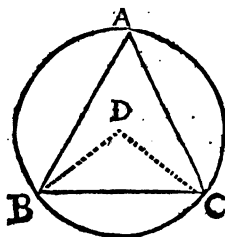
P R O P. 89.

Si in datum magnitudinē circulum CFED data magnitudine recta CE aīta fuerit, auferet segmentum quod angulum (CFE) datum comprehendet.

Nam (in fig. praecedentis) quia $\angle C$, & ang.

CED dantur, \angle erit ang. D datus. \therefore ergo ang. F $\angle 43. \text{ dat.}$
 \angle (I Rect. — D) datus erit. Q. E. D. $\angle 4 \text{ dat.}$
 $\angle 22. 3.$

P R O P. 90.

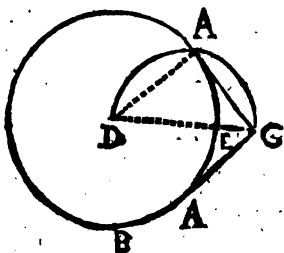
Si in circuli positione dati circumferentia BAC datum fuerit punctum B, ab eo autem puncto B ad circumferentiam circuli inflexa fuerit recta BAC qua datum angulum A efficiat; inflexa recta altera extremitas C data erit.

Ad \angle centrum D duc BD, & CD; \therefore b datusque $\angle 41. 3.$
 est ang. D dati A \angle duplus. quare ob BD \angle da- $\angle 2. \text{ dat.}$
 tam, \angle erit DC data. \therefore ergo punctum C datum $\angle 10. 3.$
 est. Q. E. D. $\angle 16. \text{ dat.}$
 $\angle 19. \text{ dat.}$

Si ang. A obtusus fuerit; sume reliquum $\angle 2$ rectis acutum; ejus subsidio punctum C inuenies, juxta dicta. $\angle 17. 25. \text{ dat.}$

P R O P.

P R O P. 91.

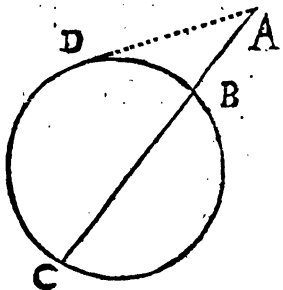

Si à dato puncto
G acta fuerit re-
cta GA, qua la-
tum positi in circulo
BEA contingat; acta linea GA
positione & magni-
tudine data est.

Nam centrum
D & punctum
G connectat recta DG. super qua descriptus sit
semicirculus D A G circulo priori occurrens in
A. Ob ang. D G A rectum, GA circulum b tan-
git. c ergo GA situ & magnitudine datur.
Q. E. D.

Hinc modus discitur à dato puncto tangen-
tem ducendi, eo nonnunquam expeditior qui ha-
betur ad 17. 3.

P R O P. 92.

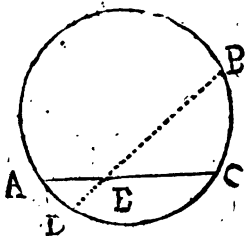
Si extra circulo
positione da-
tum BCD accipi-
atur aliquod pun-
ctum A, à dato
autem puncto A
in circulum pro-
ducatur quedam
recta AC; datum
est id quod sub a-
cta linea AC, &
ea AB, que inter
punctum A &

convexam peripheriam B comprehenditur rectangulum CAB.

Nam

Nam duc tangentem AD , b eritque AD ^{a 91. dat.}
(hoc est $CA \times AB$) datum. Q. E. D. ^{b 36. 3}

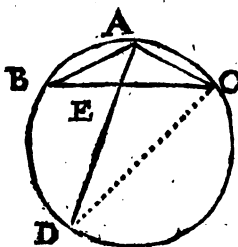
PROP. 93.

Si intra datum
positione. circulum
 $ABCD$ sumatur
aliquod punctum E ;
per punctum autem
 E agatur in circulum aliqua recta
 AFC ; quod sub
segmentis AE , EC
aita recta linea
comprehenditur rectangulum, datum est.

Nam per E duc rectam DEB utcumque occurrentem circulo in B , & D . estque rectang. DEB ^{a 35. 1.}
 $=$ AEC . b ergo AEC datur. Q. E. D. ^{b def. 4}

PROP. 94.

Si in circulum
 $BACD$ magnitudi-
ne datum agatur re-
cta linea BC , que
segmentum auferat,
quod angulum BAC
datum comprehendat;
angulus autem $B \cdot C$,
qui in segmento con-
sistit, bisariam fece-
tur; simul utraque re-
ctarum BA , AC que angulum datum BAC com-
prehendunt, ad lineam AD , que angulum bisariam
secat, habebit rationem datam: & quod sub simul
utrisque BA , AC , que datum angulum BAC com-
prehendunt, rectis: & inferne abscissa (ED) ab ea
 AD , que angulum BAC in circumferentia datum
bisariam secat, rectangulum datum erit.

Duc

a 68. det.
 * 1. det.
 b 3. 6.
 c 16. 6.
 * 4. 6.
 d 2. def. d.

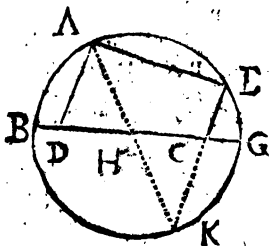
Duc CD ; & primo ob angulos BAC , CAD
 datos, & dantur subtensæ BC, CD, * ideoque CB

datur. Cum igitur CA. AB :: ^b CE. EB, & per-
 mutando CA. CE :: A^b. EB :: (CA + AB.
 CB ::) * AD. DC. (Nam * ob ang. BAE
 = CAD; & D = BD; trigona ABE, ADC si-
 milia sunt) ac rursus permutando CA + AB.
 AD :: CB. DC. & erit $\frac{CA + AB}{AD}$ data.
 Q. E. D.

a 21. 3.
 b 4. 6.
 c prius.
 d 16. 6.
 e 53. det.
 f 1. def. d.

Secundo, ob trianguła AEB, DEC & similia;
 & erit CD, DE :: AB. BE :: CA + AB. CB.
 & ergo CA + AB in DE = CD in CB, atqui
 CD x CB & datur & ergo CA + AB in DE da-
 tum est. Q. E. D.

P R O P. 95.

Si in circuli BAG
 positione dati dia-
 metro BG sumatur
 datum punctum D;
 à puncto autem D
 in circulum produ-
 catur quedam recta
 DA, & agatur à
 ectione A ad rectos
 angulos in produ-

ctam rectam DA linea AE; per punctum autem E,
 in quo linea AE, qua ad rectos angulos consistit, oc-
 currit circumferentia circuli, agatur parallela
 (ECK) producta recta DA; datum est illud pun-
 ctum C, in quo parallela EK occurrit ipsi diametro
 BG; & quod sub parallelis lineis AD, EC compre-
 henditur rectangulum, datum est.

a 31. 3.

Nam connectatur AK. & recte AB (ob an-
 gulum E, vel DAE rectum) diameter. ergo

intersectio H est centrum. ^b ergo DH datur. At- ^{b 16. dat.}
 qui ob KH. HA ^c :: CH. HD, ^{c 4. 6.} ^d est CH = HD. ^{d 9. f.}
^e ergo CH datur. ^f ergo punctum C datur. ^{e 1. def. d.}
 Q. E. D. ^g ergo KC x CE, hoc est ^d AD x CE ^{f 17. dat.}
 datur. Q. E. D. ^{g 93. dat.}

F I N I S.

